Jaarverantwoording
Gemeente Almelo
2022

INT-86965

Voorwoord

De Jaarverantwoording 2022 geeft u inzicht in de inspanningen en resultaten van het jaar 2022. Na een harde lockdown werden in 2022 de coronamaatregelen langzaam versoepeld. Maar het jaar bracht ook nieuwe onzekerheden met zich mee, zoals bijvoorbeeld de oorlog in Oekraïne. Dit heeft ook op onze lokale samenleving impact, terwijl de opvang en zorg voor ontheemden voor ons nieuwe taken met zich meebracht.

Terugkijkend op het jaar 2022 zijn wij in staat geweest om uitvoering te geven aan onze ambities en hebben wij onze beleidsvoornemens weten te realiseren. In zeven programma's met bijbehorende ambities, visies en doelstellingen zijn de vragen en behoeften van onze inwoners en de stad vertaald. Deze programma's van 2018-2022 zijn ten einde en laten over 2022 mooie resultaten zien. De leegstand in de binnenstad is significant verminderd, de werkgelegenheid in Almelo is gegroeid met 5,3%, 650 inwoners maakten enthousiast gebruik van de stimuleringsregeling 'Doe eens groen' voor meer groen op particulier terrein en met Meld Misdaad Anoniem vergrootten we de weerbaarheid van bewoners en agrariërs in het buitengebied via gesprekken en een campagne. Verder sloten we met partners het 'Pact Scheiden Zonder Schade' om gezinnen zo vroeg mogelijk hulp te bieden, werden woningen aan de Witvoeten- en Gravenstraat aardgasvrij gemaakt en werden na gesprekken en een enquête de wijkanalyses vastgesteld, om vanuit daar te werken aan veerkrachtige wijken.

Ook onze andere sturingsprincipes, lijn- en wijksturing laten mooie resultaten zien in 2022. Er is en wordt volop gewerkt aan de stad. De komende tijd blijven we investeren in een stad waar het fijn wonen en werken is, waar inwoners en bezoekers graag verblijven en waar ondernemers de ruimte krijgen.

De jaarverantwoording laat een gerealiseerd resultaat zien van 26,4 miljoen euro positief. Het positieve rekeningresultaat wordt voor ongeveer 17,6 miljoen euro veroorzaakt door incidentele baten en lasten. Het afsluiten van de programma's 2018-2022 leidt in het kader van de resultaatbestemming tot een vrijval van 1,5 miljoen euro uit de reserve overlopende werken. Opgeteld bij de 26,4 miljoen euro wordt er een bedrag van 27,9 miljoen euro aan resultaatbestemming ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,

de secretaris,	de burgemeester,
F.W. van Ardenne	A.J. Gerritsen

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

Inleiding 4

1 Algemeen 6

1.1 Samenvatting 6

1.2 Resultaat 10

2 Programmaverantwoording 16

2.1 Programmaplan 16

2.2 Basisbegroting 77

3 Paragrafen 108

3.1 Lokale heffingen 108

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 111

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 118

3.4 Financiering 125

3.5 Bedrijfsvoering 129

3.6 Verbonden partijen 140

3.7 Grondbeleid 143

3.8 Dienstverlening 152

3.9 Wijksturing 157

3.10 Majeure projecten 162

3.11 Wet open overheid 165

4 Jaarrekening 173

4.1 Balans 173

4.2 Baten en lasten 193

4.3 Sisa en Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente 208

4.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 229

5 Bijlagen 232

5.1 Controleverklaring 232

5.2 Verbonden partijen 232

5.3 Kredietenverslag 241

5.4 Wijzigingen in gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden 255

Inleiding

In deze jaarverantwoording wordt verantwoording afgelegd over de doelen en beleidsprestaties zoals vastgelegd in de programmabegroting 2022.

Door het vaststellen van deze jaarverantwoording neemt de gemeenteraad kennis van de wijze waarop wij de gestelde doelen hebben gerealiseerd. De raad wordt gevraagd een expliciet besluit te nemen over:

- de financiële resultaten per hoofdtaakveld in de basisbegroting;
- het gerealiseerd resultaat;
- de resultaatbestemming.

De jaarverantwoording bestaat uit twee onderdelen, het jaarverslag en de jaarrekening.

Jaarverslag (deel A)

Het jaarverslag betreft de inhoudelijke verantwoording en bestaat uit twee onderdelen; een programmaverantwoording en de paragrafen. In de programmaverantwoording rapporteren we over de geformuleerde kernresultaten zoals die in de begroting 2022 stonden. De programmaresultaten worden daarbij toegelicht aan de hand van indicatoren. Hierbij wordt opgemerkt dat niet alle indicatoren eind 2022 reeds beschikbaar zijn en er in algemene zin met enige voorzichtigheid moet worden omgegaan met de interpretatie van indicatoren. Immers, niet alles wat we bereiken kan worden gemeten en niet alles wat gemeten wordt zegt iets over wat er is bereikt. De indicatoren kunnen uiteraard wel dienen als aanknopingspunt voor het gesprek over de te bereiken doelen, de hiertoe geleverde prestaties en de daarbij behorende middeleninzet.
De paragrafen geven enerzijds een dwarsdoorsnede van de jaarrekening, anderzijds betreft het onderwerpen waaraan politieke of financiële risico's zijn verbonden.

Jaarrekening (Deel B)

De jaarrekening bevat de financiële verantwoording over 2022 en bestaat uit een balans en een overzicht van baten en lasten. De balans geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Almelo en de mutaties die zich hierin hebben voorgedaan. Samen met het overzicht van baten en lasten vormt het de basis voor de controle van de rechtmatigheid en het oordeel over het getrouwe beeld van de jaarrekening door de accountant. Afwijkingen ten opzichte van de begroting die groter zijn dan 100.000 euro worden toegelicht in de basisbegroting en niet in het overzicht van baten en lasten.

Wijzigingen ten opzichte van de jaarverantwoording 2021

Ten opzichte van het vorige verslagleggingsjaar is er in de algemene opzet en inrichting van de jaarverantwoording één wijziging aangebracht:

- In hoofdstuk 3 is een paragraaf Wet open overheid (WOO) opgenomen. Het betreft een paragraaf die is voorgeschreven in deze wet.

A. Jaarverslag
Gemeente Almelo
2022

1 Algemeen

1.1 Samenvatting

Deze jaarverantwoording geeft inzicht in de beleidsmatige en financiële resultaten van de gemeente Almelo over het jaar 2022.

Algemeen financieel beeld

De jaarverantwoording laat een gerealiseerd resultaat zien van 26,6 miljoen euro positief. Dit is afgerond 16,6 miljoen euro voordeliger dan de raming in de slotrapportage 2022. De belangrijkste verschillen zijn:

- De decembercirculaire 2022 van het gemeentefonds leidt tot een voordeel van 4,7 miljoen euro op het saldo van baten en lasten. Via resultaatbestemming wordt een bedrag van 3,3 miljoen euro overgeheveld naar 2023, waarmee een netto voordeel van 1,4 miljoen euro in 2022 resteert (RAAD-7591).
- Een voordelig resultaat op de gemeentelijke grondexploitaties van 3,7 miljoen euro.
- Lagere uitgaven voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne dan het bedrag dat de gemeente hiervoor vanuit het Rijk ontvangt (3,1 miljoen euro). Eind 2022 heeft het Rijk toegezegd dat het restant op de uitgekeerde normbedragen niet zal worden teruggevorderd.
- Een voordeel van bijna 1 miljoen euro op WMO/Jeugd (excl. maatschappelijke opvang en beschermd wonen).
- Voordelen op bedrijfsvoering / overhead (850.000 euro), externe rentebaten en -lasten (570.000 euro), afdrachten vanuit het RBT in verband met grondverkopen op het XL Businesspark (580.000 euro) en 590.000 voordeel op BUIG/inkomensregelingen.

Het gerealiseerde resultaat wordt voor ongeveer 17,6 miljoen euro veroorzaakt door incidentele baten en lasten. Wanneer het gerealiseerde resultaat wordt gecorrigeerd voor de incidentele baten en lasten komt het structurele resultaat uit op een voordeel van 8,9 miljoen euro.

Dit voordelige structurele resultaat moet worden bezien in het licht van het voordelige nettoresultaat van 5,5 miljoen euro in de meicirculaire 2022. Hoewel dit bedrag op grond van het BBV als structureel moet worden aangemerkt, wordt dit voornamelijk veroorzaakt door de hogere accressen die het Rijk voor de periode 2022-2025 aan de gemeenten heeft toegekend. Vanaf 2026 daalt het accres echter en gaan gemeenten er financieel op achteruit. Ook hebben wij in 2022 een bedrag van 7,8 miljoen euro aan extra middelen voor jeugdhulp ontvangen (zie: RAAD-6872). Het is nog onzeker of het Rijk gemeenten in de komende jaren in afdoende mate compenseert voor de tekorten op de Jeugdzorg.

Programma Binnenstad

Eind 2021 is de gebiedsvisie Groot Gravenkwartier vastgesteld. Hierop volgend is een spelregelkaart opgesteld. Deze spelregelkaart vormt samen met de gebiedsvisie het toetsingskader voor initiatieven in het plangebied. Samen met een aantal eigenaren wordt gewerkt aan deelname aan de landelijke regeling Impulsaanpak Winkelgebieden. Planvorming met betrekking tot de herinrichting van de openbare ruimte krijgt gestalte en voorziet o.a. in nieuwe bestrating, het aanbrengen van de 'Almelose Stoep' en een geveltuinexperiment in de Grotestraat Noord.
De leegstand in de binnenstad is significant minder geworden. Dit mede door de komst van nieuwe ondernemers en transformatie van winkel naar wonen. Tegelijkertijd zien we de verplaatsing van winkels vanuit transformatiegebieden naar andere stadskwartieren op gang komen. Instrumenten als de leegstandsverordening, transformatie- en gevelfonds zijn in dit kader van grote waarde gebleken.

Programma Economie en Participatie
De werkgelegenheid in Almelo is het afgelopen jaar gegroeid met 5,3% (2.270 banen). Almelo levert hiermee een aanzienlijke bijdrage aan de 3% groei van de Twentse werkgelegenheid. Meer Almelose inwoners profiteren van deze economische ontwikkeling: het aantal mensen in de bijstand is in de afgelopen vier jaren gedaald met 500 personen. Om werkenden en werkzoekenden inzetbaar te houden voor de arbeidsmarkt helpt het 'leven lang ontwikkelen': 337 inwoners maakten in 2022 gebruik van een scholingscheque van het Twents Fonds voor Vakmanschap.
In 2022 is de kadernota XL-Businesspark 2 opgeleverd die de haalbaarheid van een tweede XL-businesspark aantoont: 75 hectare netto te ontwikkelen terrein voor voornamelijk grootschalige hightech/innovatieve maakindustrie (75%) en in beperkte mate grootschalige logistiek (25%). Voor de verdere planvoorbereiding is in 2022 door uw gemeenteraad een krediet verleend. Om de samenwerking op bedrijventerreinen te stimuleren hebben we actief bijgedragen aan de totstandkoming van de BedrijvenInvesteringsZone (BIZ) Bornsestraat en de ondernemersvereniging Turfkade.

Programma Duurzaamheid
De stimuleringsregeling 'Doe eens groen' heeft geleid tot ruim 650 gehonoreerde aanvragen voor meer groen op particulier terrein. In 2022 heeft Almelo het NK Tegelwippen gewonnen in de categorie middelgrote gemeenten. In Almelo zijn de meeste tegels per inwoner verwijderd (totaal 81.831 tegels). Samen met het vaststellen van de Almelose Klimaat- en adaptatiestrategie en de daarbij behorende uitvoeringsagenda, het programma Water en Riolering en het Plan van aanpak Natuur voor Elkaar zijn er stappen gezet op het gebied van klimaatadaptatie.

Zonnepark Aadijk 2 (36,2 hectare) is in de voorbereidende fase en zal in 2023 in werking zijn. Steeds meer inwoners en bedrijven leggen zonnepanelen op hun dak. De eerste globale cijfers van het CBS laten een verdubbeling zien van het aantal zonnepanelen op daken van woningen. Nieuwe grote installaties kunnen niet terugleveren aan het elektriciteitsnet. Hierover zijn we in gesprek met netbeheerders en provincie. De verwachting is dat de netcongestie in 2026/2027 opgelost is. We verkennen samen met Tubbergen en Twenterand en de provincie Overijssel de mogelijkheden voor een windpark in het zoekgebied langs de gemeentegrenzen van deze gemeenten. In 2022 is er een technische analyse van het gebied gemaakt en is het gebiedsproces opgestart.

Ook op het gebied van aardgasvrij zijn er stappen gezet. In het kader van de Proeftuin Aardgasvrije Wijken heeft Almelo voor de wijk Aalderinkshoek 4,3 miljoen euro subsidie ontvangen van het Rijk. In Windmolenbroek is het participatieproces opgestart. Voor het bedrijventerrein aan de Bornsestraat is onderzoek gedaan naar het benutten van industriële restwarmte.

Voor praktisch elke inwoner is er een toepasselijke regeling om te verduurzamen en besparen. We hebben een digitaal energieloket met helpdesk, de FIXbrigade Almelo, wooncoaches en bouwadviseurs. Ook konden inwoners een energiebox bestellen.

Programma Veiligheid
Gezamenlijk met Twenterand en met Meld Misdaad Anoniem is er een campagne gestart om de weerbaarheid tegen criminaliteit in het buitengebied te vergroten. Agrariërs, bewoners en bedrijven in het buitengebied maken we bewust van de risico's en informeren we over het belang van het melden van verdachte signalen.

Er hebben meerdere bestuurlijke controles plaatsgevonden op de garageboxen. Samen met veiligheidspartners controleerden we of de garageboxen worden gebruikt in overeenstemming met het bestemmingsplan. De actie is gericht op preventie van criminaliteit en het creëren van bewustwording over veiligheid.

Omdat er steeds meer zaken gedaan worden via internet is het belangrijk dat mensen zich bewust zijn van mogelijke risico's en internetcriminaliteit. Tijdens de Week van de Digitale Veiligheid informeerden Avedan, gemeente en politie via het Mobiel Media Lab zowel jongeren als senioren over het voorkomen van digitale oplichting en een betere bescherming tegen digitale criminaliteit. Met het plan van aanpak seksuele intimidatie willen we de veiligheid en daarmee de veiligheidsgevoelens van (jonge) vrouwen en de LHBTIQ+ gemeenschap in de openbare ruimte bewaken en versterken. Verschillende organisaties leverden input voor het plan.

Na de Russische invasie in Oekraïne werd snel de noodzaak duidelijk om opvanglocaties te organiseren. Almelo besloot vrijwel direct om de sloop van Huize Alexandra uit te stellen en deze locatie beschikbaar te houden voor de opvang van maximaal 300 Oekraïense vluchtelingen. In afstemming met de Veiligheidsregio Twente en GGD Twente werd gezorgd voor opvang en spreiding van vluchtelingen en voor medische zorg. Ook is een veiligheidsplan voor de opvanglocatie opgesteld.

Programma Zorg
Samen met partners heeft Almelo veel gerealiseerd. Het 'Pact Scheiden Zonder Schade' is gesloten. Vanuit dit Pact werken we eraan om de kans zo klein mogelijk te maken dat kinderen die een scheiding van hun ouders of opvoeders meemaken hier schade van ondervinden. Zo zijn we de samenwerking gestart in het realiseren van o.a. een relatie- en scheidingsloket en een kindbehartiger, iemand die door kinderen ingezet kan worden om naast hen te staan en hun belangen in te brengen. Daarnaast is Almelo geselecteerd als voorloper binnen het Rijksprogramma 'School en Omgeving'. De coalitie ontvangt hiervoor jaarlijks een bijdrage te besteden aan het intensiveren, doorontwikkelen en/of uitbreiden van ons huidige programma (IKC Actief) voor de verrijkte schooldag. Op zorgintensieve scholen wordt het onderwijs aan leerlingen mede mogelijk gemaakt door aanvullende/ondersteunende jeugdhulp in de school. Er is verder gewerkt aan een collectief jeugdhulp arrangement voor twee scholen voor speciaal onderwijs. In mei 2022 heeft Almelo een voorbereidend besluit genomen om de pilot samen met andere gemeenten uit te werken, we verwachten het tweede kwartaal van 2023 concreet te kunnen starten. Ook is een onderzoek gedaan naar de omvang van thuiswonende mensen met dementie in de stad en in haar wijken, naar de aan dementie gerelateerde risicofactoren en de behoeftes vanuit deze doelgroep. Dit heeft ons een goede basis van gegeven voor een netwerk waar vanuit het opgestelde plan van aanpak en de daarin geformuleerde acties en ontwikkellijnen uitgevoerd gaan worden.

Vanuit de preventieagenda is in 2022 gestart met de inzet van een leefstijlmakelaar bij het sportbedrijf. Met als doel om mensen met overgewicht en (dreigende) chronische ziekte(n) te bemiddelen naar een passend beweegaanbod en verder te verwijzen naar vervolgactiviteiten, opdat de verbetering van de leefstijl blijvend is.

Eind 2022 waren er 127 moeders in begeleiding bij het Jonge moeder werk. Voor Nu Niet Zwanger zijn er in 31 trajecten geweest in 2022. Inmiddels zijn er in Twente (binnen Twente doen Almelo, Hengelo en Enschede mee) 26 aandachtsfunctionarissen geschoold.

Programma Nieuwstraatkwartier
Woningen aan de Witvoeten- en Gravenstraat zijn aardgasvrij gemaakt, daarnaast is de Witvoetenstraat klimaat-adaptief heringericht en heeft deze straat nu een eigentijdse uitstraling. Ook zijn diverse initiatieven gerealiseerd om de cohesie in de wijk te bevorderen en de uitstraling te verbeteren, waaronder de braderie in de Nieuwstraat en de muurschilderingen Achter de molen. Met een subsidie van het Waterschap zijn geveltuintjes en de buurt- en pluktuin bij de Hagedoorn gerealiseerd.

De gerealiseerde ontzorgaanpak voor huiseigenaren met een smalle beurs wordt doorontwikkeld als onderdeel van het beleid voor de Inclusieve energietransitie. De Energiebron is als fysiek loket voor energieadvies geopend.
Het succeslokaal van basisschool Step! is uitgerold naar andere basisscholen in de stad om de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen te stimuleren en schoolprestaties te bevorderen. Ook komen de iconen van de wijk beter tot hun recht nu de Acaciaschool wordt gerenoveerd en een nieuwe invulling krijgt en de molenschuur naast molen 'de Hoop' is gerealiseerd.

Programma Omgevingswet
Ten behoeve van de Omgevingswet zijn in 2022 veel besluiten genomen: de parapluherziening algemene afwijkingen is vastgesteld, het delegatiebesluit Omgevingswet is vastgesteld, Almelo is aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), we hebben een vergunningensysteem dat communiceert met het DSO, de erfgoedverordening is vastgesteld, de verordening op de gemeentelijke adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit & Monumentenzorg is vastgesteld en het programma Water en Riolering is vastgesteld.

Wijksturing
Samen met de woningcorporaties Beter Wonen en Sint Joseph zijn de wijkanalyses opgesteld. De wijkanalyses zijn door het college vastgesteld. De wijkanalyses geven per wijk inzicht in de thema's die er spelen. Bewoners van Achter de Molen, Westerdok en Kerkelanden zijn in de beginfase betrokken bij de ontwikkeling van de Spoorzone. De input van bewoners wordt meegenomen in het verdere traject.
In 2022 zijn er 59 bewonersinitiatieven gerealiseerd met hulp van de gemeente. Inwoners uit Aadorp schreven het '*DorpsAmbitiePlan Aadorp 2022-2030*'. Het dorp wil de ambities uit dit plan grotendeels zelf waarmaken. Samen met de dorpscoöperatie verkennen we hoe de gemeente de dorpscoöperatie kan ondersteunen.

1.2 Resultaat

1.2.1 Samenvatting

- Het gerealiseerde resultaat is 26,6 miljoen euro voordelig.
- Het positieve rekeningresultaat wordt voor ongeveer 17,6 miljoen euro veroorzaakt door incidentele baten en lasten. Na correctie voor de incidentele baten en lasten resteert een structureel rekeningresultaat van 8,9 miljoen euro voordelig.
- Het structurele resultaat moet worden bezien in het licht van het voordelige nettoresultaat van 5,5 miljoen euro in de meicirculaire 2022, veroorzaakt door (incidenteel) hogere accressen van het gemeentefonds tot en met 2025, en de extra middelen die wij in 2022 hebben ontvangen voor de jeugdhulp. Het is nog onzeker of het Rijk gemeenten in de komende jaren in afdoende mate compenseert voor de tekorten op de Jeugdzorg.
- Het afsluiten van de programma's 2018-2022 leidt in het kader van de resultaatbestemming tot een vrijval van 1,5 miljoen euro uit de reserve overlopende werken. Samen met het positieve rekeningresultaat wordt daarmee in totaal voor een bedrag van 28,12 miljoen euro aan resultaatbestemming ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

1.2.2 Gerealiseerd resultaat

Onderstaande tabel geeft inzicht in het gerealiseerd resultaat. Het gerealiseerde resultaat bestaat uit het saldo van baten en lasten en saldo van de reserve mutaties.

Resultaat	Begroting na wijziging	N/V	Realisatie 2022	N/V	Verschil	N/V
Saldo van baten en lasten	-15.323	V	-34.396	V	**-19.073**	**V**
Saldo reserve mutaties	5.372	N	7.804	N	**2.432**	**N**
Resultaat	**-9.951**	**V**	**-26.592**	**V**	**-16.641**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Begroting na wijziging

Het resultaat van de begroting na wijziging bedroeg 9,951 miljoen euro positief. Het begrote resultaat is als volgt opgebouwd:

Verloopoverzicht begrotingssaldo 2022	Begrotingssaldo	N/V
Primitieve begroting 2022	-42	V
Wijzigingen vóór voorjaarsrapportage	-3.466	V
Voorjaarsrapportage 2022	297	N
Pooksbelten (RAAD-7043)	125	N
Buitensportaccommodaties (RAAD-6994)	130	N
Najaarsrapportage 2022	- 7.029	V
Slotrapportage 2022	- 339	V
5 grondexploitaties (RAAD-7380)	373	N
Begroting na wijziging	**- 9.951**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Resultaat 2022
Het gerealiseerde resultaat 2022 is 26,59 miljoen euro voordelig. Dit resultaat bestaat uit twee delen:

- het werkelijk saldo van baten en lasten is 34,39 miljoen euro voordelig. Ten opzichte van de begroting is het saldo van baten en lasten 19,07 miljoen euro voordelig;
- het werkelijk saldo van de reserve mutaties is 7,80 miljoen euro nadelig. Ten opzichte van de begroting na wijziging is het saldo reserve mutaties 2,43 miljoen euro nadelig.

Saldo van baten en lasten
De belangrijkste verklaringen (> 500.000 euro) voor het voordeel op het saldo van baten en lasten van 19,07 miljoen euro zijn:

- De decembercirculaire 2022 van het gemeentefonds leidt tot een voordeel van 4,7 miljoen euro op het saldo van baten en lasten. Via resultaatbestemming wordt een bedrag van 3,3 miljoen euro overgeheveld naar 2023, waarmee een netto voordeel van 1,4 miljoen euro in 2022 resteert (RAAD-7591).
- Een voordelig resultaat op de gemeentelijke grondexploitaties van 3,7 miljoen euro.
- Lagere uitgaven voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne dan het bedrag dat de gemeente hiervoor vanuit het Rijk ontvangt (3,1 miljoen euro). Eind 2022 heeft het Rijk toegezegd dat het restant op de uitgekeerde normbedragen niet zal worden teruggevorderd.
- Een voordeel van bijna 1 miljoen euro op WMO/Jeugd (excl. maatschappelijke opvang en beschermd wonen).
- Voordelen op bedrijfsvoering / overhead (850.000 euro), externe rentebaten en -lasten (570.000 euro), afdrachten vanuit het RBT in verband met grondverkopen op het XL Businesspark (580.000 euro) en 590.000 voordeel op BUIG/inkomensregelingen.

De begrotingssystematiek van meerjarige incidentele projecten leidt tot een voordeel van 2,3 miljoen euro op het saldo van baten en lasten. Hier staat een lagere onttrekking uit de reserve overlopende werken tegenover.

Saldo reservemutaties
Bij het saldo van de reservemutaties is er een nadeel ten opzichte van de begroting na wijziging van 2,4 miljoen euro. Dit nadeel is opgebouwd uit hogere stortingen van afgerond 120.000 euro en lagere onttrekkingen dan begroot van 2,3 miljoen euro.

De hogere storting komt voort uit de regionale afspraak dat het financiële voordeel bij beschermd wonen wordt gestort in de bestemmingsreserve Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MO en BW).

De reserveonttrekkingen zijn 2,3 miljoen euro lager dan begroot, omdat er minder kosten zijn gemaakt voor meerjarige incidentele projecten. Bij deze meerjarige incidentele projecten kan het jaar van begroten namelijk afwijken van het jaar van realisatie. Gedurende de looptijd van het project zijn er elk jaar voor- of nadelen op het project die over de looptijd per saldo nul zijn.

Structureel rekeningresultaat
Het gerealiseerde resultaat is 26,6 miljoen euro voordelig. Wanneer het gerealiseerde resultaat wordt gecorrigeerd voor de incidentele baten en lasten (17,6 miljoen euro voordelig) komt het structurele resultaat uit op een voordeel van 8,9 miljoen euro (zie paragraaf 4.2.2. Incidentele baten en lasten).

Daarbij wordt aangetekend dat het voordelige structurele resultaat moet worden bezien in het licht van het voordelige nettoresultaat van 5,5 miljoen euro in de meicirculaire 2022. Hoewel dit bedrag op grond van het BBV als structureel moet worden aangemerkt, wordt dit voornamelijk veroorzaakt door de hogere accressen die het Rijk voor de periode 2022-2025 aan de gemeenten heeft toegekend. Vanaf 2026 daalt het accres

echter en gaan gemeenten er financieel op achteruit. Ook hebben wij in 2022 een bedrag van 7,8 miljoen euro aan extra middelen voor jeugdhulp ontvangen (zie: RAAD-6872). Het is nog onzeker of het Rijk gemeenten in de komende jaren in afdoende mate compenseert voor de tekorten op de Jeugdzorg.

1.2.3 Resultaatbestemmingen

In de onderstaande tabel staan de resultaatbestemmingen waarvoor bij deze jaarverantwoording instemming wordt gevraagd. Via de slotrapportage 2022 is reeds een bedrag van 1,3 miljoen euro overgeheveld naar 2023.

Te bestemmen resultaat	Bedrag
Resultaat jaarrekening 2022	-26.592
Programmamiddelen 2018-2022	-1.530
Totaal	**-28.122**

Bedragen x 1.000 euro

Resultaatbestemming	Omschrijving	Bedrag
Bestemmingsreserve opvang vluchtelingen	Storting in te vormen bestemmingsreserve opvang vluchtelingen	3.155
Programmamiddelen 2018-2022	Storting in de reserve overlopende werken	737
Reservering verhuizing Stedelijk Museum	Storting in de reserve overlopen werken en in 2023 een ophoging van de lasten op hoofdtaakveld Sport, cultuur en recreatie	100
Zwerfafval (BW-9817)	Storting in de reserve overlopen werken en in 2023 een ophoging van de lasten op hoofdtaakveld Volksgezondheid en milieu	97
Decembercirculaire 2022 - Energietoeslag	Storting in de reserve overlopen werken en in 2023 een ophoging van de lasten op hoofdtaakveld Sociaal domein	2.850
Decembercirculaire 2022 - maatschappelijke opvang en beschermd wonen	Storting in de reserve maatschappelijke opvang en beschermd wonen	280
Decembercirculaire 2022 - overige reserveringen	Storting in de reserve overlopen werken en in 2023 een ophoging van de lasten op diverse hoofdtaakvelden	229
Bestemmingsreserve stadsontwikkeling	Storting in de bestemmingsreserve stadsontwikkeling	10.337
Algemene reserve	Storting in de algemene reserve	10.337
Totaal		**28.122**

Bedragen x 1.000 euro

Het afsluiten van de programma's 2018-2022 leidt in het kader van de resultaatbestemming tot een vrijval van 1,5 miljoen euro uit de reserve overlopende werken. Samen met het positieve rekeningresultaat wordt daarmee in totaal voor een bedrag van 28,12 miljoen euro aan resultaatbestemming ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Bestemmingsreserve opvang vluchtelingen

De gemeente Almelo heeft nagenoeg direct na het uitbreken van de oorlog actie ondernomen om opvang te organiseren voor vluchtelingen uit Oekraïne. De kosten die daarvoor tot nu toe zijn gemaakt liggen lager dan de vergoeding die wij hiervoor van het Rijk ontvangen. Waarschijnlijk zal er ook in de komende periode sprake zijn van crisisopvang en krijgen wij daarvoor een vergoeding vanuit het Rijk. Het verloop en de duur van de oorlog zijn nog steeds heel onzeker. Het is niet onwaarschijnlijk dat we ook voor de iets langere termijn rekening moeten houden met de opvang van Oekraïense vluchtelingen in onze gemeente. Mogelijk krijgen

gemeenten daarbij het verzoek om huisvesting op meer (semi)permanente basis te realiseren. Voorgesteld wordt daarom om het 'overschot' van 2022 te reserveren in een tijdelijke bestemmingsreserve opvang vluchtelingen, ter dekking van de kosten die wij in de komende jaren mogelijk moeten maken voor het realiseren van (vervangende) opvang voor de langere termijn en eventuele bijkomende kosten waarvan het onzeker is of deze volledig door het Rijk worden vergoed.

Programmamiddelen 2018-2022 (Slotrapportage 2022)
In deze jaarverantwoording 2022 worden de programma's uit de raadsperiode 2018-2022 afgesloten. Er resteert nog een bedrag van afgerond 1,5 mln. euro aan programmamiddelen. Zoals aangekondigd in de slotrapportage wordt voorgesteld om voor een aantal activiteiten en projecten die in 2023 nog opvolging krijgen budget over te hevelen. De definitieve bedragen zijn als volgt:

- Strategisch citymarketingplan:	50.000 euro
- Grootschalige huisvesting arbeidsmigranten:	30.000 euro
- Pilot van Zorg naar werk:	190.000 euro
- Gevelverbetering binnenstad:	100.000 euro
- Terrassenbeleid:	60.000 euro
- Implementatie Omgevingswet (2023 e.v.):	307.000 euro

De middelen voor de implementatie van de Omgevingswet blijven meerjarig beschikbaar. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de slotrapportage 2022. De resterende programmamiddelen (793.000 euro) vallen vrij in het rekeningresultaat.

Reservering verhuizing Stedelijk Museum
Vanuit de bij de decembercirculaire 2021 verkregen middelen ter versterking van lokaal cultuuraanbod is bij de jaarverantwoording 2021 een bedrag van 202.000 euro overgeheveld naar 2022 *(RAAD-7207).* Het college stelt voor om hiervan een bedrag van maximaal 100.000 euro te reserveren ten behoeve van een gemeentelijke bijdrage aan de eventuele verhuizing van het Stedelijk Museum naar de Grotestraat 62.

Zwerfafval (BW-9817)
Als onderdeel van de Raamovereenkomst Verpakkingen 2012-2022 ontvingen gemeenten jaarlijks een bijdrage voor de extra aanpak van zwerfafval. Deze vergoeding is eind 2022 gestopt. Doordat er in de periode 2012-2022 minder is uitgegeven dan gepland, is er nog een bedrag van 97.000 euro beschikbaar. Er is een nieuwe vergoedingsregeling in de maak ('opruimvergoeding'), maar deze moet landelijk nog worden uitgewerkt. Dit vindt plaats in 2023 en 2024. Het college stelt voor het restantbudget over te hevelen en in de jaren 2023 en 2024 beschikbaar te houden voor initiatieven en projecten die zwerfafval in de openbare ruimte voorkomen en reduceren.

Decembercirculaire 2022 - Energietoeslag (RAAD-7591)
Het kabinet heeft als prioriteit om mensen met een laag inkomen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening. Zoals opgenomen in de Kamerbrief Aanvullende maatregelen energierekening van 20 september jl. is besloten om in 2023 nogmaals 1.300 euro aan deze doelgroep uit te keren. Gemeenten hebben onder de huidige wetgeving de tijd om de toeslag tot 1 juli 2023 uit te keren. Van de 1,4 miljard euro voor 2023 is 500 miljoen euro naar 2022 overgeheveld. Hierdoor blijft er 900 miljoen euro in 2023 over, waarvan de verdeling in de meicirculaire 2023 bekend zal worden gemaakt.

Decembercirculaire 2022 - Maatschappelijke opvang en beschermd wonen (RAAD-7591)
De VNG en het Rijk hebben afgesproken dat meerkosten binnen het sociaal domein als gevolg van de coronapandemie in 2022 door het Rijk worden gecompenseerd.

Decembercirculaire 2022 - Overige reserveringen (RAAD-7591)
Via de decembercirculaire van het gemeentefonds hebben wij financiële middelen ontvangen die, gelet op het tijdschip van verschijnen van de circulaire, niet meer in 2022 konden worden aangewend. Deze middelen worden daarom overgeheveld naar 2023. Het gaat om de navolgende onderwerpen en bedragen:

Onderwerp	bedrag
Breed offensief: Het wetsontwerp Breed offensief beoogt processen te stroomlijnen en te harmoniseren om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. De reeds eerder via de septembercirculaire 2021 verkregen middelen (96.000 euro) zijn via de slotrapportage reeds meerjarig beschikbaar. Deze middelen worden daaraan toegevoegd.	56.000
Leerlingenvervoer Oekraïne: Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan Oekraïense leerlingen. De decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïense leerlingen is een tegemoetkoming aan gemeenten voor de kosten die zij hiervoor hebben gemaakt, en maken.	82.000
Versterken sociale basis: Vanuit het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen werkt het ministerie van VWS samen met partijen in het veld aan een samenleving waar (toekomstige) ouderen waardig oud kunnen worden, zelf de regie hebben en met hun netwerk hun leven kunnen leiden. Gemeenten spelen hier een belangrijk rol in. Zo kunnen gemeenten het 'omzien naar elkaar in de wijk' faciliteren door een breed, laagdrempelig en vindbaar aanbod van activiteiten en ondersteuning in de eigen buurt of wijk. Middels de decentralisatie-uitkering versterken sociale basis kunnen gemeenten (extra) inzetten op het versterken van de sociale basis.	46.000
Gezond in de stad (kansrijke start): In het kader van het actieprogramma Kansrijke Start zijn de afgelopen jaren via diverse circulaires middelen aan het gemeentefonds toegevoegd om een lokale coalitie te vormen, versterken en behouden rondom de eerste 1.000 dagen van kinderen, opdat gemeenten erkende interventies rondom een Kansrijke Start kunnen inzetten. De middelen worden toegevoegd aan het reeds bestaande meerjarige project.	34.000
Toegankelijkheid verkiezingen en aanpassingen burgerlijke stand	11.000
Totaal	**229.000**

Bedragen x 1 euro

Na bovenstaande bestemmingsvoorstellen resteert een bedrag van afgerond 20,7 miljoen euro. Voorgesteld wordt om hiervan 50% te storten in de bestemmingsreserve stadsontwikkeling en 50% toe te voegen aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve stadsontwikkeling
Almelo wil de komende jaren stevige stappen zetten op het gebied van stedelijke ontwikkeling. De Strategische uitvoeringsagenda stadsontwikkeling (RAAD-6762) vormt hiervoor de basis en geeft houvast en kaders voor de ontwikkeling van wijken, gebieden en locaties. Voor het realiseren van de opgaven zijn in de komende jaren forse (financiële) investeringen nodig, zowel voor de fysieke opgave in de stad, waaronder de verduurzamingsopgave, als voor het realiseren van de sociaal-maatschappelijke opgave. De exacte omvang van de benodigde investeringen wordt duidelijk bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsagenda in concrete projecten. Gelet op het karakter van de ontwikkelingen, veelal grootschalig en binnenstedelijk, valt te verwachten dat er substantieel middelen nodig zijn om eventuele tekorten (onrendabele top) af te dekken.
Bij de begroting 2022 is om die reden een bestemmingsreserve stadsontwikkeling ingesteld. Voorgesteld wordt om vanuit het rekeningresultaat 2022 een bedrag van 10,2 miljoen euro te storten in deze reserve. Na bestemming van het resultaat komt het saldo van de reserve daarmee ultimo 2022 op 20,3 miljoen euro.

Algemene reserve
Het restant van het gerealiseerd resultaat wordt gestort in de algemene reserve en maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen dat dient ter dekking van risico's.

2 Programmaverantwoording

2.1 Programmaplan

In deze jaarverantwoording wordt verantwoording afgelegd over de doelen en beleidsprestaties zoals vastgelegd in de programmabegroting 2022. De teksten uit die begroting zijn in het programmaplan steeds vet gedrukt. Daaronder wordt steeds de realisatie in 2022 vermeld.

2.1.1 Programma Binnenstad

2.1.1.1 Wat hebben we bereikt?

Doel: In 2022 recreëren en winkelen meer inwoners en bezoekers in de binnenstad van Almelo.

- **Groei van het aantal bezoekers per week van het centrum met 7.000 ten opzichte van 2018 (80.000)**

Bereikte resultaten in 2022:

In 2022 is er sprake van een daling van het aantal weekbezoekers aan de binnenstad ten opzichte van 2021, 49.100 vs 57.800. Het lage aantal weekbezoekers kan in verband met de coronamaatregelen van begin 2022 gebracht worden. Tegelijkertijd overtreft het aantal weekbezoekers 2022 wel het coronajaar 2020 (41.700).

Doel: In 2022 staan minder winkels en panden leeg in de binnenstad van Almelo

- **0 m^2 winkelvloeroppervlak staat leeg in het nieuwe kernwinkelgebied van de binnenstad (2018: 2.900 m^2)**
- **Maximaal 6.000 m^2 winkelvloeroppervlak staat leeg in de stadskwartieren en transformatiemilieus (2018: 12.160 m^2)**

Bereikte resultaten in 2022:

In 2022 staat in het kernwinkelgebied slechts 952 m^2 winkelvloeroppervlak leeg. In de stadskwartieren en transformatiemilieus bedraagt de leegstand 5.843 m^2. De totale leegstand in de binnenstad bedraagt derhalve 6.795 m^2. De cijfers zijn gebaseerd op een meting van midden 2022, inmiddels is de leegstand nog verder afgenomen. Komend van een totaal aantal leegstaande meters winkeloppervlak van 18.563 m^2 in 2019, bedraagt de afname 11.768 m^2.

Note: opgemerkt moet worden dat het Havenblok à 2.790 m^2 winkelvloeroppervlak (2018) niet meegerekend wordt, omdat het gebied deel uitmaakt van de ontwikkelopgave Stadskade en daarom niet heringevuld wordt voor nu.

Doel: In 2022 kent de binnenstad betere activiteiten op het gebied van cultuur, vrije tijd en sport met meer maatschappelijk-economische waarde

- **Almeloërs waarderen het evenementenaanbod in de binnenstad gemiddeld met een 7,0 (2017: 6,8)**
- **Almeloërs waarderen het cultuuraanbod in de binnenstad gemiddeld met een 7,0 (2017: 6,7)**

Bereikte resultaten in 2022:

Uit de binnenstadspeiling die in december 2022 is uitgevoerd, blijkt dat de waardering van het evenementenaanbod, na de laagste score afgelopen jaar (6,3), weer is gestegen naar 6,8. Eenzelfde trend is waarneembaar bij de waardering van het culturele aanbod. Deze is gestegen van 6,5 (2021) naar 6,7 in 2022.

Doel: In 2022 is de binnenstad van Almelo aantrekkelijker, veiliger en gastvrijer met betere parkeermogelijkheden

- **Almeloërs waarderen de sfeer en gezelligheid in de binnenstad gemiddeld met een 6,5 (2017: 6,0)**
- **Almeloërs waarderen de veiligheid in de binnenstad gemiddeld met een 7,0 (2017: 6,7)**
- **Almeloërs waarderen de parkeermogelijkheden voor auto's in de binnenstad gemiddeld met een 7,0 (2017: 6,7)**
- **60 procent van de Almeloërs vindt de term 'gastvrij' van toepassing op de binnenstad (2017: 48%)**

Bereikte resultaten in 2022:
Uit de binnenstadspeiling blijkt verder dat Almeloërs de sfeer en gezelligheid in de binnenstad waarderen met een 6,5. Deze doelstelling is gerealiseerd. De waardering steeg van 6,1 in 2017 naar 6,8 in 2019 en 2020. Het jaar 2021 werd gewaardeerd met een 6,5. Ook hier heeft corona naar alle waarschijnlijkheid een negatieve invloed op de waardering gehad.
De waardering van de veiligheid in de binnenstad wordt de laatste twee jaar gewaardeerd met een 6,7. We zien ook hier dat 2019 en 2020 beter werden gewaardeerd met respectievelijk een 7,0 en 7,1.
De waardering van de parkeervoorzieningen voor auto's is relatief stabiel gedurende de laatste jaren. In 2022 werden de parkeermogelijkheden voor auto's gewaardeerd met een 6,6.
Meer mensen beoordelen de binnenstad als gastvrij. We zien een geleidelijke stijging gedurende de laatste jaren, komend van 47% in 2016 tot 61% in 2022. Deze doelstelling is gerealiseerd.

Doel: In 2022 zijn er meer bedrijven in de binnenstad van Almelo gevestigd met meer omzet

- **Het aantal bedrijven in de binnenstad groeit tot 706 (2017: 672)**

Bereikte resultaten in 2022:
Uit de meest recente cijfers (2022) blijkt dat er in de binnenstad 810 bedrijven gevestigd zijn. Hiermee is de doelstelling van het programma gehaald.

2.1.1.2 Wat hebben we gedaan?

In 2022 zijn we verder gegaan met de stad om de doelen uit het programma te bereiken. De verbeteringen en veranderingen in het centrum zijn voor een groot deel afhankelijk van de inzet van particuliere partijen (onder andere eigenaren, ondernemers(vereniging), ontwikkelaars). Samen met de partners van de koers voor de binnenstad werken we aan uitvoering van het programma. In 2022 hebben we onder andere ingezet op het voorbereiden van de gebiedsontwikkeling Grotestraat Noord, Stadskade en de Stadsentree Wierdensestraat.

PROGRAMMALIJN 1: Compacter centrum en aantrekkelijke binnenstadskwartieren

- **We willen de ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad versterken, hiervoor zijn gevelsubsidies beschikbaar voor eigenaren om gevels van panden aantrekkelijker te maken. Daarnaast willen we transformatiegelden beschikbaar stellen om (leegstaande) panden om te vormen naar andere functies.**
- **Via de uitvoering van de leegstandsverordening willen we (structurele) leegstand van panden zijnde niet woningen terugdringen. Een leegstandsverordening verplicht vastgoedeigenaren om leegstand te melden, zodra die leegstand langer duurt dan zes maanden. Daarna volgt een leegstandsoverleg met een adviseur. De gemeente kan gebruikers aandragen voor leegstaande panden en in extremis ook boetes uitdelen indien de eigenaar niet voldoet aan zijn verplichtingen volgens de verordening.**
- **Samen met de Herstructureringsmaatschappij Overijssel ontwikkelen we een plan voor de herontwikkeling van de Stadskade (het gebied tussen de bibliotheek, het Stadshuis en het Marktplein incl. Havenblok). Een groot deel van het vastgoed in dit gebied is gemeentelijk bezit (parkeergarage Stadsbaken, ANWB/Huis van Katoen, het Havenblok). Samen met de Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO) wordt gewerkt aan een gebiedsvisie voor de herontwikkeling van dit gebied.**
- **In overleg met eigenaren, bewoners en ondernemers, stellen we een ontwikkelplan op voor de Grotestraat Noord. In dit plan nemen we spelregels op voor bouwen, programma/functies, verkeer en mobiliteit. Daarnaast maakt de herinrichting van dit deel van de Grotestraat deel uit van het ontwikkelplan.**
- **Door het toegenomen fietsgebruik is er behoefte aan meer stallingen en maatregelen om de overlast van gestalde fietsen in de openbare ruimte tegen te gaan. Bij de ruimtelijke projecten in de binnenstad wordt fietsparkeren als een belangrijke opgave meegenomen.**
- **Onderzocht wordt of het niveau van het beheer van de openbare ruimte in de binnenstad naar een kwalitatief hoger niveau getild kan worden.**

- **De vastgoedregisseur gaat actief eigenaren benaderen van leegstaande winkels om eigenaren te stimuleren en te adviseren hun leegstaande pand een nieuwe invulling te geven. Daarnaast voert een adviseur leegstandsgesprekken in het kader van de leegstandsverordening.**

Uitvoering in 2022:

Projecten en activiteiten binnen dit spoor dragen bij aan het verkleinen van het kernwinkelgebied, het versterken van het karakter van de vier binnenstadskwartieren en/of het transformeren van winkelruimte in de flanken naar wonen en werken.

1. In 2020 is de subsidieregeling gevelverbetering van kracht geworden om eigenaren van panden in de binnenstad te stimuleren (voor)gevels en winkelpuien te verbeteren of te herstellen. Hiermee worden panden aantrekkelijker en de ruimtelijke kwaliteit van de (historische) binnenstad verhoogd. Gedurende de laatste drie jaar zijn tien subsidies toegekend. Dit heeft geleid tot een betere uitstraling van betrokken panden en het gebied. Tegelijkertijd staat eenzelfde aantal in de rij om deze subsidie in 2023 aan te vragen.
2. Midden 2022 is het transformatiefonds in het leven geroepen. Er is door diverse partijen interesse getoond voor deze regeling. Teneinde meer flexibiliteit en maatwerk te kunnen bieden, wordt in 2023 een samensmelting van de subsidieregeling gevelverbetering en het transformatiefonds voorgesteld.
3. Sinds 1 april 2020 is de leegstandsverordening van kracht in de binnenstad om (structurele) leegstand van panden, niet zijnde woningen, terug te dringen. De leegstandsverordening verplicht eigenaren van leegstaande panden zich te melden zodra hun pand langer dan een half jaar leeg staat (na invoering van de leegstandsverordening). In het kader van de leegstandsverordening voert de vastgoedregisseur gesprekken met eigenaren. De gesprekken en doelgerichte benadering van eigenaren en ondernemers hebben geleid tot minder leegstand, het bevorderen van transformatie, tijdelijke/alternatieve vulling van panden en etalages (bv door kunst) en een groeiend wederzijds begrip en vertrouwen om samen doelstellingen te realiseren.
4. Voor Stadskade werkt de gemeente aan het opstellen van een ontwikkelplan Stadskade (het gebied tussen de bibliotheek, het Stadshuis en het Marktplein incl. Havenblok). In 2022 is verder gewerkt aan het komen tot een ontwikkelplan met een bijbehorende businesscase. Omdat met name de parkeeropgave in dit gebied leidt tot een grote druk om het komen tot een haalbaar plan, wordt op dit moment ook nadrukkelijk gekeken naar het vraagstuk mobiliteit en parkeren voor de binnenstad als geheel.
5. De Grotestraat Noord is één van de drie transformatiegebieden in het koersdocument en een gebied met hoge leegstand. Eind 2021 is de gebiedsvisie voor deze straat door het college vastgesteld. Hierdoor is de Grotestraat Noord ook onderdeel geworden van het (Groot) Gravenkwartier. Vanaf dat moment is de transformatie goed op gang gekomen, 1/3 van de beschikbare winkelruimte in de Grotestraat Noord en Kerkstraat wordt getransformeerd naar wonen. Inmiddels hebben diverse eigenaren de transformatie van hun pand ter hand genomen en zijn zij gestart met planvoorbereiding of uitvoering. Samen met eigenaren, bewoners en ondernemers, is een zogenoemde spelregelkaart opgesteld voor het transformatiegebied. In dit document staan de spelregels voor bouwen, programma/functies, verkeer en mobiliteit. De gebiedsvisie en de (ontwikkel)spelregelkaart - die in september 2022 is vastgesteld - vormen het toetsingskader voor initiatieven voor de panden in het plangebied. Verder werkt de gemeente samen met een aantal eigenaren om voor een gebiedsontwikkeling in het Groot Gravenkwartier gebruik te maken van de landelijke regeling Impulsaanpak Winkelgebieden. Naast transformatie van panden wordt ook gewerkt naar de herinrichting van de openbare ruimte in de Grotestraat Noord en Kerkstraat. De verwachting is dat begin 2024 de herinrichting start. Deze herinrichting voorziet o.a. in nieuwe bestrating, het aanbrengen van de 'Almelose stoep' en klimaatadaptieve maatregelen. Daarnaast vormt vergroening een speerpunt in de plannen, o.a. bij de herinrichting, maar ook door het geveltuinexperiment dat is opgestart. Het komende voorjaar worden een aantal geveltuinen gerealiseerd. Dit alles ten gunste van een verbeterde sfeer en uitstraling van de Grotestraat Noord.
6. Bij de Perspectiefnota 2021 en de Programmabegroting 2022 heeft de gemeenteraad structureel 300.000 euro beschikbaar gesteld voor kwaliteitsverbetering openbare ruimte. Het niveau van de kwaliteit van de

openbare ruimte in de binnenstad wordt hierdoor verhoogd van 'basis' naar 'hoog'. Dit houdt onder meer in dat de frequentie van schoonmaak en onderhoud van bestrating, beplanting, prullenbakken en bloembakken is geïntensiveerd.

7. De bereikbaarheid van de binnenstad met de fiets scoort erg hoog in de Binnenstadpeiling 2022. Daarom is voor bezoekers die per fiets het centrum bezoeken een fietsenstalling gerealiseerd in de Hagenborgh. Op dit moment wordt nader onderzoek verricht naar aanvullende fietsparkeergelegenheden in het kernwinkelgebied.

PROGRAMMALIJN 2: versterken Almelose DNA in de binnenstad

- **We investeren in het vergroenen van de openbare ruimte. Hierdoor wordt de binnenstad aantrekkelijker om in te wonen, winkelen en verblijven. Groen is immers gezond en belangrijk voor het klimaat. Het nodigt uit tot ontmoeting en beweging. Ook draagt groen bij aan de herkenbaarheid van de Almelose binnenstad, waarin water en groen belangrijke elementen zijn.**
- **Nu de havenkom in het centrum is gerealiseerd, neemt ook de waterrecreatie toe. We willen voorkomen dat waterrecreatie leidt tot overlast, onveiligheid of onwenselijke situaties. Daarom willen we 2021 duidelijke richtlijnen/spelregels voor het gebruik van het water voor recreatievaart in de binnenstad.**

Uitvoering in 2022:

Waar de stad van is zou de binnenstad meer van moeten zijn. Projecten en activiteiten moeten bijdragen aan de versterking van de zichtbaarheid van het DNA van Almelo. De binnenstad draagt het DNA van Almelo, de identiteit van de stad en de geschiedenis van de stad. De betekent dat bedrijven, verenigingen, instellingen, verhalen etc. uit de stad meer zichtbaar mogen worden in de binnenstad.

1. Door de Stichting Bomenstad Almelo is een aantal projecten uitgevoerd in de openbare ruimte in de binnenstad. De samenwerking met onze partners in de binnenstad waarderen we dan ook enorm. Tegelijkertijd wordt ook ingezet en geïnvesteerd in vergroening van het Groot Gravenkwartier door middel van de pilot geveltuintjes. Dit gebeurd in overleg met bewoners en eigenaren.
2. Het ontwerp van Stadsentree Wierdensestraat is vastgesteld. Binnen het ontwerp is nadrukkelijk rekening gehouden met klimaatadaptie en vergroening van de omgeving, waardoor het gebied een krachtige kwaliteitsimpuls krijgt. Het gebied wordt door de herinrichting opgedeeld in twee gebieden. Het ene deel betreft het busstation met drie haltes met middenin een groenperk met daarop het bevrijdingsmonument. Het andere deel wordt ingericht als verblijfsgebied met hoogwaardig straatmeubilair, omvangrijke groenvakken en een markante bomenlaan.
3. Nadere richtlijnen en spelregels omtrent de waterrecreatie in de binnenstad zijn in 2021 uitgewerkt in de vaarwegverordening. Hierin opgenomen staan regels over onder andere het aanmeren en het ligplaatsenbeleid. De verordening beoogt het veilig gebruik van het water door vaartuigen.

PROGRAMMALIJN 3 en 4: Versterken positie in Noordwest Twente, Vermarkten en imago:

- **Samen met partners uit de stad zetten we in op actieve acquisitie van winkels. Dit moet leiden tot een compacte kern waar een je een compleet winkelrondje ervaart. De samenwerking wordt gezocht met vastgoedeigenaren om de juiste winkel op de juiste plek te krijgen.**
- **We bouwen waar mogelijk voort op de campagne Almelo Loves You. Veel gemeenten en binnensteden lijken op elkaar. Waar tot voor kort de concurrentie vaak werd aangegaan met nieuwbouw en uitbreiding van het winkelareaal, biedt deze strategie tegenwoordig weinig soelaas meer. Meer en meer (binnen)steden zijn bezig zichzelf nadrukkelijker te positioneren en maken keuzes in aanbod, sfeer en marketing. In de "Koers voor de Binnenstad" is het adagium “wie kiest, wordt gekozen”. En daarbij rijst de vraag: wie is de beoogde klant voor onze (nieuwe) binnenstad en hoe kan optimaal naar (potentiële) bezoekers gecommuniceerd worden wat de binnenstad van Almelo te bieden heeft?**
- **Na de campagne Almelo Loves You zetten we de gerichte marketing op de binnenstad voort met accenten op waterstad en (regionale) winkelstad.**

Uitvoering in 2022:
Communicatie is de vierde en belangrijke pijler van het programma binnenstad. We kunnen investeren in stenen, evenementen, transformatie, initiatieven etc., maar als de investeerder, regio inwoner, ondernemers etc. van niets weet, komen ze niet in beweging. Een sterke communicatie- en marketingstrategie is dus noodzakelijk om bezoekers, investeerders, ondernemers en bewoners te trekken. We hebben in 2022 het volgende gedaan en gaan hier ook in de toekomst meer op inzetten:

1. Door gezamenlijke inspanning tussen de gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren lukt het om winkels meer richting kernwinkelgebied te verplaatsen en tegelijkertijd ook nieuwe ondernemers een goede plek in de binnenstad te geven. Door het verplaatsen wordt in sommige gevallen ook deels invulling gegeven aan de transformatieopgave in de binnenstad.
   In overleg met vastgoedeigenaren hebben zich tijdelijk kunstenaars in leegstaande winkelpanden gevestigd. Samen met het aanbrengen van raambelettering op 10 leegstaande panden is het straatbeeld hierdoor verbeterd.
2. Corona heeft een sterk stempel gedrukt om in mei 2022 naar de achtergrond te verdwijnen. De communicatie was tijdens corona gericht op het openhouden van de stad. Belangrijk is dat ook de BIZ tot stand is gekomen waarmee de mogelijkheid om gezamenlijkheid verder te werken aan de binnenstad. Met onder meer de CAA, SAP, gemeente, Almelo Events, Sportbedrijf en de SWA als betrokken partijen. Een aantal evenementen na corona is weer nadrukkelijker samen en in afstemming opgepakt zoals de ijsbaan, de fonteinen en de binnenstad. Ook rond de stadspoorten kwam een samenwerking tot stand.
3. Concreet zijn vanuit CAA, mede ondersteund door de gemeente, ook andere initiatieven ontplooid voor onder meer een Cityapp en Chainels, platformen voor de communicatie over de binnenstad en onderlinge informatieuitwisseling.
4. In oktober 2022 is het besluit door B&W genomen om tot een integraal strategisch Citymarketing plan te komen voor onder meer het vaststellen van eenduidig geformuleerde merkidentiteit. Het college vraagt daarbij, vanwege de onderlinge samenhang, ook (on-brand) evenementen, festival en toeristisch beleid als onderdelen op te nemen alsmede een beschrijving van een professionele nieuwe organisatiestructuur passend bij de ambities van het strategisch Citymarketing plan. Uitbouw en inrichting van branding van de binnenstad, events en signing kan in het verlengde hiervan en in samenwerking dan verder ontwikkeld worden.

PROGRAMMALIJN 5: Samenwerking

- **Indien er uit de draagvlakmeting onder ondernemers in de binnenstad voldoende draagvlak blijkt, wordt in 2021 een bedrijveninvesteringszone (BIZ) ingevoerd voor ondernemers in de binnenstad. De insteek is deze later uit te breiden met BIZ voor eigenaren.**

Uitvoering in 2022:
Het programma Binnenstad zet nadrukkelijk veranderingen in gang op ruimtelijk en programmatisch vlak, maar daar horen ook organisatorische veranderingen bij. Daarvoor hebben we het volgende gedaan:

- Vanaf het voorjaar van 2020 is door Centrum Almelo Aktief (CAA), het GBTwente en de gemeente intensief gewerkt aan de invoering van de Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Binnenstad per 1 januari 2021. Op 15 december 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de invoering van de Bedrijveninvesteringszone voor ondernemers. In 2021 heeft de officiële draagvlakmeting plaatsgevonden onder ondernemers. Een meerderheid van de ondernemers heeft zich uitgesproken voor een BIZ en dus is per 1 januari 2022 formeel de BIZ ondernemers in werking getreden. Om ook vastgoedeigenaren bij de BIZ te betrekken, wordt er in 2023 gewerkt aan een nieuwe samenwerkingsstructuur.

2.1.1.3 Wat heeft het gekost?

Programma binnenstad	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	200	49
Jaar 2020	300	207
Jaar 2021	600	337
Jaar 2022	650	549
Totaal	**1.750**	**1.142**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Zoals aangekondigd bij de slotrapportage lopen een aantal programma-activiteiten door in 2023. In het kader van de resultaatbestemming wordt voorgesteld om vanuit dit programma hiervoor de volgende bedragen over te hevelen.

- Strategisch citymarketingplan: 50.000 euro
- Subsidieregeling gevelverbetering binnenstad: 100.000 euro
- Terrassenbeleid: 60.000 euro

2.1.1.4 Indicatoren

Indicator	Peilwaarde (jaartal)	2021	2022	Bron
Groei aantal centrumbezoekers per week	80.000 (2018)	57.800	49.100	Locatus
Leegstand m^2 winkels in nieuwe kernwinkelgebied	2.900 (2018)	2.100	952	Locatus
Leegstand m^2 winkels buiten nieuwe kernwinkelgebied	12.160 (2018)	7.189	5.843	Locatus
Rapportcijfer Almeloërs evenementen aanbod binnenstad	6,8 (2017)	6,3	6,8	Kennispunt Twente (BS monitor)
Rapportcijfer Almeloërs cultuur aanbod binnenstad	6,7 (2017)	6,5	6,7	Kennispunt Twente (BS monitor)
Rapportcijfer Almeloërs sfeer en gezelligheid binnenstad	6,0 (2017)	6,5	6,5	Kennispunt Twente (BS monitor)
Rapportcijfer Almeloërs veiligheid	6,7 (2017)	6,7	6,7	Kennispunt Twente (BS monitor)
Rapportcijfer Almeloërs parkeermogelijkheid auto binnenstad	6,7 (2017)	6,2	6,6	Kennispunt Twente

				(BS monitor)
Percentage Almeloërs dat de binnenstad gastvrij vindt	48% (2017)	56%	61%	Kennispunt Twente (BS monitor)
Aantal bedrijfsvestigingen in de binnenstad	672	710	810	Kennispunt (Biro)

2.1.2 Programma Economie en Participatie

2.1.2.1 Wat hebben we bereikt?

Hoofddoel I: Almelo, hier wordt gewerkt

Doel: In 2022 doen minder Almeloërs een beroep op de bijstand en gaan meer Almeloërs van bijstand naar werk.

- **Een betere ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen dan in andere gemeenten**

Bereikte resultaten in 2022

De cijfers van de 50.000 – 100.000 gemeenten in Nederland zijn op dit moment nog niet beschikbaar. Wel zien we in de Twentse arbeidsmarktmonitor, q4-2022, dat Almelo over 2022 een daling kent van 5.3%. In heel Twente daalde dit bestand met 3,2% , in Enschede met 3,3% en Hengelo met 0,8%.

- **Minder mensen in de bijstand (in 2022 naar 2.250 bijstandsdossiers).**

Bereikte resultaten in 2022:

In 2022 is het bijstandsbestand gedaald van 2.489 dossiers (januari 2022) naar 2.353 dossiers (eind december 2022). Daarmee is de daling hoger dan het Twents gemiddelde, zie daarvoor de in het voorgaande doel genoemde percentages. We blijven streven naar een verdere daling van ons bestand.

Doel: In 2022 sluiten vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt beter op elkaar aan.

- **Minder spanning tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt (in 2022 naar "gemiddeld", UWV spanningsindicator).**

Bereikte resultaten in 2022:

De spanningsindicator is de verhouding tussen het aantal openstaande vacatures en het aantal geregistreerde werkzoekenden dat direct inzetbaar is. Ten opzicht van het jaar 2021 is de spanning op de arbeidsmarkt toegenomen en ligt inmiddels boven de spanning die er pre-coronaperiode was. Dit betekent dat het voor werkgevers moeilijker is geworden om vacatures in te vullen. Het betekent ook dat er kansen zijn voor werkzoekenden. Voor elke WW-gerechtigde staan er 4,5 vacatures open. Ter vergelijking: dit was ruim een jaar geleden 3.5 vacature.

Bron: Twentse arbeidsmarktmonitor

Doel: In 2022 zijn meer Almeloërs in staat om in de veranderende arbeidsmarkt aan het werk te komen of te blijven.

- **Minder mensen terug naar de bijstand (in 2022 naar 20 mensen).**

Bereikte resultaten in 2022:

Het gaat hier om inwoners die na uitstroom uit de uitkering binnen 185 dagen weer instromen. Hierdoor kunnen we pas halverwege 2023 beschikken over het cijfer over 2022. Gemeten over de laatste 6 maanden van 2022 hebben 20 inwoners opnieuw een beroep gedaan op bijstand. Over geheel 2021 waren er dit er in totaal 51.

Met een halfjaarcijfer van 20 over 2022 zitten we onder het niveau van 2021. Het doel van 20 over geheel 2022 gaan we zeer waarschijnlijk niet halen. Dit komt omdat we op dit moment inwoners met meer afstand tot de arbeidsmarkt richting werk begeleiden, soms zijn er meerdere banen nodig om een inwoner duurzaam aan het werk te houden.

Doel: In 2022 zetten meer Almeloërs zich in voor hun stad of buurt.

- **Meer bijstandsgerechtigden zetten zich in voor de samenleving**

Bereikte resultaten in 2022:

Het aantal inwoners dat over 2022 een activiteit verricht bedraagt ruim 700. Door de gunstige arbeidsmarkt is het aantal iets teruggelopen ten opzicht van 2021 (784). Een inwoner verricht de tegenprestatie voor maximaal 20 uur per week. De meeste activiteiten vinden plaats bij organisaties als sportclubs, buurthuizen en zorginstellingen. Na maximaal 44 weken wordt de tegenprestatie opnieuw beoordeeld. Bij de herbeoordeling wordt gekeken of de activiteit van de inwoner heeft bijgedragen aan de ontwikkeling en of een volgende stap richting bemiddeling naar werk kan worden gemaakt.

Hoofddoel II: Almelo en haar subregio kent een krachtige, groeiende economie

Doel: In 2022 is Almelo aantrekkelijker als vestigingsplaats voor bedrijven

- **Meer banen (in 2022 verhoging van het aantal banen met 3.000 ten opzichte van 2016).**

Bereikte resultaten in 2022:

In 2022 is de werkgelegenheid in Almelo gegroeid met 2.270 banen naar 45.430, een procentuele groei van 8,3 procent. Hiermee levert Almelo een aanzienlijke bijdrage aan de Twentse groei van de werkgelegenheid van 3 % over het afgelopen jaar. Bron: Kennispunt Twente. Ten opzichte van 2016 betekent dit voor Almelo een toename van 4.730 banen.

De groei is vooral dankzij de autonome groei van de economie en opleving van de handel na de Covid epidemie. Verder danken we de groei aan de verdere aanleg van Businesspark Xl en Bedrijvenpark Twente Noord.

- **Een beter ondernemersklimaat (rapportcijfer 7 in 2022).**

Bereikte resultaten in 2022:

De waardering van het ondernemersklimaat is gemonitord via de VNG ondernemerspeiling. In 2022 is de waardering ten opzichte van 2021 ongewijzigd gewaardeerd op een 6,7 en daarmee hebben we ten opzichte van de 0-meting in 2018 (een 6,4) een hogere waardering gerealiseerd. Onze ambitie voor een beter ondernemersklimaat blijft staan en de peiling van 2022 heeft daarvoor ook waardevolle aanknopingspunten opgeleverd. Hiermee gaan wij dan ook aan de slag in de periode 2023-2026.

2.1.2.2 Wat hebben we gedaan?

<u>Voor hoofddoel I "Almelo, hier wordt gewerkt" voeren we de volgende projecten en activiteiten uit:</u>

1. Verbeteren van de match op de arbeidsmarkt

Flexibiliteit op de regionale arbeidsmarkt en brede inzet van werknemers blijft belangrijk. Daarom doet Almelo mee in de regionale projecten die beogen de huidige arbeidsmarkt én scholingsstructuur meer in te richten op competentie ontwikkelingen bij onze jeugd en werknemers. Wij blijven in 2022 werkzoekenden en werkenden actief benaderen en helpen om gebruik te maken van het scholingsfonds Twents Fonds voor Vakmanschap. Op deze manier hebben Almeloërs meer kans op werk en kunnen er makkelijker stappen gemaakt worden van de ene naar de andere beroepssector door werknemers die hun baan dreigen te verliezen.

Vanuit het Twents Huis van de Logistiek worden in 2022 nieuwe werkfit trajecten uitgevoerd met als resultaat dat mensen vanuit de bijstand in de logistiek aan het werk kunnen. Daarnaast zijn er de jaarlijkse evenementen zoals de week van de logistiek (om scholieren te interesseren), een marketingcampagne en een platform waar men zich kan oriënteren op werken in de logistiek (indelogistiek.nl).

Een nieuwe ontwikkeling, die ontstaan is door de Corona-crisis, is het regionaal mobiliteitsteam. Het doel is het behoud van werk voor de werkenden in onze arbeidsmarktregio. In de tweede helft van 2021 komt er een uitvoeringsplan waarin duidelijk wordt hoe gemeenten gebruik kunnen maken van de extra inzet van het RMT.

Uitvoering in 2022:

In 2022 heeft Almelo via deelname aan het Twents Fonds van Vakmanschap, het Regionale Mobiliteitsteam (RMT), het Leerwerkloket, het Twentse Huis van de Logistiek, het actieplan 'Dichterbij dan je denkt' en het regionale project Leven Lang Ontwikkelen (LLO) ingezet op het verbeteren van de match op de arbeidsmarkt.

Vanuit het Twents Fonds van Vakmanschap zijn er t/m 2022 337 scholingscheques toegekend aan Almeloërs. Almelo heeft daarmee relatief gezien het hoogst aantal toewijzingen per beroepsbevolking van alle Twentse gemeenten. Het RMT is de verbinder van alle bestaande dienstverlening op de Twentse arbeidsmarkt. Via het RMT zijn 40 inwoners uit Almelo begeleid in hun zoektocht 'van werk naar werk'.

In 2022 is er ook een nieuwe start gemaakt met het uitvoeren van werkfit trajecten voor inwoners met een uitkering en een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt. Deze trajecten hadden een brede uitstroom als doelstelling. In 2022 hebben 49 deelnemers, verdeeld over 5 groepen, deelgenomen aan het programma. Verder is er binnen het project 'Heracles Werkt' samen met USG Restart en Heracles Almelo een sport-/re-integratieprogramma gestart voor jongeren met een uitkering en een afstand tot de arbeidsmarkt. Uiteindelijk hebben 12 jongeren deelgenomen aan het programma.

2. Ondersteunen van Almeloërs met bijstand én problematische schulden, bij het vinden van werk.

- **In 2022 gaan we binnen het Schuldenlab Almelo verder met nieuwe en eerder gestarte projecten. Dit betreft onder meer de Doorbraakmethode, Jeugd heeft de Toekomst, Grip op Bewindvoering, Vroegsignalering, Collectief Schuldregelen, de Nederlandse Schuldhulproute, geldlessen in het onderwijs en de implementatie van diverse nieuwe wetgeving binnen het schuldendomein.**
- **De Doorbraakmethode wordt in 2022 een structureel instrument, volledig ingebed in de staande organisatie tegen lagere kosten dan voorheen. Dat betekent dat we door kunnen gaan met gelegitimeerd maatwerk, waardoor we snellere oplossingen voor inwoners realiseren. Tegelijk dalen daarmee de uitgaven op Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.**
- **Met de Nederlandse Schuldhulproute leiden we inwoners sneller toe naar de juiste ondersteuning bij financiële problemen. Hierdoor voorkomen we het verergeren van deze problematiek en dragen we bij aan het gevoel van welzijn van inwoners. Dit is een factor wat bijdraagt aan arbeidsinschakeling of het behoud van werk.**
- **Door toepassen van vroegsignalering en het blijven uitbreiden van het aantal signaalpartners kunnen we inwoners met financiële problemen gericht helpen. De schuldenspecialisten zorgen voor een integrale aanpak, waarbij ook werk een belangrijk onderdeel is.**
- **Door onderzoek te doen naar het verband tussen arbeidsinschakeling of het behoud van werk versus openstaande schulden, krijgen we meer inzicht in een mogelijk causaal verband. Dit kan aanleiding geven andere keuzes te maken op beleidsmatig gebied.**
- **Door al vroeg jongeren te onderwijzen op het gebied van geld, dragen we bij aan het duurzaam voorkomen van financieel ongezond gedrag en het ontstaan van schulden.**
- **Grip op bewindvoering moet leiden tot een vermindering van de instroom in bewindvoering en een vergroting van de uitstroom. Maatstaf hierbij is het aantal mensen dat bijzondere bijstand voor bewindvoering kreeg. We streven naar een daling van 15% in 2023 ten opzichte van het aantal begin 2019 (1.150 mensen)**

Uitvoering in 2022:

- Het Schuldenlab heeft uitsluitend gewerkt aan lopende projecten.

- De Doorbraakmethode is ingebed in de staande organisatie. Dit betekent dat we door kunnen gaan met gelegitimeerd maatwerk, waardoor we snellere oplossingen voor inwoners realiseren. Tegelijk helpt dit om de kosten binnen Wmo, Jeugdwet en Participatiewet te dempen.
- Ook de Nederlandse Schuldhulproute is gecontinueerd. Inwoners worden via deze site naar de juiste ondersteuning geleid en dat is belangrijk om de juiste hulp, snel te kunnen bieden.
- Met Vroegsignalering zijn inwoners met financiële problemen gericht en integraal geholpen door de schuldenspecialisten. Het aantal huishoudens waarbij één achterstand bij de signaleringpartners (huur, energie, water en zorgverzekering) wordt gesignaleerd is ongeveer 350 op maandbasis. Deze huishoudens worden per brief benaderd met de vraag of er hulp nodig is. Verder gaat het om ongeveer 40 huishoudens per maand waarbij sprake is van 2 of meer gevallen van achterstand. Deze huishoudens worden, waar mogelijk, thuis bezocht.
- Het onderzoek naar het verband tussen arbeidsinschakeling of het behoud van werk versus openstaande schulden betrof een nieuw te starten project. Personele mutaties zijn de aanleiding voor een heroverweging.
- Jongeren hebben geldlessen gehad waardoor we bijdragen aan het duurzaam voorkomen van financieel ongezond gedrag en het ontstaan van schulden.
- Projecten die vallen onder Grip op bewindvoering zijn gecontinueerd. We verwachten dat het effect van deze projecten een bijdrage levert aan het voorkomen van instroom en het bevorderen van uitstroom uit bewind. We maken hierbij de kanttekening dat er in de afgelopen periode nieuwe factoren zijn ontstaan, zoals bijvoorbeeld de energiecrisis, de oorlog in Oekraïne en de inflatie, waardoor de bijdrage van deze projecten op het gewenste effect lastig te meten is. We zien wel dat bijvoorbeeld in het project Einde Bewind op kleine schaal succes is behaald en dat inwoners zijn uitgestroomd uit bewind.

3. Inzet van alle participatie instrumenten om de kans op werk te vergroten
We voeren de Participatie-wet uit conform het uitvoeringskader 2019-2022:

- **Inclusieve arbeidsmarkt: faciliteren van plaatsingen van mensen met een arbeidsbeperking bij reguliere werkgever.**
- **Uitvoering geven aan de verordening maatschappelijk nuttige tegenprestatie die in september 2020 is vastgesteld.**
- **Doorontwikkeling van de wijkgerichte uitvoering die in 2020 is geïmplementeerd.**
- **Slim investeren in mensen: Met inzet van zowel overheid, onderwijs als betrokkenen zelf, stimuleren we mensen die al langere tijd in de bijstand zitten, weer aan het werk te krijgen. Bijvoorbeeld door te investeren in werkfit trajecten.**
- **We gaan extra inzetten op werk voor een uitkering. We willen bereiken dat inwoners vaker met een baan geholpen worden in plaats van met een uitkering.**
- **We begeleiding inwoners door actief gebruik te maken van de Werkplein app. Inwoners kunnen door gebruik te maken van deze app eenvoudig op vacatures reageren.**

Uitvoering in 2022:

- We hanteren bij de uitvoering van de Participatiewet het principe 'ieder gewerkt uur telt'. Hiermee maken wij optimaal gebruik van het arbeidspotentieel onder inwoners met bijstand. Dit hebben we onder andere gedaan door inwoners te stimuleren om parttime aan de slag te gaan en door het benaderen van werkgevers om parttime banen te bieden.
- In 2022 zijn 181 inwoners actief geweest in een garantiebaan. Dit betekent dat die inwoners bij een werkgever zijn geplaatst met een loonkostensubsidie en dat er aan die inwoners extra begeleiding wordt gegeven.
- Zie voor een uitleg over de tegenprestatie onder activiteit 7.
- We hebben in 2022 de werkwijze met betrekking tot de aanvraag van bijstand anders vormgegeven. We hebben de intake voor een uitkering veranderd, we richten ons eerst op werk in plaats van op een

uitkering. Dit doen we door bijvoorbeeld de inzet van een workshop programma, voorafgaand aan de aanvraag bijstand. Wij hebben hiermee meer inwoners met een inkomensvraag geholpen aan een baan.

- We hebben in 2022 gebruik gemaakt van een eigen werkfit programma.
- Inwoners die als gevolg van de coronacrisis afhankelijk zijn geworden van een bijstandsuitkering zijn naar werk begeleid met behulp van het Twenteportaal. In dit portaal konden werkgevers zelf een match maken met de werkzoekenden.
- Inwoners met een uitkering kunnen in Almelo gebruik maken van de werkplein app. In deze app kunnen inwoners zelf vacatures vinden en worden bijeenkomsten of baantrajecten aangekondigd.

4. Ondersteunen van initiatieven vanuit ondernemers voor banen in de techniek en logistiek.
Techniek en jongeren is al jaren een uitdaging. Onze bedrijven springen om nieuwe aanwas. In 2022 blijven wij een aantal initiatieven ondersteunen, zoals Ontdek High Tech Almelo, Week van de techniek, waarbij ons bedrijfsleven en onderwijsinstellingen samenwerken om de jeugd enthousiast te maken over het werken in de techniek en waarbij ze kennismaken met bedrijven in Almelo uit de (high)tech, chemie, logistiek en bouw.
Het innovatieplatform van Heracles Almelo is volop in beweging. Naast events en vele projecten met studenten, wetenschappers en bedrijven wordt ook gewerkt aan langdurige samenwerkingsverbanden tussen topsport, onderwijs, zorg en bedrijfsleven. Nog altijd is er het hightech-speerpunt en wordt op allerlei manieren gewerkt aan het aantrekken en behouden van technisch talent in de regio, maar ook zijn er speerpunten als veiligheid en hospitality, duurzame leefomgeving en vooral ook vitaliteit & gezondheid.
Voor het seizoen 2021-2022 is er de doelstelling het platform verder uit te bouwen, vooral via de genoemde structurele samenwerkingsverbanden."
Uitvoering in 2022:
Ontdek Hightech Almelo
In 2022 zijn er verschillende activiteiten georganiseerd. Zo werden er op zeven Almelose basisscholen technieklessen aangeboden, waardoor 250 leerlingen in aanraking kwamen met de techniek. Voor alle leerlingen uit 3-HAVO is een Lobbox (LoopbaanOriëntatie en Begeleiding) georganiseerd en alle 342 leerlingen uit 4-HAVO en 4-VWO met een N-profiel hebben deelgenomen aan de Hightech Coded Game. Voor studenten werd in april een running diner georganiseerd met medewerkers van diverse bedrijven. Tijdens de open dag in mei konden alle inwoners een kijkje nemen bij vier van onze hightech bedrijven, met ruim 5000 bezoekers op de laatste open dag. Tot slot werd in 2022 het netwerk Young Professionals Almelo gelanceerd in samenwerking met Ontdek Hightech Almelo. Het netwerk verbindt, inspireert en coacht jonge professionals die werkzaam zijn binnen de hightech bedrijven in Almelo.

Week van de Techniek
Van 31 oktober t/m 4 november 2022 werd, in samenwerking met meer dan 40 bedrijven, de Week van Techniek georganiseerd. Tijdens deze week werden er gastlessen gegeven op de basisscholen in Almelo. Daarnaast openden diverse bedrijven de deuren voor leerlingen van de basisscholen. Door het bedrijfsbezoek ontdekten leerlingen wat ze leuk vinden en werd het werken in de techniek tastbaarder en aantrekkelijker gemaakt.

Het Innovatieplatform Heracles/ Hettrix
In 2022 is er gewerkt aan het verder uitbouwen van het Innovatieplatform Heracles. Er werd een fundament gelegd om vanaf 2023 te kunnen werken met een nieuwe en autonome organisatie: Hettrix. Binnen Hettrix werken onderwijs, overheid, het bedrijfsleven en Heracles Almelo samen aan het behouden, aantrekken en doorontwikkelen van jongeren met een affiniteit voor techniek en technologie. Binnen Hettrix wordt in vier teams/samenwerkingsverbanden gewerkt aan opgaven rondom de vier thema's duurzaamheid, vitaliteit, talent en trots.

5. Voorkomen van instroom in de bijstand en beperken instroom van buiten Almelo
Via de uitvoering van woonvisie werken we op termijn naar een betere balans in onze woningvoorraad en voorkomen we een aanzuigende werking van mensen die zonder perspectief op een baan zich in Almelo vestigen. In de tweede helft van 2021 vindt besluitvorming plaats over de eventuele uitvoering van de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek waarmee voor bepaalde wijken in Almelo een huisvestingsvergunning ingevoerd kan worden.
Uitvoering in 2022:
Besluitvorming over de invoering van Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (Wet BMPG) heeft (nog) niet plaatsgevonden. Op basis van verzamelde gegevens zou invoering in Almelo gerechtvaardigd zijn maar vanwege de enorme impact van deze wet is er op 28 september 2021 in een beeldvormend politiek beraad door RIGO Research en Advies een presentatie gegeven over de (on)mogelijkheden van de wet. Dat beeldvormende politieke beraad heeft nooit een vervolg gekregen in een oordeelsvormend politiek beraad omdat er inmiddels ook andere instrumenten beschikbaar kwamen die minder ingrijpend zijn maar wel hetzelfde effect hebben, bijvoorbeeld de wet opkoopbescherming. Ook bleek dat er in de beoogde wijken nog niet alles is geprobeerd om de leefbaarheid/woonoverlast tegen te gaan met andere maatregelen (De wet BMGP is een ultimum remedium). Tegelijkertijd is vanuit wijkregie gestart met de wijkanalyses om te komen tot een wijkaanpak voor alle wijken in Almelo. De wijkanalyses zijn in de tweede helft van 2022 afgerond en nu wordt samen met RIGO de “instrumentenkoffer” voor de gemeente Almelo gevuld. De Wet BMGP is nog steeds één van de instrumenten en kan, als dat nodig wordt geacht alsnog ingevoerd worden.

6. Intensivering van de uitvoering van het handhavingsbeleid
We hebben een wettelijke verantwoordelijkheid in het toetsen op de rechtmatigheid van de verstrekte uitkeringen. Bij het aanvragen wordt toegezien op de juiste verblijfplaats, inkomsten uit andere bronnen en de vermogenssituatie. Wij onderzoeken gedurende een periode van 3 jaar op projectmatige basis het vermogen en/of inkomsten van onze klanten in het buitenland door alle bijstandsgerechtigden te benaderen met de vraag ons te informeren over eventueel eigen vermogen en bij vermoedens deze actief te toetsen. Bij twijfel worden vervolgonderzoeken ingesteld in samenwerking met het Internationaal Bureau Fraude-informatie (IBF).
Uitvoering in 2022:
De afgelopen drie jaar hebben we de personen met een bijstandsuitkering gevraagd naar hun eventuele vermogen en/of inkomsten, in en uit het buitenland. Hierbij is in voorkomende gevallen samen gewerkt met het Internationaal Bureau Fraude -informatie (IBF) van het UWV. Afgelopen jaar hebben we 50 personen aangeleverd bij het IBF. Uit de door hen gedane onderzoeken in landen zoals Dominicaanse Republiek, Suriname, Turkije, Bulgarije en 6 andere landen is bij 3 personen geconstateerd dat er sprake kan zijn van bezit van onroerend goed in het buitenland. De gegevens worden verder onderzocht om vast te stellen of er sprake is van misbruik dan wel oneigenlijk gebruik van de bijstand.

7. Tegenprestatie naar vermogen
We benutten alle mogelijkheden en instrumenten in de Participatiewet actief om uitkeringsgerechtigden te activeren om de kans op werk te vergroten. Voorop staat betaald werk bij een reguliere werkgever. Daarom zetten wij, onder voorwaarde van maatwerk gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de bijstandsgerechtigde, ook de onbeloonde maatschappelijke tegenprestatie actief in bij het verstrekken van bijstandsuitkeringen. Hierbij is het van belang dat iemand eerst zelf aangeeft wat hij/zij wil leren tijdens de tegenprestatie.
Uitvoering in 2022:
In september 2020 heeft de gemeenteraad de Verordening maatschappelijk nuttige tegenprestatie vastgesteld.
Wij hebben sinds de implementatie in 2021 ruim 1.200 inwoners gesproken over het verrichten van een maatschappelijk nuttige activiteit. Het totaal aantal inwoners dat over 2022 een activiteit verricht bedraagt

ruim 700. Een inwoner verricht de tegenprestatie voor maximaal 20 uur per week. De meeste activiteiten vinden plaats bij organisaties als sportclubs, buurthuizen en zorginstellingen. Na maximaal 44 weken wordt de tegenprestatie opnieuw beoordeeld. Bij de herbeoordeling wordt gekeken of de activiteit van de inwoner heeft bijgedragen aan de ontwikkeling en of een volgende stap richting bemiddeling naar werk kan worden gemaakt.

8. Minimabeleid ondersteunend bij aan het werk gaan

Het doel is dat het minimabeleid ondersteunend is bij aan het werk gaan. Randvoorwaarde daarbij is dat het minimabeleid taakstellend is. Na eerdere aanpassingen in de collectieve zorgverzekering en de individuele inkomenstoeslag, de bijzondere bijstand en bij 'Almelo doet mee', is er in 2021 een wasservice ingevoerd en zijn er aanpassingen gedaan in de kinderopvang op grond van een sociaal medische indicatie. In tegenstelling tot de vorige wijzigingen zal daardoor het beroep op de bijzondere bijstand stijgen. Echter we verwachten meer dan deze stijging te kunnen besparen op de uitgaven WMO en Jeugdwet. Er blijven risico's voor stijgende uitgaven bijzondere bijstand, door met name de moeilijk te beheersen kosten van bewindvoering en effecten als gevolg van de Coronacrisis.

Uitvoering in 2022:

In 2022 zijn we met de uitgaven voor de minimaregelingen binnen het taakstellende budget gebleven. Dit hebben we bereikt zonder daarvoor wijzigingen in het beleid door te voeren. Een en ander is met name het gevolg van minder uitgaven aan bijzondere bijstand dan vooraf gedacht.

Voor hoofddoel II "Almelo en haar subregio kent een krachtige, groeiende economie" voeren we de volgende projecten en activiteiten uit:

1. Bevorderen vestigingsklimaat ondernemers

Een goed vestigingsklimaat bestaat vooral uit goede bereikbaarheid, logistiek en beschikbaar arbeidskapitaal. Dus dat zijn ook in 2022 belangrijke aandachtspunten. Een vlotte toegang tot het bedrijf en het aan- en afvoeren van goederen is cruciaal. Zaken die in 2021 op het programma stonden zijn in 2022 in volle gang of worden opgestart, namelijk;

- **De Aanpassing van het kanaal naar klasse VA, de aanpassing kade Buitenhaven.**
- **Top 3 logistieke hotspot: Regionale samenwerking via Regionaal havenbedrijf Twente en Twents Huis van de Logistiek.**
- **Verbeteren hoofdinfrastructuur. De gemeenteraad stelde bij begroting in november 2019 middelen beschikbaar voor impuls infrastructuur 2021-2024. Komende jaren zullen hieruit o.a. H. Roland Holstlaan en Van Rechteren Limpurgsingel worden aangepast. Doel: betere doorstroming op deze wegen, zodat bedrijfsterreinen en binnenstad beter bereikbaar worden.**
- **Aandacht voor parkeerknelpunten op bedrijventerreinen, zowel voor personenwagens als ook het vrachtverkeer. Zie ook het onderwerp bedrijventerreinen.**
- **De dienstverlening van het ondernemersloket**

Uitvoering in 2022:

De aanpassing van het kanaal is een meerjarenproject. In 2022 is Rijkswaterstaat er druk mee aan de slag, de werkzaamheden worden in 2023 vervolgd. De draaicirkel bij XL is in 2022 aangelegd, zodat de beroepsvaart niet verder hoeft te varen voor een keermanoeuvre. De aanpassing van de kade op Buitenhaven is in 2022 voorbereid. In week 9 van 2023 starten de bouwactiviteiten.

De aanpassingen aan het gemeentelijk wegennet zijn ook in 2022 doorgevoerd. De toegangswegen Henriette Roland Holstlaan en de van Rechteren Limpurgsingel zijn gereconstrueerd. Op Twentepoort Oost zijn 15 parkeerplaatsen aangelegd om de parkeernood te ledigen. Ze zijn direct vol in gebruik.

2. Ondernemersdienstverlening verbeteren

In 2022 wordt verder ingezet op zichtbaarheid en verbinden. De dienstverlening van het ondernemersloket wordt middels de inzet van social media, berichtgeving en activiteiten nog meer zichtbaar waardoor ondernemers het ondernemersloket goed weten te vinden. Middels netwerk/informatiebijeenkomsten worden ondernemers met elkaar en met de gemeente in brede zin in contact gebracht.

Vanwege de toenemende spanning op de arbeidsmarkt, zal het ondernemersloket zich opwerpen als logische partner voor de werkgevers. Wij zetten in op het matchen van vraag en aanbod middels SROI en reguliere plaatsing.

Ervan uitgaande dat in 2022 de coronamaatregelen zijn opgeheven, intensiveren de accountmanagers EZ het contact met het bedrijfsleven middels bedrijfsbezoeken. Kernboodschap hierbij is dat de gemeente Almelo haar ondernemers waardeert en waar mogelijk het ondernemerschap faciliteert.

Uitvoering in 2022:

Vanuit het Ondernemersloket is ingezet op verbinding met ondernemers. Daarvoor hebben bijvoorbeeld de accountmanagers economische zaken 210 ondernemers bezocht. Ook hebben zij samen met werkgeversadviseurs bedrijven bezocht om de inzet van inwoners met afstand op de arbeidsmarkt onder de aandacht te brengen. Daarnaast zijn in 2022 op basis van SROI 106 kandidaten geplaatst op Almelose contracten (bedrijven). Ook zijn er 6 online banenmarkten georganiseerd om werkgevers en kandidaten te matchen.

Met het organiseren van 6 netwerkbijeenkomsten heeft het Ondernemersloket bedrijven met elkaar in contact gebracht en het contact met de gemeente Almelo versterkt. Met themabijeenkomsten hebben we startende ondernemers en op circulaire economie gerichte bedrijven gesproken. Het 1e kunststofpodium voor kunststof producerende bedrijven in Almelo was een succes, waarmee mooie contacten zijn gelegd in deze voor Almelo belangrijke sector.

In 2022 is de nieuwsbrief van het Ondernemersloket gelanceerd. Inmiddels bereiken we elk kwartaal 1.600 ondernemers met ondernemers gerelateerd nieuws. De gemeente Almelo is hierdoor zichtbaarder geworden voor ondernemers.

Ook is in 2022 de Ondernemerspeiling uitgevoerd. Dit heeft waardevolle input opgeleverd om het Ondernemersloket in 2023 en verder door te ontwikkelen en de dienstverlening van de gemeente Almelo te verbeteren.

3. Bedrijventerreinen

Almelo is erg in trek bij het bedrijfsleven. De vraag naar bedrijfsgrond overstijgt het beschikbare aanbod in Almelo en in de regio. De focus ligt in 2022 op de verdere uitwerking en uitvoering van het XL-2 businesspark. Het rapport Grootschalige Kavels toont de marktbehoefte op de beoogde locatie aan. Almelo vervult een voortrekkersrol en werkt een ruimtelijke plan met ruimtelijke kaders uit en stemt deze in 2022 af met de regiogemeenten en Provincie Overijssel. Deel van het plan is ook de mogelijke exploitatievorm.

Daarnaast zetten we in op revitalisering en verduurzaming van onze huidige bedrijventerreinen. Hierbij sluiten we aan op provinciaal beleid en subsidiemogelijkheden. Na besluitvorming (in de tweede helft van 2021) over een plan van aanpak, richten we ons op de uitvoering. Samenwerking met én door het bedrijfsleven is noodzakelijk. We zetten in op een krachtenbundeling van het bedrijfsleven op de bedrijventerreinen. Bij voorkeur in de vorm van een BedrijvenInvesteringsZone, of een andere vorm waar de voorkeur bij het bedrijfsleven naar uit gaat.

Uitvoering in 2022:
Businesspark Xl-2
We hebben een kadernotitie opgesteld waaruit blijkt dat er perspectief is voor een regionaal bedrijventerrein voor grootschalige kavels. In de kadernotitie zijn we ingegaan op de economische impact van XL Businesspark 2, de gebiedsontsluiting, milieu gerelateerde aspecten (stikstof, water, ecologische eigenschappen van het gebied) en de financiële consequenties. Het doel is om 75 hectare netto te ontwikkelen voor bedrijven met een behoefte aan grootschalige kavels. Uitgangspunt is 75% van het gebied voor Hightech- maakindustrie en 25% voor Transport en Logistiek aan de zijde van het Twentekanaal. Op het beoogde gebied is de Wet Voorkeursrecht gemeenten gevestigd. Het gebied XL Businesspark 2 wordt in het oosten begrensd door het Twentekanaal grenzend aan XL Businesspark 1, in het zuiden door "De Doorbraak", in het westen door de gemeentegrens met Wierden en in het noorden door de A35. Het gebied van de verkeersontsluiting XL Businesspark 2 betreft de driehoek: A35/N36/Twentekanaal.
Er is besloten tot het starten van de definitiefase als volgende stap in het tot ontwikkeling brengen van XL Businessplan 2. Hiervoor heeft de gemeenteraad op 1 november een aanvullend voorbereidingskrediet van 1,4 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de planvorming dat moet leiden tot het ter besluitvorming aanbieden van een Omgevingsplan in 2024.

Lokale behoefte aan bedrijventerreinen
Bureau Stec heeft met het rapport 'Marktperspectief bedrijventerreinen' in 2022 vastgesteld dat er tot 2035 behoefte is aan 41 – 48 hectare uitbreidingsvraag van Almelose bedrijven. Een deel van deze vraag is afkomstig van de industriële sector en de logistiek en groothandel en kan -indien passend qua omvang en profiel – wellicht terecht op Businesspark XL-2. Daarnaast gaan we in 2023 op zoek naar uitbreidingslocaties. Deze vraag betrekken we bij de verstedelijkingsopgave zoals benoemd wordt in onze Omgevingsvisie, de Ontwikkelagenda stadsvisie en de Ruimtelijke Programmatische Visie.

Regionale programmeringsafspraken
In 2022 is in opdracht van Provincie Overijssel door Stec een provinciaal programmeringsonderzoek gestart. De Twentse gemeenten en de provincie Overijssel maken programmeringsafspraken voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Het onderzoek leidt tot programmeringsafspraken voor de periode 2023 – 2026. Met als doel de regionale economische ambities te realiseren in combinatie met een zorgvuldig en duurzaam gebruik van de beschikbare ruimte in de regio.
Een onderdeel van het onderzoek is een vraagprognose voor de uitbreidingsvraag in heel Twente. Met een onderscheid in vraag naar kleinschalige – en grootschalige kavels. De (concept) cijfers wijzen op een grote vraag naar zowel kleinschalige en grootschalige kavels. Wat betreft de grootschalige vraag een behoefte waar met Businesspark XL-2 in kan worden voorzien. Over de profilering en overige kwalitatieve invulling gaan we in overleg met de Twentse gemeenten en Provincie Overijssel.

Samenwerking bedrijventerreinen
Wij hebben in november 2021 besloten om de samenwerking op onze bedrijventerreinen te bevorderen. Bij voorkeur via een Bedrijven Investeringszone (BIZ), maar ook ondernemersverenigingen of stichtingen vinden wij geschikt.
Mede door onze ondersteuning is op het terrein Bornsestraat een BIZ van start gegaan. Op de Turfkade is een ondernemersvereniging opgericht. Verder werkten we in 2022 aan een BIZ op Bedrijvenpark Twente, met een doorloop in 2023..
De samenwerking heeft veel voordelen, zoals een gezamenlijk energie-inkoop, afvalinzameling, veiligheid en toezicht en verduurzamingsvraagstukken. En bovenal dat men elkaar op vriendschappelijke voet kent en afweet van elkaars business.

4. Verbeteren vestigingsklimaat voor (potentiële) werknemers van bedrijven: Almelo the place to be!
Voor werknemers van bedrijven zijn we een levendige, aantrekkelijke stad. We faciliteren partijen die werken aan een levendig Almelo:

- **Stichting Almelo Promotie, Inzet op evenementen en stadspromotie.**
- **Initiatieven op Waterboulevard zoals Stichting Almelose Platbodems, bruidsboot en B&B op water**

Stichting Almelo Promotie (SAP) voert voor de gemeente Almelo tal van promotionele activiteiten uit, is verantwoordelijk voor het verstrekken van financiële bijdragen voor evenementen en ondersteuning hiervan. Daarnaast functioneert het als verbindend platform voor alle partijen die een positieve bijdrage willen leveren aan het imago van Almelo als aantrekkelijke stad om te wonen, werken en recreëren.
Op basis van een evaluatie wordt in 2022 (nog) meer de focus gelegd op het profiel van de stad: logistiek, (high)tech en water. Daarnaast is ervoor gekozen om meer budget vrij te maken voor promotionele activiteiten.

Het visiedocument Almelo Waterstad en de bijbehorende economische impactanalyse tonen aan dat Almelo de potentie heeft om dé waterstad van Twente te worden. Nadat in 2021 al nieuwe regelgeving van kracht is geworden die betrekking heeft op het gebruik van de Waterboulevard, wordt in 2022 de motie 'Versterken groen en blauw in Almelo' verder uitgewerkt. Samen met externe partners, waaronder het waterschap en de provincie, worden de mogelijkheden en kansen verkend voor het bevaarbaar maken van het Almelo-Nordhornkanaal. De resultaten van deze verkenning worden zodra consensus is bereikt vertaald naar een (investerings)voorstel dat aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.
Uitvoering in 2022:
Stichting Almelo Promotie
Wij hebben Stichting Almelo Promotie in 2022 600.000 euro subsidie verleend. Met deze subsidie worden evenementen financieel en met diensten ondersteund. Verder zorgt de stichting voor het promoten en profileren van Almelo.
Na twee coronajaren is de stichting in staat geweest te voldoen aan de prestatieafspraken die conform de systematiek van de maatschappelijke vraag met hen zijn gemaakt. Daarnaast heeft ze een bijdrage geleverd aan de promotie van de voorstelling Van Katoen en Water – Almelo een slordige 600 jaar en ijsbaan in de Havenkom in december.

Almelo Waterstad
Afgelopen jaar is de samenwerking met het Waterschap Vechtstromen en de Provincie Overijssel meer structureel vorm gegeven middels een werkgroep en stuurgroep. Daarin zijn de mogelijkheden onderzocht voor het bevaarbaar maken van het Almelo-Nordhornkanaal met als uitkomst dat de focus voor de kortere termijn vooral zal liggen op het eerste gedeelte (tot aan het Banisgemaal). In de verdere uitwerking hiervan sluiten we aan op de visie en planvorming voor de spoorzone, want onze groene en waterrijke leefomgeving is van belang voor een gezond woonklimaat

Daarnaast is in 2022 hernieuwd kennis gemaakt met Nordhorn. Vanuit beide gemeenten bestaat de behoefte de samenwerking aan te gaan waarbij het thema 'water' centraal staat. Met name vanuit de vrijetijdseconomie biedt dit voor zowel Almelo en Nordhorn kansen, maar ook voor Tubbergen en Dinkelland. Ook andere thema's als educatie, duurzaamheid en biodiversiteit komen hierin terug.

5. Faciliteren van het MKB
Het MKB is onze banenmotor, de (stille) kracht van onze economie. Wij faciliteren via:

- **Het Ondernemersloket: zie hiervoor**
- **Ons inkoopbeleid gericht op verbinding met lokale en regionale ondernemers: In 2021 zetten wij innovatieve en duurzame inkoopvraagstukken uit bij lokale en regionale ondernemers.**

- **Het ROZ dat in samenwerking met het Ondernemersloket programma's uitvoert voor startende ondernemers.**

Uitvoering in 2022:
De Regionale Organisatie Zelfstandigen (ROZ) begeleidt en adviseert zowel mensen met plannen om een bedrijf te starten als pas gestarte ondernemers. In 2022 is met 63 potentiële starters een intakegesprek gevoerd. Hiervan zijn 16 mensen doorgestroomd naar het voorbereidingstraject op het starten van een bedrijf. Daarnaast zijn in 2022 6 gestarte ondernemers begeleid.
Naast de reguliere begeleiding van starters, zijn er in samenwerking met de ROZ groep twee netwerkbijeenkomsten georganiseerd voor startende ondernemers in Almelo.

2.1.2.3 Wat heeft het gekost?

Programma Economie en Participatie	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	750	219
Jaar 2020	880	355
Jaar 2021	50	623
Jaar 2022	130	448
Totaal	**1.810**	**1.645**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Zoals aangekondigd bij de slotrapportage lopen een aantal programma-activiteiten door in 2023. In het kader van de resultaatbestemming wordt voorgesteld om vanuit dit programma een bedrag van 30.000 euro over te hevelen ten behoeve van het project grootschalige huisvesting arbeidsmigranten.

2.1.2.4 Indicatoren

Indicator	Peilwaarde (jaartal)	2021	2022	Bron
Een betere ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen dan in de andere gemeenten.	-2,7% t.o.v. -4,2% (2018)		% daling Almelo > vergelijkbare gemeenten	waarstaatjegemeente.nl
Mensen in de bijstand	2.857 (2018)	2.489	2.353	Gemeente Almelo
Minder spanning tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt	krap (2018)	(zeer)krap	(zeer)krap	Kennispunt Twente (arbeidsmarktmonitor)
Minder mensen terug naar de bijstand	65 (2018)	18 (tussenstand)	20	Gemeente Almelo
Meer bijstandsgerechtigden zetten zich in voor de samenleving	336 (2018)	784	700	Gemeente Almelo
Meer banen in Almelo	40.700 (2016)	43.510	45.430	Kennispunt Twente (arbeidsmarktmonitor)
Een beter ondernemingsklimaat	6,4 (2018)	6,7	6,7	Gemeente Almelo (ondernemerspeiling)

2.1.3 Programma Duurzaamheid

2.1.3.1 Wat hebben we bereikt?

Doel: In 2022 is de openbare ruimte schoner met meer (functioneel en natuurlijk) groen, meer onverhard terrein en meer open water van goede kwaliteit.

- **Toename van 6.000 m^2 groen en onverhard terrein in 2022 in de openbare ruimte van de gemeente Almelo.**
- **Eind 2022 doen 20 Almelose scholen mee aan educatieprojecten over afval**

Bereikte resultaten in 2022:

De doelstelling van 6.000 m^2 is gerealiseerd. Bij (onderhouds-)projecten in de openbare ruimte is nu structureel aandacht voor functioneel groen en het voorkomen van wateroverlast. Een mooi voorbeeld is de H.R. Holstlaan waar ruim 4.000 m^2 extra groen is toegevoegd.

Meerdere basisscholen hebben meegedaan aan de landelijke 'opschoondag', hoeveel is helaas niet bijgehouden. Nog steeds doen scholen een beroep op de gemeente om materiaal te krijgen of te lenen, om met leerlingen te gaan afvalprikken. Verder is het zakgeld voor zwerfvuilproject is in vijf wijken uitgevoerd en was een groot succes.

Geconcludeerd kan worden dat dit doel is bereikt.

Doel: In 2022 is de openbare ruimte in Almelo beter voorbereid op en bestand tegen wateroverlast en hittestress.

- **Toename van 5.000 m^2 open water in 2022 in de gemeente Almelo.**

Bereikte resultaten in 2022:

In totaal is er bijna 8.000 m^2 extra functioneel open water bijgekomen sinds de start van het programma. In 2022 is daar niet meer bij gekomen. In 2022 is aan de hand van de Almelose Klimaat Adaptatie Strategie (AKAS) een programma Water en Riolering vastgesteld. Bij projecten in de openbare ruimte is tegengaan van wateroverlast en hittestress een aandachtspunt. Met AKAS en het programma Water en Riolering anticiperen we op de verandering van het klimaat, de weersextremen die steeds groter worden en dat Almelo geografisch in het lagere deel van de delta van Twente ligt. De doelstelling is ruimschoots gerealiseerd.

Doel: In 2022 gebruiken Almelose inwoners, bedrijven en instellingen relatief minder fossiele en meer duurzame energie en ervaren hiervan ook de voordelen.

- **Eind 2022 is 20% van het totale energiegebruik in Almelo duurzaam opgewekt.**
- **In 2022 rijden er 1.000 bedrijfs- en personenauto's in Almelo op elektriciteit ((Full Electric Vehicle (FEV) en Plug-in Hybrid Electric Vehicle (PHEV)) of waterstof**

Bereikte resultaten in 2022:

Er zijn de afgelopen jaren drie grootschalige zonneparken vergund. Het zonnepark Aadijk 1 (40 ha) is operationeel. Zonnepark Aadijk 2 (36,2 ha) heeft een positieve SDE subsidiebeschikking van het Rijk ontvangen. De voorbereidingen voor de realisatie zijn gestart. Het zonnepark Leemslagen wacht op akkoord vanuit de netbeheerder om stroom terug te leveren aan het elektriciteitsnetwerk. Daarna kan SDE subsidie worden aangevraagd. Op de daken van veel woningen, kantoorgebouwen en bedrijven liggen al zonnepanelen. Zoveel dat nieuwe grote installaties niet meer terug kunnen leveren aan het elektriciteitsnetwerk. Het totale percentage aan duurzame energie dat in Almelo wordt opgewekt ten opzichte van het energieverbruik in Almelo is nog niet bekend. Deze gegevens zijn eind 2023 of begin 2024 beschikbaar.

Eind 2022 reden er 1.155 bedrijfs- en personenauto's in Almelo (deels) elektrisch. De openstelling van de subsidieregeling van het Rijk voor de aanschaf van volledig elektrische auto's heeft dit een "boost" gegeven. In deze berekening zijn geen leaseauto's meegerekend, aangezien deze geregistreerd staan op naam en adres van de leasemaatschappij. Er zijn in deze berekening alleen auto's meegenomen die op naam en adres in Almelo staan. Deze doelstelling is gerealiseerd dan wel in voorzien.

Doel: In 2022 kunnen inwoners makkelijker duurzame initiatieven nemen

- **In 2022 zijn er tenminste 12 initiatieven van inwoners op het gebied van duurzaamheid (zoals energiecoöperaties) waar meerdere huishoudens aan mee doen.**

Bereikte resultaten in 2022:

In totaal zijn er 18 initiatieven bij de gemeente bekend op het gebied van duurzaamheid, waaraan meerdere inwoners deelnamen. Sommige initiatieven zijn incidenteel en andere zijn structureel. De initiatieven zijn onder te verdelen in drie categorieën: afval (4), energie (5) en klimaat (9).

Deze doelstelling is gerealiseerd.

2.1.3.2 Wat hebben we gedaan?

Programmalijn 1: In Almelo wordt minder fossiele energie gebruikt en meer duurzame energie opgewekt.

Tekst uit Begroting 2022:

- **We komen steeds dichterbij onze doelstelling voor opwek van duurzame elektriciteit en zetten stappen in de overgang naar aardgasvrij en de verduurzaming van gebouwen:**
  - **De duurzame energieladder is vastgesteld en één zonnepark is gerealiseerd. Voor twee nieuwe zonneparken is door de initiatiefnemers een SDE subsidie aangevraagd. Zodra de beschikking binnen is wordt een gebiedsfonds ingesteld, waarvoor wij de kaders definiëren. In deze parken is ook ruimte om te experimenteren, bijvoorbeeld met meervoudig ruimtegebruik.**
  - **Samen met de gemeenten Twenterand en Tubbergen verkennen we de mogelijkheden voor een windpark in de Noordflank.**
  - **We faciliteren TENNET en Enexis daar waar mogelijk bij het versterken van het elektriciteitsnet zodat nog meer bedrijven zonnepanelen op hun dak kunnen plaatsen.**
  - **Zon op kleine daken blijft mogelijk. Daarom blijven we kleine bedrijven en woning eigenaren stimuleren om hun dak vol te leggen met zonnepanelen.**
  - **De Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 is vastgesteld en in 2022 starten we me de uitwerking van 1.0 naar 2.0.**
  - **We gaan verder met het opstellen van wijkuitvoeringsplannen voor de overgang naar aardgasvrij voor 3 reeds door de raad geselecteerde gebieden. Dit doen we samen met inwoners en andere stakeholders (ondernemers, Cogas, woningbouwcorporaties, waterschap). Hierbij staat betaalbaarheid voor inwoners centraal.**
  - **We houden de ontwikkelingen op het gebied van waterstof en andere innovaties scherp in de gaten en stimuleren dit.**
  - **Samen met programma Nieuwstraatkwartier stellen we een plan van aanpak voor het verduurzamen van kwetsbare wijken op.**
  - **We stimuleren eigenaren van kantoorgebouwen om hun pand te verduurzamen, met als doel om per 1 januari 2023 te voldoen aan de wettelijke eis dat elk kantoor groter dan 100 m^2 minimaal energielabel C heeft en dat er minder energie gebruikt wordt.**
  - **Ons eigen maatschappelijk vastgoed gaan we verder verduurzamen, om het goede voorbeeld te geven maar ook om kosten (energie) te besparen. Hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld.**
  - **Scholen blijven we faciliteren met het verduurzamen van hun gebouwen.**
- **We zetten volop in op bewustwording en verduurzaming:**
  - **We faciliteren bedrijven bij het doen van een energiescan en het gebruik maken van subsidieregelingen.**
  - **Het vernieuwde energieloket voor inwoners over energie besparen en landelijke en provinciale subsidies en leningen wordt verder ingericht.**
  - **Samen met andere gemeenten onderzoeken we de mogelijkheden voor het verbeteren van een advies aan huis voor woningeigenaren door wooncoaches.**

- **Inwoners van Almelo kunnen gebruik maken van de RREW-subsidie om energiebesparende maatregelen te treffen. Deze subsidie heeft de gemeente ontvangen van het Rijk.**
- **Via educatieve projecten maken we kinderen (en daarmee hun gezinnen) bewust van de effecten van klimaatverandering en duurzaamheid.**
- **In vier jaar tijd wordt alle openbare verlichting versneld omgezet naar LED. In 2020 zijn de eerste armaturen vervangen door LED. Per augustus 2021 zijn er ruim 4.000 armaturen vervangen. In totaal zullen ruim 11.000 armaturen vervangen worden.**

- **Steeds meer inwoners vragen een openbare laadpaal aan. Om dit in goede banen te leiden wordt gewerkt aan een visie voor laadinfrastructuur en plaatsingsbeleid.**
- **Het gemeentelijk wagenpark wordt bij vervanging elektrisch waar dat kan.**
- **We kijken wat er mogelijk is binnen de werkzaamheden die de gemeente laat uitvoeren om zo ervaring op te doen met circulariteit.**

Uitvoering in 2022:

- De Duurzame energieladder is het vastgestelde beleidskader voor grootschalige duurzame energieopwekking in Almelo. De afgelopen jaren zijn drie grootschalige zonneparken vergund. Het zonnepark Aadijk 1 (40 ha) is operationeel. Voor de realisatie van het zonnepark Aadijk 2 (36,2 ha) zijn de voorbereidingen gestart, het zonnepark is naar verwachting in Q4 2023 operationeel. Het zonnepark Leemslagen wacht op akkoord vanuit de netbeheerder om stroom terug te leveren aan het elektriciteitsnetwerk. Op dit moment is er sprake van netcongestie. De netbeheerder beoogt in 2026/2027 de netcongestie op te lossen.
- Samen met de gemeenten Tubbergen, Twenterand en de provincie Overijssel werken we aan de ontwikkeling van windenergie in het grensgebied van de drie gemeenten. Uit de ruimtelijk- technische verkenning blijkt dat er potentie is voor meerdere windturbines. De omgeving wordt door middel van een gebiedsproces betrokken.
- We werken in drie gebieden aan aardgasvrije wijken: Aalderinkshoek (proeftuin Aardgasvrije wijken), Windmolenbroek en het bedrijventerrein aan de Bornsestraat. Het wijkuitvoeringsplan voor Aalderinkshoek is in Q4 2023 gereed, vanuit het participatieproces is een buurtplan opgeleverd en gepresenteerd aan de wijk. In Windmolenbroek is het participatieproces opgestart en wordt onderzoek gedaan naar warmtealternatieven voor aardgas. Voor het bedrijventerrein aan de Bornsestraat is onderzoek gedaan naar het benutten van industriële restwarmte. Het matchen van vraag en aanbod wordt in 2023 in kaart gebracht. Daarbij is de scope inmiddels verbreed naar andere gebouwen met een grote warmtevraag.
- Eind 2022 telt het wagenpark van de gemeente 26 elektrische voertuigen en 5 elektrische scooters.
- Sinds de start van het programma zijn, op verzoek van inwoners, 33 (dubbele) openbare laadpalen voor het opladen van elektrische auto's geplaatst in Almelo. Daarnaast zijn er 40 laadpalen in voorbereiding genomen om te worden geplaatst. Voor het in goede banen leiden van het plaatsen van laadpalen is een plaatsingsbeleid vastgesteld. Ook is een plankaart met beoogde locaties opgesteld die ter inzage heeft gelegen. De visie op de laadinfrastructuur maakt deel uit van de actualisatie van de mobiliteitsvisie, die in 2023 wordt uitgevoerd. Almelo heeft meegedaan met de aanbesteding van de provincie Overijssel en Gelderland voor het plaatsen van laadpalen. De aanbesteding is afgerond en gegund aan Vattenfall Incharge. Bij veel bedrijven en instellingen zijn op eigen terrein laadpalen geplaatst. Deze zijn semi openbaar; dat betekent dat ook anderen tijdens bepaalde tijden hier gebruik van kunnen maken.
- In vier jaar tijd wordt alle openbare verlichting versneld omgezet naar LED. In 2020 zijn de eerste armaturen vervangen door LED. Tot nu toe zijn er 6.500 vervangen, is er voor de vervanging van 900 reeds opdracht gegeven en hebben we een offerte ontvangen voor 350. In totaal zullen ruim 11.000 armaturen vervangen worden. Door tekort aan materieel en menskracht heeft de vervanging iets vertraging opgelopen.
- In 2022 is een onderzoek gestart naar de verduurzaming van wijkaccommodaties. De uitkomsten worden in 2023 omgezet naar een investeringsvoorstel.

- Verder zijn concrete stappen gezet om met rijkssubsidie (SUVIS) een groot aantal scholen verregaand te verduurzamen (Carmel College, diverse locaties Erasmus College, het Noordik, Alma College en VSO De Brug). De totale investeringen in verduurzaming van schoolgebouwen bedragen ruim 8,4 miljoen euro. De realisatie vindt plaats in de periode tot en met 2024.
- In Almelo is sprake van netcongestie. Samen met andere overheden zijn we in gesprek met de netbeheerders om gezamenlijk tot een oplossing te komen. De provincie heeft hierin een regisserende rol in en stelt een provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMiek) op. Als gemeente Almelo haken wij hier uiteraard bij aan om het belang van Almelo onder de aandacht te blijven brengen.
- TenneT onderzoekt of het toepassen van het systeem van 'spitsmijden' (congestiemanagement) capaciteitsruimte in Almelo kan opleveren. De verwachting is dat de uitkomsten van dit onderzoek in de tweede helft van 2023 bekend zijn. De huidige situatie met betrekking tot de netcongestie op het elektriciteitsnet heeft geen consequenties voor het realiseren van de Almelose RES-doelstellingen omdat de verwachting is dat de netcongestie in 2026/2027 is opgelost. Tot die tijd kunnen nieuwe grootschalige duurzame energie projecten niet terugleveren aan het net.
- We werken aan de Regionale EnergieStrategie versie 2.0. Dit is een verdiepingsslag op de 1.0 versie. De beoogde vaststelling door de gemeenteraad is in Q4 2023.
- Het plan van aanpak 'Inclusieve energietransitie', dat in Q1 van 2022 is vastgesteld, is de leidraad voor de aanpak van energiearmoede in Almelo. Daarnaast werken we samen met Enschede en Hengelo aan het lobbydossier voor een TOF-regeling; de Twentse Ontzorg Financiering. Dit is een bundeling van landelijke regelingen en subsidies voor een integrale, langdurige en professionele aanpak van energiearmoede in de wijken Nieuwstraatkwartier, Ossenkoppelerhoek en Wierdensehoek.
- Via het ondernemersloket, nieuwsbrieven en accountmanagers worden subsidieregelingen voor energiemaatregelen en energiescans bij bedrijven onder de aandacht gebracht.
- Het Duurzaam Bouwloket is een digitaal energieloket waar inwoners voor alle vragen op het gebied van het verduurzamen van hun huizen en mogelijkheden voor zonnepanelen op het dak terecht kunnen. Het Duurzaam Bouwloket is in 2022 verder gevuld met landelijke regelingen en voor de gemeente Almelo specifieke zaken (bijvoorbeeld de FIXbrigade Almelo, bouwadviseurs en wooncoaches).
- Samen met 5 andere Twentse gemeenten in West Overijssel (Twenterand, Wierden, Hof van Twente, Hellendoorn en Rijssen-Holten) is de samenwerking gezocht voor het trainen en opleiden van wooncoaches. Met ingang van 16 januari 2023 kunnen inwoners een adviesgesprek met de wooncoach aanvragen. Daarnaast kunnen inwoners met een huis gebouwd voor 1970 en een maximale WOZ waarde van 250.000 euro een adviesgesprek met een bouwadviseur aanvragen. De bouwadviseur kijkt in het hele proces van verduurzaming mee en kan ook helpen met het aanvragen van subsidies en/of leningen.
- Tijdens adviesgesprekken door wooncoaches en bouwadviseurs en bij wijkbijeenkomsten worden inwoners ook geïnformeerd over mogelijkheden van zon op dak.
- De gemeente heeft een subsidie (RREW) van het Rijk ontvangen van 750.000 euro. 7.504 Almelose huishoudens hebben voor 525.000 euro aan kleine energiebesparende maatregelen besteld. Ongeveer 1 op de 4 huishoudens in Almelo heeft gebruik gemaakt van de regeling en dus energiebesparende maatregelen aangevraagd en ontvangen. 35% van deze huishoudens woont in een koophuis en 65% woont in een huurhuis.
  Van de overige 225.000 euro zijn verschillende projecten uitgevoerd. Er is onder andere een scholenproject gefinancierd waar leerlingen van groep 7 en 8 van zes Almelose basisscholen voor 40 euro aan energiebesparende maatregelen thuis hebben toegepast. De overige groepen op deze scholen hebben een led lamp ontvangen. Ook zijn er spreekuren gefinancierd voor inwoners die graag persoonlijk advies wilden hebben voor het verduurzamen van hun huis. Verder zijn een deel van de duurzaamheidspagina's in het Almelo's Weekblad uit deze middelen gefinancierd. Tenslotte zijn er kleine energiebesparende materialen aangeschaft die tijdens voorlichtingsavonden zijn uitgedeeld en voor toepassing door de FIXbrigade Almelo.

- Er zijn twee scholen die mee hebben gedaan aan het programma Junior energiecoach.
- Bij de Waterstof Hub Twente in Almelo onderzoeken ondernemers, onderwijs en overheid gezamenlijk kansen en mogelijkheden van H2 toepassingen.
- Stichting Duurzaam Aadorp onderzoekt of in Aadorp een aantal woningen met waterstof verwarmd kan worden. De gemeente faciliteert waar mogelijk.
- Omgevingsdienst Twente is gestart met versterkt uitvoering geven aan het energietoezicht bij energierelevante bedrijven. Dit gebeurt op basis van het project 'intensivering energietoezicht', waarvoor subsidie is gekregen van de provincie Overijssel. Ook de gemeente Almelo levert een financiële bijdrage.

Programmalijn 2: De openbare ruimte is schoner met meer groen en open water.
Tekst uit begroting 2022:

- **De doelstellingen voor meer groen en meer open water zijn gerealiseerd. Dat betekent niet dat we nu stoppen met vergroenen.**
- **We stimuleren samen met de Groene loper, IVN en stichting Natuurhus inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen om meer groen rondom hun gebouw aan te brengen om zo de biodiversiteit te verbeteren.**
- **Met de subsidie Natuur voor Elkaar die we van de provincie hebben ontvangen stellen we samen met partners een Integrale aanpak van natuur, biodiversiteit en groen op.**
- **We stimuleren en faciliteren inwoners (vooral ook scholieren) en bezoekers om de stad schoon te houden en hierdoor het zwerfafval te verminderen. Voorbeelden zijn Heel Almelo Schoon, uitgifte van afvalgrijpers, en het zakgeldproject.**
- **Bij evenementen wordt een proef met hardcups gedaan om zo de hoeveelheid plastic afval te reduceren.**
- **Het cameratoezicht bij milieupleintjes gaat door, de ervaringen zijn positief.**
- **Het intern gebruik van wegwerpartikelen zoals eenmalige waterflessen en koffiebekers willen we ontmoedigen**

Uitvoering in 2022:

- Via verschillende kanalen zijn bewoners en bedrijven benaderd, zowel rechtstreeks door de gemeente als door een (groene) organisatie. Er is een groen schoolplein gerealiseerd bij De Heemde. In het Nieuwstraatkwartier is een actie voor geveltuinen geweest (ca 50 tuintjes). Stichting Natuurhus Almelo stimuleert en verbindt groene initiatieven in Almelo via hun project de Groene Loper zodat zoveel mogelijk mensen in aanraking komen met natuur dicht bij huis. Zo zijn diverse acties uitgevoerd, o.a. geveltuintjes en inzaaien. De gemeente heeft hierin gefaciliteerd. De gemeente heeft deelgenomen aan diverse initiatieven van de provincie, zoals de boomdeeldagen en het opstellen van een folder voor eigenaren van nieuwe woningen met betrekking tot een natuur inclusieve inrichting van hun aan te leggen tuin.
- Bij reguliere onderhoudswerkzaamheden zoals bij wegen, rotondes, bermen en trottoirs is waar mogelijk meer groen aangelegd. Dit kan niet altijd omdat een weg voor de verkeersveiligheid verbreed moet worden of een fietspad wordt aangelegd naast de rijbaan. Er wordt bij elk project gekeken wat mogelijk is. Zoals bij de H.R. Holstlaan, daar is 4.000 m^2 meer groen bij gekomen en aan de Steffensweg is dat 470 m^2. Daarnaast zijn ook de IJsselstraat, Witvoetenstraat en Gravenstraat en de Kolthofsingel groener geworden.
- In het kader van de actie 'Heel Almelo schoon' op 19 maart 2022 zijn er meer dan 400 setjes met afvalgrijpers, hesjes, handschoenen en vuilniszakken uitgegeven. Door de coronamaatregelen was een gezamenlijke actie niet mogelijk. Inwoners hebben daarom individueel of in kleine groepjes meegedaan. Het zakgeldproject, waarbij kinderen zakgeld ontvangen voor het opruimen van zwerfafval, heeft in 2022 in vijf wijken plaatsgevonden.
- Omdat veel evenementen door de coronamaatregelen niet door zijn gegaan, is de proef met hardcups helaas niet uitgevoerd.

- Het cameratoezicht bij de milieupleintjes laat goede resultaten zien. Het heeft geleid tot 141 processen verbaal. Ook in 2023 gaat het cameratoezicht door.
- Er zijn 5.000 waterflessen van Join the Pipe ontwikkeld en besteld met het stadsaanzicht van Almelo. De waterflessen worden met grote regelmaat bij gemeentelijke bijeenkomsten uitgedeeld, bijvoorbeeld aan scholieren. Er zijn hardcups geleverd voor intern gebruik voor de gemeenteambtenaren. Door corona en een minimale bezetting zijn de bekers nog niet in 2022 verspreid.

Programmalijn 3: De openbare ruimte is beter voorbereid op en bestand tegen wateroverlast en hittestress
Tekst uit begroting 2022:

- **De klimaatadaptatiestrategie is vastgesteld. De prioriteiten zijn vastgelegd en nu wordt gestart met het uitvoeren van de uitvoeringsagenda zoals een groen effectanalyse in het kader van hittestress.**
- **Bij reguliere onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte en bij nieuwe ontwikkelingen wordt waar mogelijk ruimte gegeven aan regenwater. Om zo via bijvoorbeeld meer groen, wadi's en via afkoppelen, het water op te vangen om wateroverlast te beperken. Hierdoor wordt het water ook langer vast gehouden om droogte te voorkomen.**
- **We gaan wederom één hectare dak van het rioolstelsel afkoppelen voor betere waterbestendigheid.**
- **Met de stimuleringsregeling, een campagne en acties stimuleren we de bewustwording van inwoners zodat zij hun steentje kunnen bijdragen aan de klimaatrobuustheid van Almelo; immers circa 70% van de stad is in particulier eigendom.**

Uitvoering in 2022:

- Er is gestart met de uitvoeringsagenda van de Klimaatadaptatiestrategie. Zo is er een programma Water en Riolering vastgesteld.
- Bij projecten in de openbare ruimte worden de uitgangspunten van de Klimaatadaptatiestrategie meegenomen. Zoals bij de voorbereidingen van het busstation centrum. Bij het project H.R. Holstlaan is 3.600 m^2 wadi aangelegd. En daar waar het kan zijn daken van het riool afgekoppeld.
- In 2022 is bij werkzaamheden in de openbare ruimte in de wijk Rumerslanden ongeveer 5.500 m^2 dak afgekoppeld van de gemengde riolering. Verder zijn er verspreid door de stad ongeveer 4.300 m^2 bedrijfsdaken en parkeerplaatsen afgekoppeld. En uiteraard het project H.R. Holstlaan fase 1. Hier hebben we circa 17.500 m^2 afgekoppeld. Totaal hebben we in 2022 dus ruim 2,7 ha afgekoppeld. Ook voor 2023 zijn we al goed op stoom. Dit gaat om de schoolgebouwen van Pius X en Erasmus, bedrijfspanden op de Turfkade en Noordbroek. Totaal zijn we voor ruim 10 ha aan het voorbereiden om in 2023 af te koppelen.
- In 2022 is de campagne "Doe eens groen" ingezet. Elk jaar kunnen inwoners, bedrijven en instellingen voor groene maatregelen een subsidie aanvragen, denk aan het vergroenen van hun tuin (bijvoorbeeld tegels wippen) of het planten van een boom, aanschaf van een regenton of het vergroenen van hun dak. Tot 2030 is er per jaar een subsidie van 100.000 euro beschikbaar. Het subsidiebedrag voor particulieren is in 2022 is volledig gebruikt. Meer dan 650 huishoudens hebben hiervoor subsidie aangevraagd.
- In 2022 heeft de gemeente Almelo de gouden schep gewonnen met NK Tegel wippen omdat zij in de categorie middelgrote gemeenten de meeste tegels per inwoners heeft verwijderd. In totaal 81.831 tegels.

Programmalijn 4: Er zijn meer duurzame initiatieven in Almelo

Tekst uit begroting 2022:

- **We ondersteunen inwoners bij het starten en uitvoeren van duurzame initiatieven.**
- **We interesseren en mobiliseren inwoners om zelf hun eigen straat of buurt te vergroenen**
- **Scholen faciliteren we met realiseren van meer groen en minder zwerfafval rondom de scholen.**

Uitvoering in 2022:

- In 2021 is Duurzaam Aadorp opgericht. De coöperatie is opgericht voor en door inwoners van Aadorp. De coöperatie heeft als doel het stimuleren en realiseren van duurzame energieprojecten. Eind 2022 is

Coöperatie Almelo Energie door hen opgericht. Voor de gemeente Almelo voeren zij onder andere de coördinatie voor de wooncoaches uit.

- Er zijn verschillende initiatieven door inwoners voor het vergroenen van de straat geïnitieerd. Zo zijn er bijvoorbeeld in het Nieuwstraatkwartier geveltuinen aangelegd.
- Een aantal scholen is aan de slag gegaan met het vergroenen van hun speelplaatsen.
- Meerdere basisscholen hebben meegedaan met het opruimen van zwerfafval in de week voor de landelijke opschoondag. Verder kunnen scholen het hele jaar door materialen opvragen (prikstokken, hesjes en handschoenen) voor een actie die ze zelf organiseren.

2.1.3.3 Wat heeft het gekost?

Programma duurzaamheid	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	200	107
Jaar 2019 revolverend fonds	600	
Jaar 2020	462	228
Jaar 2020 revolverend fonds	-600	
Jaar 2021	200	318
Jaar 2022	200	409
Totaal	**1.062**	**1.062**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
In 2019 is 600.000 euro beschikbaar voor het instellen van een revolverend fonds voor het gemeentelijk vastgoed. Middels een raadsbesluit (RAAD-5640) is in 2020 het incidenteel budget van 600.000 euro omgezet in een structurele stelpost kapitaallasten van 36.000 euro en is deze 600.000 incidenteel vrijgevallen.

2.1.3.4 Indicatoren

Indicator	Peilwaarde (jaartal)	Realisatie 2021	Ambitie 2022	Realisatie 2022	Bron
Toename van m^2 groen en onverhard terrein in 2022 in de openbare ruimte	0 (2018)	9.589	6.000	14.060	gem. Almelo
Toename van m^2 open water	0 (2018)	7.956	5.000	7.956	gem. Almelo
Aantal scholen dat meedoet aan educatieprojecten	5 (2018)	18	20	18 *****	gem. Almelo
% inwoners dat vindt dat de eigen buurt schoon is	57%* (2017)	50% (2019)	65%	50% (2020)	WSJG
% hernieuwbare energie als % van het totaal	2.1% (2016)	10,9% (2019)	20%	12,9% (2020)	Klimaatmonitor**

Gasverbruik woningen (in miljoen m3)	44 (2017)	36,1 (2020)	n.t.b.	44,8 (2021)	Klimaatmonitor
Aantal personenauto's op elektriciteit (FEV/PHEV) en waterstof	254 (2018)	889	1.000	1.155	Klimaatmonitor ***
Aantal particuliere duurzaamheidsinitiatieven	2 (2018)	19	12	19	gem. Almelo
% inwoners dat 'Almelo, blauwgroene stad' van toepassing vindt	38%**** (2018)	57%	33%	54%	Kennispunt Twente
% inwoners dat trots is op Almelo	34% (2018)	37%	50%	43%	Kennispunt Twente

* Aangepast n.a.v. correctie cijfers door Kennispunt Twente (was 61%) .
** De peilwaarde is gebaseerd op gegevens uit de klimaatmonitor. Echter, de klimaatmonitor heeft geen actuele gegevens over de opwek van duurzame energie. Deze lopen één tot twee jaar achter.
*** In deze berekening zijn geen leaseauto's meegerekend, aangezien deze geregistreerd staan op naam en adres van de leasemaatschappij. Er zijn in deze berekening alleen auto's meegenomen die op naam en adres in Almelo staan.
**** Aangepast n.a.v. correctie cijfers door kennispunt Twente (was 25%).
***** Niet bijgehouden in laatste jaar, in 2021 18.

2.1.4 Programma Veiligheid

2.1.4.1 Wat hebben we bereikt?

Doel: In 2022 krijgen kwetsbare personen meer passende zorg en veroorzaken ze minder overlast in buurten:

- **Er belanden minder kwetsbare personen met verward gedrag in een politiecel terwijl er geen sprake is van strafbaarheid.**
- **Het aantal meldingen van woonoverlast is gedaald.**

Bereikte resultaten in 2022:

In 2022 is de verbinding tussen de domeinen Zorg en Veiligheid verder versterkt. Zowel bestuurlijk als ambtelijk is deze verbinding geborgd in de bestuurlijke stuurgroep en ambtelijke kerngroep 'Zorg en Veiligheid'. Het belangrijkste doel hiervan is ontwikkelingen en trends met een zorg- en veiligheidscomponent in beeld te brengen en hierop te anticiperen. Daarnaast willen we focus aanbrengen op complexe sociale problematiek met risico's voor de openbare orde en veiligheid. Uitgangspunt is veiligheidsrisico's te beperken door het inzetten van passende interventies vanuit een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel van betrokken ketenpartners. Ook worden knelpunten inzichtelijk gemaakt als het gaat om het aanpakken van deze sociale problematiek en wordt in samenwerking met ketenpartners naar passende oplossingen gezocht.

In vergelijking met 2021 is het aantal sociale veiligheidsincidenten in 2022 sterk afgenomen, maar de impact van de dodelijke incidenten in 2021 was in 2022 nog steeds aanwezig in Almelo. De impact versterkte de urgentie om de knelpunten in kaart te brengen. Met ondersteuning van de regio-adviseurs van de VNG hebben we voor Almelo een knelpuntenanalyse uitgevoerd op het snijvlak van Zorg en Veiligheid. Daar kwam een viertal rode draden uit die we opnemen in het programma Zorg en Veiligheid. Daarnaast heeft de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (NSOB) onderzoek gedaan naar aanleiding van het kruisboog-incident in september 2021. In dit onderzoek doet de NSOB 8 aanbevelingen voor het versterken van de verbinding tussen Zorg en Veiligheid en de samenwerking tussen ketenpartners. Ook deze aanbevelingen worden opgenomen in het programma Zorg en Veiligheid.

Wanneer gekeken wordt naar de politieregistraties ten aanzien van personen met verward gedrag, dan is te zien dat deze in 2022 licht zijn gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. In 2022 bedroeg het aantal registraties 861. In 2021 waren dit er 820 (stijging van 5%). Daarnaast valt op dat het regionale meldpunt voor personen met zorgwekkend gedrag steeds beter wordt gevonden en dat de inzet van bijvoorbeeld streettriage en overleggen tussen betrokken organisaties er aan bijdragen dat personen met verward gedrag sneller passende zorg krijgen. Door dit laatste worden minder mensen onnodig in een politiecel geplaatst.
De tabel hieronder laat verder zien dat het aantal meldingen van woonoverlast het afgelopen jaar vrijwel gelijk is gebleven ten opzichte van 2021.

Woonoverlast	2018	2019	2020	2021	2022
Burengerucht	391	351	-	372	386
Huiselijke twist	114	115	113	113	110
Geluidsoverlast	668	624	1004	872	889
Totaal woonoverlast	1.173	1.090	1.117	1.357	1.385

Bron: politie

Doel: In 2022 hebben inwoners meer vertrouwen in hoe de gemeente handhaaft en toezicht houdt in wijken en buurten:

- **Het percentage inwoners dat tevreden is over hoe de gemeente handhaaft en toezicht houdt in hun wijk of buurt is gestegen.**
- **De meldingsbereidheid voor overlast en overtredingen is gestegen.**

Bereikte resultaten in 2022:
Uit de Veiligheidspeiling, gehouden door het Kennispunt Twente onder het Almelo Panel, kwam naar voren dat in 2022:

- 42% van de respondenten van mening is dat de gemeente aandacht heeft voor het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid in de buurt. In 2021 en 2019 was dit respectievelijk 46% en 45% (in 2020 is er geen veiligheidspeiling uitgevoerd);
- 13% van de respondenten van mening is dat de gemeente voldoende toezicht houdt op de naleving van regels. In 2021 en 2019 was dit respectievelijk 17% en 16%;
- 26% van de respondenten (zeer) tevreden is over de gemeente als het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in het algemeen. In 2021 en 2019 was dit in beide gevallen 32%.

Meldingen via Meld Misdaad Anoniem
De gemeente Almelo is sinds 1 augustus 2021 aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem (MMA). Van september tot en met december 2022 heeft de gemeente samen met MMA een campagne gedraaid gericht op het voorkomen van vastgoedfraude. Het aantal meldingen is in deze periode met 43% gestegen, van 35 naar 50.
In de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 zijn er in totaal 67 MMA-meldingen bij de gemeente binnengekomen, waarvan de meeste druggerelateerd. Een aantal van de druggerelateerde meldingen heeft ook daadwerkelijk geleid tot het aantreffen van overtredingen van de Opiumwet. Het gros van de MMA-meldingen wordt opgepakt door de politie, waar de meldingen eveneens binnenkomen.
De gemeente heeft het initiatief genomen om de MMA-meldingen in een integraal verband met ketenpartners te bespreken (maandelijks). In handhavingsbesluiten wordt ook verwezen naar de MMA-meldingen. Dit ondersteunt de noodzakelijkheid van het opleggen van de betreffende bestuurlijke maatregel.

Doel: In 2022 zijn Almeloërs zich meer bewust van de veiligheid in hun stad en dragen ze hier zelf meer aan bij:

- **Er zijn 32 buurtpreventie-initiatieven.**
- **De tevredenheid over de gemeentelijke aanpak van sociale veiligheid is gestegen.**

Bereikte resultaten in 2022:
Uit de veiligheidspeiling die is gehouden onder het Almelo Panel kwam naar voren dat in 2022 43% van de respondenten deelneemt aan veiligheidsinitiatieven als burgernet, WhatsApp buurtpreventie en/of buurtpreventieteams. Het deelname-percentage ligt iets hoger dan in 2021 (38%) en is gelijk aan 2020 (43%).
Als het gaat om de gemeentelijke aanpak van sociale veiligheid dan geeft het Almelo Panel het volgende aan in de veiligheidspeiling:

	Percentage (helemaal) mee eens		
De gemeente...	2019	2021	2022
heeft aandacht voor het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid in de buurt	45%	46%	42%
doet een beroep op buurtbewoners om zelf een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid	32%	39%	33%
betrekt de buurt bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt	19%	25%	20%
informeert de buurt over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt	22%	23%	17%
houdt voldoende toezicht op het naleven van regels	16%	17%	13%

Bron: Kennispunt Twente

Doel: In 2022 voelen inwoners, ondernemers en bezoekers zich veiliger in de stad en hun buurt en ervaren minder overlast:

- **Het percentage inwoners dat zich altijd veilig voelt is met 5% gestegen.**
- **Het aantal misdrijven is met 360 afgenomen.**
- **Het rapportcijfer veilige buurt is gestegen.**

Bereikte resultaten in 2022:
Het Kennispunt Twente heeft in de veiligheidspeiling onderzoek gedaan naar de (on)veiligheidsgevoelens van de inwoners van Almelo. In 2022 voelde 84% van de respondenten zich altijd of meestal veilig in de eigen buurt. In 2021 was dat eveneens 84% en in 2020 was dit 87%. In 2022 gaven bewoners gemiddeld het rapportcijfer 7,2 voor de veiligheid in hun buurt. In 2019 en 2021 was dit rapportcijfer 7,3.

Wanneer naar het totale aantal geregistreerde misdrijven wordt gekeken dan valt op dat dit vanaf 2018 tot en met 2021 redelijk stabiel is, maar dat er in 2022 een stijging is van 20%. Deze stijging heeft vooral te maken met een stijging in het aantal vermogensdelicten, zoals fietsendiefstal, diefstal van/uit overige voertuigen en winkeldiefstal. De toename van het aantal vermogensdelicten zou mogelijk verklaard kunnen worden door het einde van de coronacrisis (tijdens de coronacrisis nam het aantal vermogensdelicten sterk af) en daarnaast door de in 2022 verslechterde financiële positie van veel mensen.

Totaal geregistreerde misdrijven gemeente Almelo	2018	2019	2020	2021	2022
Geregistreerde misdrijven	3.518	3.674	3.684	3.536	4.250

Bron: data.politie.nl

2.1.4.2 Wat hebben we gedaan?

Aan de ambitie 'Samen maken we Almelo veiliger' wordt in 2021 onder andere op de volgende manieren een bijdrage geleverd:

- **We volgen snel en zichtbaar meldingen van overlast op.**
- **We ondersteunen het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving (schoon, heel en veilig).**
- **We controleren gebiedsgericht of inwoners en bedrijven strafrechtelijke en bestuursrechtelijke regels naleven.**
- **We lanceren een informatiecampagne hoe inwoners zelf kunnen bijdragen aan een veiliger buurt.**
- **We geven voorlichting hoe inwoners zelf een buurtpreventieteam kunnen starten.**
- **We stimuleren initiatieven van inwoners die hun straat, wijk of buurt veiliger willen maken.**
- **We willen de eerste diagnose verbeteren over de hulp die nodig is voor kwetsbare personen.**
- **We willen escalatie van overlastsituaties zoveel mogelijk voorkomen door een verbeterde samenwerking op het gebied van zorg en veiligheid.**
- **We investeren in (extra) toezichthouders die meer gebied- en probleemgericht gaan werken.**

Uitvoering in 2022:
Integraal Veiligheidsbeleid 2022 – 2025
In januari 2022 heeft de gemeenteraad het 'Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Almelo 2022 – 2025' vastgesteld. Het nieuwe beleid kent vijf speerpunten:

1. Ondermijnende criminaliteit
2. Zorg en Veiligheid
3. Jeugd en Veiligheid
4. Leefbaarheid
5. Digitale veiligheid

Deze speerpunten geven richting aan de inzet van de gemeente Almelo op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Speerpunt 'Ondermijnende criminaliteit': integrale controles en bestuurlijke interventies
In 2022 hebben er verschillende integrale controles plaatsgevonden, waaronder controles van seksbedrijven, autobedrijven, horeca (meerdere malen) en op planologisch gebruik van garageboxen (meerdere malen). Dit heeft geresulteerd in onder andere de vondst van professioneel vuurwerk en voorwerpen en stoffen voor het

kweken van hennep (zogenoemde 'voorbereidingshandelingen'). Naar aanleiding van deze integrale controles zijn bestuurlijke waarschuwingen verstuurd, lasten onder dwangsom opgelegd en is zelfs een garagebox gesloten voor een periode van drie maanden.
Daarnaast is geïnvesteerd in bewustwording op het gebied van ondermijnende criminaliteit. In samenwerking met MMA zijn twee campagnes uitgevoerd. De eerste campagne was gericht op het buitengebied en is uitgevoerd in samenwerking met de gemeente Twenterand. De campagnedoelen waren:

- het vergroten van bewustzijn met betrekking tot drugslabs;
- waarschuwen voor de risico's;
- informeren over de signalen van ondermijnende criminaliteit;
- vergroten van meldingsbereidheid van getuigen;
- een veilig en anoniem handelingsperspectief bieden via MMA.

In het kader van deze campagne is de gemeente Almelo met haar partners 'de boer op' geweest om met bewoners in het buitengebied in gesprek te gaan over het herkennen en melden van ondermijnende signalen. Daarnaast is er een digitale campagne gevoerd, waaraan MMA ook heeft bijgedragen via haar social mediakanalen.
De tweede campagne was gericht op vastgoed en de weerbaarheid van pandeigenaren. Voor deze campagne golden dezelfde doelen als voor de campagne die gericht was op het buitengebied.

Speerpunt 'Zorg en Veiligheid'
In 2022 heeft de implementatie van de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) vorm gekregen. Ketenpartners zijn tijdens een netwerkbijeenkomst betrokken in deze ontwikkeling. Deze bijeenkomst is zeer goed ontvangen en zal in 2023 een vervolg krijgen om de bekendheid van AVE verder te vergroten en om ervoor te zorgen dat professionals dezelfde taal spreken als het gaat om op- en afschalen van sociale (veiligheids)problematiek. Het kernteam Zorg en Veiligheid is in 2022 verder geborgd in de organisatie en heeft regie op de ontwikkelingen op het snijvlak van Zorg en Veiligheid. Ook de samenwerking en verbinding met ketenpartners is verder versterkt om het gezamenlijke verantwoordelijkheidsgevoel te realiseren als het gaat om complexe sociale problematiek.

Verder heeft het Trimbos-instituut in opdracht van de gemeente Almelo in 2022 een onderzoek naar GHB-problematiek uitgevoerd. Het onderzoek en de bijbehorende aanbevelingen zullen benut worden om te komen tot een sluitende aanpak van GHB-problematiek in Almelo.

Speerpunt 'Jeugd en Veiligheid'
In 2022 heeft de sluitende aanpak Jeugd en Veiligheid vorm gekregen met een viertal pijlers: preventie, signalering, interventies/opschaling en monitoring/samenwerking. De uitwerking van deze sluitende aanpak wordt opgenomen in het programma Zorg en Veiligheid.
In 2022 is een herstart gemaakt met het vroegsignaleringsoverleg Jeugd om kwetsbare jongeren eerder in beeld te krijgen om te voorkomen dat ze afglijden richting criminaliteit. Daarnaast investeren we in preventie op thema's zoals wapenbezit, drugs, polarisatie, seksuele intimidatie en digitale criminaliteit om de risico's te beperken dat we in een later stadium zwaardere interventies moeten inzetten. Verder is de samenwerking met (regionale) partners verder versterkt om gezamenlijk de risico's dat jongeren afglijden te beperken.

Speerpunt 'Leefbaarheid': aanpak (seksuele) (straat)intimidatie
In 2022 is het plan van aanpak seksuele intimidatie vastgesteld door het College van burgemeester en wethouders. Het doel van het plan is de veiligheid te vergroten en daardoor de veiligheidsgevoelens van (jonge) vrouwen en de LHBTIQ+ gemeenschap te verbeteren in Almelo. In de aankomende jaren wordt er uitvoering gegeven aan het plan van aanpak.
In 2022 heeft daarnaast twee keer de 'Ben je oké?' campagne gedraaid. Gedurende de campagne-periodes waren diverse horecagelegenheden en sportverenigingen ambassadeur van de campagne. Ook werd de

campagne online, in bushokjes en op straatborden uitgedragen.
Tevens is er in 2022 aandacht gegeven aan Orange the World (OTW) in samenwerking met de Soroptimisten. OTW is een wereldwijde campagne waarbij aandacht wordt gevraagd voor geweld tegen vrouwen en meisjes. Ten slotte zijn in 2022 jongerenwerkers getraind door GGD Twente. In deze training leerden zij seksueel (grensoverschrijdend) gedrag bespreekbaar te maken met jongeren. In 2023 zal er mogelijk nog een verdiepende training plaatsvinden.
De gemeente Almelo is voor de aanpak aangesloten bij het programma Veilige Steden dat geïnitieerd is door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het ministerie ondersteunt de gemeente Almelo beleidsmatig en financieel.

Speerpunt 'Leefbaarheid': tegengaan voetbal-gerelateerde verstoringen van de openbare orde
Sinds het einde van de coronacrisis is in heel Nederland sprake van een toename van voetbal-gerelateerde verstoringen van de openbare orde. Zo ook in Almelo. Samen met de politie, het Openbaar Ministerie en Heracles Almelo heeft de gemeente Almelo in 2022 stevig ingezet op een (persoonsgerichte) aanpak van deze problematiek. In dat kader zijn circa 60 stadionverboden en 3 gebiedsverboden opgelegd aan supporters die zich (ernstig) hebben misdragen. Deze aanpak zal in 2023 onverminderd worden voorgezet.

Speerpunt 'Leefbaarheid': uitbreiding boa-capaciteit en uitrusting boa's
Boa-capaciteit
In verband met de schaarse beschikbaarheid van boa's en tegelijkertijd de hoge vraag naar boa capaciteit, is er inzichtelijk gemaakt wat daadwerkelijk de vraag naar boa uren is. Uit de inventarisatie blijkt dat er maandelijks een tekort is van 3,6 fte aan boa capaciteit (excl. 3 fte die momenteel nog extra wordt ingehuurd vanuit de programmamiddelen). Naar aanleiding van dit onderzoek is er bij de begroting voor 2023 extra boa-capaciteit aangevraagd. Er is uiteindelijk 2 fte aan middelen ten behoeve van boa-capaciteit beschikbaar gekomen.

Bodycam
Naar aanleiding van een succesvolle pilot in 2021 is elke boa (domein 1) in 2022 standaard uitgerust met een bodycam. De boa's hebben ervaren dat een bodycam een preventief effect heeft op het gedrag van mensen. Mensen gedragen zich rustiger zodra zij een bodycam zien, wat ertoe leidt dat het veiligheidsgevoel van de boa's wordt verhoogd.

Handboeien
In 2022 heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de behoefte tot verdere uitbreiding van de uitrusting van boa's. Naar aanleiding van de resultaten – die voort zijn gekomen uit individuele interviews met boa's – is er voor gekozen om handboeien toe te voegen aan de vaste uitrusting van de boa's domein 1. In het voorjaar van 2023 zal er een aanvraag worden ingediend bij de minister om de uitrusting van de boa's domein 1 uit te breiden met handboeien. Er is niet gekozen voor uitbreiding van de uitrusting met een korte wapenstok, omdat nut en noodzaak hiervoor op dit moment ontbreken.

Speerpunt 'Digitale veiligheid'
In 2022 is er een start gemaakt met de aanpak van digitale veiligheid. Digitale veiligheid is een relatief nieuw beleidsthema. Met de aanpak beogen we het zelfbeschermend gedrag van inwoners en ondernemers te verhogen. In 2022 lag de focus binnen de aanpak vooral op jongeren en ouderen. Er zijn in 2022 diverse acties uitgevoerd, zoals: social media campagnes, Haltlessen voor jongeren, Mobiel Media Lab, ontwikkeling Almelose seniorenfolder, HackShield, cyberweerbaarheidsmonitor en een bijeenkomst in de wijk De Riet. In de uitvoering van onze aanpak wordt er nauw samengewerkt met de politie en overige ketenpartners, zoals Saxion Hogeschool en Avedan. In 2023 zal onze aanpak worden uitgebreid met nieuwe doelgroepen, zoals MKB en kwetsbaren.

Overige inzet

Actualisatie APV
In 2022 is de APV op een aantal onderdelen geactualiseerd. Wat betreft de afdeling 'evenementen' zijn een groot aantal nieuwe artikelen toegevoegd. Deze artikelen hebben betrekking op welke gegevens bij een aanvraag moeten worden ingediend en op welke gronden de burgemeester een aanvraag kan weigeren of een reeds verleende vergunning kan intrekken. Daarnaast is, als eerste gemeente in Nederland, een artikel toegevoegd die het mogelijk maakt voor de burgemeester om op te treden tegen personen die in de digitale wereld oproepen tot het verstoren van de openbare orde. Daarnaast biedt het artikel ook de mogelijkheid om op te treden tegen bedrijven die het toelaten dat dergelijke berichten worden geplaatst.

Nieuwe bestuurlijke maatregelen
In 2022 heeft de burgemeester voor het eerst van de bevoegdheid gebruik gemaakt om een aanwezigheidsvergunning (voor kansspelautomaten) te weigeren, omdat de aanvrager in de afgelopen drie jaren in strijd met de Wet op de kansspelen heeft gehandeld. Naar aanleiding van twee bezwaarprocedures wordt in 2023 een beleidsregel opgesteld om vast te leggen welke feiten en omstandigheden een rol spelen bij de beoordeling van de burgemeester of hij van deze bevoegdheid gebruik maakt. Tegen overtredingen, bestaande uit het aanwezig hebben van kansspelautomaten zonder aanwezigheidsvergunning, heeft de burgemeester in 2022 drie keer een last onder dwangsom opgelegd.

Opvang vluchtelingen uit Oekraïne
Na de Russische invasie in Oekraïne werd snel de noodzaak duidelijk om opvanglocaties te organiseren. Almelo besloot vrijwel direct om de sloop van Huize Alexandra uit te stellen en deze locatie beschikbaar te houden voor de opvang van maximaal 300 Oekraïense vluchtelingen. Team Veiligheid heeft over de opvang, spreiding van vluchtelingen en onder meer medische zorg afstemming met de Veiligheidsregio Twente / GGD, stelde het Veiligheidsplan op voor de opvanglocatie en formeerde samen met de interne Taskforce Oekraïne een projectgroep voor het inrichten en bemensen van de opvanglocatie. In heel korte tijd is de locatie geschikt gemaakt voor bewoning. Huize Alexandra is inmiddels nagenoeg volledig bewoond en er staat nu een structurele organisatie die alles op en rond de locatie organiseert en coördineert.

2.1.4.3 Wat heeft het gekost?

Programma veiligheid	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	200	88
Jaar 2020	200	309
Jaar 2021	200	147
Jaar 2022	330	386
Totaal	**930**	**930**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
In 2022 is ten behoeve van het project Zorg en Veiligheid, 130.000 euro vanuit het programma Zorg overgeheveld naar programma Veiligheid.

2.1.4.4 Indicatoren

Indicator	Peilwaarde (jaartal)	2021	2022	Bron

Het percentage inwoners dat zich altijd veilig voelt is met 5% gestegen	20% (2019)	19%	21%	Kennispunt
Het rapportcijfer veilige buurt is gestegen	2017	7,3	7.2	Burgerpanel
Het aantal misdrijven is met 360 afgenomen	2017	3.572	4.250	Politiecijfers/ CBS
In 2022 zijn er 32 buurtpreventie initiatieven	2018	-	*	BV
In 2022 belanden minder kwetsbare personen met verward gedrag In een politiecel terwijl geen sprake is strafbaarheid	nulmeting 2020	-	**	Politie
In 2022 is het aantal meldingen woonoverlast gedaald	725 (geluidsoverlast)	872	889	BV
	391 (burengerucht)	372	386	Politie
In 2022 is het percentage inwoners dat tevreden is over hoe de gemeente handhaaft en toezicht houdt in hun wijk of buurt gestegen	nulmeting 2020	17%	13%	Kennispunt

*In aantallen is het niet exact bekend hoeveel buurtinitiatieven er zijn om de veiligheid(sgevoelens) in de wijk te versterken, mede omdat de gemeente Almelo niet bij alle initiatieven betrokken is. Wel is in de jaarlijkse veiligheidspeiling gevraagd naar betrokkenheid van de respondenten bij buurtinitiatieven. In 2022 gaf 43% van de respondenten aan deel te nemen aan buurtinitiatieven, zoals buurtpreventieteams, of WhatsApp groepen. In 2019 was het percentage ook 43% en in 2021 was het percentage 38%. Ten opzichte van afgelopen jaar is deelname aan buurtpreventieinitiatieven ten behoeve van de veiligheid dus met 5% gestegen.

** Er zijn geen cijfers beschikbaar over het percentage verwarde personen die in een politiecel belanden.
Bij de politie is het uitgangspunt dat alleen personen (dus ook verwarde personen) naar een politiecel worden gebracht als ze verdacht worden van het plegen van strafbare feiten. De politie investeert hier op door dit bij de collega's voortdurend onder de aandacht te brengen en ook bij de opleiding aandacht aan te besteden. Ook instrumenten als streettriage dragen er aan bij dat minder verwarde personen die geen strafbare feiten hebben begaan in een politiecel belanden. Immers wordt ter plaatse beoordeeld welke zorg passend is. Op basis hiervan concludeert de politie dat er afgelopen jaren steeds minder verwarde personen in een politiecel zijn gezet. Echter geeft de politie tevens aan dat er nog winst te behalen is, bijvoorbeeld door het uitbreiden van de bereikbaarheid van verslavingshulp, het verder versterken van de keten zorg en veiligheid en het nog beter organiseren van de opvolging, zoals passende crisisbedden en vervoer daar naartoe.

2.1.5 Programma Zorg

2.1.5.1 Wat hebben we bereikt?

In het programma Zorg zijn de volgende vier strategische doelen geformuleerd:

1. **In 2022 redden meer Almeloërs zich zonder hulp van de overheid, zo nodig met steun van naasten.**
2. **In 2022 ontwikkelen 0- tot 23-jarige Almeloërs hun talenten beter op (voor)scholen.**
3. **In 2022 komt de gemeente Almelo beter uit met de Rijksmiddelen voor WMO en Jeugd.**
4. **In 2022 krijgen Almeloërs die hierop zijn aangewezen meer doeltreffende zorg en steun die aansluit bij hun behoeften.**

Hieronder beschrijven we de bereikte resultaten in 2022 per doel:

Doel 1: In 2022 redden meer Almeloërs zich zonder hulp van de overheid, zo nodig met steun van naasten.

- **Gebruiken inwoners minder maatwerkvoorzieningen in het kader van de Jeugdwet en de Wmo**
  Het aantal actieve indicaties en jeugdigen met een maatwerkvoorziening op grond van de Jeugdwet is stabiel gebleven ten opzichte van vorig jaar. De dalende trend die we zien in voorzieningen waarop tijdens en kort na de coronacrisis een groter beroep werd gedaan (lichtere vormen van jeugdhulp zoals begeleiding en lichtere vormen van behandeling), wordt tenietgedaan door een stijging van het gebruik van zware voorzieningen (behandeling onder het dak van een instelling) als gevolg van de invloed van het woonplaatsbeginsel. Ten opzichte van de start van het programma, waar we op 1707 inwoners in de leeftijd van 0 t/m 17 zaten is er wel een daling naar 1620 inwoners in 2022.

  Met uitzondering van de centrumgemeente taak Beschermd Wonen is het aantal actieve indicaties voor Wmo maatwerkvoorzieningen in 2022 afgenomen. De grootste daling van het aantal actieve indicaties vond plaats in het eerste halfjaar van 2022 ten aanzien van de voorziening Huishoudelijke Ondersteuning door het realiseren van de was- en strijkservice. In het tweede halfjaar is het aantal actieve indicaties niet verder afgenomen. Ten opzichte van de start in het programma, waar het ging om 3.400 18-plussers, is er een daling bereikt naar 3264 18-plussers.
  Ondanks de afname van het aantal actieve indicaties zien we bij Huishoudelijke Ondersteuning wel een toename van de uitgaven. Dit heeft enerzijds te maken met een toename van het gebruik van duurdere vormen van Huishoudelijke Ondersteuning (bijvoorbeeld meer inzetten van hulp voor extra hygiëne) en anderzijds door forse verhogingen van het tarief als gevolg van doorwerken salarisstijgingen (op basis van de cao). De afname van het aantal actieve indicaties voor andere maatwerkvoorzieningen (onder andere Ondersteuning Zelfstandig Leven en Ondersteuning Maatschappelijke Deelname) is minder groot maar hebben voor deze voorzieningen wel geleid tot een afname van de uitgaven.
  Het aantal actieve indicaties voor Beschermd Wonen is in 2022 toegenomen. We zien hierbij, in lijn met de landelijke tendens, met name een toename van het aantal jongeren dat na jeugdhulp aangewezen raakt op deze voorziening. De toegenomen complexiteit van problematiek van jeugdigen en jongvolwassenen lijkt hier debet aan te zijn.

- **Is het aantal beschermd wonen plekken niet gestegen**
  Het is afhankelijk van de keuze die de BW-aanbieder zelf maakt hoeveel plekken zij beschikbaar stelt voor het beschermd wonen ten opzichte van andere vormen van zorg, bijvoorbeeld WLZ-zorg. Het aantal aanbieders voor beschermd wonen is in 2022 gedaald ten opzichte van 2021. In 2022 is er aan 16 zorgaanbieders een subsidie verleend voor de realisatie van de uitvoeringsovereenkomst Beschermd Wonen ten opzichte van 20 aanbieders in 2021. Daarnaast leverden 3 zorgaanbieders in 2022 BW-zorg via cliëntgebonden overeenkomsten. Cliënten krijgen in dat geval met hun meer specifieke zorgvraag een passend aanbod dat niet (meer) direct door ons gesubsidieerd is. Het aantal

BW-cliënten is niet wezenlijk veranderd. In december 2022 zijn er 225 cliënten in de subregio die BW-zorg ontvangen ten opzichte van 222 cliënten in december 2021.
Wij voeren jaarlijks voortgangsgesprekken met de zorgaanbieders over de keuzes die zij maken ten aanzien van hun beschikbare ruimte, om voldoende zicht te houden op plaatsingsmogelijkheden voor het beschermd wonen. Meer zorgaanbieders kiezen voor het enkel bieden van WLZ-zorg, waardoor er geen nieuwe BW-subsidie meer wordt aangevraagd. Zij willen zich vanuit hun organisatiedoelstellingen volledig kunnen richten op de langdurige zorg. Voorts is ook een verdringeffect zichtbaar; de aanbieder biedt meer WLZ-zorg ten opzichte van BW-zorg. Hierdoor nemen plaatsingsmogelijkheden voor beschermd wonen vanuit de Wmo af. Daarentegen geven gesubsidieerde zorgaanbieders ook wensen aan ten aanzien van het willen uitbreiden van het beschermd wonen. Het vinden van een passende locatie vormt hierbij een aandachtspunt.
Wij zien een lichte stijging van het product Beschermd Wonen op Afstand, waarmee het Beschermd Wonen vanuit de thuissituatie kan worden vormgegeven, in lijn met de ingezette decentralisatie en beweging richting een Beschermd Thuis. Deze vindt ook haar vertaalslag met een zachte landing in de wijk, waarbij een intramurale BW-cliënt tijdig kan uitstromen in de wijk en door intensievere afstemming met de subregio ten aanzien van hun lokale zorgaanbod in verhouding tot hun wachtlijst.
De omvang van de wachtlijst voor het beschermd wonen blijft vrijwel gelijk aan voorliggende jaren en omvat zo'n 40 cliënten. Wij zien ten opzichte van 2021 een stijging en daarmee intussen een oververtegenwoordiging van jongeren beneden de 23 jaar op de wachtlijst. Deze waarneming komt overeen met de zorgen die op landelijk niveau worden geuit over het uitblijven van tijdige zorg aan jongeren. Uit een analyse door het CIMOT Almelo (augustus 2022) blijkt dat deze jongeren veelal kampen met ontwikkelingsproblematiek zoals ADHD en/of een autisme spectrum stoornis. Het lokale woon-zorgaanbod voor hen is beperkt.

- **Wordt minder gebruik gemaakt van maatschappelijke opvang**
  De vraag naar opvang voor dak- en thuislozen laat een stabilisatie zien ten opzichte van 2021 en zit nu voor het tweede achtereenvolgende jaar 20% lager dan in 2018: 176 aantal unieke personen in 2022 versus 218 in 2018. Dit is conform het streefgetal uit 2018.
  De voorzieningen lijken voldoende om de aantallen dak- en thuislozen te kunnen opvangen. Als het gaat om de problematiek zien we vaak verslaving, schulden en psychische problematiek. Dit vraagt om een integrale samenwerking van de betrokken uitvoerende organisaties. Samen zorgen zij voor beperken van de instroom, een korter verblijf in de opvang en een succesvolle uitstroom. In 2021 is het project Integrale ketenaanpak maatschappelijke opvang afgerond en hebben de organisaties afgesproken de samenwerking regulier voort te zetten. Ook is de pilot Transferpunt Wonen in 2022 met een jaar verlengd. De pilot laat positieve uitstroom zien van mensen uit de maatschappelijke opvang naar huurwoningen in Almelo en de regiogemeenten.
  Maatschappelijke opvang is een centrumgemeente taak voor inwoners van de gemeenten Almelo, Rijssen-Holten, Hellendoorn, Wierden, Twenterand en Tubbergen. Van de personen die zich melden voor maatschappelijke opvang is iets meer dan de helft inwoner van Almelo.

- **Zijn minder inwoners eenzaam**
  Het cijfer dat we hiervoor gebruikten is na 2021 niet meer beschikbaar. Uit andere bronnen weten we echter dat eenzaamheid, mede door corona, helaas eerder toegenomen dan afgenomen is. Uit de GGD gezondheidsmonitor voor volwassenen en ouderen, die eens per 4 jaar wordt afgenomen, zien we dat het percentage inwoner dat zich (zeer) ernstig eenzaam voelt toegenomen is van 10% in 2026 naar 13% in 2020. En het aantal inwoners dat zich matig eenzaam voelt is toegenomen van 34% in 2016 naar 39% in 2020.

- **Ontwikkelen we nieuwe initiatieven gericht op vroegsignalering en vroegtijdige interventies.**

Vroegsignalering en het vroegtijdig interveniëren heeft ondertussen een structurele positie gekregen in de toegang en toeleiding via de integrale wijkteams. Met de aanwezigheid van de wijkteams in de wijken en de voor wijkbewoners laagdrempelig toegankelijke medewerkers beogen we problemen vroeg te signaleren en aan te pakken. Met als doel om inwoners zo snel mogelijk weer de regie in eigen handen te geven en we, voor die inwoners waarvoor dat voldoende is, voorkomen dat zwaardere vormen van ondersteuning nodig zijn. Hierbij is in 2022, na de hernieuwde openstelling na corona, sterk ingezet op het verbeteren van de netwerkpositie, in de samenwerking met partners en ook in de vindbaarheid voor inwoners.
Daarnaast zijn in veel van de projecten die we hebben opgepakt (zie par 2.1.5.2) vroegsignalering en vroegtijdige interventies centrale thema's in de ontwikkeling van de activiteiten. Zoals bijvoorbeeld bij het bestrijden van eenzaamheid (KomErbij Almelo).
We zijn in 2022 verder gegaan met het versterken van de positie van het jongerenwerk, met extra aandacht voor de overlast en veiligheidsproblemen met name in de binnenstad. Er wordt een steeds nauwere samenwerking gevonden, waardoor jongeren eerder in beeld komen.
Een ander initiatief is de vroegsignalering voor onze meeste kwetsbare inwoners door de integrale ketenaanpak voor maatschappelijke opvang. Binnen deze aanpak werken we direct aan het perspectief van de (dakloze) inwoner en streven we zo snel mogelijk naar een dak boven het hoofd.

- **Versterken we het voorliggend veld en Passen we het welzijnsaanbod aan aan de behoeften van inwoners die veel gebruik maken van zorg.**
  In 2022 zijn de wijkkamers verder uitgebreid. De wijkkamers bieden een alternatief voor de maatwerkvoorziening Ondersteuning Maatschappelijke Deelname, waar we dan ook een afname van het aantal actieve indicaties zien. Ook zien we het gebruik van andere algemene voorzieningen zoals opvoedondersteuning, Taalpunt, maatjesprojecten, vervoers- en boodschappendienst en thuisadministratie toenemen en weten onze medewerkers in de uitvoering, maar ook onafhankelijke cliëntondersteuners (onder de paraplu van Almelo Sociaal) deze algemene voorzieningen beter te vinden.

- **Waarderen de inwoners van Almelo de inspanningen van de gemeente om inwoners volledig te laten deelnemen aan de maatschappij met gemiddeld een 6,5.**
  De voor 2022 gestelde doelstelling van een 6,5 is bijna gehaald: we scoren een 6,4. Overigens is dit wel een cijfer uit 2021, omdat dit cijfer slechts eens per 2 jaar beschikbaar komt. Een mooie score omdat dit rapportcijfer bij de start van het programma slechts een 6,0 was.

Doel 2: In 2022 ontwikkelen 0- tot 23-jarige Almeloërs hun talenten beter op (voor)scholen.

- **Verlaten minder leerlingen het onderwijs voortijdig.**
  Voor Almelo lag het percentage vroegtijdige schoolverlaters in de periode 2020-2021 (latere cijfers zijn niet beschikbaar) op 2,1 % en het landelijk gemiddelde op 1,9%. In het daaraan voorafgaande schooljaar (2018/2019) lag het percentage op 2,4% en het landelijk gemiddelde op 1.7% . Waar de landelijke tendens dus een stijging laat zien, hebben wij in Almelo juist een daling ingezet. Dit zou er op kunnen duiden dat onze extra inspanning effect begint te sorteren.
  Deze cijfers lopen echter altijd een jaar achter en wanneer we naar onze eigen meldingen kijken in het afgelopen jaar, dan verwachten we dat het volgende cijfer toch weer een stijging laat zien. Landelijk krijgen wij die signalen ook. Als oorzaak zien we nog steeds duidelijk zichtbare negatieve gevolgen vanuit de Coronaperiode, voor o.a. de mentale gezondheid van jongeren en de opgelopen onderwijsachterstanden. Naast een toename in het aantal meldingen zien we ook een toename in de complexiteit van de problematiek.

- **Krijgen meer peuters met een taalachterstand en met een sociaal medische indicatie een taalprogramma (VVE) aangeboden in de voorschool.**
  Een peuter kan maximaal 1,5 jaar deelnemen aan de VVE. Dit betekent dat deze peuters 4 dagdelen naar de peuteropvang gaan en hier extra (taal) ondersteuning krijgen. Ook ouders worden bij dit speel/leerproces betrokken. Het aantal peuters dat deelneemt aan de VVE fluctueert gedurende het jaar. We gaan daarom uit van een deelname van 250 tot 300 peuters.
  In december 2022 namen 300 peuters deel aan de 4 dagdelen VVE per week op de peuteropvang. Dit komt overeen met de streefwaarde die we daarvoor hadden opgenomen in het Programma.

Doel 3: In 2022 komt de gemeente Almelo beter uit met de Rijksmiddelen voor WMO en Jeugd.
Ons doel om beter uit te komen met de rijksmiddelen hebben we ook in 2022 behaald. Dit komt doordat het Rijk en de VNG afspraken hebben gemaakt over financiële compensatie van gemeenten. Dit naar aanleiding van de arbitragezaak over extra middelen jeugdhulp. Het Rijk heeft in 2022 ongeveer 1,3 miljard euro aanvullend beschikbaar gesteld in het gemeentefonds. Almelo heeft daardoor in 2022 circa 7,85 miljoen euro extra ontvangen, met als resultante dat de uitgaven en inkomsten beter in balans waren. Met daarbij de kanttekening dat vanwege de invoering van het woonplaatsbeginsel de uitgaven voor de jeugdzorg verder zijn gestegen.

Doel 4: In 2022 krijgen Almeloërs die hierop zijn aangewezen meer doeltreffende zorg en steun die aansluit bij hun behoeften.

- **Krijgen alle huishoudens met verschillende hulpvragen integrale steun.**
  Waar we in 2021 rapporteerden dat 40% van de huishoudens met domeinoverstijgende hulpvragen integrale steun krijgt, is dat over 2022 gestegen naar 48%. Daarmee is de stijgende lijn ingezet. In de praktijk merken we dat de doorlooptijd van een MPG casuïstiek gemiddeld genomen veel langer is dan de doorlooptijd van een enkelvoudige casuïstiek. Vaak zelfs meerjarig. Dat betekent dat het langer duurt voordat casuïstieken afgesloten kunnen worden en nieuwe casuïstieken integraal opgepakt kunnen worden. De vooraf bedachte ambitie van 100% is daarmee niet realistisch gebleken. Wat betreft de dienstverlening via de integrale toegang in de wijken is in 2022 de nadruk gelegd op het (weer) vinden van elkaar in de samenwerking, na de impact van corona. De integrale kennis en daarbinnen opereren is de rode draad gebleven. De samenwerking met onze partners is verder versterkt, door meer aanwezigheid bij onze huisartsen, ketenpartners en contacten met de gecertificeerde instellingen.

- **Worden meer inwoners geholpen met alternatieve oplossingen.**
  Waar we over 2021 rapporteerden dat 22% van de hulpvragende inwoners geholpen is met een alternatieve oplossing is dat over 2022 26%. Hiermee zitten we nog niet op ons gestelde streefpercentage van 30%, maar zijn we wel op de goede weg.

2.1.5.2 Wat hebben we gedaan?

De opgaven en strategische doelen van het programma Zorg zijn ondergebracht in een viertal programmalijnen: integrale preventie, intensiveren samenwerking ketenpartners, monitoring en sturing en lobby richting het Rijk. Binnen de programmalijnen worden verschillende projecten, activiteiten en/ of acties uitgezet die een bijdrage leveren aan de vier strategische doelen.

1. In 2022 redden meer Almeloërs zich zonder hulp van de overheid, zo nodig met steun van naasten; Uitvoeren preventieagenda
Eind 2021 heeft het college de lokale preventieagenda Van goede zorg naar preventieve gezondheid 2022 vastgesteld. In het kader van deze agenda zijn twee pilotprojecten uitgevoerd: 1) de businesscase echtscheidingen en 2) de leefstijlmakelaar.

Ad 1: de businesscase echtscheidingen is een pilot project welke later de naam Scheiden zonder schade kreeg. In dit project hebben 11 partners een pact gevormd om gezamenlijk er zorg voor te dragen dat kinderen die een scheiding van ouders/opvoeders meemaken, hier zo weinig mogelijk schade van zullen ondervinden. De ondertekening en verdere uitwerking van het pact vinden in 2023 plaats.
Ad 2: de leefstijlmakelaar is een nieuwe functie, waarbij een onafhankelijke adviseur mensen voor wie een verbetering van leefstijl gewenst is, doorverwijst naar een passend aanbod van bewegen en/of andere leefstijlelementen. Omdat deze functie nieuw is, is in 2022 vooral aandacht besteed aan het verankeren van de functie in het verwijzers-netwerk en aan het creëren van nieuw, laagdrempelig beweegaanbod in de wijk. De leefstijlmakelaar heeft in 2022 58 individuele doorverwijzingen gehad. Daarnaast worden er wekelijks via het beweegaanbod een groeiend aantal mensen gezien (laatste kwartaal 2022 wekelijks 50 personen).
De preventieagenda is bedoeld als een dynamisch document. In 2023 zal aan de hand van het nieuwe programma Sociaal en Vitaal verdere invulling gegeven worden aan de preventieagenda 2023.

Gecombineerde leefstijl interventie (GLI)
In 2022 zijn in totaal 84 inwoners uit Almelo gestart met een GLI-traject, een langdurig traject voor mensen met overgewicht al of niet in combinatie met een chronische ziekte die hier het gevolg van is. 15 Inwoners hebben meegedaan aan een project voor de GLI-minima. Omdat er uiteindelijk te weinig belangstelling was voor dit specifieke project, waarbij deelnemers soms al afhaakten voordat er voldoende deelnemers waren om een groep te vormen, is besloten dit project na 2022 niet langer voort te zetten. De reguliere GLI-activiteiten blijven doorgang vinden.

Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG)
In 2022 is het project Jongeren op gezond gewicht verder in uitvoering genomen. Waar mogelijk en gewenst wordt op regionaal niveau samengewerkt met de andere JOGG-gemeenten in Twente. Ook is er een goede samenwerking met de gezondeschool-adviseurs die de GGD in heel Twente inzet. In 2022 is de aandacht vooral gericht geweest op de kinderen tot 12 jaar en hun omgeving. De campagne 'Wij kiezen groente en fruit' heeft op 3 scholen voor primair onderwijs in de Ossenkoppelerhoek plaats gevonden. In december 2022 hebben 30 sportverenigingen het convenant Gezonde Sport ondertekend.

Wonen en zorg
De campagne "Later komt snel" is in 2021 gelanceerd met de bedoeling deze op gezette tijden te herhalen. In 2022 is rondom het symposium over Wonen & Zorg Senioren van de COSBO opnieuw aandacht besteed aan het langer zelfstandig thuis wonen. Op de website van de gemeente Almelo is informatie te vinden over langer zelfstandig wonen met links naar handige websites en voorbeelden van inwoners die voorbereid zijn op het ouder worden.
In het afgelopen jaar zijn de mogelijkheden onderzocht om zorgtechnologie te benutten zodat mensen zelfredzaam blijven en langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Zo zijn we aangesloten bij de Technologie en Zorg Academie Twente (TZA). De TZA begeleidt bij bewustwording, adoptie, acceptatie en implementatie van zorgtechnologie in de praktijk. De TZA is een coöperatieve vereniging van (zorg) ondernemers, overheid en onderwijs. Door deze samenwerking kan de gemeente Almelo gebruik maken van de dienstverlening, kennis, ervaring en expertise van de TZA, maar ook van de kennis en ervaring van de andere deelnemers. Zo organiseren we samen begin 2023 een scholing voor de wijkteam medewerkers en voor de inwoners informatie dagen in de wijk.
We hebben ons verdiept in landelijke pilots met robotstofzuigers en willen in 2023 hiervoor een pilot in Almelo draaien.
In de wijk Schelfhorst hebben we geparticipeerd in het onderzoek van Top fit Citizens science waarin inwoners van de wijk zelf aan de slag gingen met wat zij nodig hebben om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen. Het onderzoek heeft een aantal praktische aanbevelingen opgeleverd. Uit het onderzoeksrapport komt bijvoorbeeld naar voren dat inwoners van de Schelfhorst behoefte hebben aan een informatiepunt in de wijk

waar ze terecht kunnen over zorgtechnologie of hulp bij zorgvragen. Met een aantal inwoners van de Schelfhorst zijn we, samen met de wijkregisseur, in gesprek hoe we dit in 2023 concreet met elkaar kunnen vormgeven.
De blijverslening is nog steeds beschikbaar voor inwoners die huis willen aanpassen op de toekomst maar daar zelf onvoldoende middelen voor hebben.

In 2022 hebben we met de corporaties meerjarige prestatieafspraken gemaakt. Daarin zijn o.a. de volgende afspraken vastgelegd

- Het streven naar een evenwichtige spreiding van specifieke doelgroepen, passend bij de draaglast van wijken en buurten.
- Afspraken met betrekking tot medische urgentie en woningaanpassingen worden in een Wmo-convenant opgenomen. De ambtelijke voorbereiding hiervan is in 2022 gestart, vaststelling volgt in 2023.
- Een goede match van vraag en aanbod van Wonen & Zorg.

Onder deze afspraak heeft de gemeente een onderzoek laten verrichten door BMC om de knelpunten in deze match helder te krijgen.
Daarnaast is in 2022 een werkgroep vanuit de corporaties en gemeente aan de slag gegaan met de opgave voor de komende 10 jaar voor wat betreft de 24-uurs psycho-geriatrische verpleeghuiszorg. De uitkomst hiervan is “on hold” gezet vanwege ontwikkelingen in het rijksbeleid (o.a. wijziging in indicatiestelling)
Er is een start gemaakt met een plan voor doorstroomwoningen. In eerste instantie voor 2 woningen in gemeentelijk bezit maar uiteindelijk zullen er woningen van de corporaties beschikbaar komen voor inwoners die in afwachting van definitieve huisvesting alvast kunnen uitstromen uit de (dure) voorziening.
Er is een start gemaakt met een onderzoek naar de mogelijkheden van zogenaamde paradijsvogelwoningen. Er is onderzoek gedaan naar nut en noodzaak om ouderen te stimuleren om te verhuizen naar een meer voor de leeftijd geschikte woning om op deze manier toekomstige zorgkosten te voorkomen of in ieder geval uit te stellen maar ook om op deze manier meer woningen beschikbaar te krijgen voor andere woningzoekenden

Coalitie tegen eenzaamheid
De coalitie “ KomErbij Almelo” heeft ook dit jaar op diverse plekken en manieren aandacht gevraagd voor het thema eenzaamheid. De georganiseerde ontmoetingsmomenten, op de eerste zaterdagen van de maand, zijn niet alleen een mooi moment voor mensen die in eenzaamheid leven om elkaar fysiek te ontmoeten, maar helpen ook het thema eenzaamheid onder de aandacht te brengen. Ook is in dit jaar het meldpunt Eenzaamheid Almelo live gegaan.Tijdens de Armoedepact bijeenkomst in maart van dit jaar heeft Wethouder van Mierlo het nummer bekend gemaakt: 085 000 4520.Op een vast moment in de maandelijkse programmering van de lokale radio zijn coalitiepartners in de uitzending om het thema eenzaamheid aandacht te geven. Tijdens de vier ontmoetingsmomenten van het Armoedepact is er aandacht voor de coalitie KomErbij Almelo en het thema Eenzaamheid. Rond kerstperiode heeft de portefeuillehouder vele persoonlijk kaarten geschreven, deze kaarten zijn door de coalitiepartners bij vele Almeloërs gebracht. In december van dit jaar is er samen met het Armoedepact Almelo een conferentie georganiseerd. Daarbij is het thema “Positieve Gezondheid” aan de orde geweest. Aan het einde van het jaar zijn de coalitiepartners gestart met het proces om te komen tot nieuw beleid tegen eenzaamheid voor de komende 4 jaar.

Versterking activiteiten voor thuiswonende mensen met dementie
Samen met stakeholders uit de stad is met een subsidie van ZonMW onderzoek gedaan naar de omvang van de doelgroep thuiswonende mensen met dementie in de stad en in de wijken, naar de aan dementie gerelateerde risicofactoren en waar we in de toekomst rekening mee te houden hebben. Bovendien is een behoefteanalyse uitgevoerd onder de doelgroep en hun mantelzorgers zelf. Niet alleen hebben we een goed inzicht verkregen in de huidige en mogelijk toekomstige omvang van de thuiswonende mensen met dementie en de daaraan gerelateerde risicofactoren. Ook hebben we een goed inzicht gekregen in wat de doelgroep zelf graag zou willen. Het project is afgesloten met een plan van aanpak hoe de partners hiermee verder willen. Er

is door het project een goede basis van een netwerk ontstaan van waaruit de daarin geformuleerde acties en ontwikkellijnen uitgevoerd kunnen worden.

Sociale basis op orde
Het project Sociale Basis op orde is in 2022 afgerond. Het project werd samen met BMC uitgevoerd. Het had in aanvang te kampen met de beperkingen die de coronamaatregelen voor de uitvoering met zich meebrachten. De pilot-activiteiten hebben zich hierdoor vooral geconcentreerd in De Riet. De inzichten die het project ons opleverde zullen meegenomen worden in de verdere planvorming rondom Leefbare wijken.

2. In 2022 ontwikkelen 0- tot 23-jarige Almeloërs hun talenten beter op (voor)scholen;

Project vroegtijdige schoolverlaters/Twentse belofte
Conform het plan van aanpak vanuit de Twentse Belofte voor de uitvoeringsperiode 2020 -2024, is er ook in schooljaar 2021-2022 extra ingezet op het terugdringen van het aantal Vroegtijdig schoolverlaters (Vsv'ers). Daarbij zijn de succesvolle delen vanuit dit plan van aanpak ook in 2022 voortgezet.

Schoolgericht maatschappelijk werk (SGMW)
In 2022 zijn 370 kinderen geholpen door het schoolmaatschappelijk werk.
Wat betreft het schoolmaatschappelijk werk voor kinderen die Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE) ontvangen in het Integraal Kind Centrum (IKC) zijn de schoolmaatschappelijk werkers bereikbaar voor consult en advies. Ook sluiten ze aan bij voorschoolse-ondersteunings-teams samen met de jeugdverpleegkundige van GGD, orthopedagoog vanuit samenwerkingsverband en intern begeleider in de voorschool. Waar nodig wordt advies gegeven over ondersteuning binnen voorliggende voorzieningen van Avedan, andere organisaties gericht op preventie of, als dit niet toereikend is, bij het wijkteam van de gemeente.
Door helderheid over de inzet (personen en proces) van het schoolmaatschappelijk werk op scholen weten scholen de schoolmaatschappelijk werkers goed te vinden. Bijvoorbeeld als er iets speelt in de klas of als de groepsdynamiek ingewikkeld is. Dankzij de gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) kon de inzet vergroot worden. Dat is heel positief, omdat we zo meer leerlingen bereiken. Kinderen en jongeren staan onder druk. Ze kampen vaak met een negatief zelfbeeld en missen sociale vaardigheden. Om de overgang van groep 8 naar de middelbare school te vergemakkelijken wordt het programma On The Road aangeboden. Dit voorkomt veel startproblemen in het voorgezet onderwijs. Goed van school gaan draagt bij aan succesvol zijn in de brugklas.

Praktijkondersteuners huisartsen (POH)
In 2022 is de inzet van POH jeugd geëvalueerd en is gekozen voor voortzetting. De waarde zit hem vooral in goed doorverwijzen naar passende zorg voor het probleem van de inwoner, waarbij we er samen vroegtijdig bij zijn wanneer een probleem nog klein is. Gezien de successen is in 2022 ook gestart met het invoegen van onze intaker bij de huisartsen. Deze pilotvorm is landelijk gestart om nog laagdrempeliger in te kunnen voegen naar de inwoner.

Jeugdhulp in het onderwijs en kinderopvang
Op zorgintensieve scholen wordt het onderwijs aan leerlingen mede mogelijk gemaakt door aanvullende/ondersteunende jeugdhulp in de school. In 2022 hebben we verder gewerkt aan een collectief jeugdhulp arrangement voor twee scholen voor speciaal onderwijs. Dit doen we uiteraard samen met de scholen, de uitvoerende jeugdhulppartners en de andere gemeenten waar kinderen wonen die op deze scholen zitten. Met het collectief jeugdhulp arrangement financieren we basisjeugdhulp voor alle leerlingen op de school. Hierdoor wordt het voor de jeugdhulpaanbieder mogelijk om groepsgewijze ondersteuning te bieden. De nieuwe werkwijze gaat uit van groepsgewijze ondersteuning waar het kan en individuele ondersteuning waar het moet. We verwachten met de pilots eerder ondersteuning te kunnen bieden,

waardoor de duur van de ondersteuning en/of de behoefte aan specialistische jeugdhulp verminderd kan worden.
In mei 2022 heeft Almelo een voorbereidend besluit genomen om de pilots, in overleg met alle betrokken gemeenten, verder vorm te geven. Daarna hebben beide jeugdhulpaanbieders hun subsidieaanvraag voor de pilots ingediend. De aanvragen zijn met alle betrokken gemeenten besproken en hebben geleid tot inhoudelijke aanpassingen van de subsidieaanvragen. De overige betrokken gemeenten besluiten begin 2023 of ze meedoen aan de pilots en de gemeente Almelo mandaat verlenen om de rol van subsidieverlener, penvoerder en begeleider van de pilots, mede namens hen, uit te voeren. We verwachten het tweede kwartaal van 2023 te kunnen starten.

In Almelo voert jeugdhulpaanbieder Jarabee in gebouw de Rietpluim de dagbehandeling voor kinderen van 2 tot 4 jaar uit. In het verlengde van de aanpak van jeugdhulp in het onderwijs hebben we onderzocht of deze jeugdhulp ingevoegd kan worden in de reguliere kinderopvang. Samen met Jarabee zijn alle kinderopvangorganisaties benaderd om mee te denken over de mogelijkheden voor invoeging van de dagbehandeling in de kinderopvang. We noemen dit de kinderdagverblijf+. De kinderopvangorganisaties waren erg enthousiast over het feit dat de gemeente het belang van opvang ook voor kinderen met een grotere zorgvraag onderkent. Door alle organisaties is de wens van inclusieve kinderopvang onderschreven. Niet alleen kunnen kinderen daardoor met elkaar opgroeien, ook biedt het de mogelijkheid dat ze over kunnen stappen naar een reguliere groep. Eventuele broertjes of zusjes kunnen naar dezelfde opvang. Ook voor ouders is het laagdrempelig om de kinderen naar het kinderdagverblijf te brengen i.p.v. naar dagbehandeling. Inmiddels hebben we een kinderopvangorganisatie bereid gevonden om verder vorm te geven aan de inclusieve kinderopvang. Deze plannen worden in nauwe samenwerking met Jarabee verder uitgewerkt. Vooruitlopend op de implementatie van kinderopvang+ is de Subsidieregeling Kinderopvang Plus, gemeente Almelo 2023 alvast vastgesteld.

Kansrijke Start/nu niet zwanger/jonge moederwerk
In 2022 hebben we t/m 15 november 31 Nu Niet Zwanger trajecten geregistreerd. Inmiddels zijn er in Twente (binnen Twente doen Almelo, Hengelo en Enschede mee) 26 aandachtsfunctionarissen geschoold. Een aantal betrokken organisaties werkt regionaal. Daarmee hebben we een mooie start gemaakt om het programma breder te borgen.
Het maandelijks overleg kwetsbare zwangeren functioneert goed. In 2022 zijn er 41 moeders uitgestroomd. Er zijn zo'n 45 nieuwe aanmeldingen binnen gekomen. In totaal waren er in december 2022, 127 moeders in begeleiding bij het Jonge moeder werk. In oktober/november waren er zorgen of we alle kwetsbare zwangeren voldoende begeleiding konden bieden. In het overleg waar de verloskundigen, JGZ, sociaal wijkteam, ZGT en jonge moederwerk samen de situaties bespreken, zijn daar gezamenlijk keuzes in gemaakt, zodat geen enkele kwetsbare zwangere buiten boord zou vallen. Doelstelling van dat overleg is om met elkaar de kwetsbare zwangeren passende begeleiding te bieden op alle leefgebieden. Van deze nieuwe aanmeldingen was 1/3 jonger dan 23 jaar en 2/3 ouder dan 23. De problematiek was in de zwangerschap vooral psychisch (eenzaamheid, angststoornis) en praktisch (geen huis, geen inkomen). Opvallend was het aantal anderstalige zwangeren. Hiervoor is de samenwerking gezocht en gevonden met het Taalpunt.
Vanuit het coalitie programma zijn er middelen om de aanpak Kansrijke Start te borgen. Dit betekent dat inzet van het Jonge Moederwerk, prenatale huisbezoeken en het programma NNZ voort kunnen worden gezet. Om de winst van Kansrijke Start goed te borgen is dit onderdeel van het uitvoeringsplan Het jonge kind dat in 2023 begint.

Rijke schooldag
De gemeente Almelo is samen met onze lokale coalitiepartners (schoolbesturen: OPOA, PCO-NT, Varietas, kinderopvang: stichting Varietas en Humankind, Avedan) geselecteerd als voorloper binnen het drie schooljaren durende programma "School en Omgeving" (schooljaren 2022-2023 t/m 2024-2025) vanuit het

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De penvoerder van de coalitie, OPOA, ontvangt hiervoor jaarlijks een omvangrijke bijdrage, te besteden aan het intensiveren, doorontwikkelen en/of uitbreiden van ons huidige programma voor de verrijkte schooldag, IKC Actief.
We zijn in 2022 gestart met het uitbreiden van onze aanpak tot:

- Uitbreiding in uren: een wekelijks aanbod gedurende schoolweken op en in de nabijheid van 8 basisscholen;
- Uitbreiding in doelgroepen: het aanbod ook voor de groepen 1 en 2 toegankelijk maken en de BSO integreren in de aanpak door het laten deelnemen van de BSO-kinderen als ook het aanbod op de BSO locaties te organiseren ;
- Uitbreiding van activiteiten: het aanbod uitbreiden met activiteiten vanuit de bibliotheek en Heracles;
- Verbetering van de kwaliteit: de activiteiten beter laten aansluiten bij de wensen vanuit de verschillende deelnemende scholen..

3. In 2022 komt de gemeente Almelo beter uit met de Rijksmiddelen voor WMO en Jeugd;

Aanvullende Rijksmiddelen gemeentefonds
Het Rijk en de VNG afspraken hebben gemaakt over financiële compensatie van gemeenten. Dit naar aanleiding van de arbitragezaak over extra middelen jeugdhulp. Het Rijk heeft in 2022 ongeveer 1,3 miljard euro aanvullend beschikbaar gesteld in het gemeentefonds

Regionale samenwerking
Voor de regionale samenwerking geldt: “samen waar moet, lokaal waar kan”. Wij blijven een positief kritische houding hanteren richting het samenwerkingsverband Samen Twente. Voor een deel van de taken wordt de regionale samenwerking als meerwaarde gezien, omdat dit een regionaal en soms ook bovenregionale aanpak vraagt.
De GGD is voor ons een belangrijke uitvoeringsorganisatie binnen het sociaal domein. In 2022 en voorgaande jaren heeft deze organisatie onder meer een bijdrage geleverd aan de volgende programmagerelateerde activiteiten:

- prenatale thuisbezoeken en hulpverlening in kader van “een kansrijke start”;
- het project Nu niet zwanger;
- inzet bij Loes;
- regio coördinatie en facilitering Jongeren op gezond gewicht (JOGG);
- advisering gezonde school aanpak via gezonde schooladviseurs;
- preventieactiviteiten rondom alcohol en drugs;
- monitoring van gezondheid en welbevinden jongeren en volwassenen (jongerenmonitor en volwassenenmonitor);
- rapportage over luchtkwaliteit in Overijssel

2022 is ook het jaar geweest waarin het algemeen bestuur van Samen Twente heeft moeten besluiten om de ontwikkeling van het GGID te stoppen. Op dit moment wordt de evaluatie hiervan in gang gezet. De resultaten hiervan worden met de raad gedeeld als deze bekend zijn in 2023.

De samenwerking binnen de Twentse Koers, waarin alle Twentse gemeenten, Samen Twente, de provincie Overijssel en Menzis meedoen, heeft zijn vervolg gekregen in 2022. In dat jaar werden onder meer de volgende projecten onder andere in Almelo uitgevoerd:

- Sam Sam (geldzorgen in de huisartspraktijk);
- Nationale diabetes challenge;
- netwerk overgang WLZ;
- een onderzoek naar de behoeftes en mogelijkheden bij de oudere inwoners van Twente op het gebied van gezond en zelfredzaam oud worden;

- dashboard ouderen en dashboard GGZ op gemeente- en wijkniveau;
- projecten op het terrein van leefstijl en gezondheid zoals GLI en valpreventie.

In maart 2022 is de regiovisie Jeugdhulp Twente vastgesteld door de Raad, net als in de overige 13 gemeenten. De regiovisie Jeugdhulp geeft een basis voor de regionale samenwerking op het gebied van Jeugdhulp, met als vervolg de regionale inkoop Jeugdhulp. Almelo heeft besloten om een deel van de inkoop, net als voorheen, lokaal te organiseren en op de verplichte onderdelen vanuit de gemeenschappelijke regeling regionaal deel te nemen. Een tweede lijn voortvloeiend uit de regiovisie Jeugdhulp Twente is de samenwerkingsagenda, waarin de 8 leidende principes van de regiovisie verder uitgewerkt worden. In 2022 is tussen de samenwerkende gemeenten en de zorgaanbieders gestart met de aanpak wachttijden. Het vervolg van de samenwerkingsagenda en de aanpak wachttijden wordt verder vormgegeven in 2023. Voor de Wmo hulp en ondersteuning wordt niet deelgenomen aan de regionale inkoop, maar wordt dit lokaal georganiseerd.

In 2022 hebben de Twentse gemeenten samen gewerkt aan de regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en de Aanpak Mensenhandel, in samenwerking met de samenwerkingspartners uit het veld. In januari 2023 worden de definitie versies opgeleverd door de centrumgemeente Enschede en in het voorjaar van 2023 worden de regiovisie en de aanpak Mensenhandel voorgelegd ter besluitvorming aan de 14 Twentse colleges. In het najaar van 2022 zijn de gemeenteraadsleden van Almelo en de overige 13 gemeenten uitgenodigd voor een informatieve bijeenkomst over de regiovisie en de aanpak Mensenhandel.

Vanuit het regionale expertisenetwerk Jeugd Overijssel is in oktober 2022 het convenant regionale expert team (RET) ondertekend door alle gemeenten in Overijssel, de gecertificeerde aanbieders en zorgaanbieders. Met het convenant hebben wij in samenwerking met de andere gemeenten, GI's en zorgaanbieders uitgesproken om voor alle jeugdigen met meervoudige en complexe problemen in de provincie Overijssel een passend en tijdige oplossing met de bijbehorende financiering te regelen die aansluit op de hulpvraag. Meervoudige en complexe problemen van jeugdigen worden hiermee een gezamenlijke verantwoordelijkheid die wij niet alleen kunnen oplossen lokaal.

In 2022 hebben de 14 colleges, waaronder Almelo, een besluit genomen over de zogeheten Versterkte aanpak van zorgfraude. Deze aanpak wordt uitgevoerd door de projectgroep aanpak zorgfraude onder het Platform Integrale Veiligheid en Zorg in opdracht van de Bestuurlijke Programmaraad Ondermijning (BPO) en de Bestuurscommissie OZJT/Samen 14 (nu algemeen bestuur GR Gezondheid). De aanpak heeft een looptijd van 3 jaar en loopt tot eind 2024. Doel van de aanpak is een dusdanig beleid en bijbehorende handelwijze vast te stellen dat oneigenlijk gebruik van zorggeld niet meer voorkomt. Dat vereist een gezamenlijk beleid vanuit 14 Twentse gemeenten gericht op het uitsluiten van kwaadwillende aanbieders in het traject voorafgaande aan de gunning en contractering. En heeft mede als gevolg het ontlasten van bonafide zorgaanbieders.
Al sinds 2017 is zorgfraude één van de pijlers op gebied van ondermijning bij het Districtelijk Veiligheidsoverleg (DVO). De aanpak heeft ondertussen al heel veel opgeleverd:

- een Toolbox Zorgfraude Twente;
- een Twents Barrièremodel waarmee strengere eisen aan de **voorkant** gesteld kunnen worden, strengere eisen in het contract, stoplichtmodel-werking;
- een Twents kaderPgb-model;
- een communicatiestrategie;
- een groeiende focus op zorgfraude;
- meer personele inzet;
- betere samenwerking tussen gemeenten, RIEC-ON en externe partijen.
- het informatieplein Zorgfraude;
- Een grotere informatiepositie van overheidspartners ten aanzien van malafide spelers, hun netwerken en handelswijze, met als effect dat in meerdere gevallen geldstromen zijn gestopt, contracten zijn

ontbonden, malafide spelers zijn geweerd aan de voorkant, fiscale aanslagen zijn opgelegd en uitkeringen zijn teruggevorderd.

Taakstelling
Om beter uit te komen met de Rijksmiddelen was voor Wmo en Jeugd een taakstelling opgenomen van in totaal 7,52 miljoen euro structureel. Om deze taakstellingen te realiseren hebben wij de afgelopen jaren drie maatregelenplannen opgesteld. De taakstelling is inmiddels structureel ingevuld, maar we blijven continu bekijken of de zorg doelmatiger en doeltreffender kan worden georganiseerd.

Lobby
Almelo voert de lobby op diverse thema's in samenspraak met onze regio, met de VNG en de G40.

4. In 2022 krijgen Almeloërs die hierop zijn aangewezen meer doeltreffende zorg en steun die aansluit bij hun behoeften.

Pilots versterking algemeen voorliggende voorziening
In Almelo voeren diverse organisaties naschoolse opvang uit voor kinderen die niet in de buitenschoolse opvang terecht kunnen. De naschoolse opvang valt tot nu toe onder de jeugdhulp. De "Subsidieregeling Kinderopvang Plus, gemeente Almelo 2023" voorziet in de mogelijkheid om Plusopvang, die voldoet aan de vereisten van de Wet Kinderopvang, anders te financieren. Ouders kunnen voor een Bso+ kinderopvangtoeslag aanvragen. In 2022 hebben we met een aantal aanbieders van naschoolse opvang gesproken over omvorming van de opvang tot buitenschoolse opvang Plus. We verwachten dat de eerste omvorming van naschoolse opvang naar Bso+ begin 2023 gerealiseerd wordt.

Integrale ketenaanpak Maatschappelijke opvang
Alleen door inzet op het gebied van wonen, inkomen, daginvulling en sociaal netwerk door alle partners kunnen we in de regio dak- en thuislozen goed opvangen. Dat is de conclusie van het project integrale ketenaanpak MO, dat in 2022 is afgerond. De partners zijn zorgorganisaties, woningcorporaties en gemeenten. Zij hebben afgesproken om de samenwerking en integrale inzet voort te zetten. De maatschappelijke opvang ontwikkelt door onder het motto 'Herstellen doe je in een huis'. Ook het rijk zet hierop in.
Op 1 november 2021 is er gestart met het monitoren van het aantal mensen dat in de opvangvoorziening van Humanitas Onder Dak en Kadera terecht komt (zonder de (nood)nachtopvang.). Voor de monitoring is ook de groep meegeteld die hier reeds verbleef. Uit de monitoring blijkt dat er sindsdien tot aan december 2022 38 personen in de opvang verbleven, waarvan 27 personen weer zijn uitgestroomd. Eerste voorzichtige conclusie van de monitoring is dat het merendeel relatief snel weer uitstroomt. En dat een klein aantal mensen lang in de maatschappelijke opvang verblijft, maar daarmee wel grote invloed heeft op de doorlooptijden. De monitoring wordt voortgezet en in het voorjaar van 2023 volgt een uitgebreide evaluatie.

Doorbraakmethode
In 2022 is de doorontwikkeling verder ingezet om de methodiek in te bedden in de eigen organisatie. In 2022 is het gelukt om de werkwijze eigen te maken en zelfstandig uit te gaan voeren. In 2023 blijft het doel om de kennis bij de coaches te vergroten en de projectfase volledig af te ronden. De inzichten van De Doorbraakmethode zorgen voor ontwikkelingen, die er uiteindelijk voor zorgen dat er minder doorbraken nodig zijn. Met de uitvoering van De Doorbraakmethode blijven wij zorgen voor perspectief voor de betrokken inwoners én kunnen onze professionals onderbouwd en regelarm maatwerk leveren. Doen wat nodig is, met zowel de inwoners als de gemeentelijke portemonnee in het achterhoofd.

Project Gecertificeerde instellingen (GI)
In het project Gecertificeerde Instellingen werden de verwijzingen beoordeeld die worden gedaan door de gecertificeerde instellingen. De medewerkers van het wijkteam kwamen in samenwerking met de

gecertificeerde instellingen tot een passend advies, dat is gekoppeld aan het lokale aanbod in Almelo. Uit de evaluatie is gebleken dat beide partijen deze gezamenlijke aanpak waarderen en het helpt tot een passend advies voor de zorgvrager te komen.Hierbij worden meer dan voorheen de mogelijkheden van algemene of voorliggende voorzieningen mede afgewogen als oplossing. De pilot is omgezet in een reguliere werkwijze. Regionaal zijn er gesprekken om de afstemming met de GI regiobreed op te pakken.

Doorlopende lijn zorg naar werk
Het doel van deze pilot is om vanuit een doorlopende lijn van zorg (dagbesteding) naar werk een structurele, kwalitatief goede en betaalbare voorliggende voorziening te bouwen voor mensen met een arbeidsbeperking en ontwikkelbaar arbeidspotentieel. Dit op basis van samenwerking vanuit de drie O's (Overheid, Ondernemers en Onderwijs) en op basis van (financiële) gedeelde verantwoordelijkheid en eigenaarschap. Door deze aanpak is er meer aandacht voor het perspectief van de inwoner, omdat de begeleiding gericht is op ontwikkeling en wordt de inwoner in staat gesteld het maximale uit zichzelf te halen. Tevens ontlasten we de wijkteams door een voorziening te creëren, zonder ingewikkelde beoordelingscriteria voor toekenning en doorverwijzing. En tenslotte werkt het kostenbesparend: we maken afspraken met organisaties, waaronder onderwijs / werkgevers om ook financieel bij te dragen én we besparen op de kosten van geïndiceerde dagbestedingstrajecten. In 2022 hebben we op basis van de opgedane ervaring een belangrijke basis gelegd om deze integrale werkwijze, zowel intern als extern, in 2023 structureel te kunnen borgen binnen de bestaande uitvoeringsstructuur.

Zorg en Veiligheid
De samenwerking op het snijvlak van zorg en veiligheid is in 2022 verder vorm gegeven. Zo hebben de uitvoerend professionals van politie, gemeente en zorgpartijen in een gezamenlijke bijeenkomst kennisgemaakt met de Aanpak voorkomen escalatie (AVE). Dit AVE-model is belangrijk voor het adequaat op- en afschalen in situaties waarbij zorgvragen en veiligheidsrisico's spelen. Tevens hebben partijen die zijn betrokken bij zorg- en veiligheidsvraagstukken, zoals politie, openbaar ministerie, woningcorporaties en GGZ-instellingen input geleverd op de strategische doelen van het programma Zorg & Veiligheid.

Aanpak laaggeletterdheid
In 2022 zijn we gestart met de implementatie van het Aanvalsplan Laaggeletterdheid. Op alle onderdelen van het plan: 'vergroten bereik', 'begrijpelijke communicatie' en 'preventie', is voortgang geboekt. Een greep uit de resultaten: een trainingstraject is gestart voor alle intakers, wijk- en werkcoaches voor het herkennen en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid; er is intern meer aandacht voor de taalvaardigheid van en begrijpelijke communicatie met klanten en inwoners; met subsidie hebben we een pilot gestart in Ossenkoppelerhoek en De Riet om overdracht van laaggeletterdheid van ouders op hun jonge kinderen te voorkomen; de Bibliotheek op School is/wordt versterkt en verder uitgebreid naar alle scholen voor regulier en speciaal basisonderwijs; er is m.i.v. 2023 structurele beleidscapaciteit voor de versterking van basisvaardigheden.

2.1.5.3 Wat heeft het gekost?

Programma zorg	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	1.750	900
Jaar 2020	1.750	1.616
Jaar 2021	-	119
Jaar 2022	-130	123
Totaal	**3.370**	**2.758**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Zoals aangekondigd bij de slotrapportage lopen een aantal programma-activiteiten door in 2023. In het kader van de resultaatbestemming wordt voorgesteld om vanuit dit programma een bedrag van 190.000 euro over te hevelen voor de Pilot van zorg naar werk.

2.1.5.4 Indicatoren

Indicatoren bij strategisch doel 1 "In 2022 redden meer Almeloërs zich zonder hulp van de overheid, zo nodig met steun van naasten"	Peilwaarde (jaartal)	Realisatie 2021	Ambitie 2022	Realisatie 2022	Bron
Aantal 0 t/m 17 jarige Almeloërs dat gebruik maakt van Jeugdhulp	1.707 (2018)	1.626	1500	1620	Gemeente Almelo
Aantal 18+ Almeloërs dat gebruik maakt van Maatwerk Wmo/Jeugd (excl. Hulpmiddelen)	3.400 (2018)	3.359	3200	3264	Gemeente Almelo
Aantal unieke personen in Maatschappelijke opvang (dag/nacht/crisis/24uurs)	218 (2018)	169	176	176	Gemeente Almelo/ ketenaan-pak MO
% Almeloërs dat zich (zeer) ernstig eenzaam voelt	10% (2018)	9.3%	8%	cijfer niet meer beschik-baar	GGD / Twentse Gezond-heids Verken-ning
Rapportcijfers 'Inspanningen van de gemeente om inwoners volledig te laten deelnemen aan de maatschappij.	6,0 (2018)	6.4	6,5	6.4 (2021)	Waar staat je gemeente .nl

Indicatoren bij strategisch doel 2 “in 2022 ontwikkelen 0-23 jarige Almeloërs hun talenten beter op (voor)scholen	Peilwaarde (jaartal)	Realisatie 2021	Ambitie 2022	Realisatie 2022	Bron
% voortijdige schoolverlaters (VO+MBO)	1,9% (2017)	2,4% (2020)	1,5%	2,1% (2021)	Waar staat je gemeente .nl
Aantal kinderen dat deelneemt aan voor- en vroegschoolse educatietrajecten (vve)	400 (2019)	272 28 (SMI)	300	300	Gemeente Almelo

Indicator bij strategisch doel 3 "In 2022 komt de gemeente Almelo beter uit met de rijksmiddelen voor WMO en Jeugd".	Peilwaarde (jaartal)	Realisatie 2021	Ambitie 2022	Realisatie 2022	Bron
Deze ambitie behelst zowel maatregelen als projecten die in de lijn en programma worden uitgevoerd waardoor kwantificering op programmaniveau niet mogelijk is. Deze ambitie willen we realiseren door de zorgkosten te verlagen en de inkomstenkant te verhogen.	- 14,5 mln (2018)	beter uitge-komen met de Rijks-middelen	Beter uitkomen met de rijksmid-delen	Beter uitgekomen met de Rijksmid-delen	Gemeente Almelo

Indicatoren bij strategisch doel 4 "In 2022 krijgen Almeloërs die hierop zijn aangewezen meer doeltreffende zorg en steun die aansluit bij hun behoefte".	Peilwaarde (jaartal)	Realisatie 2021	Ambitie 2022	Realisatie 2022	Bron
% huishoudens met domeinoverstijgende hulpvraag dat integraal steun krijgt (MPG aanpak).	-	40%	100%	48%	Gemeente Almelo
% hulpvragende inwoners dat met een alternatieve oplossing (zonder geïndiceerde zorg) geholpen wordt.	-	22%	30%	26%	Gemeente Almelo

2.1.6 Programma Nieuwstraatkwartier

2.1.6.1 Wat hebben we bereikt?

In programma Nieuwstraatkwartier werken bewoners, ondernemers, Beter Wonen, Cogas/Coteq, Waterschap Vechtstromen, Avedan, de Provincie Overijssel en de gemeente Almelo samen. Waar in de tekst wordt gesproken over 'we' bedoelen we het programma Nieuwstraatkwartier dat wordt uitgevoerd door genoemde partijen.

Wat hebben we bereikt?

1. De basis is op orde (schoon, heel, veilig):

- **De wijk is schoner, veiliger en 'technisch' beter op orde;**
- **De woningen zijn kwalitatief verbeterd;**
- **Een groter vertrouwen van bewoners in de toekomst van de wijk, gemeente en andere (overheids)organisaties;**
- **De samenwerking tussen de partijen in de wijk is verbeterd en partners zijn betrouwbaar gebleken;**
- **De wijze van communiceren is duidelijker en begrijpelijk.**

Bereikte resultaten in 2022:

De wijk is schoner, veiliger en beter op orde en de uitstraling van de wijk is verbeterd. Een aantal huurwoningen is kwalitatief verbeterd door renovatie of sloop en nieuwbouw door Beter Wonen.
Ook een aantal particuliere woningen is verbeterd door het ontzorgaanbod waarmee wij huiseigenaren ondersteunen om de eigen woning te verbeteren en te verduurzamen.

Samen met bewoners, ondernemers en organisaties is gebouwd aan vertrouwen in de toekomst van de wijk. Er zijn mooie stappen gezet. Er is nu meer sprake is van eigenaarschap, trots en betrokkenheid van bewoners bij elkaar en bij de wijk. Bijvoorbeeld doordat bewoners initiatieven nemen om de eigen woonomgeving te verbeteren.

De samenwerking tussen partijen in de wijk is sterk verbeterd, door korte lijnen worden vragen snel opgepakt. Door 'Doen wat je zegt en zeggen wat je doet" en door 'aan te sluiten bij wat er leeft in de wijk' hebben we er samen meer van gemaakt
Kortom: Plannen zijn in samenhang voorbereid en uitgevoerd, waardoor sociale, ruimtelijke en technische aspecten niet als losse sporen elk hun eigen dynamiek volgden. Deze werkwijze resulteerde naast een fysieke en technische opbrengst ook in sociale opbrengsten. Door slimme verbindingen te leggen is het gelukt om meer te realiseren dan alleen de specifieke opgave.

2. Een duurzaam sociale en leefbare wijk:

- **Bewoners zijn meer betrokken bij hun wijk en er is meer sprake van een inclusieve samenleving;**
- **Er is minder sprake van overerving van armoede;**
- **Het gebruik (en de stapeling) van voorzieningen is lager, de zelfredzaamheid van bewoners is groter;**
- **De 'wijkeconomie' is meer op orde.**

Bereikte resultaten in 2022:

De betrokkenheid van bewoners en ondernemers bij de wijk is toegenomen. Er zijn meerdere activiteiten door bewoners en ondernemers georganiseerd en deze zijn in 2022 druk bezocht. Doordat inwoners de activiteiten organiseren ontstaat een dynamiek die met de inzet van alleen beroepskrachten niet te realiseren is. Deze actieve bewoners bereiken buurtbewoners die anders niet actief zouden zijn geworden. Op deze manier zijn meer bewoners betrokken geraakt bij de wijk en buurt.

3. Een ruimtelijk toekomstbestendige wijk:

- **De uitstraling van de wijk is ruimtelijk gezien verbeterd en iconen komen beter tot hun recht;**
- **De entree van de wijk is verbeterd;**

- **De beleving en waardering van groen, water en openbare ruimte is toegenomen.**

Bereikte resultaten in 2022:
De uitstraling van de wijk is ruimtelijk gezien verbeterd, bijvoorbeeld in de Witvoetenstraat en de Gravenstraat. Ter voorbereiding op de sloop en nieuwbouw is in een vroeg stadium een kansensessie georganiseerd om wensen en kansen van Beter Wonen, het Waterschap, Cogas/Coteq en gemeente in kaart te brengen. Hierdoor konden we de nieuwbouwplannen van Beter Wonen koppelen aan de plannen voor de herinrichting van de openbare ruimte. Die nauwe samenwerking heeft bijgedragen aan een betere uitstraling van de straat. Bovendien hebben we in de Witvoetenstraat extra klimaat-adaptieve maatregelen toegepast waardoor de waterberging beter is.
De molen en de Acaciaschool zijn de iconen in het Nieuwstraatkwartier en beide komen nu beter tot hun recht. Het bestuur van de molen hebben wij ondersteund bij de fondsenwerving waardoor het afgelopen jaar de nieuwe molenschuur naast de molen gerealiseerd kon worden. Met Beter Wonen hebben we meegedacht over de nieuwe invulling, de verbouwing en de nieuwbouw van de Acaciaschool. De sloop van een deel van het pand vond het afgelopen jaar plaats en de verbouwing en nieuwbouw is nu gaande.

4. Een klimaat adaptieve en aardgasvrije wijk:

- **De energietransitie is meer in gang gezet;**
- **Woningen hebben gemiddeld energielabel B;**
- **De bewustwording van duurzaamheid en klimaatverandering is verbeterd.**

Bereikte resultaten in 2022:
In 2022 is verder gebouwd aan een levendig en vitaal Nieuwstraatkwartier. De effecten van de activiteiten in de wijk staan niet los van elkaar. Neem als voorbeeld de activiteiten voor de energietransitie, die op elkaar ingrijpen en elkaar versterken. De activiteiten voor de energietransitie dragen bijvoorbeeld bij aan een beter klimaat omdat meer geveltuintjes, meer groen en minder hittestress opleveren. Verder dragen kwalitatief betere woningen bij aan de basis op orde, een betere uitstraling en leefbaarheid van de buurt. Sociaal gezien dragen betere woningen bij aan meer wooncomfort, lagere energielasten en een gezondere leefomgeving. Tot slot is het aanjagen van de energietransitie een goed instrument gebleken in de wijkaanpak omdat het de cohesie en leefbaarheid in de buurt bevordert.

Bij alle activiteiten in de wijk en in elke wijkkrant is aandacht besteed aan klimaat adaptatie en verduurzaming. Net als vorige jaren zijn we door aan te bellen met inwoners in gesprek gegaan over verbetering en verduurzaming van de eigen woning. Huiseigenaren in de wijk willen wel verduurzamen, echter door verschillende barrières lukt dit niet op eigen kracht.
In het Nieuwstraatkwartier hebben we het ontzorgaanbod – met de inzet van de bouwadviseur en de gunstige lening in 2022 verder ontwikkeld.
De ervaringen met dit ontzorgaanbod zijn meegenomen in het beleid voor Inclusieve energietransitie.
De ervaringen met het ontzorgaanbod zijn ook verwerkt in de Twentse Ontzorg Financiering (TOF). Dit is het plan dat we, samen met Enschede en Hengelo, de ministers Jetten en de Jonge hebben aangeboden bij hun bezoek aan de Hagedoorn.
In 2022 is, met een subsidie van het Waterschap, meer groen in de wijk gerealiseerd door de aanleg van geveltuintjes. Daarnaast hebben we met een subsidie van het Waterschap het project watertonnen gerealiseerd. Aan beide activiteiten hebben 50 huishoudens deelgenomen.

5. Vergroten vertrouwen in de toekomst van de wijk, gemeente en andere (overheids)organisaties:

- **De samenwerking met en tussen partijen in de wijk is beter**
- **Communicatie is duidelijker.**

Bereikte resultaten in 2022:
Bij aanvang had programma Nieuwstraatkwartier vooral een aanjaagfunctie om inwoners en organisaties actief bij de wijk te betrekken. Die beweging is nu gerealiseerd. Bewoners, ondernemers en organisaties

komen nu zelf in een voorstadium met nieuwe plannen. De samenwerking tussen partijen is flink verbeterd door het vroegtijdig delen van én samen optrekken in nieuwe ontwikkelingen. Door opgavegericht en met de focus op het te behalen doel te werken, is de ervaring dat we met deze werkwijze samen meer bereiken dan ieder afzonderlijk. Door het belang van de wijk centraal te centraal te stellen, lukt het om over de belangen van de eigen organisatie heen te kijken. Deze werkwijze wordt verder doorontwikkeld binnen wijksturing. Fysieke projecten in het Nieuwstraatkwartier hebben als vliegwiel gefungeerd om de betrokkenheid van bewoners en ondernemers te stimuleren. We stellen bewoners en ondernemers in een vroeg stadium op de hoogte bij nieuwe plannen. Door tijdig in gesprek te gaan en door mensen actief te benaderen hebben we meer commitment bereikt.

Nieuwstraatkwartier in de afgelopen 5 jaar
Via onderstaande QR-code krijgt u toegang tot een infographic over de ontwikkelingen in het Nieuwstraatkwartier in de afgelopen 5 jaar:

2.1.6.2 Wat hebben we gedaan?

1. De basis is op orde (schoon, heel, veilig):

- **De wijk is schoner, veiliger en 'technisch' beter op orde;**
- **De woningen zijn kwalitatief verbeterd;**
- **Een groter vertrouwen van bewoners in de toekomst van de wijk, gemeente en andere (overheids)organisaties;**
- **De samenwerking tussen de partijen in de wijk is verbeterd en partners zijn betrouwbaar gebleken;**
- **De wijze van communiceren is duidelijker en begrijpelijk.**

Uitvoering in 2022:
De basis meer is op orde (schoon, heel, veilig) doordat:

- Bewoners zwerfvuil opruimen. Daarnaast namen jongeren opnieuw deel aan het Zakgeld voor zwerfvuil project. Hierdoor is de uitstraling verbeterd;
- Bedrijventerrein Achter de molen is verbeterd. Samen met bewoners en ondernemers hebben we plannen gemaakt en uitgevoerd om verdere verloedering tegen te gaan:
  - We hebben het initiatief van - en de fondsenwerving – voor muurschilderingen ondersteund. In mei zijn de muurschilderingen aangebracht;
  - We hebben plannen gemaakt om de verkeerssituatie te verbeteren en de parkeeroverlast te bestrijden. In het najaar zijn de maatregelen uitgevoerd.
- Een gecoördineerde handhavingsaanpak is ontwikkeld. Hiermee zijn op verschillende locaties in de wijk controleacties op kamerverhuur uitgevoerd. Met als doel overlast en ondermijning terug te dringen. In de wijk zijn zeker 50 panden bezocht;
- De verbeterde en verduurzaamde woningen van huiseigenaren en de corporatie een positief effect hebben op de uitstraling en leefbaarheid van de wijk;

- De aanpak met ‘Doen wat je zegt en zeggen wat je doet’ zijn vruchten afwerpt. Het vertrouwen van bewoners in de toekomst van de wijk en in organisaties is toegenomen. We zijn er nog niet, de speciale aandacht voor deze wijk is ook de komende jaren nodig. De specifieke werkwijze gaat verder in de aanpak van de prioritaire wijken Kerkelanden, Ossenkoppelerhoek en Nieuwstraatkwartier;
- De samenwerking met bewoners, ondernemers en organisaties de afgelopen jaren flink is verbeterd. De lijnen zijn kort. Nieuwe ontwikkelingen worden in de eerste planfase besproken. Elk pakt vanuit de eigen verantwoordelijkheid de rol en taken. De partijen hebben ervaren hoe we met deze werkwijze samen meer bereiken dan ieder afzonderlijk.

2. Een duurzaam sociale en leefbare wijk:

- **Bewoners zijn meer betrokken bij hun wijk en er is meer sprake van een inclusieve samenleving;**
- **Er is minder sprake van overerving van armoede;**
- **het gebruik (en de stapeling) van voorzieningen is lager, de zelfredzaamheid van bewoners is groter;**
- **De 'wijkeconomie' is meer op orde.**

Uitvoering in 2022:

- Bewonersinitiatieven versterken de sociale samenhang in buurten en vergroten de zelfredzaamheid van inwoners. De initiatieven zijn essentieel om de beweging in de wijk op gang te houden. Door corona vielen in 2020 en 2021 veel van de activiteiten stil. In 2022 kon het gelukkig weer ‘los gaan’. Door activiteiten te ondersteunen brachten we (groepen van) bewoners met elkaar in contact;
- In 2022 hebben we 17 bewonersinitiatieven ondersteund en gerealiseerd;
- De activiteiten in bewonersinitiatief de Hagedoorn zijn verder uitgebouwd en bereiken steeds meer inwoners. Het concept van ‘inwoners betrekken andere inwoners’ zorgt voor een dynamiek die je met de inzet van alleen professionals niet kunt realiseren. Juist door de combi van actieve inwoners en professionals bereiken we een groep inwoners die anders niet meedoet. Op 14 mei vierde de Hagedoorn een drukbezocht Lentefestijn. Aan de brunch op Burendag op 24 september namen 75 tot 100 mensen deel. Op 17 december konden maximaal 120 mensen deelnemen aan de kerstmaaltijd;
- De bewonersgroep van de Witvoeten- en Gravenstraat is betrokken bij de herinrichting van hun straat. Zij hebben de bestrating, het groen en het speeltoestel gekozen. Deze activiteiten dragen bij aan de sociale cohesie in de straat. Op 14 december is de heringerichte straat feestelijk geopend;
- Het onderwijsprogramma van basisschool Step! is verrijkt door de verlengde schooldag te ontwikkelen. Het op Step! ontwikkelde Succeslokaal is uitgerold naar de Kubus, St. Egbertus, de Bonkelaar, de Compaan en de Zegge. De vijf Succeslokalen hebben Kind- en Oudercomponenten met thema’s als Social Media, Gelukslessen en Koffieochtenden met opvoedvragen. De scholen zien de meerwaarde van het Succeslokaal en willen deze activiteiten graag verduurzamen;
- Om de wijkeconomie te stimuleren hebben we de braderie van de ondernemersvereniging van de Nieuwstraat op 28 augustus ondersteund en waren we aanwezig met een stand;
- Om de sociale cohesie en leefbaarheid in de wijk te versterken hebben we de kerstmarkt van het Vinkenplein op 17 december ondersteund. Bewoners hebben zelf de versieringen boven de straat gemaakt. Het Vinkenplein was bij de verkiezing van SBS6 wederom genomineerd als mooiste kerststraat. Het Vinkenplein won en werd de mooiste kerststraat van Nederland in 2022.

3. Een ruimtelijk toekomstbestendige wijk:

- **De uitstraling van de wijk is ruimtelijk gezien verbeterd en iconen komen beter tot hun recht;**
- **De entree van de wijk is verbeterd;**
- **De beleving en waardering van groen, water en openbare ruimte is toegenomen.**

Uitvoering in 2022:

- De nieuwe woningen in de Witvoeten- en Gravenstraat zijn opgeleverd en de Witvoetenstraat is opnieuw ingericht met meer groen en extra waterbergingscapaciteit. Dit draagt bij aan de verduurzamingsopgave voor de gebouwde omgeving en aan klimaatadaptatie. Het groen verkoelt de stad in de zomer en zo is er

minder hittestress. Door het groen en de speelser ingerichte buitenruimte heeft de Witvoetenstraat nu een eigentijdse uitstraling

- We hebben Beter Wonen ondersteund bij de planvorming voor de realisatie van de nieuwe invulling van de Acaciaschool. De transformatie van dit pand en van het terrein is in 2022 gestart. In 2023 krijgt dit voormalige schoolgebouw een nieuwe invulling. Hiermee wordt de Acaciaschool in ere hersteld en is de entree naar de wijk verbeterd;
- We hebben bestuur van korenmolen 'de Hoop' ondersteund bij de fondsenwerving voor de realisatie van de molenschuur. Nu de bouw van de molenschuur is afgerond staat er een stevige basis waarmee het bestuur ons culturele erfgoed verder kan doorgeven. In deze molenschuur krijgt de molenaarsopleiding beter vorm en wacht bezoekers een warm ontvangst. De molenschuur is een aanwinst voor de straat. De molen als icoon voor de wijk komt hiermee beter tot zijn recht. Dit is een mooie verbetering van de entree naar de wijk. We hebben de buitenruimte rond de molen opnieuw ingericht. De uiteindelijke inrichting van het gebied rond de molen wordt meegenomen in de realisatie van de Spoorzone;
- Het bedrijventerrein Achter de molen had een troosteloze aanblik. Met bewoners, eigenaren en ondernemers hebben we voor de korte termijn verbeteringen gerealiseerd. In mei zijn muurschilderingen aangebracht. Verder zijn het zwerfvuil en parkeerproblemen aangepakt en zijn maatregelen getroffen om de verkeersveiligheid te bevorderen. Voor de langere termijn is dit binnenstedelijke bedrijventerrein opgenomen in de ruimtelijke ontwikkelingsplannen voor het prioritaire gebied de Spoorzone.

4. Een klimaat adaptieve en aardgasvrije wijk:

- **De energietransitie is meer in gang gezet;**
- **Woningen hebben gemiddeld energielabel B;**
- **De bewustwording van duurzaamheid en klimaatverandering is verbeterd.**

Uitvoering in 2022:

- We hebben inwoners geïnformeerd, gestimuleerd en geactiveerd om zich in te zetten voor een meer duurzame en groene leefomgeving. Met de volgende activiteiten hebben we de bewustwording bevorderd:
    - De stratenacties met de bakfiets op 29 januari, 9 april, 14 mei, 1 juni, 29 juni en 10 september. We belden aan, boden een pakket energiebesparende voorzieningen aan en gingen in gesprek over verduurzaming van de woning;
    - Op 14 mei 2022 is het fysieke Energiehuis geopend in de Hagedoorn. De naam 'Energiebron' is bedacht door een inwoner van de wijk. De Energiebron laat voorbeelden zien voor verduurzaming en vergroening in en om de woning. Inwoners kunnen inspiratie en informatie halen, materialen bekijken en informatie vragen tijdens het spreekuur;
- Met bewoners en twee subsidies van het Waterschap Vechtstromen hebben we:
    - De buurt- en pluktuin bij de Hagedoorn gerealiseerd. In de tuin kunnen bewoners planten plaatsen die niet meer in de eigen tuin passen. Anderen kunnen er stekjes halen voor in de eigen (gevel)tuin;
    - Een project uitgevoerd om 50 geveltuintjes aan te leggen in de Nachtegaalstraat, de Wilgenstraat en de Nieuwstraat;
    - Een project ontwikkeld om 50 watertonnen aan te koppelen in de Wondestraat, Wilgenstraat, Spreeuwenstraat en Duikerstraat;.
- Het in het Nieuwstraatkwartier ontwikkelde ontzorgaanbod biedt huiseigenaren – die behoren tot de specifieke doelgroep - die hun woning willen verduurzamen handelingsperspectief. Het ontzorgaanbod biedt ondersteuning van een bouwadviseur en een gunstige lening;
    - In 2022 hebben 62 huiseigenaren een lening aangevraagd via de regeling woningverbetering en woningverduurzaming. In totaal zijn er 99 leningen aangevraagd;
    - In 2022 hebben 84 huiseigenaren een keukentafelgesprek gevoerd met de bouwadviseur en dit heeft geleid tot 34 verduurzamingsplannen. De huiseigenaar blijft zelf aan het roer bij de

verduurzaming van de eigen woning. Wanneer er, naast vragen over verduurzaming sprake is van andere problematiek, verwijzen we naar verdere hulp;

- Het college stelde het plan van aanpak inclusieve energietransitie vast. Dit plan, opgesteld door de programma's Duurzaamheid en Nieuwstraatkwartier, benoemt de barrières die inwoners ervaren bij het verduurzamen en formuleert oplossingsrichtingen. Het ontzorgaanbod, voor huiseigenaren met een smalle beurs, is onderdeel van het nieuwe beleid inclusieve energietransitie;
- De outreachende aanpak van de stratenactie met de bakfiets is onderdeel geworden van het beleid voor Inclusieve energietransitie en in te zetten in de hele gemeente. Op 17 december 2022 was de 1e bakfietsactie in de Anjelierstraat en de Irisstraat in de Riet. Dit leverde 20 aanmeldingen op voor een gesprek met een bouwadviseur;
- Met het plan Twentse Ontzorg Financiering (TOF) vroegen Enschede, Hengelo en Almelo het rijk om een lumpsum beschikbaar te stellen voor de bestrijding van energiearmoede. De TOF-regeling werd de ministers de Jonge en Jetten tijdens het bezoek aan de Hagedoorn op 5 december aangeboden;
- Junior Energiecoach is uitgevoerd bij basisschool Step!
- De door Beter Wonen opgeleverde woningen in de Witvoeten- en Gravenstraat leveren een flinke sprong in energielabel op. De eerste straten met aardgasvrije woningen in de wijk zijn hiermee een feit;
- De hoge energieprijzen vormen een knelpunt voor eigenaren van maatschappelijk vastgoed. We hebben het bestuur van Bewonersinitiatief de Hagedoorn ondersteund bij het maken van een plan voor verduurzaming van het pand en het aanvragen van subsidies voor de uitvoering van dat plan. Het rijk heeft de aangevraagde subsidie voor Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed (Dumava) toegekend.
- De energietransitie draagt bij aan sociale samenhang, leefbaarheid en een betere uitstraling van de buurt. De energietransitie is daarom een bruikbaar middel gebleken in de wijkaanpak. Deze inzichten benutten we door voortaan de beleidsontwikkeling voor duurzaamheid in kwetsbare wijken samen met sociaal domein en wijksturing vorm te geven.

5. Vergroten vertrouwen in de toekomst van de wijk, gemeente en andere (overheids)organisaties:

- **De samenwerking met en tussen partijen in de wijk is beter**
- **Communicatie is duidelijker.**

Uitvoering in 2022:

- De samenwerking met en tussen partijen in de wijk is verbeterd. Er zijn korte lijnen tussen bewoners, ondernemers, organisatie en de gemeente;
- De wijkkrant Nieuwstraatkwartier is vier keer verschenen en vertelde over gerealiseerde projecten. De wijkkrant heeft bijgedragen aan een beter imago van wijk en heeft inwoners geïnspireerd om ook zelf initiatieven te ontwikkelen. Dit maakte bewoners trots;
- Met vertrouwde gezichten bleven we zichtbaar in de wijk. De investering in de basis van de wijk en de specifieke aandacht voor de wijk heeft bijgedragen aan terugkeer van vertrouwen in de overheid en organisaties en aan de toename van burgerschap.
- De opbrengst van programma Nieuwstraatkwartier is op meerdere plekken in de wijk zichtbaar. De rapportage Programma Nieuwstraatkwartier brengt de opbrengst van de inzet sinds 2017 in beeld met een greep uit krantenartikelen, filmpjes en foto's.

Het vervolg

Met de nieuwe collegeperiode is programma Nieuwstraatkwartier gestopt en lopen de volgende sporen verder:

- De domein-overstijgende wijkaanpak wordt verder doorontwikkeld binnen wijksturing/ leefbare wijken en dorpen en uitgerold naar andere delen van de stad;
- De regulering van kamerverhuur en huisvesting van arbeidsmigranten wordt verder uitgewerkt in de lijn;
- Het binnenstedelijke bedrijventerrein Achter de molen is onderdeel van de Spoorzone;

- Het ontzorgaanbod voor woningeigenaren met een smalle beurs wordt doorontwikkeld binnen de duurzaamheidsaanpak voor kwetsbare wijken binnen programma Klimaat.

2.1.6.3 Wat heeft het gekost?

Programma Nieuwstraatkwartier	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	180	95
Jaar 2020	180	105
Jaar 2021	180	142
Jaar 2022	180	346
Totaal	**720**	**688**

Bedragen x 1.000 euro

2.1.6.4 Indicatoren

Voor dit programma zijn geen programmakaarten gemaakt. Het college stelde op 18 juni 2019 het programmacontract Nieuwstraatkwartier met daarin een aantal indicatoren vast.

De belangrijkste indicator is het wijkkompas dat we samen met wijkregie ontwikkelen. Het wijkkompas geeft in één oogopslag weer hoe de wijk er voor staat. De ontwikkeling van cijfers in het wijkkompas geeft richting aan de opgave in de wijk. Het Kennispunt Twente vult de wijkkompassen met gegevens van verschillende bronnen zoals het CBS.

Het wijkkompas is digitaal te raadplegen via deze link

Andere indicatoren zijn:

Indicator	Peilwaarde (jaartal)	2020 (realisatie)	2021	Bron
Aantal unieke vrijwilligers betrokken bij initiatieven in de wijk	32 (2018)	53	51	Gemeente Almelo
Aantal woningen met wijziging energielabel	26 woningen van label C/D naar A (2018)	72 woningen van label F naar A	0	Beter wonen
Cumulatief aantal woningen met wijziging energielabel	26 (2018)	141	141	Beter wonen
Aantal activiteiten rondom klimaat, duurzaamheid en energietransitie per jaar	4 (2018)	6	9	Gemeente Almelo

Indicatoren 2022:
Unieke vrijwilligers: 59

Aantal woningen met wijziging energielabel: minimaal 51 (Witvoeten -en Gravenstraat)
Cumulatief: 192

Activiteiten rondom klimaat: 12

Energielabel

Landelijk is de term energielabel gewijzigd in energieklasse. Ook wordt op een andere wijze gemeten. Uitgezocht moet worden wat dit betekent voor de indicator energielabel in het Nieuwstraatkwartier.

2.1.7 Programma Omgevingswet

2.1.7.1 Wat hebben we bereikt?

De ambitie van de Omgevingswet is vertaald naar 6 strategische doelstellingen:

- **Inzichtelijkheid, Voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van de regels van het omgevingsrecht vergroten**
- **Samenhangende benadering, gebiedsgerichte integrale aanpak**
- **Grotere bestuurlijke afwegingsruimte, lokaal maatwerk**
- **Versnellen en verbeteren van de besluitvorming**
- **De maatschappelijke opgave bepaalt de rol van de gemeente**
- **Initiatiefnemers en hun omgeving hebben meer zeggenschap over hun omgeving**

De strategische doelen zijn vertaald in de volgende operationele doelstellingen:

- **Voor het ontwikkelen van een integraal omgevingsplan zijn de uitgangspunten bepaald**
- **Meer regelvrij en meer algemene regels. Meer vergunningsvrij binnen de kaders van de Omgevingswet**
- **Voorbereiden en inrichten van de informatiesystemen**
- **Eén aanvraag (afgehandeld binnen 8 weken), één ingang voor initiatieven en vergunningaanvragen**
- **Uitnodigingsplanologie bevorderen**

In 2022 is aan onderstaande operationele doelstellingen gewerkt.

Doel: Voor het ontwikkelen van een integraal omgevingsplan zijn de uitgangspunten bepaald
Bereikte resultaten in 2022:
De opbouw van de structuur van het omgevingsplan is klaar en er is een strategie voor het annoteren van het omgevingsplan bedacht. Er is geoefend met de Tijdelijk Alternatieve Maatregel- IMRO (TAM-IMRO) in geval bij inwerkingtreding van de wet het DSO nog niet werkt en we hebben geoefend met het opstellen van een Buitenplanse Omgevingsplan Activiteit (BOPA).

Doel: Meer regelvrij en meer algemene regels. Meer vergunningsvrij binnen de kaders van de Omgevingswet
Bereikte resultaten in 2022:
In 2022 is een start gemaakt met het actualiseren van diverse beleidsdocumenten (Woonvisie, Apv, Akas). Dit zal de komende jaren door blijven gaan. Bij actualisatie van fysiek beleid en het opstellen van nieuw beleid moet nagedacht worden over hoe we als gemeente om willen gaan met de vergunningplicht. De uitwerking hiervan wordt verwerkt in het omgevingsplan.

Doel: Voorbereiden en inrichten van de informatiesystemen
Bereikte resultaten in 2022:
In 2022 zijn we officieel aangesloten op het landelijke systeem DSO. Daarmee kunnen we, zover de techniek het toelaat, omgevingsbesluiten en het omgevingsplan gaan publiceren op de digitale omgeving. Ook ons vergunningensysteem kan communiceren met het DSO zodat het onder de Omgevingswet, net als nu, mogelijk is om vergunningen aan te vragen.

Doel: Eén aanvraag (afgehandeld binnen 8 weken), één ingang voor initiatieven en vergunningaanvragen
Bereikte resultaten in 2022:
In 2021 zijn de intaketafel en omgevingstafel geïntroduceerd. Beide vormen van vooroverleg zijn bedoeld om de kansrijkheid/ wenselijkheid van een initiatief te beoordelen en de haalbaarheid te toetsen. De intaketafel is inmiddels volledig in het werkproces opgenomen. Ook de omgevingstafel begint ingeburgerd te raken. Door een verbeterd vooroverleg kan de vergunningverlening (zonder adviesrecht van de raad) binnen 8 weken

worden afgehandeld. Nog verder uitgewerkt moet worden op welke wijze de vergunningverlening met adviesrecht van de raad binnen 8 weken kan worden gerealiseerd.

D**oel: Uitnodigingsplanologie bevorderen.**
Bereikte resultaten in 2022:
In de omgevingsvisie worden de ambities van de gemeente op een globale manier verwoord. Het doel hiervan is om op basis van deze ambities de samenleving uit te nodigen om met ontwikkelingen en initiatieven te komen. Met behulp van de intaketafel en de omgevingstafel worden initiatiefnemers gestimuleerd om een uitvoerbaar plan op te stellen dat vervolgens uitgewerkt kan worden als aanvraag omgevingsvergunning of als omgevingsplan.

2.1.7.2 Wat hebben we gedaan?

Activiteit: Kerninstrumenten:

<u>Omgevingsvisie</u>:

- **uitwerken beleidsproces omgevingsvisie: het actueel houden van dit koersdocument**
- **onderzoeken welke thema's of wijken uit de omgevingsvisie afzonderlijk uitgewerkt moeten worden in een Omgevingswet programma**

Uitvoering 2022:
Op dit moment beschikken we over een actuele omgevingsvisie. Vanwege nieuwe digitale vereisten* die in 2022 duidelijk zijn geworden en actuele ontwikkelingen moet deze visie geactualiseerd worden, hiervoor hebben we tot 2029 de tijd. Naar verwachting wordt in 2023 door de nieuw gevormde eenheid Stedelijke ontwikkeling een voorstel gedaan over het actualiseren van de Omgevingsvisie. Dan kan ook verder gekeken worden naar de niet verplichte programma's onder de Omgevingswet en zal bestuurlijke besluitvorming hierover plaatsvinden.
**Onze visie is in pdf gepubliceerd, de nieuwe geactualiseerde visie zal in de Standaard voor officiële publicaties (STOP) en Toepassingsprofielen voor omgevingsdocumenten (TPOD) moeten worden gepubliceerd.*

<u>Herijking bestaand beleid:</u>

- **bepalen welke onderdelen van het huidige beleid kunnen vervallen en welke opgenomen moeten worden in het omgevingsplan.**

Uitvoering 2022:
Ten behoeve van de Omgevingsvisie en het omgevingsplan zijn de bestaande beleidsdocumenten geïnventariseerd. Hierbij is gekeken welke beleidsdocumenten het fysieke domein geheel raken en welke documenten deels van toepassing zijn. De beleidsdocumenten die de fysieke leefomgeving raken zijn van toepassing verklaard op de Omgevingsvisie. Gestart is met het beoordelen van de inhoud en de toepasbaarheid van dit beleid in het omgevingsplan. Daarnaast zijn de documenten gescand op integraliteit en actualiteit. Gelet op de grote hoeveelheid beleidsdocumenten, soms conflicterend met elkaar en diverse maatschappelijke ontwikkelingen, zal dit proces ook in 2023 doorgaan, onder verantwoordelijkheid van de vakafdelingen.

<u>Omgevingsplan:</u> De omgevingsvisie en de programma's worden vertaald in juridische regels voor het omgevingsplan. Er komt één omgevingsplan voor de gehele gemeente.
Uitvoering 2022:
In 2022 voerden we de volgende activiteiten uit ter voorbereiding op het omgevingsplan:

- Opstellen Verordening op de gemeentelijke adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit & Monumentenzorg, gemeente Almelo 2022, vast te stellen, vastgesteld 24 mei 2022;
- Opstellen Erfgoed verordening Almelo 2022, vastgesteld 24 mei 2022;
- Aansluiting op DSO, zomer 2022;

- Opstellen delegatiebesluit Omgevingswet, vastgesteld 29 november 2022;
- Opstellen Parapluherziening algemene afwijkingen, vastgesteld 20 december 2022;
- Uitwerken toepasbare regels.

Verder is op hoofdlijnen bedacht hoe de structuur van het omgevingsplan eruit moet komen te zien en hoe regels geannoteerd gaan worden. Ook wat betreft de toepasbare regels zijn we nu zover dat deze gewijzigd en gepubliceerd kunnen worden en is gestart om de basis indieningsvereisten aan te passen aan de Almelose situatie.
Daarnaast is geoefend met de tijdelijke alternatieve maatregelen. Doordat op een aantal plekken nog een functionaliteit ontbreekt in de DSO-keten is door het rijk een tijdelijk vangnet voor gemeenten gecreëerd, de tijdelijke alternatieve maatregelen (TAMs). Deze TAMs zijn bedoeld om te voorkomen dat de dienstverlening aan inwoners en bedrijven rond vergunningverlening en wijziging van het omgevingsplan stopt bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet en kan een uitkomst bieden indien een ander alternatief, zoals het vergunnen door middel van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA), niet gebruikt kan worden. In 2023 gaan we verder met de ontwikkeling van het omgevingsplan. Met een transitieplan dat bestuurlijk wordt voorgelegd wordt de planning verder uitgewerkt.

Activiteit: Digitalisering / Digitaal stelsel Omgevingswet (DSO):

- **Aansluiting op digitaal stelsel**
- **Implementeren nieuwe software**

Uitvoering 2022:
In 2022 zijn we als gemeente officieel aangesloten op het DSO en hebben we een vergunningensysteem dat communiceert met het DSO. Daarmee zijn we technisch gezien voorbereid om een omgevingsplan bekend te maken en vergunningaanvragen te ontvangen. De Omgevingswetsoftware is nog steeds in ontwikkeling. Bij iedere update zijn er weer nieuwe mogelijkheden en komen er andere onmogelijkheden aan het licht.
We blijven dan ook doorgegaan met testen van content. Voor aankomend jaar is het van belang dat meerdere ketentesten gedaan worden van aanvraag tot verlening om te kijken of er sprake is van een werkende keten. Om juridische regels zichtbaar te maken via de vergunningenchecker in het DSO, moeten toepasbare regels opgesteld worden in de software van de gemeente Almelo. We gaan zoveel mogelijk gebruik maken van de regels die uit de bruidsschat komen.

Activiteit: Dienstverlening, houding en gedrag

<u>Dienstverlening:</u>
Dit spoor kent meerdere resultaten, deze resultaten worden niet in één jaar bereikt. In lijn met de organisatieontwikkeling is dit een traject waar meerdere jaren aan gewerkt wordt.

- **Bestuur en ambtelijke organisatie zijn in staat integraal te denken en te werken vanuit de maatschappelijke opgave**
- **Ambtelijke organisatie en bestuur zijn bijgeschoold**
- **Integrale procesbeschrijvingen voor de nieuwe instrumenten**
- **Serviceformules (intake, omgevingstafel) zijn operationeel; processen zijn transparant voor alle betrokkenen**
- **Er is één toegang gerealiseerd voor initiatieven en aanvragen voor de leefomgeving**
- **Vergunningaanvragen worden binnen 8 weken afgehandeld**
- **In kaart brengen van de consequenties van de Omgevingswet voor de leges**

In 2022 zijn de intaketafel en een omgevingstafel na evaluatie verbeterd. Het vooroverleg en integraal denken vooruitlopend op de vergunningverlening is hiermee gestroomlijnd. De werkprocessen (vooroverleg - vergunningentraject) zijn zo uitgelijnd dat we een vergunning binnen 8 weken kunnen verlenen. Deze werkprocessen kunnen nu ook technisch en inhoudelijk getest worden in ons systeem. De 8 weken termijn

wordt wel een uitdaging als sprake is van een ontwikkeling waarvoor het bindend adviesrecht van toepassing is. Een bindend advies moet door de gemeenteraad dan ook binnen deze periode van 8 weken worden gegeven. Binnen de huidige raadscyclus is dit haast onmogelijk. In 2023 wordt een proceshandreiking gemaakt om dit te stroomlijnen.

De legesverordening zou in 2022 worden aangepast aan de Omgevingswet, door het uitstellen van de Omgevingswet was dit in 2022 niet zinvol. In 2023 wordt daarom een vervolg gegeven aan het Omgevingswet-proof maken van de legesverordening. Deze verordening wordt voor inwerkingtreding van de wet vastgesteld door de gemeenteraad.

Houding en gedrag:

- **Bewustwording**
- **Kennis**
- **Competenties en vaardigheden**

Uitvoering 2022:
Er is een opleidingsaanbod uitgevoerd voor zowel inhoudelijke opleidingen als trainingen in bewustwording en andere vaardigheden. Door het uitstellen van de invoering van de wet is in 2022 veel weggezakt wat in 2021 aan scholing is meegegeven. Het is vooral van belang dat per vakdiscipline in 2023 inhoudelijke specialistisch kennis wordt opgedaan.

Participatie en communicatie:

- **Uitwerken participatie door initiatiefnemer in participatiebeleid**
- **Uitvoeren communicatieplan**

Uitvoering 2022:
Er is in 2022 gestart met een handreiking participatie. Deze handreiking is gereed in 2023.
Over de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet gecommuniceerd worden zowel intern als extern. Door de steeds verschuivende inwerkingtreding is het moment van communiceren lastig. Daardoor was afgelopen jaar communicatie over de Omgevingswet beperkt en vooral intern gericht. In 2023 krijgt communicatie over de Omgevingswet een vervolg.

2.1.7.3 Wat heeft het gekost?

Programma Omgevingswet	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2019	702	330
Jaar 2020	696	756
Jaar 2021	405	369
Jaar 2022	116	158
Jaar 2023	58	
Jaar 2024	58	
Totaal	**2.035**	**1.613**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Zoals aangekondigd bij de slotrapportage lopen een aantal programma-activiteiten door in 2023. In het kader van de resultaatbestemming wordt voorgesteld om vanuit dit programma een bedrag van 307.000 euro over te hevelen voor de implementatie van de Omgevingswet.

2.1.7.4 Indicatoren

Dit programma betreft een veranderprogramma waarvoor geen kwantitatieve indicatoren zijn.

2.2 Basisbegroting

De basisbegroting is stabiel voor een langere periode om zo de herkenbaarheid en herleidbaarheid van de informatie in de planning en control documenten te vergroten. De 50 verplichte taakvelden en de set verplichte indicatoren vormen de basis.

De verplichte indicatoren zijn ook te vinden op waarstaatjegemeente.nl (kies bij gemeente 'Almelo' en bij vergelijken met '50.000-100.000' inwoners). Waarstaatjegemeente.nl biedt ook de cijfers van de burgerpeiling. Deze zijn niet verplicht maar belangrijk om te kunnen beoordelen in hoeverre inwoners tevreden zijn over de gemeente, hun omgeving en eigen welzijn.

Toelichting op de verschillenanalyse

Net als vorig jaar worden de financiële verschillen tussen de begroting na wijziging en de werkelijkheid, toegelicht in het jaarverslag bij de programmaverantwoording. We hebben hiervoor gekozen, zodat inhoud en financiën bij elkaar komen op één plaats. De verschillenanalyse heeft plaatsgevonden bij afwijkingen groter dan 100.000 euro ten opzichte van de ramingen (na wijziging), voor zowel de totale baten als totale lasten per taakveld. De bedragen in de tabellen zijn in duizenden euro's.

In voorgaande jaren zijn meerjarige incidentele projecten in de jaarverantwoording niet nader geanalyseerd. De belangrijkste reden daarvoor was dat het jaar van begroten af kan wijken van het jaar van realisatie. Gedurende de looptijd van het project zijn er elk jaar voordelen of nadelen op het project die over de looptijd per saldo nul zijn. Enkel overschrijdingen van het totale projectbudget werden in de verschillenanalyse in de jaarverantwoordingen benoemd. Deze werkwijze zetten wij in deze jaarverantwoording voort.

Naast de hierboven genoemde complexiteit bij meerjarig incidentele projecten geldt vanaf 2017 een aanvullende reden om projecten in de jaarverantwoording bij de verschillenanalyse buiten beschouwing te laten. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is opgenomen dat de stortingen en onttrekkingen aan reserves worden verantwoord op het taakveld 0.10 Mutaties reserves. Dit taakveld maakt onderdeel uit van het hoofdtaakveld Bestuur en ondersteuning. Voor projecten die worden gedekt uit een reserve betekent dit dat de lasten en dekking op twee verschillende taakvelden worden verantwoord. De lasten van, bijvoorbeeld transformatiemiddelen sociaal domein, worden verantwoord op het hoofdtaakveld Sociaal domein, maar de bijbehorende onttrekking aan de reserve op hoofdtaakveld Bestuur en ondersteuning. Dit is een direct gevolg van de keus om in onze basisbegroting één-op-één de indeling van het BBV te volgen.

Om de overzichten bij het 'financieel terugkijken' duidelijk en eenvoudig te houden, zijn ze compact opgezet. Een uitwerking van de compacte opzet is dat er geen toelichting is op het volledige bedrag aan verschillen bij de lasten, baten en het saldo. Net zoals in voorgaande jaren laten we, zoals hierboven beschreven, de meerjarige incidentele projecten en andere niet beïnvloedbare posten buiten beschouwing. Eventuele verschillen op deze posten worden hieronder toegelicht.

Verschillen niet beïnvloedbaar

Op de taakvelden is een voordeel van 587.000 euro op de kapitaallasten verantwoord. Hiervan heeft 71.000 euro betrekking op rioolbeheer en afvalinzameling. Dit bedrag wordt gestort in de daarvoor bedoelde egalisatievoorzieningen en zal via de tarieven van de riool- en afvalstoffenheffing terugvloeien naar onze inwoners. Het voordeel op de doorberekende rentelasten van 516.000 euro wordt budgetneutraal verrekend met het taakveld Treasury.

2.2.1 Bestuur en ondersteuning

2.2.1.1 Vastgestelde nota's

Nota activabeleid 2022
Nota reserves en voorzieningen 2022
Nota kapitaalgoederen openbare ruimte 2021-2024
Nota Grond- en Vastgoedbeleid gemeente Almelo 2020
Kadernota governance 2015
Treasurystatuut 2016
Programma dienstverlening

2.2.1.2 Taakvelden

Taakveld
0.1 Bestuur Salarissen, pensioenen en vergoedingen raad, college B&W, rekenkamer en griffie. Bestuurlijke samenwerking zoals Regio en kennispunt Twente, Euregio, VNG. Accountantscontrole.
0.2 Burgerzaken Publieksdienst/KCC, zoals verstrekken paspoorten, rijbewijzen, uittreksels, etc. Organisatie verkiezingen en voltrekken huwelijken.
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden Beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen en gronden die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.
0.4 Overhead Loonkosten ondersteunende organisatie en management, ICT kosten, huisvesting, bestuursondersteuning, gereedschappen en voertuigen.
0.5 Treasury Financiering, dividenden.
0.61 OZB woningen Belasting eigendom woningen, heffing en waardering onroerende zaken. Bijdrage gemeenschappelijk belasting kantoor Twente (GBT).
0.62 OZB niet-woningen Belasting eigendom en gebruik bedrijven, heffing en waardering onroerende zaken.
0.63 Parkeerbelasting Opbrengsten parkeergarage, straat parkeren, parkeervergunningen, abonnementen, etc.
0.64 Belastingen overig Reclameopbrengsten, precariorechten en hondenbelasting.
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds Algemene uitkering gemeentefonds, rijksbijdrage via algemene uitkering voor decentralisaties (Jeugdzorg, Wmo en Participatie wet), integratie-uitkering Wmo-oud en eventuele doeluitkeringen (bijvoorbeeld onderwijsachterstanden, cultuureducatie, huishoudelijke hulp toeslag).
0.8 Overige baten en lasten Nog functioneel toe te rekenen stelposten en taakstellende bezuinigingen, onvoorzien.
0.90 Vennootschapsbelasting (VpB) Het te betalen bedrag voor vennootschapsbelasting.
0.10 Mutaties reserves Storting en onttrekkingen aan algemene - en bestemmingsreserves.
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten Overschot of tekort ten opzichte van de begroting.

2.2.1.3 Indicatoren

Indicator	2019	2020	2021	2022
Formatie Fte per 1.000 inwoners	9,2	9,2	9,5	11,0
Bezetting Fte per 1.000 inwoners	9,0	9,0	9,0	10,0
Apparaatskosten Kosten per inwoner (euro)	781	818	1.024	1.052
Externe inhuur Kosten als percentage van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen	14,0%	15,8%	14,3%	15,5%
Overhead Percentage van totale lasten	8,4%	8,6%	9,9%	9,0%

2.2.1.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
0.1 Bestuur	7.254	7.035	**-219**	**V**
0.2 Burgerzaken	2.758	2.361	**-396**	**V**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	5.774	5.250	**-524**	**V**
0.4 Overhead	36.007	34.370	**-1.637**	**V**
0.5 Treasury	-136	55	**191**	**N**
0.61 OZB woningen	759	817	**58**	**N**
0.62 OZB niet-woningen	97	54	**-43**	**V**
0.63 Parkeerbelasting	22	188	**167**	**N**
0.64 Belastingen overig	335	330	**-5**	**V**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	10	**10**	**N**
0.8 Overige baten en lasten	618	163	**-455**	**V**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	100	48	**-52**	**V**
Totaal lasten	**53.588**	**50.683**	**-2.905**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
0.1 Bestuur	0	-70	**-70**	**V**
0.2 Burgerzaken	-1.048	-1.187	**-139**	**V**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-7.673	-7.792	**-119**	**V**
0.4 Overhead	-6.196	-5.890	**306**	**N**
0.5 Treasury	-2.353	-2.550	**-197**	**V**
0.61 OZB woningen	-10.672	-10.577	**94**	**N**
0.62 OZB niet-woningen	-14.046	-14.423	**-377**	**V**
0.63 Parkeerbelasting	-1.841	-1.847	**-6**	**V**
0.64 Belastingen overig	-194	-181	**13**	**N**

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-205.600	-209.587	**-3.987**	**V**
0.8 Overige baten en lasten	-288	-288	**0**	**N**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	**0**	**N**
Totaal baten	**-249.910**	**-254.391**	**-4.481**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
0.1 Bestuur	7.254	6.964	**-290**	**V**
0.2 Burgerzaken	1.710	1.175	**-536**	**V**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-1.899	-2.541	**-642**	**V**
0.4 Overhead	29.811	28.480	**-1.330**	**V**
0.5 Treasury	-2.489	-2.495	**-6**	**V**
0.61 OZB woningen	-9.913	-9.760	**153**	**N**
0.62 OZB niet-woningen	-13.949	-14.368	**-420**	**V**
0.63 Parkeerbelasting	-1.819	-1.659	**160**	**N**
0.64 Belastingen overig	141	149	**8**	**N**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-205.600	-209.577	**-3.977**	**V**
0.8 Overige baten en lasten	331	-124	**-455**	**V**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	100	48	**-52**	**V**
Totaal saldo	**-196.322**	**-203.709**	**-7.386**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Reserves	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
Storting reserves	21.847	21.968	**121**	**N**
Onttrekking reserves	-16.474	-14.164	**2.310**	**N**
Saldo reserves	**5.372**	**7.804**	**2.431**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

0.1 Bestuur
In 2022 is een nieuwe overlijdensrisicoverzekering voor bestuurders afgesloten met een aanzienlijk lager tarief en is de polis uitgebreid waardoor arbeidsongeschiktheid nu is verzekerd. Per saldo is er hierdoor aan de lastenkant een voordeel van 230.000 euro ten opzichte van de begroting.

0.2 Burgerzaken
In 2022 zijn er aanzienlijk meer RNI (Registratie Niet Ingezeten) inschrijvingen verricht dan er oorspronkelijk zijn geraamd. Dit leidt tot 96.000 euro hogere baten. Tijdens de coronacrisis waren er relatief weinig kortverblijvende arbeidsmigranten in Nederland werkzaam. In 2022 is deze stroom weer toegenomen met bovendien een extra aantal. Het aantal RNI inschrijvingen is rechtstreeks gerelateerd aan deze arbeidsmigranten. Voor publieksdienstverlening, klachten, kassa en tolken is 73.000 euro minder uitgegeven.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
Het college heeft in 2021 besloten tot terugkoop van de brandweerkazerne Almelo Zuid van de Veiligheidsregio Twente (BW-8673). In de begroting werd rekening gehouden met overdracht en daarmee samenhangend de noodzakelijke incidentele afwaardering van de boekwaarde in 2021. De aankoop van brandweerkazerne Zuid heeft in 2022 plaatsgevonden. Op dit taakveld ontstaat hierdoor een nadeel van afgerond 163.000 euro aan de lastenkant vanwege de afwaardering.

Voor de opvang vluchtelingen Oekraïne in voormalig huize Alexandra en de naast gelegen voormalige school aan de Johanna van Burenlaan is 225.000 euro doorbelast aan het project (Specifieke uitkering van het Rijk). Dit verklaart een voordeel op de lasten van 225.000 euro. Op de overige budgetten voor beheer van gronden en gebouwen is minder uitgegeven. Dit verklaart een voordeel op de lasten van 124.000 euro.

Een aantal geplande onderhoudsprojecten zijn niet uitgevoerd. Dit heeft te maken met de inzet van beschikbare capaciteit voor andere projecten zoals nieuwbouw zwembad, herhuisvesting uitvoering fysiek, binnenstadsontwikkeling of beleidsmatige keuzes die we maken voor de inzet van panden waardoor groot onderhoud niet meer noodzakelijk is. Hierdoor is er sprake van 200.000 euro lagere lasten.

Ultimo 2022 heeft een aantal verkopen plaatsgevonden dat op begrotingsbasis niet was voorzien. Dit verklaart een incidenteel voordeel van 339.000 euro aan de batenkant en een nadeel van 63.000 euro aan de lastenkant in verband met het afboeken van de betreffende boekwaarden. Anderzijds is in 2022 een verkoop op begrotingsbasis voorzien, waarvan inmiddels bekend is geworden dat de overdracht pas in 2023 plaats zal vinden. Dit verklaart een nadeel aan de batenkant van 163.000 euro.

Het resterende nadeel op de batenkant van 57.000 wordt hoofdzakelijk verklaard doordat er minder SDE-subsidie (subsidie energiereductie) werd ontvangen dan geraamd (38.000 euro).

0.4 Overhead
Het voordelige saldo op taakveld 0.4. Overhead kan worden verklaard door:

- lagere geboekte personele lasten als gevolg van openstaande vacatures, de doorberekening van uren in verband met opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en hogere doorbelasting van uren aan investeringen en projecten (1,6 miljoen euro voordelig).
- de vorming van een voorziening verlofsparen voor de bovenwettelijke uren (587.000 euro nadelig). De verplichting om hiervoor een voorziening te vormen vloeit voort uit de CAO gemeenten 2021-2023. De commissie BBV heeft hierover in januari 2023 een richtinggevende uitspraak gedaan.

De overige budgetten voor personeel en bedrijfsvoering laten per saldo geen afwijking zien.

0.5 Treasury
Als gevolg van onze positieve liquiditeitspositie is het in 2022 niet nodig gebleken om bestaande langlopende leningen te herfinancieren. Daarnaast hebben wij vanaf dit jaar liquide middelen tegen een aantrekkelijke rente uit kunnen zetten bij mede-overheden, met een voordeel op de rentebaten als gevolg. Het saldo van de externe rentebaten en externe rentelasten is hierdoor 380.000 euro voordeliger dan de begroting na wijziging. Aan de lastenkant is er een voordeel 124.000 euro, aan de batenkant is er sprake van een voordeel van 256.000 euro. De bank- en bemiddelingskosten zijn 79.000 euro voordeliger dan begroot.

Verder heeft er in de jaarrekening een neerwaartse correctie van de omslagrente plaatsgevonden. Deze correctie van 1,00% naar 0,65% wordt nader toegelicht in paragraaf 3.4. Financiering en leidt ertoe dat de lasten op dit taakveld 647.000 euro hoger uitvallen dan geraamd. Hier tegenover staat een voordeel van

gelijke omvang op de andere taakvelden. Het restant van de stelpost rente nieuwe geldleningen valt vrij in het rekeningresultaat, hetgeen een voordeel van 192.000 euro aan de lastenkant verklaart.

Het resterende verschil aan de batenkant van 66.000 euro wordt veroorzaakt doordat er in 2022 geen voorschot is ontvangen op het dividend van Crematoria Twente (46.000 euro) en een marginaal lagere dividenduitkering van Cogas dan geraamd (20.000 euro).

0.61 OZB niet woningen
Er zijn hogere OZB-inkomsten op niet-woningen als gevolg van areaaluitbreiding en een hogere daadwerkelijke waardeontwikkeling van het vastgoed dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

0.63 Parkeerbelasting
De kosten die gemaakt worden voor het heffen van parkeerbelasting worden als perceptiekosten op dit taakveld verantwoord. Voor straatparkeren zijn er ten opzichte van de begroting extra uitgaven geweest voor het onderhoud van de blauwe zone en het verwijderen van niet meer in gebruik zijnde betaalautomaten (50.000 euro). Ook zijn in 2022 de licentiekosten van een tweetal parkeerapplicaties over 2021 en 2022 op dit taakveld verantwoord (90.000 euro). Het resterende verschil houdt verband met restitutie van opbrengsten in verband met opgezegde parkeervergunningen en de kosten van betalingsverkeer (27.000 euro).

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
Het Rijk heeft medio december 2022 de decembercirculaire van het gemeentefonds gepubliceerd (RAAD-7591). In deze circulaire is onder andere de tweede tranche van de incidentele uitkering voor de energietoeslag van 2,9 miljoen euro en de uitbetaling van in totaal 1,1 miljoen euro aan toegezegde coronacompensatie opgenomen. Ten opzichte van de begroting na wijziging is er sprake van een voordeel van afgerond 3,9 miljoen euro. Verder is er naar aanleiding van de werkelijke afrekening een voordeel van 100.000 euro te melden op de specifieke uitkering stimulering sport, waarvan 169.000 euro voordeel betrekking heeft op btw Sportbedrijf en 69.000 euro nadeel op btw gemeente Almelo.

0.8 Overige basten en lasten
De stelposten onvoorzien zijn in 2022 niet aangewend. Op dit taakveld leidt dit tot een voordeel van 236.000 euro ten opzichte van de begroting. Daarnaast valt de stelpost reserveringen gemeentefonds op dit taakveld vrij (250.000 euro).

Saldo reservemutaties
Bij het saldo van de reservemutaties is er een nadeel ten opzichte van de begroting na wijziging van 2,4 miljoen euro. Dit nadeel is opgebouwd uit hogere stortingen van afgerond 120.000 euro en lagere onttrekkingen dan begroot van 2,3 miljoen euro.

De hogere storting komt voort uit de regionale afspraak dat het financiële voordeel bij beschermd wonen wordt gestort in de bestemmingsreserve Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MO en BW).

De reserveonttrekkingen zijn 2,3 miljoen euro lager dan begroot, omdat er minder kosten zijn gemaakt voor meerjarige incidentele projecten. Bij deze meerjarige incidentele projecten kan het jaar van begroten namelijk afwijken van het jaar van realisatie. Gedurende de looptijd van het project zijn er elk jaar voor- of nadelen op het project die over de looptijd per saldo nul zijn.

2.2.2 Veiligheid

2.2.2.1 Vastgestelde nota's

Extern veiligheidsbeleid 2014-2021
Integraal veiligheidsbeleid 2022-2025
Uniform Twents VTH beleid
Nota kapitaalgoederen openbare ruimte 2021-2024

2.2.2.2 Taakvelden

Taakveld
1.1 Crisisbeheersing en brandweer Rampenplan, rampenbestrijding, regionale brandweer en preventie.
1.2 Openbare orde en veiligheid Formuleren integraal veiligheidsbeleid, toezicht en handhaving openbare orde door buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's), APV, bestuursdwang en preventieve maatregelen (bijvoorbeeld inbraakpreventie).

2.2.2.3 Indicatoren

Indicator		2018	2019	2020	2021	2022
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners leeftijd 12-17 jaar	**Almelo**	**105,0**	**108,0**	**100,0**	**90,0**	
	Grootteklasse	119,0	126,0	120,0	80,0	
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	**Almelo**	**2,8**	**2,5**	**2,9**	**2,6**	**3,1**
	Grootteklasse	2,0	2,0	1,9	1,6	2,1
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	**Almelo**	**7,2**	**6,5**	**5,7**	**5,5**	**6,1**
	Grootteklasse	4,7	4,6	4,4	4,1	4,2
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	**Almelo**	**1,7**	**2,1**	**1,8**	**1,2**	**1,5**
	Grootteklasse	2,5	2,2	1,8	1,4	1,4
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	**Almelo**	**5,9**	**7,1**	**7,0**	**6,4**	**8,4**
	Grootteklasse	5,6	6,1	6,5	5,8	5,8

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.2.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.596	5.612	**15**	**N**
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.130	1.841	**-289**	**V**
Totaal lasten	**7.726**	**7.453**	**-274**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	**0**	**N**
1.2 Openbare orde en veiligheid	-325	-37	**288**	**N**
Totaal baten	**-325**	**-37**	**288**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V

1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.596	5.612	**15**	**N**
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.805	1.804	**-1**	**V**
Totaal saldo	**7.402**	**7.416**	**14**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

2.2.3 Verkeer en vervoer

2.2.3.1 Vastgestelde nota's

Mobiliteitsvisie: Almelo op weg naar 2030
Parkeerbeleidsplan 2013-2018 (inclusief aanpassingen)
Beleidsplan Gladheidsbestrijding gemeente Almelo 2022
Nota kapitaalgoederen openbare ruimte 2021-2024

2.2.3.2 Taakvelden

Taakveld
2.1 Verkeer en vervoer Verkeersbeleid, gladheidsbestrijding, beheer en onderhoud wegen.
2.2 Parkeren Uitvoering parkeerbeleid.
2.3 Recreatieve havens Beheer en onderhoud jachthaven, liggelden.
2.4 Economische havens en waterwegen Beheer bedrijfshaven en brugbediening.
2.5 Openbaar vervoer Vervoersbeleid maken in regionaal verband.

2.2.3.3 Indicatoren

De Regeling beleidsindicatoren gemeenten is in 2018 aangepast. De indicatoren die voorheen onder dit taakveld werden opgenomen zijn daarbij komen te vervallen. De benodigde gegevens worden niet langer aan gemeenten versterkt.

2.2.3.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
2.1 Verkeer en vervoer	12.077	12.011	**-66**	**V**
2.2 Parkeren	2.433	2.292	**-141**	**V**
2.3 Recreatieve havens	74	85	**11**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	169	153	**-16**	**V**
2.5 Openbaar vervoer	0	0	**0**	**N**
Totaal lasten	**14.753**	**14.541**	**-212**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
2.1 Verkeer en vervoer	-645	-863	**-218**	**V**
2.2 Parkeren	-48	-52	**-4**	**V**
2.3 Recreatieve havens	-15	-14	**2**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	-207	-158	**50**	**N**
2.5 Openbaar vervoer	0	0	**0**	**N**
Totaal baten	**-915**	**-1.086**	**-171**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil

	2022	2022	2022	N/V
2.1 Verkeer en vervoer	11.433	11.148	**-284**	**V**
2.2 Parkeren	2.385	2.240	**-145**	**V**
2.3 Recreatieve havens	58	71	**12**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	-38	-5	**34**	**N**
2.5 Openbaar vervoer	0	0	**0**	**N**
Totaal saldo	**13.838**	**13.455**	**-383**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

2.1 Verkeer en vervoer
Er zijn in 2022 ruim 115.000 euro legesopbrengsten ontvangen voor het leggen van kabels en leidingen. De overige verschillen op het taakveld worden vrijwel volledig verklaard door lagere kapitaallasten in verband met de neerwaartse bijstelling van de omslagrente (zie ook: taakveld 0.5. Treasury).

2.2 Parkeren
De kosten voor het dagelijks beheer en onderhoud van de parkeergarages vielen in 2022 iets lager uit dan begroot (53.000 euro). Verder is er bij de najaarsrapportage 75.000 euro beschikbaar gesteld voor het opstellen van een mobiliteitsvisie en de herziening van het parkeerbeleidsplan. Op het budget zijn eind 2022 nog geen kosten verantwoord. De uitwerking is onderhanden en zal in 2023 worden afgerond.

.

2.2.4 Economie

2.2.4.1 Vastgestelde nota's

Verordening starterslening 2013
Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente 2013
Detailhandelsstructuurvisie 2013-2018
Kantorenvisie Netwerkstad Twente 2012 (vanaf pagina 71)
Binnenhavenvisie 2017-2030
Bestuursovereenkomst programmering bedrijventerreinen Twente 2019-2022
Nota kapitaalgoederen openbare ruimte 2021-2024

2.2.4.2 Taakvelden

Taakveld
3.1 Economische ontwikkeling Algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur Exploitatie van bedrijventerreinen.
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen Voorlichting, advies en dienstverlening aan lokale bedrijven, startersondersteuning, bijdrage aan regio Twente voor samenwerking op gebied van arbeidsmarktontwikkeling.
3.4 Economische promotie Ondernemersfonds centrummanagement, evenementen stichting Almelo promotie, recreatieve voorzieningen Regio Twente en opbrengsten toeristenbelasting.

2.2.4.3 Indicatoren

Indicator		2018	2019	2020	2021	2022
Functiemenging van bedrijven en wonen	**Almelo**	**55,9%**	**56,3%**	**55,9%**	**56,3%**	
Deze index weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	Grootteklasse	51,8%	52,6%	52,0%	52,1%	
Vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	**Almelo**	**120,2**	**122,1**	**128,0**	**134,7**	
	Grootteklasse	133,7	139,1	145,2	152,4	

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.4.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
3.1 Economische ontwikkeling	1.620	1.700	**79**	**N**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.852	-70	**-8.922**	**V**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	366	331	**-34**	**V**
3.4 Economische promotie	827	953	**126**	**N**
Totaal lasten	**11.666**	**2.914**	**-8.752**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
3.1 Economische ontwikkeling	0	-6	**-6**	**V**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-9.030	-3.556	**5.474**	**N**

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-228	-201	**27**	**N**
3.4 Economische promotie	-338	-210	**128**	**N**
Totaal baten	**-9.596**	**-3.974**	**5.622**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
3.1 Economische ontwikkeling	1.620	1.693	**73**	**N**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-178	-3.627	**-3.449**	**V**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	138	130	**-8**	**V**
3.4 Economische promotie	490	743	**253**	**N**
Totaal saldo	**2.070**	**-1.060**	**-3.130**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
De grondexploitaties hebben per saldo een voordeel van 1,66 miljoen euro ten opzichte van de begroting. Mutaties in de verliesvoorzieningen voor de gemeentelijke grondexploitaties verklaren een voordeel van 1,48 miljoen euro op dit taakveld. De verliesvoorziening voor dempen haven Dollegoor is verlaagd met 139.000 euro, de verliesvoorziening voor Rohof is verlaagd met 45.000 euro en de verliesvoorziening voor Bedrijvenpark Twente Noord is verlaagd met 1,29 miljoen euro. Het uit productie nemen van dempen haven Dollegoor leidt tot een voordeel van 180.000 euro. De overige afwijking bij zowel de baten als lasten wordt vrijwel volledig verklaard door budgetneutrale verschillen in de administratieve verwerking van grondexploitaties in de begroting en de jaarverantwoording. Een uitgebreide toelichting op de grondexploitaties is te vinden in paragraaf 3.7 Grondbeleid.

De gemeente Almelo ontvangt van het RBT/XL-Businesspark een bijdrage van 6 euro per m^2 uitgegeven grond. Als gevolg van een hogere gronduitgifte dan geraamd is er een hogere bijdrage ontvangen (583.000 euro).

Voor de planvorming van XL Businesspark 2 voor de periode oktober 2022 tot en met september 2024 is door de Raad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van 1,4 miljoen euro ten laste van de bestemmingsreserve Stadsontwikkeling (RAAD-7322). De uitgaven tot eind 2022 bedragen 28.000 euro, waardoor er op dit taakveld in 2022 een voordeel ontstaat van ruim 1,37 miljoen euro.

3.4 Economische promotie
De lagere baten op dit taakveld hangen vrijwel volledig samen met lagere opbrengsten uit toeristenbelasting (114.000 euro nadelig). In de belastingverantwoording van het GBTwente is geen prognose voor de nog op te leggen aanslagen toeristenbelasting opgenomen. Corona heeft invloed gehad op het aantal overnachtingen. Er zijn nog onvoldoende aangiftes toeristenbelasting over het jaar 2022 binnen gekomen om een goed beeld te krijgen wat de opbrengst voor 2022 gaat worden. In navolging hiervan heeft de gemeente geen balanspost 'nog te ontvangen toeristenbelasting' opgenomen. De baten worden in 2023 verantwoord.

2.2.5 Onderwijs

2.2.5.1 Vastgestelde nota's

Strategisch beleidsplan sociaal domein 2022
Visie integrale kind centra 2013
Integraal Huisvestingsplan onderwijs 2021-2024

2.2.5.2 Taakvelden

Taakveld
4.1 Openbaar basisonderwijs Materiële instandhouding en gebruiksvergoeding sporthallen.
4.2 Onderwijshuisvesting Nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding schoolgebouwen. Kapitaallasten bestaande schoolgebouwen.
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken Onderwijsbeleid, uitvoering projecten onderwijsachterstanden, leerlingenvervoer, peuterspeelzalen en regionaal meldpunt en coördinatie voor voortijdig schoolverlaters.

2.2.5.3 Indicatoren

Indicator		2018	2019	2020	2021	2022
Absoluut school verzuim	**Almelo**	**1,9**	**1,9**	**2,0**	**-**	
Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school per 1.000 leerlingen.	Grootteklasse	-	-	2,0	2,1	
Relatief verzuim	**Almelo**	**52,5**	**69,0**	**60,0**	**63,0**	
Het aantal leerlingen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is per 1.000 leerlingen.	Grootteklasse	23,4	26,0	19,0	21,0	
Voortijdig schoolverlaters VO en MBO	**Almelo**	**1,9%**	**2,4%**	**2,4%**	**2,1%**	
Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	Grootteklasse	1,9%	2,0%	1,8%	1,8%	

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.5.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
4.1 Openbaar basisonderwijs	434	414	**-20**	**V**
4.2 Onderwijshuisvesting	3.667	3.586	**-81**	**V**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	7.459	9.070	**1.611**	**N**
Totaal lasten	**11.560**	**13.070**	**1.510**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	**0**	**N**
4.2 Onderwijshuisvesting	0	0	**0**	**N**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-4.452	-6.166	**-1.714**	**V**
Totaal baten	**-4.452**	**-6.166**	**-1.714**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
4.1 Openbaar basisonderwijs	434	414	**-20**	**V**
4.2 Onderwijshuisvesting	3.667	3.586	**-81**	**V**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.007	2.904	**-102**	**V**
Totaal saldo	**7.108**	**6.904**	**-204**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
Het saldo is grotendeels ontstaan doordat er later is gestart met diverse activiteiten vanuit het Aanvalsplan Laaggeletterdheid (BW-8913). Dit leidt tot 81.000 lagere lasten.

2.2.6 Sport, cultuur en recreatie

2.2.6.1 Vastgestelde nota's

Actualisatie Stadsvisie cultuur 2016-2020
Subsidieverordening amateurkunst
Beleidskader buitensportaccommodaties 2015
Visie op sport en bewegen 2020
Integraal beheer openbare ruimte 2014 (IBOR)
Integraal verzorgend onderhoudsplan 2014
Hondenbeleid 2009

2.2.6.2 Taakvelden

Taakveld
5.1 Sportbeleid en activering Stimuleren van topsport en breedtesport, gericht op de sportactiviteiten.
5.2 Sportaccommodaties Beheer, exploitatie en onderhoud sportaccommodaties voor sportbeoefening.
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie Faciliteiten (bijvoorbeeld gebouwen en inventaris) om cultuur bij het publiek te brengen. Amateurkunst-beoefening en cultuureducatie.
5.4 Musea Subsidies aan musea.
5.5 Cultureel erfgoed Historische gebouwen, beschermde stads-en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte.
5.6 Media Bibliotheken, lokale omroep.
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie Beheer en onderhoud parken, plantsoenen en overig openbaar groen. Aanleg en onderhoud van kleine watergangen, speelvoorzieningen en overige recreatieve voorzieningen.

2.2.6.3 Indicatoren

Indicator		2018	2019	2020	2021	2022
Percentage niet-sporters	**Almelo**	**-**	**-**	**58,7%**	**-**	
Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder	Grootteklasse	-	-	51,8%	-	

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.6.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
5.1 Sportbeleid en activering	4.150	4.434	**284**	**N**
5.2 Sportaccommodaties	1.251	1.169	**-82**	**V**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.176	3.489	**313**	**N**
5.4 Musea	59	59	**0**	**N**
5.5 Cultureel erfgoed	84	166	**82**	**N**

5.6 Media	2.040	2.032	**-8**	**V**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.125	6.065	**-60**	**V**
Totaal lasten	**16.886**	**17.414**	**529**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
5.1 Sportbeleid en activering	-75	-23	**53**	**N**
5.2 Sportaccommodaties	-292	-311	**-20**	**V**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-54	-410	**-357**	**V**
5.4 Musea	0	0	**0**	**N**
5.5 Cultureel erfgoed	0	0	**0**	**N**
5.6 Media	0	0	**0**	**N**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-100	-183	**-83**	**V**
Totaal baten	**-521**	**-927**	**-406**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
5.1 Sportbeleid en activering	4.075	4.412	**337**	**N**
5.2 Sportaccommodaties	959	857	**-102**	**V**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.122	3.079	**-43**	**V**
5.4 Musea	59	59	**0**	**N**
5.5 Cultureel erfgoed	84	166	**82**	**N**
5.6 Media	2.040	2.032	**-8**	**V**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.025	5.882	**-143**	**V**
Totaal saldo	**16.365**	**16.487**	**122**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

5.1 Sportbeleid en activering
Het nadeel op de lasten wordt voor 169.000 euro verklaard door een hogere aanvraag voor BTW-compensatie vanuit het Sportbedrijf. Dit nadeel wordt gecompenseerd door een voordeel op taakveld 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds.

5.2 Sportaccommodaties
In 2022 is besloten tot het verstrekken van kredieten voor de uitbreiding en verplaatsing van kunstgrasvelden van AVC Heracles (RAAD-6994). In de begroting werd rekening gehouden met gedeeltelijke doorbelasting en gedeeltelijke afboeking van de resterende boekwaarde van het bestaande kunstgrasveld. De aanbesteding is in maart 2023 gegund. De werkzaamheden zullen in de loop van 2023 worden uitgevoerd en daarmee samenhangend zullen de doorbelasting en afwaardering van de resterende boekwaarde van het bestaande

kunstgrasveld in 2023 worden verwerkt. Op dit taakveld ontstaat hierdoor in 2022 een voordeel van afgerond 211.000 euro aan de lastenkant en een nadeel van 80.000 euro aan de batenkant.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
Het Rijk heeft aan de gemeente een specifieke uitkering (SPUK) Impuls Jongerencultuur van 310.000 euro toegekend. Dit bedrag is in december als subsidie verleend. Dit leidt tot hogere baten en hogere lasten op dit taakveld. Vanuit de bij de decembercirculaire 2021 verkregen middelen ter versterking van lokaal cultuuraanbod is bij de jaarverantwoording 2021 een bedrag van 202.000 euro overgeheveld naar 2022 (RAAD-7207). Het college stelt de raad in het kader van de resultaatbestemming voor om hiervan een bedrag van maximaal 100.000 euro te reserveren ten behoeve van een gemeentelijke bijdrage aan de eventuele verhuizing van het Stedelijk Museum naar de Grotestraat 62.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
De onderschrijding op dit taakveld kent een aantal redenen. Allereerst is de preventieve en curatieve bestrijding van de eikenprocessierups succesvol gebleken, waardoor de kosten evenals in 2021 zijn gedaald (35.000 euro). Het budget voor de bestrijding van de eikenprocessierups was al naar beneden bijgesteld in 2022. Daarnaast zijn er incidenteel lagere kosten voor onderhoud snoeien (45.000 euro). Aan de batenkant zijn er ten opzichte van de begroting incidenteel hogere inkomsten als gevolg van de verkoop van technisch afgeschreven voertuigen (75.000 euro).

2.2.7 Sociaal domein

2.2.7.1 Vastgestelde nota's

Strategisch beleidsplan sociaal domein 2022
Uitvoeringsprogramma Participatiewet
Algemene subsidieverordening 2013
Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp
Beleidskaders huishoudelijke ondersteuning
Kom erbij en doe mee: Samen tegen eenzaamheid

2.2.7.2 Taakvelden

Taakveld
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie Activeren en ondersteunen van initiatieven van (groepen van) burgers en algemene voorzieningen gericht op participatie (waarvoor geen individuele beschikking nodig is), bijvoorbeeld de wijkaccommodaties, subsidies voor ouderen- en jeugdbeleid, sociaal cultureel werk en vrijwilligersbeleid.
6.2 Wijkteams Regisseurs in de uniforme toegang en toeleiding tot de zorg. Onderzoeken klanttevredenheid, Wmo adviesraad , Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).
6.3 Inkomensregelingen Verstrekken bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies en minimabeleid uitvoeren.
6.4 Begeleide participatie Vormen van dagbesteding en begeleiding (de nieuwe Wmo-taken), beschut en begeleid werken door Ontplooj en de sociale werkvoorziening ook uitgevoerd door Ontplooj.
6.5 Arbeidsparticipatie Instrumenten gericht op toeleiding naar werk zoals beroepsgerichte scholing, werkgeversbenadering, etc.
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo) Materiële voorzieningen verstrekt op basis van een toekenningbeschikking (Wmo) zoals de regiotaxi en hulpmiddelen voor zelfstandig wonen.
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ (Wmo) Dienstverlening in de vorm van beschikbare uren en schuldhulpverlening, op basis van een toekenningsbeschikking zoals huishoudelijke hulp, zelfstandig leven en maatschappelijke deelname.
6.72 Maatwerkdienstverlening 18- Jeugdhulpverlening gericht op zelfstandig leven en maatschappelijke deelname, Jeugd-GGZ, persoonlijke verzorging, OZJT (organisatie voor zorg en jeugdhulp Twente) en aanpak thuisloze jongeren.
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ Maatschappelijke opvang en beschermd wonen in verband met verslaving, huiselijk geweld, psychische stoornis en Veilig Thuis Twente.
6.82 Geëscaleerde zorg 18- Jeugdbescherming, jeugdreclassering en opvang jeugd.

2.2.7.3 Indicatoren

Indicator		2018	2019	2020	2021	2022
Banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	**Almelo**	**896,7**	**917,3**	**905,7**	**924,6**	
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	Grootteklasse	756,4	771,5	768,2	774,2	
Jongeren met een delict voor de rechter	**Almelo**	**1,0%**	**1,0%**	**1,0%**	**1,0%**	

Percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	Grootteklasse	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	
Kinderen in uitkeringsgezin	**Almelo**	**9,0%**	**8,0%**	**9,0%**	**8,0%**	
Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	Grootteklasse	6,0%	6,0%	6,0%	5,0%	
Werkloze jongeren	**Almelo**	**3,0%**	**3,0%**	**3,0%**	**2,0%**	
Percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).	Grootteklasse	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	
Netto arbeidsparticipatie	**Almelo**	**65,0%**	**66,5%**	**64,1%**	**67,3%**	**69,6%**
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	Grootteklasse	67,6%	68,6%	68,2%	70,6%	72,1%
Aantal mensen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners	**Almelo**	**68,3**	**65,1**	**74,0**	**68,9**	
in de leeftijd van 18 jaar en ouder	Grootteklasse	36,9	35,2	43,7	38,8	
Aantal lopende re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners	**Almelo**	**35,1**	**31,9**	**30,0**	**30,0**	**30,8**
in de leeftijd van 15-64 jaar	Grootteklasse	31,8	19,9	20,0	19,2	19,2
Een re-integratievoorziening wordt ingezet nadat er is vastgesteld dat een cliënt een belemmering heeft die directe arbeidsinschakeling bemoeilijkt (er is een afstand tot de arbeidsmarkt). De voorziening is erop gericht de afstand tot de arbeidsmarkt van een cliënt te verkleinen.						
Jongeren met jeugdhulp	**Almelo**	**10,0%**	**12,8%**	**13,4%**	**12,1%**	**12,5%**
Percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	Grootteklasse	10,4%	12,2%	11,9%	10,7%	10,9%
Jongeren met jeugdbescherming	**Almelo**	**2,2%**	**2,2%**	**2,1%**	**1,9%**	**2,3%**
Percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	Grootteklasse	1,2%	1,3%	1,3%	1,2%	1,2%
Jongeren met jeugdreclassering	**Almelo**	**0,7%**	**0,7%**	**0,5%**	**0,5%**	**0,4%**
Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	Grootteklasse	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO per 1.000	**Almelo**	**65,0**	**68,0**	**77,0**	**70,0**	
inwoners	Grootteklasse	64,9	69,4	71,7	65,7	
Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de WMO, zoals hulp bij het huishouden, ondersteuning thuis en hulpmiddelen.						

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.7.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	16.032	13.204	**-2.829**	**V**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4.975	4.963	**-12**	**V**
6.3 Inkomensregelingen	59.545	56.784	**-2.761**	**V**
6.4 WSW en beschut werk	13.651	13.305	**-346**	**V**
6.5 Arbeidsparticipatie	4.829	4.619	**-211**	**V**
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	3.382	3.337	**-45**	**V**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	24.395	25.429	**1.033**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	30.206	29.439	**-767**	**V**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	16.060	15.217	**-843**	**V**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	10.879	10.518	**-361**	**V**

Totaal lasten	**183.955**	**176.815**	**-7.140**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-8.940	-9.218	**-279**	**V**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	**0**	**N**
6.3 Inkomensregelingen	-38.089	-36.922	**1.167**	**N**
6.4 WSW en beschut werk	-4.500	-4.123	**377**	**N**
6.5 Arbeidsparticipatie	0	-37	**-37**	**V**
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	0	-13	**-13**	**V**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-2.495	-2.452	**43**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	-22	**-22**	**V**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	-898	-162	**736**	**N**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	-12	0	**12**	**N**
Totaal baten	**-54.934**	**-52.949**	**1.985**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	7.093	3.985	**-3.107**	**V**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4.975	4.963	**-12**	**V**
6.3 Inkomensregelingen	21.456	19.862	**-1.594**	**V**
6.4 WSW en beschut werk	9.151	9.183	**32**	**N**
6.5 Arbeidsparticipatie	4.829	4.582	**-248**	**V**
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	3.382	3.324	**-58**	**V**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	21.900	22.977	**1.076**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	30.206	29.417	**-789**	**V**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	15.162	15.055	**-106**	**V**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	10.868	10.518	**-350**	**V**
Totaal saldo	**129.022**	**123.866**	**-5.155**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
De gemeente Almelo heeft nagenoeg direct na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne actie ondernomen om opvang te organiseren voor vluchtelingen uit dit land. Vanuit het Rijk zijn hiervoor middelen ontvangen, gebaseerd op een normbedrag voor het aantal vluchtelingen en de opvangperiode. Voor de gemeentelijke opvang, de particuliere opvang, onderwijshuisvesting en de vergoeding voor het geschikt maken of realiseren van gebouwen voor de opvang vluchtelingen bedraagt de bijdrage over 2022 totaal 8,9 miljoen euro. Daarvoor worden diverse kosten gemaakt. Het gaat hierbij om inkoop van zaken zoals bedden(goed), inrichting huiskamers, het afnemen van schoonmaakdiensten en personele inhuur, zoals onder andere een locatiemanager, huismeesters, tolken en uitvoeringskosten. Voor de kosten van energie (gas) volgt mogelijk

een naheffing in 2023, afhankelijk van de bandbreedte van het gebruik. Ultimo 2022 heeft het Rijk toegezegd dat de gemeente het restant op het normbedrag van 3,1 miljoen euro mag houden.

6.3 Inkomensregelingen

In 2022 is een bedrag van 1 miljoen euro beschikbaar gesteld voor een tijdelijk steunfonds in verband met de stijgende energieprijzen en de hoge inflatie. Hierop zijn in 2022 nog geen uitgaven gedaan. Ook is er een voordelig saldo op de inkomensregelingen voor wat betreft de inkomensvoorziening-BUIG (inclusief de herwaardering van de vorderingen) van 710.000 euro, een voordeel van 204.000 euro op kwijtschelding van belastingen (zie paragraaf 3.1 Lokale heffingen), een voordeel op de bijdrage aan de Sociale Recherche van 37.000 euro en overige kleinere voordelen van in totaal 43.000 euro.

Naast de genoemde voordelen is er een nadeel op de lasten van 364.000 euro door de kosten van de energietoeslag. In het kader van de energietoeslag is een bedrag van 1.300 euro per minimahuishouden uitgekeerd. De gemeente Almelo heeft aan meer dan 6.000 huishoudens met een inkomen tot 120 procent van het sociaal minimum een energietoeslag verstrekt. Er is vooralsnog een tekort ontstaan, omdat de vergoeding van het Rijk, in weerwil van eerdere toezeggingen door de minister, niet toereikend blijkt te zijn.

Inkomensvoorziening-BUIG (Gebundelde uitkering)

Het voordelig saldo op de inkomensvoorziening van in totaal 710.000 euro wordt verklaard door een lager aantal uitkeringsdossiers dan verwacht, een voordeel van 259.000 euro op de herwaardering van de vorderingen en een te verwachten vangnetuitkering. Het voordeel op de inkomensvoorziening is uitgewerkt in onderstaande tabel.

Het tekort, ten opzichte van het definitieve BUIG-budget van het Rijk dat eind september 2022 werd vastgesteld, is in 2022 groter dan 7,5%, evenals het gecumuleerde tekort van de jaren 2020 t/m 2022, waardoor gemeente Almelo een vangnetuitkering kan aanvragen. Deze aanvraag wordt in 2023 ingediend.

Inkomensvoorziening-BUIG	Begroting na wijziging	Werkelijk 2022	Verschil	
Participatiewet/i-deel (incl. herw. vordering)	38.864	38.138	-729	V
BUIG-budget	-35.255	-35.255	0	-
Saldo BUIG (+ = tekort / - = overschot)	**3.609**	**2.883**	**-726**	**V**
Saldo in percentage van BUIG-budget	10,2%	8,2%		
BUIG-vangnetuitkering	0	-119	-119	V
Besluit zelfstandigen kapitaalverstrekking	-150	-15	135	N
Subtotaal overige uitkeringen	**-150**	**-134**	**16**	**N**
Saldo inkomensvoorziening-BUIG	**3.459**	**2.749**	**-710**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Waardering vordering inkomensvoorziening-BUIG
Er heeft een lagere waardering van de bijstandsvorderingen plaatsgevonden dan begroot. De bijstandsvorderingen zijn per saldo 41.000 euro lager gewaardeerd, enerzijds door een afname van de daadwerkelijke vorderingen op grond van de Participatiewet, IOAW en IOAZ, en anderzijds door een verlaging van de getroffen voorziening voor oninbaarheid.

Waardering vorderingen	2021	2022	Mutatie	
Vordering	-10.251	-9.434	817	N
Af: voorziening oninbaar	7.683	6.907	-776	V
Waardering	**-2.568**	**-2.527**	**41**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

6.4 Begeleide participatie
Het voordeel op de lasten wordt grotendeels verklaard door een lagere afrekening van de DVO 2022 met Ontplooj van 255.000 euro. Ontplooj heeft in 2022 minder kosten gemaakt voor personeel door ziekte en openstaande vacatures en de onderhoudskosten op huisvesting waren lager dan begroot. Daarnaast valt het liquidatiesaldo van Soweco lager uit dan verwacht, waardoor de baten lager zijn. Het voorlopige liquidatiesaldo voor Almelo is afgerond 4,2 miljoen euro, 263.000 euro lager dan het begrote bedrag van 4,5 miljoen euro.

6.5 Arbeidsparticipatie
Het voordeel wordt grotendeels verklaard door de begrotingssystematiek van de meerjarige incidentele projecten. Als we dit buiten beschouwing laten resteert een voordeel van 121.000 euro. Er is in 2022 vooral ingezet op bestandsreductie. Daarbij zijn er vooral inwoners richting werk bemiddeld en door gebrek aan capaciteit zijn er minder re-integratie trajecten ingezet.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
Het nadeel op de lasten van 1,03 miljoen euro valt te verklaren door:

- Afrekening van de meerkosten 2022 als gevolg van de coronacrisis van de zorgaanbieders; voor Wmo is het aandeel 61.000 euro. Hier hebben we Rijksmiddelen, via de decembercirculaire 2022 van het gemeentefonds, voor ontvangen. Deze baten zijn verantwoord op taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds.
- De kosten voor huishoudelijke ondersteuning komen iets hoger uit dan begroot (79.000 euro).
- De begrotingssystematiek van meerjarige incidentele projecten (910.000 euro).

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
Het voordeel op de lasten van 767.000 euro valt voor het grootste deel als volgt te verklaren:

- Hogere uitgaven voor zwaardere ambulante behandeling van 160.000 euro. De inzet voor enkele jeugdigen kan resulteren in een grote financiële afwijking.
- Lagere uitgaven voor ondersteuning GGZ van 325.000 euro. Er is een daling zichtbaar van het aantal jeugdigen en de daarbij behorende indicaties. De dalende trend in de laatste maanden van 2022 is naar een stabiel aantal gegaan.
- Lagere uitgaven PGB van 263.000 euro. Dit past in de ingezette beweging van omzetten van PGB's naar zorg in natura.
- Afrekening van de meerkosten 2022 als gevolg van de coronacrisis van de zorgaanbieders; voor Jeugd is het aandeel 48.000 euro. Hier hebben we Rijksmiddelen, via de decembercirculaire 2022 van het gemeentefonds, voor ontvangen. Deze baten zijn verantwoord op taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds.

- Lagere uitgaven van de afrekening meerkosten Corona 2021 van de zorgaanbieders over het jaar 2021. In de jaarverantwoording 2021 is een schatting gemaakt van de meerkosten Corona 2021 die gedeclareerd worden in het jaar 2022. Realisatie wijst uit dat er 272.000 euro minder is gedeclareerd over het jaar 2021 in 2022.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+
Het voordeel op het saldo van baten en lasten bedraagt 106.000 euro en valt voor het grootste deel als volgt te verklaren:

- Lagere uitgaven PGB van 700.000 euro. Dit past in de ingezette beweging van omzetten van PGB's naar zorg in natura.
- Lagere eigen bijdrage van 528.000 euro. Het CAK heeft in 2022 een uitsplitsing gemaakt van eigen bijdrage Beschermd Wonen waardoor het inzichtelijk is geworden voor welke regeling wat wordt geïnd. Deze uitsplitsing was nog niet inzichtelijk bij het opstellen van de begroting 2022.
- Lagere uitgaven van de zorgkosten van 300.000 euro. In 2022 heeft en verschuiving plaatsgevonden van intensieve en daarmee duurdere zorg naar standaard en daarmee goedkopere zorg. Er zit geen opvallend verschil in het totaal aantal cliënten dat zorg voor Beschermd Wonen ontvangt in 2022 ten opzichte van 2021.
- Er is een voorziening oninbaarheid opgenomen van 331.000 euro.
- Afrekening van de meerkosten 2022 als gevolg van de coronacrisis van de zorgaanbieders; voor de centrumtaken is het aandeel 280.000 euro. Hier hebben we Rijksmiddelen, via de decembercirculaire 2022 van het gemeentefonds voor ontvangen. Deze baten zijn verantwoord op taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds.
- Hogere uitgaven van de afrekening meerkosten Corona 2021 van de zorgaanbieders over het jaar 2021. In de jaarverantwoording 2021 is een schatting gemaakt van de meerkosten Corona 2021 die gedeclareerd worden in het jaar 2022. Realisatie wijst uit dat er 186.000 euro meer is gedeclareerd over het jaar 2021 in 2022.
- Een voordeel van 421.000 euro op de lasten wordt verklaard door de begrotingssystematiek van de meerjarige incidentele projecten.

Het saldo van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang wordt gestort in c.q. onttrokken aan de bestemmingsreserve voor Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang (zie paragraaf 2.2.1 "Bestuur en ondersteuning", mutaties reserves). Dit zijn centrumgemeentetaken waarvan de resultaten gedeeld moeten worden met vijf andere gemeenten.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-
Het voordeel op de lasten van 361.000 euro valt voor het grootste deel als volgt te verklaren:

- Lagere uitgaven voor de beschikbaarheidsvoorziening van 183.000 euro. De kostprijs van producten is hoog waardoor een marginale afwijking van het aantal jeugdigen resulteert in een grote afwijking in financieel opzicht.
- Lagere uitgaven voor verblijf in pleegzorg en gezinshuis van 142.000 euro. De kostprijs van de producten is hoog waardoor een marginale afwijking van het aantal jeugdigen resulteert in een grote afwijking in financieel opzicht.

2.2.8 Volksgezondheid en milieu

2.2.8.1 Vastgestelde nota's

Gebiedsgericht geluidbeleid 2015
Een Nieuwe aanpak voor bodemverontreinigingen - gebiedsgericht grondwaterbeheer
Vierwekelijks inzamelen huishoudelijk afval 2015
Programma Water en Riolering 2022-2026
Nota bodembeheer regio Twente 'Twents beleid veur oale groond 2.0'
Visie op de bodem en ondergrond

2.2.8.2 Taakvelden

Taakveld
7.1 Volksgezondheid Jeugdgezondheidszorg (bijdrage aan GGD).
7.2 Riolering Beheer en onderhoud, vervanging en uitbreiding riolering. Opstellen beleid vGRP (verbreed Gemeentelijk Riolering Plan). Opbrengsten rioolheffing.
7.3 Afval Opstellen beleid met betrekking tot inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. De inzameling is in besteed bij Twente Milieu. De opbrengsten worden verkregen uit de afvalstoffenheffing.
7.4 Milieubeheer Zorg voor de kwaliteit van bodem en lucht, bestrijding geluidshinder.
7.5 Begraafplaatsen en crematoria Beheer en onderhoud begraafplaatsen.

2.2.8.3 Indicatoren

Indicator		2018	2019	2020	2021	2022
Huishoudelijk restafval	**Almelo**	**168**	**150**	**-**	**168**	
De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar in kilo's.	Grootteklasse	165	156	167	158	
Hernieuwbare elektriciteit	**Almelo**	**2,3%**	**6,4%**	**10,5%**	**-**	
Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	Grootteklasse	-	-	-	-	

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.8.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
7.1 Volksgezondheid	2.918	3.233	**315**	**N**
7.2 Riolering	8.669	8.934	**265**	**N**
7.3 Afval	7.595	7.097	**-498**	**V**
7.4 Milieubeheer	9.369	4.307	**-5.063**	**V**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	455	449	**-6**	**V**
Totaal lasten	**29.006**	**24.019**	**-4.987**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil

	2022	2022	2022	N/V
7.1 Volksgezondheid	0	-7	**-7**	**V**
7.2 Riolering	-11.075	-11.244	**-169**	**V**
7.3 Afval	-10.099	-9.577	**522**	**N**
7.4 Milieubeheer	-5.879	-1.111	**4.768**	**N**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-423	-394	**30**	**N**
Totaal baten	**-27.476**	**-22.332**	**5.144**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
7.1 Volksgezondheid	2.918	3.226	**308**	**N**
7.2 Riolering	-2.406	-2.310	**96**	**N**
7.3 Afval	-2.504	-2.480	**24**	**N**
7.4 Milieubeheer	3.491	3.196	**-295**	**V**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	32	55	**24**	**N**
Totaal saldo	**1.530**	**1.687**	**157**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

7.1 Volksgezondheid
Er zijn op dit taakveld hogere lasten (157.000 euro) door de extra kosten van SamenTwente in verband met het stopzetten van de ontwikkeling van het GGiD (RAAD-7542).

7.2 Riolering
De gemeente streeft naar 100 procent kostendekking bij riolering. Verschillen ten opzichte van de begroting worden verrekend met de egalisatievoorziening riolering.

In 2022 is er vanwege lagere lasten (543.000 euro) en hogere baten (169.000 euro), per saldo 712.000 euro extra toegevoegd aan de egalisatievoorziening riolering. De totale storting in de egalisatievoorziening riolering komt daarmee op 1,68 miljoen euro in 2022. Het saldo van de egalisatievoorziening riolering komt daarmee op 5,70 miljoen euro per ultimo 2022.

De lagere lasten worden deels veroorzaakt doordat een deel van de geplande werkzaamheden en projecten niet is uitgevoerd, door onderbezetting (266.000 euro). Inmiddels is er tijdelijke externe capaciteit ingehuurd om de achterstanden in te lopen en wordt gewerkt aan een structurele invulling van vaste medewerkers om de continuïteit te waarborgen. In 2022 zijn de kosten voor kwijtschelding 82.000 euro lager dan begroot.
Aan de batenkant is er sprake van een voordeel van 169.000 euro, waarvan 116.000 euro als gevolg van niet geraamde inkomsten uit de aanleg van rioolaansluitingen. De overige hogere inkomsten houden onder andere verband met hogere opbrengsten van de rioolheffing (60.000 euro).

7.3 Afval
De gemeente streeft naar 100 procent kostendekking bij afval. Verschillen ten opzichte van de begroting worden verrekend met de egalisatievoorziening afval.

Het positieve saldo van baten en lasten wordt toegevoegd aan de egalisatievoorziening. Na de storting van het saldo van afgerond 600.000 euro komt de voorziening eind 2022 op 2,7 miljoen euro. In de begroting 2022 werd nog een onttrekking van circa 800.000 euro aan de voorziening geraamd. Daarbij werd rekening gehouden met hogere afvalvolumes als gevolg van corona, hetgeen in de praktijk is meegevallen, en is er voorzichtig begroot, gelet op de onzekerheid met betrekking tot de financiële effecten van de lopende aanbesteding van onze afvalverwerking en de dynamiek binnen de verschillende afvalstromen.
De belangrijkste overige verklaringen voor de afwijking ten opzichte van de begroting zijn:

- Opbrengsten oud papier zijn hoger dan begroot doordat de oudpapierprijs is gestegen (140.000 euro voordelig).
- Hogere volumes en een betere prijs hebben geleid tot extra opbrengsten van oud ijzer (150.000 euro voordelig)
- Eenmalige vrijval van de voorziening Twente Milieu onderhoud containers (85.000 euro voordeel incidenteel)
- Minder kwijtscheldingsaanvragen dan geraamd (120.000 euro voordeel)

Vrijval van de resterende middelen in het project zwerfafval 2012-2022 leidt aan de batenkant tot een voordeel van 97.000 euro op dit taakveld. In het kader van de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit bedrag over te hevelen naar het jaar 2023. Het resterende saldo op taakveld 7.3. afval van 24.000 euro houdt verband met het feit dat een deel van de basten en lasten met betrekking tot afval, conform BBV, op andere taakvelden wordt verantwoord (kwijtschelding, compensabele BTW).

7.4 Milieubeheer
Binnen het facultatieve milieutakenpakket van de Omgevingsdienst Twente (ODT) bleef uitvoering in 2021 achter bij de programmering. De niet bestede middelen over 2021 worden aan de deelnemers gerestitueerd. Bij de najaarsrapportage is een restitutie op het pluspakket geraamd van 135.000 euro. De afwikkeling door ODT vindt echter in 2023 plaats. Dit leidt in 2022 tot een incidenteel nadeel van 135.000 euro.

2.2.9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

2.2.9.1 Vastgestelde nota's

Welstandsnota 2017
Woonvisie Almelo 2020
Nota Grond- en Vastgoedbeleid gemeente Almelo 2020
Woningbouwplanning en -programmering 2017-2026

2.2.9.2 Taakvelden

Taakveld
8.1 Ruimtelijke Ordening Structuurvisie, beleid ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen.
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) Grondverwerving, bouw en woonrijp maken, verkoop van bouwrijpe gronden van niet-bedrijventerreinen (zie hiervoor 3.2).
8.3 Wonen en bouwen Omgevingsvergunningen, volkshuisvesting, stads- en dorpsvernieuwing, wijkaanpak, geo-informatie.

2.2.9.3 Indicatoren

Indicator		2018	2019	2020	2021	2022
Gemiddelde WOZ waarde	**Almelo**	**160**	**168**	**183**	**199**	**225**
Bedrag x 1.000 euro.	Grootteklasse	224	-	261	268	299
Nieuw gebouwde woningen	**Almelo**	**11,0**	**2,8**	**7,6**	**4,8**	**5,2**
Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties	Grootteklasse	8,0	8,8	7,7	8,5	8,7
Demografische druk	**Almelo**	**73,1%**	**72,7%**	**72,8%**	**72,3%**	**72,2%**
De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65.	Grootteklasse	73,5%	74,2%	74,4%	74,4%	75,1%
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens	**Almelo**	**781**	**808**	**839**	**845**	**943**
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Grootteklasse	669	687	717	745	828
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	**Almelo**	**781**	**808**	**839**	**886**	**986**
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Grootteklasse	731	687	717	814	903

Bron: waatstaatjegemeente.nl

2.2.9.4 Financieel terugkijken

Lasten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
8.1 Ruimte en leefomgeving	2.150	1.595	**-555**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	11.076	-1.293	**-12.369**	**V**
8.3 Wonen en bouwen	5.248	5.064	**-184**	**V**
Totaal lasten	**18.474**	**5.366**	**-13.108**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
8.1 Ruimte en leefomgeving	-337	-419	**-82**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-9.974	414	**10.388**	**N**
8.3 Wonen en bouwen	-4.498	-4.804	**-306**	**V**

Totaal baten	**-14.810**	**-4.809**	**10.000**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo per taakveld	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.813	1.176	**-637**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.102	-879	**-1.981**	**V**
8.3 Wonen en bouwen	750	260	**-490**	**V**
Totaal saldo	**3.664**	**557**	**-3.108**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:
In de verschillenanalyse worden alleen de verschillen tussen begroting en werkelijkheid toegelicht die niet voortkomen uit kapitaallasten en de meerjarige incidentele projecten. Zie hiervoor de toelichting onder 2.2 Basisbegroting.

8.1 Ruimtelijke en leefomgeving
Het voordeel op de baten wordt verklaard door hogere opbrengsten vanuit de leges vanwege een grote toename van initiatieven/projecten van derden waarbij een bestemmingsplanprocedure moest worden doorlopen (48.000 euro) en een meer opdrachten voor het verstrekken van geo- en kaartmateriaal (33.000 euro).

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
De grondexploitaties hebben per saldo een voordeel van 2,12 miljoen euro ten opzichte van de begroting na wijziging. Dit wordt voornamelijk verklaard door de mutaties in de verliesvoorzieningen en de tussentijdse winstneming in de grondexploitaties Almelo Noord Oost en Noorderes. De tussentijdse winstneming in Almelo Noord Oost leidt tot een voordeel van 2,06 miljoen euro en in Noorderes tot een voordeel van 33.000 euro. De belangrijkste mutaties in de verliesvoorzieningen zijn een verlaging van de verliesvoorziening voor Het Weggeler met 7.000 euro en de verliesvoorziening Chiel Dethmerstraat met 9.000 euro. De verliesvoorzieningen voor Heetveldsweg, Rietveldstraat en Gravenstraat zijn in totaal met 398.000 euro verhoogd, waarvan reeds 373.000 euro was voorzien ten laste van het begrotingssaldo (RAAD-7380). De vrijval van de voorziening nog uit te voeren werken Maatkampslanden leidt tot een voordeel van 38.000 euro.

De overige afwijking bij zowel de baten als lasten wordt vrijwel volledig verklaard door budgetneutrale verschillen in de administratieve verwerking van grondexploitaties in de begroting en de jaarverantwoording. Een uitgebreide toelichting op de grondexploitaties is te vinden in paragraaf 3.7 Grondbeleid.

8.3 Wonen en bouwen
In het afgelopen jaar zijn de verwachte opbrengsten vanuit leges omgevingsvergunningen bij de tussentijdse rapportages naar boven bijgesteld met 2,6 miljoen euro. Het totaal aantal vergunningen kan redelijk goed worden ingeschat. De bijbehorende bouwsom per vergunning is echter minder goed vooraf te bepalen. Dit betreft vooral vergunningen met hoge financiële bouwkosten en dus bijbehorende hoge leges op het XL-businesspark. Dit verklaart een incidenteel voordeel op de baten van 99.000 euro.
Vanaf 2023 passen we een legesmodel met schijven toe, waarbij staffel gewijs een steeds lager percentueel legestarief in rekening wordt gebracht. Dit heeft een dempend effect op de fluctuaties van de binnenkomende bouwleges.

Er is een voordeel van 100.000 euro op de lasten omdat het budget voor het uitwerken van maatregelen in het kader van de Wet maatregelen grootstedelijke problematiek (Rotterdamwet) in 2022 enige vertraging heeft

opgelopen. Bij het onderdeel lokale VTH-taken zijn er minder kosten geboekt voor specialistisch extern advies. Dit verklaart een incidenteel voordeel op de lasten van 91.000 euro.

In 2022 is er 210.000 euro beschikbaar gesteld voor de gebiedsvisie Spoorzone (RAAD-7165). Tot en met 2022 is er een bedrag van 77.000 euro uitgegeven. De visie zal in 2023 gereed zijn.

Om de transformatie van leegstaande panden in de transformatiegebieden in de binnenstad te stimuleren, is in 2022 een transformatieregeling vastgesteld (BW-9252). De regeling is tot 1 juli 2023 opengesteld. Het beschikbaar gestelde bedrag is 150.000 euro. Er zijn in 2022 geen kosten ten laste van dit budget gebracht. Naast het transformatiefonds is er een regeling 'Gevelverbetering Binnenstad Almelo 2019-2022', die is verlengd tot 1 juli 2023. Het is bedoeling deze beide regelingen op te laten gaan in één regeling en in te laten gaan op 1 juli 2023 nadat de regeling voor gevelverbetering is geëvalueerd.

2.2.10 Algemene dekkingsmiddelen en overige overzichten

2.2.10.1 Inleiding

Op grond van het BBV dienen in het jaarverslag een aantal verplichte overzichten opgenomen te worden. Deze overzichten treft u hieronder aan.

2.2.10.2 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
0.5 Treasury	-2.353	-2.550	-197	V
0.61 OZB woningen	-10.672	-10.577	94	N
0.62 OZB niet-woningen	-14.046	-14.423	-377	V
0.63 Parkeerbelasting	-1.841	-1.847	-6	V
0.64 Belastingen overig	-194	-181	13	N
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-205.600	-209.587	-3.987	V
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**-234.706**	**-239.165**	**-4.459**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:

De verschillen op bovenstaande taakvelden zijn toegelicht in 2.2.1 Bestuur en ondersteuning onder financieel terugkijken.

2.2.10.3 Overhead

Overzicht overhead	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
Overhead lasten	36.007	34.370	-1.637	V
Overhead baten	-6.196	-5.890	306	N
Totaal saldo overhead	**29.811**	**28.480**	**-1.330**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Verschillen:

De verschillen van het taakveld overhead zijn toegelicht in 2.2.1 Bestuur en ondersteuning onder financieel terugkijken.

2.2.10.4 Vennootschapsbelasting

Overzicht vennootschapsbelasting	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
VPB lasten	100	48	-52	V
VPB baten	-	-	0	N
Totaal saldo vennootschapsbelasting	**100**	**48**	**-52**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:

Niet van toepassing.

2.2.10.5 Onvoorzien

Gebruik onvoorzien	Begroting	Wijziging	31-12-2022
Incidenteel	211	-	211
Totaal incidenteel na wijziging	**211**	**-**	**211**
Structureel	25	-	25
Totaal structureel na wijziging	**25**	**-**	**25**
Totaal onvoorzien	**236**	**-**	**236**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
Niet van toepassing.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

3.1.1 Samenvatting

- De tarieven voor de lokale heffingen in 2022 zijn vastgesteld in de begroting 2022 en verwerkt in verordeningen.
- De totale opbrengsten van lokale heffingen van 53,2 miljoen euro zijn circa 379.000 euro hoger dan de begrote opbrengsten.
- De VNG en het Rijk zijn met elkaar in gesprek over de voorgenomen hervorming van het lokaal belastinggebied. Het college onderschrijft de daarbij door de VNG meegeven randvoorwaarden: Eerst de financiële verhoudingen op orde en geen verhoging van de lastendruk.

3.1.2 Beleid lokale heffingen

Lokale heffingen zijn gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Deze middelen worden ingezet ter dekking van de uitvoering van gemeentelijke taken. De gemeenteraad kan met het vaststellen van een verordening lokale heffingen invoeren, wijzigingen of intrekken. In de verordeningen zijn de tarieven opgenomen. De verordeningen worden via een separaat voorstel door de gemeenteraad vastgesteld.

Lokale heffingen worden onderscheiden in gebonden en ongebonden heffingen. Ongebonden heffingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente. De besteding ervan is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Deze middelen zijn wel gebonden aan een bepaalde taak.
Voor de gemeentelijke dienstverlening worden leges, rechten en retributies geheven. Leges zijn gebonden heffingen. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in de tarieven. Het beleid is er op gericht deze kosten zo laag mogelijk te houden.

3.1.3 Actuele ontwikkelingen

De Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)
Op 1 januari 2023 zouden de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking treden. Dit is echter voorlopig uitgesteld tot 1 januari 2024. Met de inwerkingtreding van deze wetten gaat er veel veranderen. Het principe van legesheffing en ook de wettelijke grondslag voor het heffen van leges veranderen niet, maar de taak van de gemeente verandert wel, en ook het vergunningstraject en het bouwproces zullen anders gaan verlopen. De consequenties voor de inrichting van de organisatie, de gemeentelijke processen en ook de financiën zijn daarbij afhankelijk van de lokale ambities, beleidsinvulling en inrichtingskeuzes. Ook de legesverordening zal moeten worden aangepast. De VNG heeft hiervoor een modelverordening aan gemeenten ter beschikking gesteld.

Hervorming lokaal belastinggebied
In het regeerakkoord van het kabinet Rutte IV staat dat er in de komende jaren een nieuwe financieringssystematiek voor de periode ná 2025 wordt uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Het doel, zo geeft het kabinet aan, is een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten. Deze hervorming van het gemeentelijke belastinggebied vraagt om een zorgvuldige voorbereiding, zowel aan de kant van het Rijk als aan de kant van gemeenten.

Over hoe de hervorming van het gemeentelijke belastinggebied eruit gaat zien en of deze omvangrijke stelselwijziging ook daadwerkelijk in 2026 gerealiseerd zal gaan worden, valt op dit moment echter nog heel weinig te zeggen. De VNG is hierover in gesprek met het Rijk en heeft namens de gemeenten een aantal

randvoorwaarden meegegeven. De twee belangrijkste zijn: Eerst de financiële verhoudingen op orde en geen verhoging van de lastendruk. Het college onderschrijft deze randvoorwaarden volledig. Op het moment dat de contouren van de voorgenomen herziening meer duidelijk worden dan zullen wij u hierover informeren.

3.1.4 Overzicht lokale heffingen

In het overzicht hieronder wordt de werkelijke opbrengst van de lokale heffingen vergeleken met de begrote opbrengst na wijziging.

Opbrengst lokale heffingen	Begroting na wijziging	Werkelijk 2022	Verschil	V/N
Onroerendezaakbelasting	-24.718	-25.033	**-315**	**V**
Afvalstoffenheffing	-8.623	-8.643	**-20**	**V**
Rioolheffing	-11.002	-11.062	**-60**	**V**
Parkeerbelasting	-1.841	-1.847	**-6**	**V**
Omgevingsvergunning	-4.564	-4.704	**-140**	**V**
Leges publiekszaken en overig	-914	-957	**-43**	**V**
Begraafrechten	-423	-391	**32**	**N**
Toeristenbelasting	-299	-185	**114**	**N**
Reclamebelasting	-	-1	**-1**	**V**
Bedrijveninvesteringszone	-210	-184	**26**	**N**
Havengeld	-222	-171	**51**	**N**
Precariobelasting	-50	-67	**-17**	**V**
Totaal	**-52.866**	**-53.245**	**-379**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

De werkelijke opbrengst van lokale heffingen is 379.000 euro hoger dan de begrote opbrengst na wijziging. De begrote opbrengsten van de leges omgevingsvergunningen en de legesopbrengsten publiekszaken (paspoorten) zijn bij de tussentijdse rapportages reeds met respectievelijk 2,6 miljoen euro en 100.000 euro verhoogd. Bij de slotrapportage is de raming voor opbrengsten toeristenbelastingen met 105.000 naar beneden bijgesteld.

Voor een toelichting op de verschillen met betrekking tot onroerendezaakbelastingen, leges omgevingsvergunningen en toeristenbelasting wordt verwezen naar de toelichting zoals die zijn opgenomen bij de taakvelden in het onderdeel basisbegroting van deze jaarverantwoording.

3.1.5 Kwijtschelding lokale heffingen

Voor kwijtschelding gelden landelijke regels. De gemeente Almelo hanteert de volgende beleidsregels voor kwijtschelding in het kader van het minimabeleid:

- Voor de onroerende zaakbelasting, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima geen woonlasten betalen;
- Voor extra containers wordt geen kwijtschelding afvalstoffenheffing verleend en ook geen kwijtschelding rioolheffing bij een grondslag > 250 m3;
- Bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm;
- Ondernemers zijn voor de privébelastingen gelijkgesteld met particulieren;
- Kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit;
- Bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm.

In onderstaande tabel zijn de bedragen van de werkelijk verleende kwijtscheldingen in 2022 afgezet tegen de begrote bedragen.

Kwijtschelding per belasting	Begroting na wijziging	Werkelijk 2022	Verschil	V/N
Afvalstoffenheffing	1.032	910	**-122**	**V**
Rioolheffing	698	615	**-83**	**V**
Totaal	**1.730**	**1.525**	**-205**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

In 2022 is voor een totaalbedrag van 1,53 miljoen euro aan kwijtschelding verleend. Dat is 205.000 euro minder dan begroot. Ten opzichte van 2021 (1,52 miljoen euro) is de verleende kwijtschelding nagenoeg gelijk gebleven.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.2.1 Samenvatting

- Conform de in november 2020 door de raad vastgestelde kadernota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen is de streefwaarde voor de weerstandsratio 1,2.
- De weerstandsratio is een indicator in hoeverre de gemeente Almelo in staat is risico's op te vangen. De weerstandsratio op 31 december 2022 bedraagt 4,24.
- De berekende benodigde weerstandscapaciteit op de reguliere exploitatie is 6,4 miljoen euro.
- De berekende benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties is 4,4 miljoen euro.
- De beschikbare weerstandscapaciteit is ongeveer 45,8 miljoen euro.
- De financiële kengetallen verbeteren verder.

3.2.2 Beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing

De gemeente bevindt zich in een dynamische omgeving, waarbij het formuleren van ambities én beleid maken en uitvoeren gepaard gaan met het maken van keuzes en het bewust afwegen van risico's. De toenemende wet- en regelgeving, uitbreidingen van het takenpakket en de hogere verwachting van de inwoner die duidelijk hoorbaar is via social media, zorgt ervoor dat de gemeente zich bevindt in een glazen huis. Hierdoor neemt de kans op imago- en financiële schade toe en kan de impact groot zijn. De gemeente moet daarom op gestructureerde en transparante wijze de risico's beheersen.

Om vast te stellen dat een gemeente voldoende in staat is om risico's op te vangen, maken we een inschatting van het zogenoemde benodigde weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de gezondheid van de financiële positie van de gemeente op langere termijn. De gemeente Almelo streeft naar een ratio weerstandsvermogen van 1,2.

Met de kadernota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen 2020-2024 beogen we de doorontwikkeling van risicomanagement naar een integrale wijze. Integraal risicomanagement leidt tot breed inzicht in de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten binnen de gemeente. Hierdoor zijn we voorbereid op onverwachte zaken en is tijdig in beeld wat er misgaat, of dreigt te gaan. Risicomanagement is geen afzonderlijke activiteit meer, maar maakt integraal deel uit van alle (management)processen en zorgt ervoor dat bewustwording en het beheersen van risico's doorlopend aandacht heeft.

3.2.3 Actuele ontwikkelingen

Ontwikkeling risicoprofiel

Met de invoering van de kadernota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen 2020-2024 is de systematiek om risico's in beeld te brengen doorontwikkeld. Door een integrale samenwerking met alle betrokkenen worden de risico's organisatiebreed in beeld gebracht. Risicomanagement is een dynamisch proces, waarbij de inzichten van risico's kunnen veranderen. De risicoanalyse kan daarom continu aangepast worden en geeft daarmee altijd een actueel beeld van de risico's. Voor de jaarrekening 2022 hebben wij beoordeeld of de risicoanalyse zoals die bij de begroting 2023 (september 2022) voor het laatst in beeld is gebracht, nog steeds actueel is.

In onderstaande tabel is de top 15 van risico's met financiële effecten weergegeven. Onder de tabel lichten we eventuele wijzigingen toe. De genoemde bedragen betreffen de mogelijke impact voor één jaar of indien van toepassing, de projectduur.

Top 15 financiële risico's:

Nr	Onderwerp	Risico-omschrijving	Kans	Financieel gevolg	Invloed
01	Informatie beveiliging	Geen continuïteit dienstverlening door het voordoen van een beveiligingsincident	20%	max 5,0 miljoen euro	16,33%
02	Zorg	Grotere autonome stijging kosten zorgverlening dan verwacht	70%	max 1,0 miljoen euro	11,50%
03	Projecten- en programma's	Bijstelling prognoses, veranderen plannen of het schrappen van projecten	30%	max 1,5 miljoen euro	7,46%
04	Fysiek	Subsidies worden niet volledig verleend of er wordt niet voldaan aan de subsidievoorwaarden	30%	max 1,5 miljoen euro	7,44%
05	Veiligheid	Ondermijning neemt toe	70%	max 0,5 miljoen euro	5,77%
06	Grondexploitaties	Claims van ontwikkelaars door het niet nakomen van contractuele verplichtingen	10%	max 3,0 miljoen euro	4,99%
07	Duurzaamheid	Doelen klimaatakkoord worden niet gehaald	30%	max 0,75 miljoen euro	3,72%
08	Zorg	Zorg wordt niet effectief en efficiënt uitgevoerd, samenwerking partners is niet optimaal	30%	max 0,75 miljoen euro	3,71%
09	Fysiek	Natuur- en klimaatontwikkelingen	30%	max 0,55 miljoen euro	2,76%
10	Zorg	Niet ontvangen van proceskosten na terugvordering zorggeld	30%	max 0,5 miljoen euro	2,48%
11	Bedrijfsvoering	Hoog verloop personeel en niet kunnen invullen van cruciale functies	50%	max 0,3 miljoen euro	2,46%
12	Veiligheid	Onevenredig sterke toename aantal kwetsbare personen	50%	max 0,3 miljoen euro	2,46%
13	Veiligheid	Maatschappelijke onrust, radicalisering en polarisatie op grote schaal	70%	max 0,2 miljoen euro	2,31%
14	Bedrijfsvoering	Ongeoorloofde toegang tot (persoons)gegevens	30%	max 0,4 miljoen	1,97%
15	Fysiek	Niet voldoen aan de flora, fauna of archeologische wetgeving	10%	max 1,0 miljoen euro	1,63%

Toelichting belangrijkste wijzigingen top 15

Ten opzichte van de top 15 financiële risico's in de begroting 2023 heeft de herbeoordeling niet geleid tot aanpassingen.

Maatschappelijke- en economische ontwikkelingen

Bij het beoordelen van risico's wordt er gekeken naar risico's met een impact voor één jaar of, indien van toepassing, de projectduur. We worden echter in ons land momenteel geconfronteerd met verschillende crises en problemen. Het gaat bijvoorbeeld om het stikstof-, energie- en klimaatprobleem, maar ook de Oekraïnecrisis, woningcrisis, toeslagencrisis, asielcrisis en bovendien zitten we nog in de staart van de coronapandemie. Verder kampen we bijvoorbeeld met toenemende inflatie, stijgende rentes, tekorten aan personeel en toenemende energieprijzen en is er sprake van verstoring van productie en tekorten aan

grondstoffen. Diverse problemen en crises zijn ook niet meer opzichzelfstaand, maar krijgen met elkaar te maken als oorzaak en/of gevolg. Ze zijn verknoopt en versterken elkaar. De woningbouw, stikstofproblematiek en de asielopvang zijn hiervan voorbeelden. Door de stikstofcrisis kunnen er minder woningen worden gebouwd, waardoor er niet genoeg huizen zijn om statushouders op te vangen en het asielsysteem vastloopt. We zijn ons er van bewust dat al deze crises en problemen ook hun weerslag of impact kunnen hebben op onze gemeente. De ontwikkelingen worden gevolgd om te bepalen of en hoe dit de gemeente kan raken. Dit kan daarom in de toekomst ook gevolgen hebben die leiden tot nieuwe risico's of aanpassing van bestaande risico's.

Projecten stedelijke ontwikkeling
De gemeente staat aan het begin van de start van een meerjarig proces van gebieds- en wijkontwikkelingen. Het gaat om diverse gebieden, zoals de binnenstad, spoorzone en Businesspark XL 2e fase. Daar is sprake van diverse en grote projecten. Op het moment dat projecten binnen deze stedelijke ontwikkeling echt van start gaan, kunnen nieuwe risico's in beeld komen en kan dit impact hebben op de top 15 van de huidige risico's.

Totaalbeeld
We zien voorlopig een stabiel risicoprofiel. De actualisatie van het profiel leidt in deze jaarverantwoording niet tot een aanpassing van het weerstandsvermogen.

3.2.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Door risico-simulatie wordt twee keer per jaar het bedrag berekend dat nodig is om risico's in financiële zin af te dekken. De simulatie wordt uitgevoerd op gekwantificeerde risico's van 50.000 euro of meer. Uitgaande van een mate van zekerheid van 90% leidt dit voor de risico's, niet zijnde grondexploitaties, tot een benodigde capaciteit van 6,4 miljoen euro.

Op basis van vergelijkbare systematiek is de benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties per 31 december 2022 becijferd op 4,4 miljoen euro. De totaal benodigde capaciteit komt uit op 10,8 miljoen euro. Niet-financiële risico's zijn in de berekening niet meegenomen. Deze bestaan voornamelijk uit risico's ten aanzien van imago en reputatie. Zij worden onderkend en waar mogelijk met maatregelen beheerst om de onderliggende risico's te reduceren of te vermijden.

3.2.5 Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen of mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om onverwachte, niet-begrote substantiële kosten te dekken. De structurele capaciteit is nodig om onverwachte tegenvallers in de begroting op te kunnen vangen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de voortzetting van gemeentelijke taken. De incidentele capaciteit is nodig om eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen.

Bij de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit wordt rekening gehouden met een stille reserve vastgoed omdat de marktwaarde van het gemeentelijk vastgoed hoger ligt dan de boekwaarde. Voorzichtigheidshalve wordt daarbij al enige jaren een bedrag van 1 miljoen euro aangehouden. Uit een analyse blijkt dat de werkelijke stille reserve (fors) hoger ligt, waardoor we verwachten dat ook de komende jaren het bedrag van 1 miljoen euro aan stille reserves een reëel bedrag is.

Na de voorgestelde bestemming van het resultaat jaarverantwoording 2022 bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit per 31-12-2022 ongeveer 45,8 miljoen euro positief.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Stand na JVW 2022
Structureel	
Onbenutte belastingcapaciteit	-
Post onvoorzien in de begroting: structureel deel	25
Incidenteel	
Algemene reserve (vrij inzetbaar)	34.217
Resultaatbestemming 2022	10.337
Stille reserves vastgoed	1.000
Post onvoorzien in de begroting: incidenteel deel	211
Totaal beschikbaar	**45.790**

Bedragen x 1.000 euro

3.2.6 Weerstandsratio

In onderstaand overzicht wordt het benodigde weerstandscapaciteit afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit resulteert in een weerstandsratio, waarbij de streefwaarde van de ratio 1,2 is. Bij die streefwaarde zijn er voldoende financiële mogelijkheden om tegenvallers op te vangen.

Berekening weerstandsratio			Streefratio = 1,2
	JVW 2021	BEGR 2023	JVW 2022
Grondexploitatie (benodigd)	5,100	5,100	4,400
Overige exploitatie (benodigd)	6,400	6,400	6,400
Totaal benodigde weerstandscapaciteit	**11,500**	**11,500**	**10,800**
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	**30,615**	**35,470**	**45,790**
Weerstandsratio	**2,66**	**3,08**	**4,24**

Bedragen x 1 mln euro

Ten opzichte van de begroting 2023, het meest recente moment waarop wij integraal over het gemeentelijke risicoprofiel gerapporteerd hebben, is de totaal benodigde weerstandscapaciteit licht gedaald. De beschikbare weerstandscapaciteit is in het afgelopen jaar gestegen en bedraagt 45,8 miljoen euro eind 2022. De weerstandsratio (beschikbaar / benodigd) komt bij de jaarverantwoording 2022 uit op 4,24.

3.2.7 Scenario analyse

Scenario's

De risicoanalyse in deze paragraaf betreft een momentopname. Het inschatten van risico's is daarnaast in enige mate subjectief. Om een goed beeld te krijgen van de financiële weerbaarheid van de gemeente is het relevant te laten zien hoe de weerstandsratio zich ontwikkelt indien zich daadwerkelijk onverwachte grote tegenvallers zouden voordoen. Denk daarbij aan mogelijke tegenvallers in de algemene uitkering of in het sociale domein. Dit soort tegenvallers hebben invloed op de eerder gepresenteerde weerstandsratio. De gevolgen voor de algemene reserve en de ratio weerstandsvermogen zijn in onderstaande tabellen opgenomen om een beeld te geven hoe volatiel de weerstandsratio is. Daarbij zijn een viertal scenario's doorgerekend:

1. Een incidentele tegenvaller van 10 miljoen euro in 2023

2. Een incidentele tegenvaller van 20 miljoen euro in 2023
3. Een structurele tegenvaller van 5 miljoen euro vanaf 2023
4. Een structurele tegenvaller van 10 miljoen euro vanaf 2023

Ratio weerstandsvermogen	2023	2024	2025	2026
Incidentele tegenvaller van 10 miljoen euro in 2023	3,31	3,31	3,31	3,31
Incidentele tegenvaller van 20 miljoen euro in 2023	2,39	2,39	2,39	2,39
Structurele tegenvaller van 5 miljoen euro vanaf 2023	3,78	3,31	2,85	2,39
Structurele tegenvaller van 10 miljoen euro vanaf 2023	3,31	2,39	1,46	0,54

Weerstandscapaciteit	2023	2024	2025	2026
Incidentele tegenvaller van 10 miljoen euro in 2023	35,8	35,8	35,8	35,8
Incidentele tegenvaller van 20 miljoen euro in 2023	25,8	25,8	25,8	25,8
Structurele tegenvaller van 5 miljoen euro vanaf 2023	40,8	35,8	30,8	25,8
Structurele tegenvaller van 10 miljoen euro vanaf 2023	35,8	25,8	15,8	5,8

Bedragen x 1 mln euro

In bovenstaande tabellen is te zien dat de gemeente op dit moment over voldoende weerstandscapaciteit beschikt om zowel incidentele als structurele risico's op te vangen. Ook wanneer het gaat om forse financiële tegenvallers. Alleen bij een structurele tegenvaller van 10 miljoen euro komt de weerstandsratio, wanneer er niet zou worden bijgestuurd, beneden de afgesproken norm. De gemeentelijke weerstandsratio is met andere woorden robuust.

Wel is het zo dat de omvangrijke gemeentelijke investeringsvoornemens, met name in het kader van de uitvoeringsagenda stadsontwikkeling, in de komende jaren effect kunnen hebben op enerzijds het gemeentelijke risicoprofiel (stijging benodigde weerstandscapaciteit) en anderzijds de omvang van het eigen vermogen (beschikbare weerstandscapaciteit). De uitkomst van de scenario-analyse betekent niet dat wij alle risico's accepteren. Waar mogelijk treffen wij beheersingsmaatregelen om grote risico's te voorkomen of te beperken. Wanneer zich structurele tegenvallers binnen de meerjarenraming voordoen zal bovendien tijdig bijsturing plaatsvinden. Een structureel en reëel sluitende begroting blijft het uitgangspunt.

3.2.8 Financiële kengetallen

Gemeenten zijn verplicht om zes financiële kengetallen op te nemen in de jaarverantwoording. De kengetallen zeggen wat over de financiële weerbaarheid en wendbaarheid. Bij weerbaarheid gaat het om de mate waarin de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen. Daarbij is het van belang te weten hoe groot het eigen vermogen is, hoeveel schulden de gemeente heeft en waarvoor deze schulden zijn aangegaan. De kengetallen daarvoor zijn de netto (gecorrigeerde) schuldquote, de solvabiliteit en grondexploitatie.
Wendbaarheid geeft aan hoe snel de begroting kan worden aangepast als zich tegenvallers voordoen. Het is dan van belang te weten of inkomsten op korte termijn kunnen worden verhoogd en of de baten structureel hoger zijn dan de structurele lasten. De kengetallen daarvoor zijn belastingcapaciteit en structurele exploitatieruimte.
Eén afzonderlijk kengetal zegt weinig over de financiële positie van de gemeente. De kengetallen dienen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding te worden bezien. Alleen dan geven ze een goed inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Hieronder worden kengetallen nader toegelicht:

Netto schuldquote: De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Voor de quote geldt hoe lager, hoe beter.

Netto schuldquote (gecorrigeerd): De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen geeft aan of de gemeente in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat. Ook voor deze quote geldt hoe lager, hoe beter.

Solvabiliteitsratio: Solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de bezittingen van de gemeente. Voor deze ratio geldt hoe hoger, hoe beter.

Structurele exploitatieruimte: Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, door de structurele baten en structurele lasten te vergelijken met de totale baten. Hiervoor geldt hoe hoger, hoe beter.

Grondexploitatie: Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Belastingcapaciteit: De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Het maakt daarbij inzichtelijk hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. Voor dit kengetal geldt hoe lager, hoe beter.

Financiële kengetallen	JVW 2021	BEGR 2022	JVW 2022
Netto schuldquote	60%	62%	44%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	54%	57%	24%
Solvabiliteitsratio	19%	19%	22%
Structurele exploitatieruimte	1%	4%	10%
Grondexploitatie	11%	10%	7%
Belastingcapaciteit	109%	109%	109%

Lange termijn ontwikkelingen financiële kengetallen
Voor een breder inzicht in de ontwikkeling van financiële kengetallen wordt in de grafiek hieronder de kengetallen uit de laatste jaarrekeningen weergegeven.

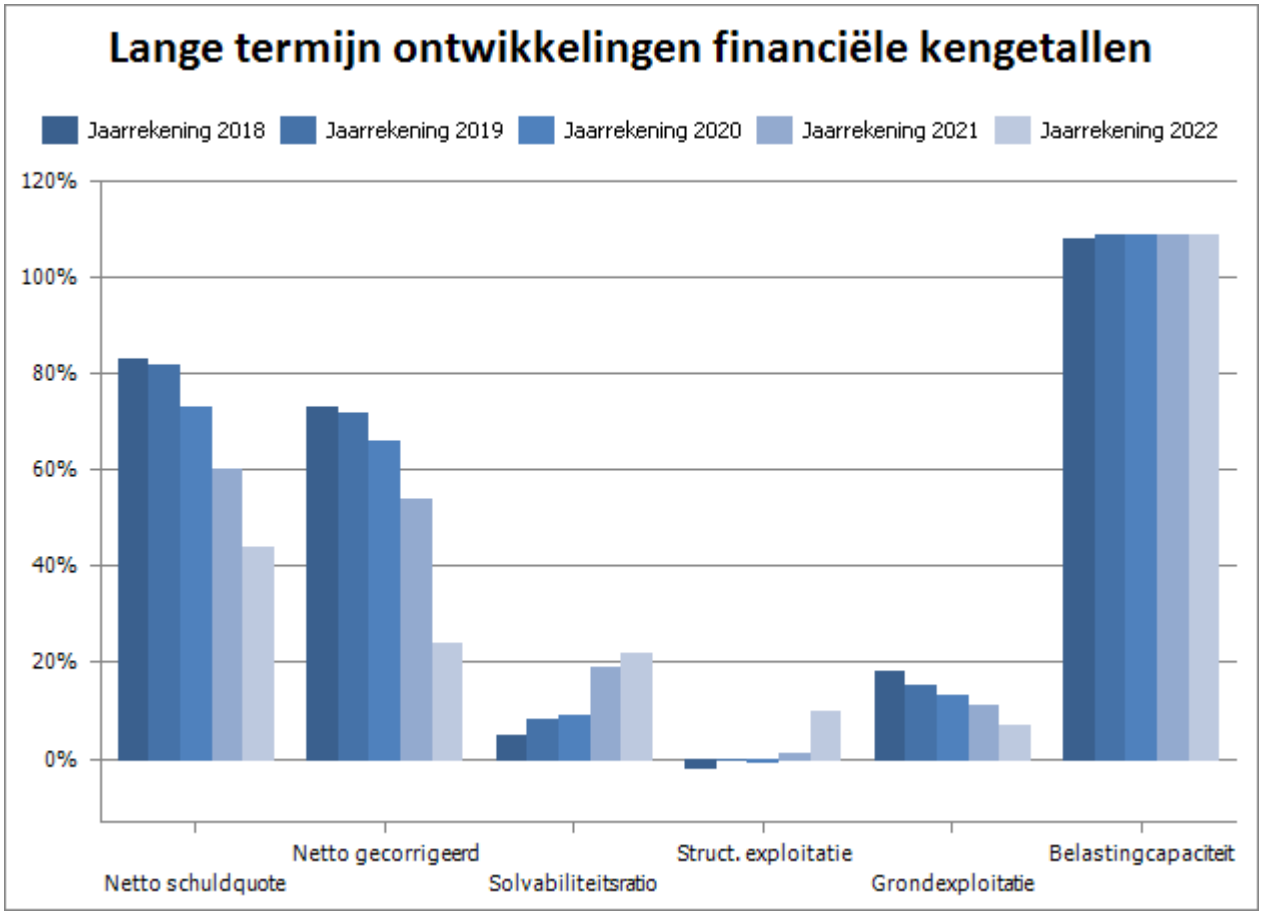

- De netto schuldquote en de netto (gecorrigeerde) schuldquote zijn verbeterd als gevolg van aflossingen op langlopende en kortlopende leningen. Ook het bedrag aan verstrekte leningen aan derden is in 2022 afgenomen.
- Als gevolg van de storting in de algemene reserve in het kader van het financieel herstelplan en de positieve rekeningresultaten de laatste jaren stijgt het eigen vermogen, en daarmee de solvabiliteitsratio.
- De structurele exploitatieruimte is positief vanwege een voordelig structureel resultaat. Voor een nadere toelichting op het structurele resultaat wordt verwezen naar 4.2.2 Incidentele baten en lasten.
- De boekwaarde van de voorraad grond in exploitatie is gedaald door verkoop van gronden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.7 Grondbeleid.
- De belastingcapaciteit is de laatste jaren constant.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.3.1 Samenvatting

- De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft een beeld van het beleid en het beheer van de verschillende gemeentelijke kapitaalgoederen en de resultaten van de inzet in 2022. De inzet is gebaseerd op en sluit aan bij de Nota Kapitaalgoederen Openbare Ruimte 2021- 2024.
- De afgelopen jaren is stevig ingezet op inspecties, beheersing en verbetering. De kwaliteit is al licht toegenomen en zal de komende jaren verder verbeteren.
- Met de vervanging van kapitaalgoederen is ook in 2022 de afstemming gezocht met de maatschappelijke opgaven en bestuurlijke ambities, zoals de verschillende programma's en wijksturing.
- Veel opgaven worden integraal opgepakt en uitgewerkt waarmee meerdere doelen tegelijk worden bereikt en kosten worden bespaard. Soms betekent dit dat projecten een langere aanlooptijd hebben.
- Het blijft een spanningsveld, omdat daar waar de ambitie ligt niet altijd ook de plek is waar het onderhoud het hardst nodig is. Toch is het wenselijk de aanpak en middelen hierin te bundelen, zowel met het oog op overlast in de stad als met het oog op de efficiënte inzet van middelen.

3.3.2 Beleid onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn de 'duurzame productiemiddelen' van de gemeente. Het zijn de zaken die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen, die zij aan haar inwoners levert, mee te realiseren. Daarbij gaat het om de grotere goederen die meerdere jaren meegaan en veelal een hoge financiële waarde vertegenwoordigen, zoals wegen, bomen, bruggen, kades, gebouwen. Kenmerkend is dat het gaat om objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt en waarin de gemeente voor meerdere jaren geld ('kapitaal') heeft vastgelegd. Deze kapitaalgoederen staan bij de gemeente als investering op de balans en hierop wordt gedurende de gebruiksduur ieder jaar afgeschreven.

De Nota kapitaalgoederen openbare ruimte 2021-2024 geeft inzicht in de financiële middelen die nodig zijn om de kapitaalgoederen op het door de raad vastgestelde of wettelijk verplichte kwaliteitsniveau te houden. De nota geeft inzicht in de verwachte uitgaven tot aan 2024 en bevat een doorkijk naar de jaren daarna.

Doelstelling

De paragraaf Kapitaalgoederen is een instrument om de raad te informeren over de stand van zaken van onze kapitaalgoederen, het onderhoud daarvan, welke investeringsbeslissingen daarbij horen en hoe de informatievoorziening aan de raad vormgegeven wordt.

Juridische kaders

Wettelijk zijn twee uitgangspunten van belang voor beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen:

- De gemeente is verantwoordelijk voor een veilig leef-, werk- en woonmilieu voor iedereen. Het kwaliteitsniveau van de kapitaalgoederen dient zo te zijn dat er geen onveilige situaties kunnen ontstaan.
- Het financiële aspect. Het onderhoud van de kapitaalgoederen hoort geregeld te zijn in de begroting. De provincie Overijssel is hierbij financieel toezichthouder. Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) is hierbij leidend.

In deze paragraaf is op hoofdlijnen de actuele ontwikkeling met betrekking tot de kapitaalgoederen beschreven evenals welke projecten afgelopen jaar gerealiseerd zijn.

Rekenkameronderzoek Integraal Beheer Openbare Ruimte
In 2022 is een rekenkameronderzoek uitgevoerd naar het integraal beheer van de openbare ruimte. De Rekenkamercommissie trok uit het onderzoek de volgende hoofdconclusie: 'Ten aanzien van de centrale onderzoeksvraag wordt in grote lijnen invulling gegeven aan inhoudelijke doelstellingen inzake kwaliteit en financiën zoals omschreven in IBOR en NKG, maar er bestaan verschillende beelden over de mate waarin wordt voldaan aan het vastgestelde kwaliteitsniveau en de daaraan verbonden kosten.'
Een van de adviezen betreft het realiseren van een meer passende informatievoorziening waarbij ook expliciet aandacht is voor wederzijdse verwachtingen van college en raad. Op basis van dat gesprek kunnen wij de informatievoorziening verder uitwerken. De input die hierbij wordt verkregen zal worden benut voor doorontwikkeling van de (opzet van) de paragraaf kapitaalgoederen.

3.3.3 Actuele ontwikkelingen

Integraal uitvoeringsprogramma
De verdere uitwerking en detaillering van de Nota Kapitaalgoederen (NKG) vindt onder andere plaats door integrale programmering van projecten in een uitvoeringsprogramma. Hierbij worden noodzakelijke maatregelen voor bijvoorbeeld groen, wegen en riolering op elkaar afgestemd, om zo werk-met-werk te kunnen maken. Op basis van het uitvoeringsprogramma worden jaarlijks projecten vastgesteld waar kredieten voor worden aangevraagd via de reguliere begrotingscyclus. Via deze paragraaf kapitaalgoederen wordt gerapporteerd welke realisatie concreet heeft plaatsgevonden per onderdeel.

Integraal beheer openbare ruimte en Integraal verzorgend onderhoudsplan
Binnen het Integraal Beheer van de Openbare Ruimte (IBOR) is de ambitie voor de beeldkwaliteit van de openbare ruimte vastgelegd in het Integraal Verzorgend Onderhoudsplan (IVOP). De door de raad vastgelegde ambitie ligt op scenario 'Zuinig'. Bij vaststelling van de programmabegroting 2022 is besloten 300.000 euro (structureel) extra beschikbaar te stellen voor verhoging van de kwaliteit openbare ruimte. Met de motie 'verbeteren onderhoud openbare ruimte' heeft de raad richting gegeven aan de inzet van deze middelen. Hierdoor is een nieuw scenario van toepassing, het scenario 'Zuinig+'. Er is een start gemaakt met de inzet van deze middelen om de doelstellingen te bereiken. Ook is de schouw aangepast zodat kan worden gemonitord wat de stand van zaken is.

Functionele eenheid	Scenario Zuinig +	Ambitie (CROW norm)
Stadscentrum	Hoog	A
Wijkcentrum	Basis	B
Wonen	Basis	B: overig
	Hoog	A: straatmeubilair, onkruid op verhardingen, zwerfafval
Werken	Laag	C
Hoofdroute	Basis	B
Water en watergangen	Hoog	A
Parken	Basis	B
Grote groengebieden	Laag	C
Groene longen	Laag	C
Accentpunt	Basis	B
Buitengebied	Laag	C
Verkeersborden overal	Hoog	A

3.3.4 Wegen

Verharding & Civieltechnische kunstwerken

Beleidskaders

- Beleidsplan gladheidsbestrijding 2022
- Beleidsnota Integraal Beheer Openbare Ruimte
- Impactvisie kunstwerken
- Beleidsnota IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte)
- Integraal Verzorgend Onderhouds Plan
- Beheerplan Verhardingen 2020-2023
- Beheerplan Civieltechnische kunstwerken 2020-2023
- Beheerplan waterbouwkundige constructies 2020-2023
- Beheerplan Verkeers(regel)installaties 2020-2023

Projecten uitgevoerd in 2022

Er is groot onderhoud uitgevoerd aan de volgende wegen of delen van wegen, waarbij de uitvoering soms nog doorloopt in 2023:

- Schuilenburgsingel (Groot Onderhoud);
- Kruising Wierdensestraat (Reconstructie);
- Zeven Bosjes (Groot onderhoud);
- Aadorpweg (Groot Onderhoud);
- Groot onderhoud Dollegoorbrug (gelijktijdig met de Schuilenburgsingel);
- Groot onderhoud spoortunnel Dollegoor (gelijktijdig met de Schuilenburgsingel);
- Renovatie Eilandbrug;
- Brug Grotestraat Zuid (in de Aa);
- Meerdere kleinere projecten;
- Verbeteren wegbermen.

De aanpak van de brug Grotestraat Zuid is het laatste project uit de Impactvisie, waarmee de beoogde inhaalslag in de civiele kunstwerken nu is afgerond.

We zetten in op levensduurverlengend onderhoud. Daarnaast zetten we in op een nieuw type van onderhoudscontracten waarbij we samen met de aannemer invulling gaan geven aan de onderhoudsopgave. Het jaar 2022 was wel een bijzonder jaar, met in de eerste maanden nog de laatste coronabeperkingen en vervolgens de oorlog in Oekraïne. De prijsstijgingen en gevolgen (vertragingen) voor leveranties hebben effect gehad op de projecten (zie ook de najaarsrapportage vanwege budgetoverschrijding en langere doorlooptijden). We merken daar nog steeds de effecten van.

Projecten worden blijvend integraal aangepakt om zo ook gemeentelijke doelen te combineren. Denk aan de aanpak van hittestress, realisatie van meer groen of verbetering van afwatering of verkeersveiligheid en verkeersdoorstroming. Op deze manier wordt ook de overlast voor de omgeving beperkt en zijn de totale kosten lager. Dit is een aanpak die al langere tijd wordt ingezet en blijvend wordt verbeterd. We merken dat dit ook zijn vruchten afwerpt in de participatie met de inwoners en ondernemers van de buurt.

Verkeersregelinstallaties (VRI):

Beleidskaders.

Beheerplan verkeersregelinstallaties 2020 – 2023.

Projecten

In 2022 zijn de volgende projecten afgerond:

- Vervanging VRI op kruispunt Schoolstraat – Violierstraat – Burg. Raveslootsingel (K8)
- Vervanging VRI op kruispunt Wierdensestraat – Weezebeeksingel - Schuilenburgsingel (K30)
- Vervanging VRI op kruispunt Schuilenburgsingel – Jollesweg (K29)
- Vervanging VRI op Kruispunt Van Rechteren Limpurgsingel – Hofstraat (K13)
- Vervanging VRI op kruispunt H. Roland Holstlaan – Schoolstraat (K7)
- Verwijderen VRI op kruispunt H. Roland Holstlaan – Rembrandtlaan (K32)

In 2022 zijn de volgende projecten opgestart, waarvan de oplevering plaatsvindt in 2023:

- Vervanging VRI op kruispunt Bleskolksingel - Vriezenveenseweg (K43)
- Vervanging VRI op kruispunt H. Roland Holstlaan - Ambachtstraat (K31)
- Vervanging VRI op kruispunt Burg. Raveslootsingel – Nieuwstraat – Zuiderstraat (K18)
- Vervanging VRI op kruispunt Ootmarsumsestraat – Wittem (K35)

Naast het reguliere vervangingsprogramma zijn in 2022 ook 2 vervangingen van VRI's opgestart vanuit samenloop met andere projecten. Uitvoering van deze 2 vervangingen is in 2023. Het gaat daarbij om de volgende kruispunten:

- VRI op het kruispunt Wierdensestraat – Rohofstraat – Kersenstraat; samenloop met F35.
- VRI op het kruispunt H. Roland Holstlaan – Weezebeeksingel – Nijreessingel; samenloop met Largas aan H. Roland Holstlaan.

Daarnaast is in 2022 subsidie ontvangen van zowel het Rijk als de provincie Overijssel om TINA-5 te realiseren. Dit is het systeem waarmee de weggebruiker informatie kan opvragen over het eerstvolgend verkeerslicht (ook wel bekend als Talking Traffic). Binnen de subsidievoorwaarden kunnen we in dit project ook oudere automaten vervangen wat gunstig uitpakt voor de gemeente. De uitvoering is eind 2022 gestart. We verwachten alle betrokken 27 kruispunten in 2023 aan te kunnen passen en wellicht zelfs enkele van de overgebleven 16 VRI's.

Het vervangingsprogramma loopt momenteel bijna op schema. In het afgelopen jaar zijn wel de prijzen voor het vervangen van VRI's, alsmede de levertijden van onderdelen fors opgelopen. Door de extra subsidie van het Rijk en de provincie proberen we de financiële consequenties zoveel mogelijk op te vangen. Bij de vervanging worden waar mogelijk ook verbeteringen aangebracht voor de doorstroming of oversteekbaarheid van (fiets)verkeer, zoals verbreding van fietsstroken of aanpassing van kruispunten.
Daar waar kan passen we camera's toe om het verkeer te detecteren. Daarmee is een fysieke lus in de weg niet meer nodig en dat maakt het toekomstig onderhoud aan de weg eenvoudiger en efficiënter.

Projecten Investeringsimpuls Fysieke Infrastructuur, uitgevoerd in 2022

Deze projecten zorgen voor beter en veilig fietsverkeer dan wel een betere doorstroming in de stad:

- F35, tracé Wierdensestraat (gedeelte ROC - Nieuwstraat).
- Fietspad Brugstraat tussen H. Dunantstraat en Noordikslaan. Hiermee wordt de huidige oversteek bij de brandweerkazerne sterk verbeterd.
- Largas H.Roland Holstlaan.
- Aanpassing kruispunt H. Roland Holstlaan – zuidelijke afrit A35 – toegangsweg Kees Smit.
- Hospitaalweg, verkeersveiligheidsvoorzieningen met verbetering voor het fietsnetwerk.

Projecten in uitvoering/voorbereiding genomen in 2022, gereed in 2023.

- F35, gedeelte E. ten Catelaan - ROC.

- Fietspad westzijde van Rechteren Limpurgsingel . Hierdoor hoeven fietsers niet onnodig de drukke singel over te steken. Hiervoor is ook rijkssubsidie verkregen.
- Camerahandhaving binnenstad.

Daarnaast zijn in 2022 studies gedaan naar de mogelijke maatregelen die uitgevoerd moeten worden bij een tweetal projecten van de Investeringsimpuls. Dit zijn :

- H. Roland Holstlaan 2e fase (gedeelte Nijreessingel – A35). Uitvoering 2024/2025
- Van Rechteren Limpurgsingel, studie naar verkeerskundige oplossingen. Uitvoering nog niet bekend.

Openbare verlichting:
In 2019 is besloten tot het versneld omvormen van een groot deel van de openbare verlichting naar LED-verlichting. In totaal betreft het 11.333 verlichtingsarmaturen in de periode 2020 tot en met 2023.
Op dit moment hebben we ca. 7.500 armaturen vervangen waarvan een klein deel nog in uitvoering gaat in 2023.
We zijn in 2022 iets achterop schema geraakt door langere levertijden van materiaal, capaciteit en overgang naar een nieuwe onderhoudsaannemer. In 2023 verlenen we opdracht voor het resterende deel en de uitvoering daarvan loopt waarschijnlijk door in een deel van 2024.

3.3.5 Riolering en water

Beleidskaders
Programma water en riolering 2022-2026

Projecten gerealiseerd of gestart in 2022

- Steffensweg / OBA 4 (ondergrondse blauwe ader), fase 1 is afgerond/gerealiseerd
- Kroosstraat/Rietstraat/Hulsstraat OBA 4, fase 2 is gestart
- Deldensestraat/ Christoffelstraat is afgerond/gerealiseerd
- Kolthofsingel fase 3a is gerealiseerd
- IPR 2021 relinen riolen is gestart
- IPR 2022 deelreparaties riolen is gestart
- Flevoplantsoen/Reestraat/Ganzendiepstraat OBA 3 definitiefase is gestart.
- IJsselstraat is afgerond/gerealiseerd

Met het Programma Water en Riolering 2022 t/m 2026 sorteren we voor op de nieuwe Omgevingswet. Onze watertaken hebben we in dit programma uitgewerkt en verbonden met opgaven uit andere domeinen. De ambities en doelstellingen uit de Almelose Omgevingsvisie en de Almelose Klimaatadaptatiestrategie zijn in dit programma uitgewerkt tot maatregelen. Deze kaders zijn nodig om de opgaven voor de investeringen zo goed mogelijk uit te werken. En hiermee een duurzame en integrale investering voor Almelo tot stand te laten komen.
Daarnaast is gestart met de voorbereiding voor (put foto) inspecties. Inspecties vormen een essentiële bijdrage in de programmering van de investeringen.

3.3.6 Groen

Beleidskaders

- Nota speelruimtebeleid 2008-2018
- Nota Bomenbeleid
- Beleidsnota IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte)
- Integraal Verzorgend Onderhouds Plan
- Beheerplan groen en bomen 2020-2023

- Plan van aanpak kwaliteitsslag speelvoorzieningen

Projecten gerealiseerd in 2022
In de begroting is voor vervanging van het openbaar groen en bomen ruim 1 miljoen euro beschikbaar. Hiervoor zijn het afgelopen jaar onder andere de volgende projecten uitgevoerd of is de vervanging meegelift in andere projecten:

- Herinrichting Gravenstraat / Witvoetenstraat
- Winkelcentrum De Gors
- IJsselstraat: integraal project
- Brugstraat: vervanging bomen
- De Grutto: aanplant bomen
- Esheksweg e.o.: kap en vervanging bomen
- Largas H.Roland Holstlaan: integraal project
- De Zeven Bosjes: groot onderhoud kap en vervanging bomen
- kleinere vervangingen, verhelpen boomwortelopgroei
- Kroosstraat
- Deldensestraat

Ontwikkelingen
Groen en bomen zijn belangrijk voor de kwaliteit van de buitenruimte en de woon- en leefomgeving. Groen nodigt uit om buiten te verblijven en draagt bij aan een aangenaam vestigingsklimaat en helpt tegen hittestress. Dit conform Almelose Klimaatadaptatie Strategie die door de raad is vastgesteld. Wanneer het groen goed is onderhouden speelt dit een belangrijke rol in de waardering van de buitenruimte. Ook kleur en ander belevingen spelen daar een rol in. Bij de vervanging van groen en bomen wordt in nauw overleg met de wijkregisseurs en onze inwoners gezocht naar een goede invulling die duurzaam is. We kijken hierbij ook expliciet naar het verhogen van de biodiversiteit en het vergroten van de diversiteit in ons bomenbestand om zo minder kwetsbaar te zijn voor ziekten en plagen, waarbij de toekomstige onderhoudskosten niet uit het oog verloren worden. In 2022 heeft de gemeenteraad gevraagd om een evaluatie van het bomenbeleid. Dat is opgestart en zal in 2023 afgerond worden.

Nota biodiversiteit
In 2022 heeft het college de Nota 'Werken aan biodiversiteit - gemeentelijk Natuur voor Elkaarplan' (BW-9560) vastgesteld. Hierin staan verschillende acties om de biodiversiteit te vergroten. Eén daarvan is het opstellen van een ecologisch bermbeheerplan. Dit is 2022 gestart. Hierbij wordt in beeld gebracht wat de status van onze bermen is en waar kansen liggen om de ecologische waarde te verhogen. In 2023 maken we dit concreet voor het maaibeheer.

Speelvoorzieningen
Voor de speelvoorzieningen is een plan van aanpak "Kwaliteitsslag speelvoorzieningen" opgesteld, waarin wordt aangegeven hoe een inhaalslag kan worden gemaakt om het kwaliteitsniveau van bestaande speelplaatsen te verhogen en waarin kaders worden benoemd voor een evenwichtige spreiding en een goed kwaliteitsniveau van speelvoorzieningen. Dit plan is in uitvoering en loopt door in 2023.
De wijken Wierdensehoek, Schelfhorst en Windmolenbroek zijn nu in de uitvoering, tevens wordt het inclusieve spelen opgepakt in het plan.

3.3.7 Gebouwen

Projecten 2022
In de begroting is voor buitengewoon onderhoud van gebouwen ruim 500.000 euro beschikbaar gesteld. Hiervoor zijn het afgelopen jaar diverse projecten gerealiseerd, enkele projecten zijn:

- Schilderwerk muziekkoepel Beeklustpark
- Vervangen verlichting gymzaal Reeststraat 15
- Vervangen ventilatie gymzaal C. van Renneslaan 128a
- Schilderwerk Hof 88 Elisabethhof

Investeringen 2022
Daarnaast vinden er uit het budget investeringen plaats (levensduur verlengende maatregelen) voor een bedrag van ca. 1,8 miljoen euro. Hiervoor zijn het afgelopen jaar diverse projecten gerealiseerd. Enkele grotere en aansprekende projecten zijn:

- Vervangen kozijnen Hof 88
- Vervangen boiler gymzaal Kamperfoeliestraat
- Groot onderhoud gevels stadhuis
- Herstel gevels parkeergarage Javapark
- Herstel installaties Wijkcentrum Eninver

De kozijnen van zowel het theater als de muziekschool Hof 88 waren toe aan een grondige schilderbeurt. Vooronderzoek wees uit dat enkele kozijnen vervangen moesten worden, het schilderwerk is nadien uitgevoerd. De gevels van het stadhuis zijn opnieuw behandeld tegen het ontstaan van vervuiling en groenaanslag aangezien deze ernstig waren vervuild. De gevel van parkeergarage Javapark is opnieuw gecoat om verkleuring en roest tegen te gaan. In Wijkcentrum Eninver waren veel klachten met betrekking tot kou. De oorzaak was een defecte cv-ketel. De problemen zijn nu helemaal opgelost door aanvullende installatie werkzaamheden naast de reeds gedane investering in 2021.

Soms gaan projecten niet door of worden ze uitgesteld. Dit heeft te maken met de inzet van beschikbare capaciteit op andere projecten (zoals herhuisvesting Uitvoering Fysiek), de binnenstadsontwikkeling of beleidsmatige keuzes die we maken voor de inzet van panden waardoor investeringen niet meer noodzakelijk zijn. Voorbeelden hiervan zijn investeringen in pand Volkerinksstraat 34 en Rotsduif 24 (mogelijke verkoop) en Wierdensestraat 140 (herontwikkeling). Naar aanleiding van de ontwikkelingen in de binnenstad en het nieuwe zwembad zijn geplande investeringen in het bestaande zwembad en de Havenpassage uitgesteld c.q. geschrapt.

Het jaar 2023 zal gebruikt worden voor een herijking van het noodzakelijk planmatig onderhoud. Hiertoe zal een inventarisatie worden uitgevoerd naar de conditionering van de panden. Tevens zal het basiskwaliteitsniveau (sober en doelmatig) nader gekwantificeerd worden. Daarmee kunnen de planmatige werkzaamheden beter en integraler worden uitgevoerd op basis de huidige onderhoudstoestand en de integrale aanpak van investeringen op beleidsmatige thema’s zoals bijvoorbeeld duurzaamheid. Daarmee wordt een impuls gegeven aan het huidige vastgoedbeleid en toekomstige ontwikkelingen.

3.4 Financiering

3.4.1 Samenvatting

- Het renteresultaat op taakveld 0.5 Treasury is na correctie van de omslagrente nihil.
- De gemeente voldoet ruimschoots aan het kasgeldlimiet en renterisiconorm.
- Het bedrag aan verstrekte leningen aan het eind van 2022 is 16,8 miljoen euro.
- In onze rentevisie houden wij rekening met een verdere stijging van de rente vanaf 2023 en verder.

3.4.2 Beleid financiering

Treasurystatuut
Handleiding Treasury
Beleidsregels publieke taak leningen en garanties
Nota activabeleid 2022

De doelstellingen van het Treasurybeleid van de gemeente zijn:

- Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden met als doel het uitvoeren van de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting;
- Het verzekeren van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van het gemeentelijke vermogen en de financiële resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het optimaliseren van renteresultaten binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido), aanvullende regelgeving en de voorschriften die in dit statuut zijn opgenomen;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

3.4.3 Rente

Renteontwikkelingen/-visie

Om onderbouwde financieringsbeslissingen te kunnen nemen, is het belangrijk om een inschatting te maken van toekomstige renteontwikkelingen. De ontwikkeling van de korte rente is vooral afhankelijk van de inflatie. De hoogte van de lange rente wordt vooral bepaald door de economische groei.

Het economische herstel na de coronacrisis gaat gepaard met een hoge inflatie. Dit wordt nog eens versterkt door de oorlog in Oekraïne. De inflatie zorgt voor een opwaartse druk op de marktrentes. In de afgelopen maanden zagen we dan ook een stijging van de rentes op zowel de geld- als de kapitaalmarkten. De rente op 10-jaarsstaatsleningen, hoewel historisch gezien nog steeds vrij laag, is inmiddels niet meer negatief en bedraagt ten tijde van het opstellen van deze paragraaf 3,06 % (dd. 6-03-2023). Ook de geldmarktrente laat een stijging zien. De 3-maands Euribor rente (rente waartegen banken elkaar onderling geld uitlenen) bedraagt op dit moment 2,87 %, ten opzichte van 2,16 % op 1 januari van dit jaar.

Tot voor kort was de ECB zeer terughoudend waar het gaat om het inperken van de monetaire ruimte. Vanwege het fragiele economische herstel en vanwege de verwachting dat structurele, inflatiematigende factoren op termijn weer de overhand zullen krijgen. Onder druk van de hoge inflatie en vooral ook de verzwakking van de euro ten opzichte van de dollar, heeft de ECB in het tweede en derde kwartaal van 2022 voor het eerst in 11 jaar tijd echter weer maatregelen genomen die leiden tot een hogere rente. In de toelichting op het rentebesluit van september 2022 maakte bankpresident Lagarde duidelijk, dat de rente in de komende maanden verder zal moeten worden verhoogd om de vraag te temperen en de inflatie af te remmen in de richting van de doelstellingen van de ECB. Dit vooruitzicht van een minder ruim monetair beleid van de ECB in 2022 en 2023, zal er waarschijnlijk voor zorgen dat de kapitaalmarktrente oploopt.

Gelet op bovenstaande ontwikkelingen houden wij rekening met een verdere stijging van de rente vanaf 2023 en verder.

Rente toerekening en renteresultaat
In de tabel hieronder wordt het renteresultaat bepaald op taakveld 0.5 Treasury. Eerst wordt het saldo van rentelasten en rentebaten bepaald. Vervolgens wordt de specifieke rentetoerekening daarop in mindering gebracht. Het deel dat over blijft wordt via de omslag-rente toegerekend aan de diverse taakvelden. De rente die niet aan de taakvelden wordt toegerekend staat als renteresultaat op het taakveld 0.5 Treasury.

In de tabel wordt de werkelijkheid 2022 afgezet tegen de berekening zoals die is opgesteld bij de primaire begroting 2022.

Rente toerekening	Werkelijk 2021	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Externe rentelasten	3.727	3.133	3.015
Externe rentebaten	-538	-352	-592
Saldo rentelasten en rentebaten	**3.189**	**2.781**	**2.423**
Toerekening aan grondexploitaties	-902	-1.407	-753
Toerekening aan projectfinanciering	-650	-653	-503
Toerekening rente over eigen vermogen	-	-	-
Toerekening rente over voorzieningen	21	22	-
Aan taakvelden toe te rekenen rente	**1.658**	**743**	**1.167**
Toegerekende rente volgens begrote renteomslag	1.855	1.882	1.814
Correctie rente-omslag	-	-	-647
Renteresultaat op taakveld 0.5 Treasury	**197**	**1.139**	**-**

Bedragen x 1.000 euro

Het saldo van de rentelasten en rentebaten bedraagt op rekeningbasis afgerond 2,4 miljoen euro. Het verschil ten opzichte van de primaire begroting 2022 wordt verklaard door een lagere liquiditeitsbehoefte van de gemeente. In de afgelopen jaren zijn er diverse incidentele ontvangsten geweest, zoals bijvoorbeeld een extra dividenduitkering van Cogas, diverse specifieke uitkeringen van het Rijk en meer inkomsten uit grondverkopen. Hierdoor beschikt de gemeente op dit moment over ruime liquide middelen en behoefde er geen kasgeld aangetrokken te worden. Overtollige liquide middelen zetten wij waar mogelijk uit bij mede-overheden. Hierover ontvangen wij een rentevergoeding. Ten opzichte van de begroting is op uitgezette geldleningen < 1 jaar een voordelig resultaat van 164.000 euro gerealiseerd.

In de primaire begroting 2022 werd het renteresultaat op het taakveld Treasury geraamd op 1,13 miljoen euro. Daarbij werd, rekening houdend met de bepalingen uit het BBV, met de volgende rentepercentages gerekend:

Rente ten behoeve van de grondexploitaties	1,30%.
Rente over de voorzieningen	2,00%.
Omslagrente	1,00%.

Op rekeningbasis is het percentage voor de rentetoerekening aan taakvelden neerwaarts bijgesteld van 1,00% naar 0,65%. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft namelijk voor dat de rente dient te worden gecorrigeerd, indien de werkelijke aan taakvelden toe te rekenen rente meer dan 25% afwijkt van de

voorgecalculeerde rente. Na bovenstaande bijstelling van de toegerekende rente aan taakvelden is het renteresultaat op het taakveld Treasury nihil.

3.4.4 Financiering

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente kort mag financieren als percentage van de begroting. De toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,5 procent van het begrotingstotaal van de begroting bij aanvang van het jaar.

Renterisiconorm

Voor de renterisico's op de lange termijn wordt gekeken naar de jaarlijks verplichte aflossingen van langlopende leningen. Dit mag in totaal niet meer dan 20 procent zijn van de totale begroting bij aanvang van het jaar. Dat betekent voor Almelo dat op een begroting van 308 miljoen euro deze maximaal uit 59,7 miljoen euro aan aflossingen mag bestaan op langlopende leningen.

Kasgeldlimiet	Begroot 2022	Werkelijk 2022
Berekening kasgeldlimiet		
Begrotingstotaal primitief	308.181	308.181
Percentage regeling	8,50%	8,50%
Kasgeldlimiet	**26.195**	**26.195**
Berekening ruimte onder kasgeldlimiet		
Vlottende schuld	17.677	350
Vlottende middelen	46.623	47.069
Totaal netto vlottende schuld	**-28.946**	**-46.719**
Ruimte onder kasgeldlimiet	**55.141**	**72.914**

Bedragen x 1.000 euro

Net als in de begroting 2022 blijft de gemeente ook in de jaarverantwoording 2022 ruim onder de kasgeldlimiet van 8,5 procent van het begrotingstotaal.

Renterisiconorm	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Berekening renterisiconorm		
Begrotingstotaal	308.181	308.181
Vastgesteld percentage	20%	20%
Renterisiconorm	**61.636**	**61.636**
Berekening ruimte onder renterisiconorm		
Renteherzieningen	-	-
Aflossingen	24.386	24.857
Renterisico	**24.386**	**24.857**
Ruimte onder renterisiconorm	**37.250**	**36.779**

Bedragen x 1.000 euro

Ook in de jaarverantwoording 2022 voldoet de gemeente ruimschoots aan de renterisiconorm van 20 procent van het begrotingstotaal aan renteherzieningen of aflossingen.

3.4.5 Leningen

In de tabel hieronder staat het bedrag aan verstrekte leningen ultimo 2022.

Verstrekte leningen	Ultimo 2022
N.V. Industriegebouw maatschappij (IGM)	3.000
Woningcorporaties	6.136
BVO Heracles	6.786
Overige	883
Totaal verstrekte leningen	**16.805**

Bedragen x 1.000 euro

3.5 Bedrijfsvoering

3.5.1 Samenvatting

- De formatie is in de 2022 toegenomen, als gevolg van de indiensttreding van voormalig Soweco-personeel en diverse bestuurlijk geaccordeerde beleidsintensiveringen.
- Door de uitdagingen op de huidige arbeidsmarkt in combinatie met het verloop binnen de organisatie, worden openstaande vacatures voor sleutelfuncties moeilijk ingevuld.
- In 2022 is de organisatie bezig geweest met de uitkomsten van de informatiebeveiliging audit en de implementatie van de hieruit voortvloeiende verbeteringen.
- Op het gebied van privacy lag ook in 2022 de focus op het vergroten van het bewustzijn binnen de organisatie.
- Conform de Wet politiegegevens (Wpg) is in 2022 een Wpg-audit uitgevoerd en gedeeld met de Autoriteit Persoonsgegeven. Naar aanleiding van de uitkomsten van de audit wordt in 2023 een verbeterplan opgesteld.

3.5.2 Beleid bedrijfsvoering

- Kadernota Governance 2015
- Uitvoeringsnota Verbonden partijen
- Informatiebeveiligingsbeleid 2018-2021

3.5.3 Bezuinigingstaakstellingen

In de programmabegroting 2022 is voor een bedrag van 1,6 miljoen euro aan taakstellingen opgenomen. In de diverse tussenrapportages is de voortgang van de invulling van de taakstellingen besproken. Onderstaande tabel geeft een beeld van de afwikkeling van de taakstellingen in 2022.

Herkomst	Maatregel	Begroting 2022	Status
PN 2015	Systeeminnovatie fysiek domein	200	
BGR 2021	Inrichtingsplan concernzaken	280	
Reorganisatie	Uitbreiding functieboek i.v.m. vaste verplichtingen	937	
PN2021	Besparing ambtelijke organisatie	200	
	TOTALE BEZUINIGINGSOPGAVE	**1.617**	

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:

Uitbreiding functieboek in verband met vaste verplichtingen
De taakstelling uitbreiding functieboek in verband met vaste verplichtingen is in 2022 gedeeltelijk ingevuld. Een bedrag van 504.000 euro is bij de najaarsrapportage als besparingsverlies ten laste van het begrotingssaldo 2022 gebracht.

De taakstelling verwachten we op termijn structureel in te vullen door besparingen binnen de personeelsbegroting en het efficiënter maken van onze bedrijfsvoering. Wij zoeken daarbij naar besparingsmogelijkheden binnen de totale personeels- en bedrijfsvoeringsbegroting. Met name het verbeteren van de processen in het brede sociale domein kan naar verwachting een bijdrage leveren aan de invulling van deze taakstelling. Het plan van aanpak hiervoor is gereed en moet nu worden geïmplementeerd. Het blijkt echter niet mogelijk om de besparingen op korte termijn te realiseren. Om die reden is bij de begroting 2023 besloten om de taakstelling in 2023 en 2024 (deels) als besparingsverlies ten laste van het

begrotingssaldo te brengen. De taakstelling in het financieel meerjarenperspectief bedraagt 442.000 euro in 2024 en 884.000 euro structureel vanaf 2025.

3.5.4 Personeel

Personele formatie en bezetting in fte

In onderstaande tabel brengen we formatie en bezetting meerjarig in beeld met als peildatum 1 juli. De stijging in formatie van 692 (peildatum 1-7-2021) naar 802 fte (peildatum 1-7-2022) komt door onderstaande mutaties:

- 3 fte regieteam inburgering
- 23 fte ambtelijke staf Ontplooj
- 6 fte begroting 2022: gebiedstoezicht, veiligheid en vastgoed
- 1 fte eenheidsmanager bedrijfsvoering
- -/-4 fte beëindiging werkzaamheden Noaberkracht
- 4 fte informatiebeveiliging
- 1 fte Ontwikkelmanager spoorzone
- 87 fte komst Soweco medewerkers Uitvoering fysiek inclusief inzet inhuur budget
- -/- 10 fte uitstroom effect Sociaal Flankerend Beleid in 2022

Sociaal flankerend beleid

Een veertigtal medewerkers heeft in de afgelopen jaren gebruik gemaakt van de regeling Sociaal Flankerend Beleid SFB. Het vertrek van medewerkers en het grote aantal beleidsintensiveringen zorgde voor veel mobiliteit binnen de organisatie.

Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt

Landelijk is al geruime tijd sprake van een gespannen arbeidsmarkt. Na een lichte verruiming in het derde kwartaal liep de spanning op de arbeidsmarkt in het vierde kwartaal van 2022 weer op. Er waren landelijk gezien meer vacatures dan werklozen. Tegenover 100 werklozen stonden 123 vacatures. Ook de gemeente Almelo wordt dagelijks geconfronteerd met de krapte op de arbeidsmarkt. De schaarste aan geschikt personeel voor de openstaande vacatures is nog steeds onverminderd hoog. Door de uitdagingen op de huidige arbeidsmarkt in combinatie met het verloop binnen de organisatie, worden openstaande vacatures voor sleutelfuncties moeilijk ingevuld. De krapte op de arbeidsmarkt leidt echter niet alleen tot een personeelstekort, maar ook tot een hogere werkdruk bij de medewerkers. Het is een dagelijkse uitdaging om het gewenste kwaliteitsniveau van de dienstverlening aan de inwoners te borgen.

Externe inhuur en flexibele schil

Op peildatum bedraagt de externe inhuur in Almelo 11 procent van de totale bezetting in FTE. Hiermee worden piekmomenten in het werkaanbod opgevangen en wordt tijdelijk in noodzakelijke geachte specialistische kennis voorzien. Er wordt naar gestreefd inhuur waar dat kan te vervangen door vaste eigen medewerkers. De krapte op de arbeidsmarkt zorgt er echter voor dat het lastig is om openstaande vacatureruimte permanent in te vullen.

Peildatum	Formatie in FTE	Bezetting in FTE	Inhuur in FTE	Bezetting totaal in FTE	% inhuur t.o.v. totaal
1-7-2019	668	652	77	729	11%
1-7-2020	675	655	81	736	11%
1-7-2021	692	660	98	758	13%
1-7-2022	802	730	92	822	11%

Ontwikkeling formatie langere termijn
De Almelose ambities en strategische investeringen vragen in de toekomst om nieuwe personele investeringen in de organisatie. Extra inspanning op stedelijke ontwikkeling en de ontwikkeling van beleid vraagt om een interne bundeling van expertise op het gebied van stedelijke ontwikkeling en beleidsontwikkeling. Succesvolle uitvoering van de ambities en opgaven vereist structurele inzet van (meer) ambtelijke capaciteit.

3.5.5 Informatieveiligheid

Informatiebeveiliging
Informatiebeveiliging is de verzamelnaam voor de processen, die ingericht worden om de betrouwbaarheid van gemeentelijke processen, de gebruikte informatiesystemen en de daarin opgeslagen gegevens te beschermen tegen al dan niet opzettelijk onheil. Het begrip 'informatiebeveiliging' heeft betrekking op:

- beschikbaarheid / continuïteit: het zorg dragen voor het beschikbaar zijn van informatie en informatie verwerkende bedrijfsmiddelen op de juiste tijd en plaats voor de gebruikers;
- exclusiviteit / vertrouwelijkheid: het beschermen van informatie tegen kennisname en mutatie door onbevoegden. Informatie is alleen toegankelijk voor degenen die hiertoe geautoriseerd zijn;
- integriteit / betrouwbaarheid: het waarborgen van de correctheid, volledigheid, tijdigheid en controleerbaarheid van informatie en informatieverwerking.

Beleid gemeente Almelo
De gemeente is zelf verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren en handhaven van het beleid in 2021 door het college is vastgesteld. Hierbij geldt:

- Er is wetgeving waar altijd aan voldaan moet worden, zoals niet uitputtend: AVG, BRP, SUWI, BAG en PUN, maar ook de archiefwet.
- Er is een gemeenschappelijk normenkader als basis: de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).
- De gemeente stelt dit normenkader vast, waarbij er ruimte is voor afweging en prioritering op basis van het 'pas toe of leg uit' principe.

De verantwoordelijkheid voor informatiebeveiliging ligt bij het (lijn)-management, met het College van B&W als eindverantwoordelijke. Informatiebeveiliging is een continu verbeterproces. 'Plan, do, check en act' vormen samen het management systeem van informatiebeveiliging.

Bij informatiebeveiliging zijn 3 pijlers van belang:

1. Mensen
2. Processen
3. Techniek

Techniek is van groot belang, maar wanneer de mensen niet weten hoe zij dienen te handelen lopen we alsnog flinke risico's. Dus hameren we op kennis, houding en gedrag in bewustwordingsprogramma's om zo de juiste cultuur te krijgen binnen de organisatie. Processen zijn nodig voor het gecontroleerd afhandelen van bijvoorbeeld wijzigingen en beveiligingsincidenten.

Er zijn drie soorten Informatiebeveiligingsmaatregelen:

1. Preventie. Dit zijn maatregelen om te voorkomen dat er dingen fout gaan. Dit zijn bijvoorbeeld implementatie van een spamfilter, een virusscanner, een firewall, maar ook een campagne om medewerkers bewust te maken van hun rol bij informatiebeveiliging.
2. Detectie. 100% veiligheid bestaat niet, er is altijd een kans dat er iets gebeurt. Daarom zijn er ook maatregelen nodig om een beveiligingsincident te ontdekken. Dit kunnen technische maatregelen zijn, die vreemd gedrag detecteren, maar ook campagnes om medewerkers bewust maken dat zij incidenten moeten melden.

3. Reactie. Als een incident is gedetecteerd moet er worden gereageerd om te voorkomen dat het groter wordt en te zorgen dat het wordt gestopt, en dat datalekken op tijd en juist worden gemeld. Dit zijn veelal procesmatige maatregelen. Er zal dan ook moeten worden gekeken of nog maatregelen nodig zijn om herhaling te voorkomen.

Sinds 1 januari 2020 is de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) de officiële richtlijn die alle gemeenten volgen. Gemeenten, Rijk, waterschappen en provincies zijn overgegaan over op één uniform normenkader voor informatiebeveiliging: de BIO.

Sinds 2017 moet de gemeente verantwoording afleggen over informatiebeveiliging aan diverse toezichthouders middels ENSIA. ENSIA staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit en betekent eenmalige informatieverstrekking en eenmalige IT-audit. Het project ENSIA streeft naar een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid.

Door verdergaande samenwerking met ketenpartners spannen wij ons maximaal in om de risico's met betrekking tot informatieveiligheid te beperken. Door digitalisering van de dienstverlening en continue veranderingen van de dreiging op internet is dit complex en nooit af. Het is dan ook onmogelijk de risico's voor 100% af te dekken.

Actuele ontwikkelingen
In de afgelopen jaren zijn er diverse datalekken geweest waarbij onbevoegden toegang hebben gekregen tot persoonsgegevens. Deze datalekken zijn afgehandeld conform procedure en wetgeving. Personeel speelt een belangrijke rol bij het voorkomen van datalekken, daarom wordt er geregeld aandacht gegeven aan bewustwording. Ook worden technische maatregelen genomen. Daarnaast worden processen aangepast.

In 2022 is de organisatie bezig geweest met de uitkomsten van de informatiebeveiliging audit. De audit was opgesplitst in 3 pijlers en per pijler waren er een aantal werkstromen/projecten benoemd.

1: Techniek
- Netwerksegmentatie (opgesplitst in 2 delen); status: wordt afgerond in eerste kwartaal 2023;
- Vulnerabilitymanagement (detecteren en verhelpen kwetsbaarheden in de IT-omgeving); status: basis is gerealiseerd, monitoring wordt ingeregeld in 2023.
- Security logging en monitoring (zien wat er gebeurt binnen de IT-omgeving); status: afgerond

2: Processen
- Hardening (aanvalsoppervlak verkleinen); status: nagenoeg afgerond
- Leveranciersmanagement; status: staat nog open (wervingsprocedure loopt)
- Incident respons processen (hoe om te gaan met security incidenten en de afhandeling daarvan); status: deels beschreven en geïmplementeerd, vervolg in 2023.
- Least priviledge principe (alleen noodzakelijk rechten voor het uitvoeren van de functie); status: doorgevoerd
- Verbeter assetmanagement (welke hardware/software is in gebruik); status: wordt afgerond in eerste kwartaal 2023

3: Bewustzijn
- Organiseer informatiebeveiliging a.d.h.v. risicogedreven aanpak; De BIO is gebaseerd op de internationale standaarden voor informatiebeveiliging en heeft risicomanagement als uitgangspunt. Met de BIO als richtlijn zal de informatiebeveiliging risicogedreven worden opgepakt.
- Vergroot Security Awareness; er is een ambtelijke werkgroep ingesteld die als opdracht heeft Security Awareness structureel te borgen in de organisatie.

Alle projecten zijn jaar overschrijdend en zullen ten dele in 2023 doorlopen. Sommige trajecten verlopen moeizaam door externe factoren. In de huidige arbeidsmarkt zijn moeilijk de juiste mensen te vinden, is er drukte bij leveranciers en zijn er leveringsproblemen van hardware. De ambtelijke bezetting is in 2022 versterkt met 3 medewerkers, maar er staan ook nog twee vacatures open (vulnerability en leveranciersmanagement).

In 2022 zijn bijna alle laptops/Surface's en MacBooks voorzien van VPN-software. Dat betekent dat het lokale internetverkeer op het device centraal gemanaged/gemonitord wordt.

Mede naar aanleiding van de ervaringen in andere gemeentelijke organisaties is het van belang te investeren in netwerksegmentatie. Dat is een belangrijke nieuwe technische maatregel om de nadelige gevolgen van een hack, bijvoorbeeld een ransomware aanval, te beperken. De netwerksegmentatie is in 2022 gestart en wordt in het eerste kwartaal van 2023 afgerond.

3.5.6 Digitalisering en datagedreven werken

Digitalisering verandert de maatschappij en daarmee onze organisatie. Deze veranderingen bieden kansen en ook uitdagingen. In 2022 is een meerjarenplan gemaakt om de complexiteit en gevraagde wendbaarheid te organiseren. We richten ons op het professionaliseren van de thema's informatiemanagement, procesmanagement en gegevensmanagement. Hierin komen digitalisering, procesgericht èn datagedreven werken bij elkaar. De digitalisering van het sociaal domein en het verbeteren van de informatiehuishouding van de eenheid Uitvoering Fysiek zijn nadrukkelijk in het plan betrokken. Om de digi- en datavaardigheid van de medewerkers te vergroten is in 2022 het 'Leerplatform' gelanceerd. Dit wordt in 2023 verder doorontwikkeld.

3.5.7 Privacy

Op het gebied van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), Wet politiegegevens (WPG) en privacy zijn in 2022 een aantal stappen gezet. In deze paragraaf wordt er teruggeblikt op deze doorontwikkeling en een beeld gegeven van de activiteiten die in 2022 zijn uitgevoerd. Dit doen we op basis van de belangrijkste thema's.

Bewustzijn

In 2021 is de start gemaakt met een bewustzijnsprogramma, waarbij voor de ambtelijke organisatie en externe inhuur deelname aan een eLearning verplicht wordt gesteld. Deze eLearning heeft als doel om het bewustzijn op het gebied van informatieveiligheid en werken met persoonsgegevens te vergroten. Ook in 2022 lag de focus op het vergroten van het bewustzijn binnen de organisatie.

Samenwerking in de regio

De functie van functionaris gegevensbescherming is nog niet vast ingevuld. In 2022 is de mogelijkheid verkend om deze functie regionaal in te vullen, maar dit heeft nog niet geleid tot samenwerking.

Wet politiegegevens (Wpg)

Op 1 maart 2019 is de wet politiegegevens (Wpg) in werking getreden. Deze wet richt zich op het verwerken van persoonsgegevens die in het kader van de opsporingstaak worden verwerkt door de BOA's (buitengewoon opsporingsambtenaren).
Om de kwaliteit van de omgang met persoonsgegevens te verbeteren schrijft de wet politiegegevens audits voor. Gemeenten dienden voor 31 december 2022 deze externe audit te laten uitvoeren en de resultaten te delen in een Wpg-audit rapport met de Autoriteit Persoongevens (AP). Almelo heeft , in tegenstelling tot veel andere gemeenten, tijdig de resultaten gedeeld de AP. De resultaten van de WPG-audit waren echter niet voldoende, waardoor in 2023 een verbeterplan zal worden opgesteld.

Data Protection Impact Assessment (DPIA)
Net zoals in 2021 is in 2022 een groot aantal DPIA's uitgevoerd. Een DPIA is een risicoanalyse met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens. Door de uitbreiding van systemen en koppelingen daartussen, waarbij ook persoonsgegevens worden verwerkt, neemt het aantal DPIA's jaarlijks toe. Ook vindt er inmiddels weer een actualisatie plaats van DPIA's, waarvan de AVG vereist dat die eens in de drie jaar herzien moeten worden.

3.5.8 Huisvesting

In 2022 zijn er vier huisvestingssporen nader uitgewerkt.

- Hybride werken
- Nieuwbouw Dagelijks Beheer
- Huisvesting wijkaccommodaties
- Huisvesting wijkteams

Hybride werken
Na corona is er zowel binnen Almelo als landelijk een discussie gestart om het traditionele werkplekconcept meer toekomstbestendig vorm te geven. Op basis van een uitgevoerde enquête, de ervaringen met betrekking tot thuiswerken in de coronatijd en de visie op hybride werken is in 2022 een nieuw werkplekconcept ontwikkeld. Op basis van het werkplekconcept is een voorstel ontwikkeld om de kantooromgeving meer toekomstbestendig te herinrichten. Hierin staat zowel de inzet en het vormgeven van multifunctionele ruimtes centraal alsook samenwerken, kennisoverdracht en ontmoeten. Ook worden de mogelijkheden voor hybride vergaderen verder geoptimaliseerd. Daarmee is dit strategisch huisvestingsspoor opgenomen en uitgewerkt binnen de reguliere bedrijfsvoeringstaken. Concreet zijn de volgende aspecten opgeleverd.

Thuiswerken

- Faciliteiten voor thuiswerken (bureaustoel/schermen en thuiswerkvergoeding) zijn uitgeleverd/gerealiseerd.
- Werkplekonderzoeken worden aangeboden en de hulp van arbodeskundigen kan worden ingeschakeld indien noodzakelijk/gewenst.

Herinrichting kantoorconcept

- Het voormalig bedrijfsrestaurant is omgeturnd naar een multifunctionele ruimte met een warme uitstraling en aantrekkingskracht om elkaar te ontmoeten. Tevens zijn extra overleg- en ontmoetingsruimtes gerealiseerd om sneller en integraler samen te werken aan maatschappelijke en politieke vraagstukken.
- De 19^{e} verdieping is aangepast naar een meer representatieve ontvangst- en inspiratieruimte die multifunctioneel en meer efficiënt kan worden ingezet.
- De "toren" wordt opnieuw heringericht waarbij de aantallen primaire werkplekken gebaseerd zijn op een werkplekfactor van 0,5 fte. Tevens wordt met de voorzieningen in de multifunctionele ruimtes en met thuiswerken een meer complete werkomgeving gefaciliteerd voor onze medewerkers.

Nieuwbouw Dagelijks Beheer (gemeentewerf)
In februari 2022 heeft de gemeenteraad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van de huisvesting van dagelijks beheer (nieuwe gemeentewerf). Daarmee is dit strategisch huisvestingsspoor omgezet naar een regulier uitvoeringsproject. In het tweede kwartaal van 2022 is gestart met milieuonderzoeken, asbestonderzoek, flora- en faunaonderzoeken en de toetsing aan de stikstofrichtlijnen. Parallel hieraan is het concept programma van eisen opgesteld. Het programma van eisen is met de gebruikers afgestemd en er hebben referentiebezoeken plaats gevonden bij andere gemeenten in Overijssel. Dit heeft geleid tot een bijstelling van het programma van eisen. Dit is gevisualiseerd en met de betrokken werkgroepen

besproken. Op basis het concept programma van eisen heeft in het vierde kwartaal een financiële doorrekening plaats gevonden. Dit geeft geen aanleiding tot een bijstelling van het beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet.

De impact van het programma van eisen is ook besproken met Twentemilieu. De huisvesting van Twentemilieu voldoet niet meer aan de huidige eisen ten aanzien van arbo en duurzaamheid. Daarmee liggen er mogelijkheden om de huisvesting te combineren met de bestaande nieuwbouw en het gehele terrein opnieuw in te richten. Hiermee kan een efficiencyslag worden doorgevoerd en kan een oplossing worden gevonden voor de mobiliteitsproblematiek bij het wegbrengen van afval. Naar aanleiding van deze afstemming heeft Twentemilieu de nadrukkelijke wens uitgesproken om mee te liften met de nieuwbouw. Twentemilieu is bereid om hiertoe een langdurig huurcontract aan te gaan. In de eerste helft van 2023 worden de wensen van Twentemilieu met betrekking tot de huisvesting en herinrichting van de milieustraat in relatie tot circulariteit in beeld gebracht, inclusief de financiële consequenties. Na afronding van dit onderzoek wordt deze afweging en (consequenties voor het) programma van eisen ter besluitvorming voorgelegd aan het college en de gemeenteraad.

Huisvesting wijkaccommodaties
In 2022 is een onderzoek uitgevoerd naar de wijkaccommodaties. De wijkaccommodaties hebben binnen de wijken een belangrijke rol voor inwonersinitiatieven en voor ketenpartners die hun dienstverlening op deze wijze dichtbij de inwoners kunnen uitvoeren. In het onderzoek is gekeken hoe het beheer en de exploitatie van de wijkcentra wordt vormgegeven, welke activiteiten daar vanuit de wijkopgaven zouden moeten plaatsvinden, de eigendomsverhoudingen van panden, en welke panden respectievelijk de functie van wijkaccommodatie en van buurthuis hebben. Daarbij is ook gekeken naar de subsidies die wij als gemeenten verstrekken aan de wijkcentra en/of stichtingen. Vanuit wijkgericht werken is per wijk in beeld gebracht wat de belangrijkste wijkopgaven zijn.

Het onderzoek naar de wijkaccommodaties en het formuleren van de wijkopgaven hangt nauw met elkaar samen, omdat de wijkaccommodaties een centrale rol kunnen spelen bij het realiseren van initiatieven en maatschappelijke opgaven. Op basis van de input heeft het college een bestuurlijke opgave en richting geformuleerd. Deze richting wordt vertaald naar een visie voor wijkaccommodaties en buurthuizen waarbij tevens een eenduidig kader voor beheer, exploitatie en subsidies wordt opgesteld. De verwachting is dat zowel de visie als het kader in het derde kwartaal van 2023 ter besluitvorming kunnen worden voorgelegd aan het college en de gemeenteraad.

Huisvesting wijkteams
De huisvesting van de wijkteams is afhankelijk van de evaluatie van de wijkgerichte toegang. Er is een enquête uitgevoerd onder de betrokkenen, het onderzoek wordt naar verwachting in het derde kwartaal van 2023 afgerond. Daarmee is er tevens inzicht in het aantal wijkteams en het programma van eisen voor de huisvesting. Op basis daarvan kan vastgesteld worden in hoeverre de wijkteams, die op dit moment nog niet in een bestaande wijkaccommodatie zijn geïntegreerd, alsnog gecombineerd kunnen worden met bestaande wijkaccommodaties in de wijken.

3.5.9 Rechtmatigheidsverantwoording
Inwerkingtreding voor de rechtmatigheidsverantwoording is ingaande 1 januari 2023. Binnen elke gemeente is het college verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording. Deze verantwoording wordt opgenomen in de jaarrekening. Decentrale overheden leggen daarmee zelfstandig verantwoording af over de naleving van geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening. De accountant zal daarbij nog wel een toetsing op de getrouwheid blijven uitvoeren.

In 2022 hebben wij ons verder voorbereid op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. De implementatie vraagt in 2023 waarschijnlijk nog om besluiten door de raad, bijvoorbeeld bij het vaststellen van het normenkader, het vaststellen van de rapportage- en tolerantiegrenzen en zo nodig het aanpassen van de financiële verordening.

3.5.10 Juridische zaken

Op verzoek van de raad is er met ingang van de jaarverantwoording 2021 een paragraaf juridische zaken opgenomen in de begroting en jaarstukken. In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het aantal lopende en afgeronde juridische procedures per rechtsgebied, de capaciteit die hiermee gemoeid is en de sturingsmogelijkheden die er zijn ten aanzien van de capaciteitsinzet.

Aantallen per rechtsgebied

We geven een overzicht van het aantal lopende, in behandeling genomen en/of afgeronde gerechtelijke zaken in 2022.

Bestuursrecht:

Voor wat betreft de bestuursrechtelijke geschillen zijn zaken behandeld op het gebied van sociaal zekerheidsrecht, ruimtelijke ordening, omgevingsrecht/handhaving en overige zaken, veiligheid en burgerzaken.

Hieronder wordt daar een opsomming van gegeven.

Sociaal zekerheidsrecht

Voor wat betreft sociaal zekerheidsrecht zijn 38 procedures afgerond. Het ging daarbij om:

- 15 beroepsprocedures met uitkomst ongegrond;
- 7 beroepsprocedures met uitkomst gegrond;
- 1 beroepsprocedure met een gegrondverklaring voor wat betreft ontvankelijkheid en voor het overige ongegrond;
- 2 beroepsprocedures met een niet-ontvankelijk verklaring;
- 6 beroepsprocedures waarbij het beroep is ingetrokken door de wederpartij;
- 2 hoger beroepsprocedures met uitkomst ongegrond;
- 1 hoger beroepsprocedure met een niet-ontvankelijk verklaring;
- 2 hoger beroepsprocedures waarbij het beroep is ingetrokken door de wederpartij;
- 2 voorlopige voorzieningen waarbij het ene verzoek is afgewezen en het andere verzoek is ingetrokken door de wederpartij.

Daarnaast zijn er in 2022 4 beroepsprocedures en 2 hoger beroepsprocedures tegen ons opgestart die nog niet behandeld zijn.

Ruimtelijke ordening

Er is 1 procedure afgerond in 2022. Het ging daarbij om een beroepszaak waarbij het ingediende beroep tegen het bestemmingsplan gegrond is verklaard. Daarnaast is er nog tegen 2 andere bestemmingsplannen beroep aangetekend. Deze zijn nog niet ingepland voor behandeling bij de Raad van State.

Omgevingsrecht/handhaving en overige zaken

Hierbij gaat het o.a. om procedures inzake het verlenen van omgevingsvergunningen, het opleggen van een last onder dwangsom of bestuursdwang, de behandeling van Woo verzoeken, het nemen van verkeersbesluiten en de behandeling van verzoeken om nadeelcompensatie.

Voor wat betreft de behandelde zaken kunnen de volgende resultaten worden gemeld:

- 1 beroepsprocedure met uitkomst ongegrond;

- 1 beroepsprocedure met uitkomst gegrond;
- 1 beroepsprocedure met een niet-ontvankelijk verklaring en een daartegen ingediend verzet ongegrond;
- 3 beroepsprocedures waarbij het beroep is ingetrokken door de wederpartij;
- 3 hoger beroepsprocedures met uitkomst ongegrond;
- 2 hoger beroepsprocedures waarbij het beroep is ingetrokken door de wederpartij;
- 6 voorlopige voorzieningen waarbij 4 verzoeken zijn afgewezen, 1 verzoek niet ontvankelijk is verklaard en 1 verzoek is toegewezen.

Ook is 1 beroep door de gemeente ingediend. Deze is niet-ontvankelijk verklaard.
De volgende zaken zijn nog in behandeling:

- 1 voorlopige voorziening;
- 11 beroepsprocedures;
- 2 hoger beroepsprocedures.

Veiligheid
Er zijn 4 procedures afgerond met de volgende uitkomsten:

- 2 beroepsprocedures met uitkomst ongegrond;
- 1 beroepsprocedures waarbij het beroep is ingetrokken door de wederpartij;
- 1 voorlopige voorziening waarbij het verzoek is afgewezen.

Daarnaast zijn er 2 beroepsprocedures en 1 hoger beroepsprocedure opgestart die nog niet behandeld zijn. Hierin zijn wij de verwerende partij.

Burgerzaken
Op het gebied van burgerzaken is 1 hoger beroep behandeld. Deze is gegrond verklaard.

Civiel recht:
De gemeente Almelo is hierin 4 keer de eisende partij geweest en 2 keer de verwerende partij. Op 31 december 2022 waren alle zaken afgerond. Daarbij zijn wij 5 keer in het gelijk en 1 keer in het ongelijk gesteld. Vier zaken (waarvan 2 lang lopende kwesties) zijn via een schikking afgerond.

Strafrecht:
Er is 1 strafrechtelijke procedure geweest waarbij de rechtmatigheid van de garagebox controles ter discussie is gesteld. De overtreders zijn strafrechtelijk veroordeeld en de controle is rechtmatig bevonden.

Nagenoeg alle bestuursrechtelijke zaken worden door de organisatie zelf opgepakt. Desgewenst kan ruggespraak met de stadsadvocaat plaatsvinden. Bij zaken met bijvoorbeeld een hoog afbreukrisico kan het voorkomen dat het dossier door hen wordt overgenomen met ondersteuning van de betrokken ambtenaren. Voor de civiele zaken geldt dat er, met uitzondering van kantonzaken tot 25.000 euro, arbeidszaken en huurzaken, sprake is van verplichte procesvertegenwoordiging.

Voor de aantallen klachten en bezwaren die zijn behandeld door de bezwaarschriftencommissies Algemene zaken en Sociaal domein wordt verwezen naar de paragraaf Dienstverlening in deze jaarverantwoording.

Interne capaciteit en sturingsmogelijkheden
Bij de Eenheid Concernzaken zijn 3 concernjuristen werkzaam bij wie ca. 2,0 fte aan capaciteit beschikbaar is voor juridische vraagstukken. Naast de juridische capaciteit op concernniveau zijn er juristen werkzaam bij de eenheden, bijvoorbeeld op het gebied van vergunningverlening & naleving, veiligheid en Sociale Zaken. De concernjuristen houden zich bezig met concernjuridische kwaliteitszorg zoals bevoegdheidsverdeling (delegaties en mandaten), verordeningenbeheer en coördinatie van Wob-verzoeken. Daarnaast worden zij

ingezet voor vragen van juridische aard waarvoor geen expertise binnen de eigen eenheden/teams voorhanden is of waarvoor aanvullende juridische expertise nodig is.

Op deze manier wordt getracht het aantal zaken waarvoor externe juridische expertise moet worden ingewonnen, zoveel mogelijk te beperken. Tevens ligt hieraan ten grondslag dat dossiers “aan de voorkant” goed opgepakt worden zodat voorkomen wordt dat er achteraf gerepareerd moet worden met alle gevolgen van dien. Vanuit de organisatie kunnen ook vooraf specifiek vragen aan de stadsadvocaten worden voorgelegd tijdens maandelijks inloopspreekuren. Ook toetsen de concernjuristen de juridische kwaliteit van bestuurlijke voorstellen. In geval van juridische vraagstukken zorgen de concernjuristen in samenspraak met de collega’s van de eenheden voor een juridisch houdbaar besluit.

De inhuur van een stadsadvocaat of juridische expertise anderszins verloopt via de concernjurist die hierin het accounthouderschap vervult. Doel hiervan is te voorkomen dat externe expertise wordt gevraagd terwijl deze kennis ook in “eigen huis” aanwezig is. De betrokken ambtenaren zorgen ervoor in overleg met concernzaken dat de dossiers compleet en overzichtelijk aan de advocaten worden aangeleverd, zodat de advisering efficiënter kan verlopen. Ze blijven inhoudelijk betrokken om goed te kunnen blijven sparren met de advocaten. Een eventuele (verdere) processtap dient eerst met concernzaken afgestemd te worden.

Externe inhuur
De gemeente Almelo heeft met een aantal kantoren raamcontracten afgesloten voor inhuur van specifieke juridische expertise. Het gaat daarbij om onderwerpen op het gebied van vastgoedtransacties, staatssteun, project- en gebiedsontwikkeling, bouwcontracten, aanbestedingen, inkoop, bestuurs- en omgevingsrecht. Als er specifieke zaken spelen op het gebied van arbeidsrecht en burger- en publiekszaken dan zijn daarvoor doorgaans ook vaste kantoren beschikbaar. In 2022 bedroegen de kosten die hiermee gemoeid waren afgerond 630.000 euro (was in 2021 727.000 euro).

Terugvordering zorggelden van zorgaanbieders
Wij kijken kritisch naar de kwaliteit van geleverde zorg. Mocht zorg niet geleverd zijn of van onvoldoende kwaliteit, dan wordt zorggeld teruggevorderd. Naar aanleiding van rechterlijke uitspraken en een getroffen schikking is in 2022 een bedrag van in totaal ongeveer 1,6 miljoen euro van zorgaanbieders terug ontvangen.

3.5.11 Frauderisico’s en continuïteit

Frauderisico's
De laatste jaren ontstaat er steeds meer aandacht voor fraude en fraudebewustzijn. Bij fraude gaat het om opzettelijke handelingen door één of meerdere personen binnen de gemeente, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen. Een voorbeeld is het betalen van valse facturen waarbij één of meerdere personen binnen de gemeente betrokken zijn. Dit type fraudes worden niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Vanaf het boekjaar 2022 zal de accountant in zijn controleverklaring meer aandacht besteden aan fraude en fraudebewustzijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om de risico-inschatting ten aanzien van frauderisico's en de door gemeenten verrichtte werkzaamheden om fraude te voorkomen en op te sporen. Op het moment dat eventuele fraudegevallen financieel omvangrijk zijn, dan zijn deze fraudes onderdeel van de getrouwheidsverklaring die de accountant afgeeft.

De fraude-risico’s maken integraal onderdeel uit van ons risicomanagement. Er is echter nog geen sprake van een schriftelijke frauderisicoanalyse, waarbij ook expliciet aandacht is voor de drie fraude-elementen, gelegenheid, druk en rationalisatie. De gemeente Almelo gaat vanaf het tweede kwartaal van 2023 uitvoering

geven aan het opzetten van een frauderisicoanalyse. De gemeente zal de resultaten hiervan vanaf boekjaar 2023 toelichten in de paragraaf bedrijfsvoering.

Continuïteit
De jaarrekening is opgesteld op basis van een continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarstukken hebben wij de risico's met betrekking tot de continuïteit geëvalueerd aan de hand van de, tot het moment van vaststellen van de jaarstukken, beschikbare informatie waaronder de begroting en de financiële kengetallen inclusief de weerstandsratio.

De gemeente beschikt over (meer dan) voldoende weerstandsvermogen om de onderkende risico's op te vangen. Voorts laat de liquiditeitsprognose zien dat wij in staat zijn om in voldoende mate aan onze directe betalingsverplichtingen te voldoen. De gemeente Almelo beschikt over een structureel en reëel sluitende begroting voor 2023. Op basis van de Perspectiefnota 2024-2027 zal er ook in de jaren 2024 en 2025 naar verwachting sprake zijn van een sluitende begroting. Voor de periode vanaf 2026 geldt dat de meerjarenraming op dit moment nog een tekort laat zien. Gelet op de onzekerheid ten aanzien van de gemeentefinanciën vanaf 2026 monitoren wij dit tekort met verscherpte aandacht binnen onze P&C-cyclus. Waar nodig zullen daarbij tijdig maatregelen worden getroffen, zodanig dat er ook op langere termijn sprake is van een reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting.

Op basis hiervan nemen wij het standpunt in dat er thans geen materiële onzekerheid dan wel onzekerheid bestaat rond het voortbestaan van de gemeente. In aanvulling hierop merken wij op dat de continuïteit van gemeentelijke overheden in zijn algemeenheid nimmer in het geding is, gelet op het vangnet zoals omschreven in artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet (Fvw).

3.6 Verbonden partijen

3.6.1 Samenvatting

- Om haar taak uit te voeren heeft Ontplooj het alleenrecht op de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten gekregen. De DVO over uitvoering Wsw en Nieuw beschut is voor een periode van 5 jaar afgesloten. Evaluatie hiervan zal in 2025 plaatsvinden.
- De Stadsbank is in 2022 gestart met het vormgeven van een nieuwe dienstverleningsmodel en bijbehorend financieringsmodel. Er is een uitdrukkelijke wens om de dienstverlening te verbeteren met name door beter aan te sluiten bij de lokale dienstverlening van 22 gemeenten, maar ook om versnelling in de processen te verkrijgen.
- Samen Twente is als nieuwe verbonden partij gestart in 2022. Samen Twente is ontstaan vanuit de voormalige Regio Twente en in opgericht door de 14 Twentse gemeenten. De organisatie bestaat uit de Gemeentelijke gezondheidsdienst Twente (GGD Twente), Veilig Thuis Twente (VTT) en de organisatie voor inkoop van zorg en Jeugd in Twente (OZJT). Daarnaast is de gemeenschappelijke regeling gastorganisatie voor Kennispunt Twente en Samen14.
- In 2022 is de Industriegebouw Maatschappij (IGM) verder afgebouwd, hetgeen resulteert in extra aflossingen van de door de gemeente verstrekte leningen aan de IGM. De laatste aflossing zal naar verwachting medio 2023 plaats gaan vinden.
- Uit de jaarlijkse risico-inventarisatie van onze verbonden partijen blijkt dat Twence en de Omgevingsdienst Twente een hoog risico scoren. Voor deze verbonden partij hanteren wij een verhoogd en intensief toezichtregime.

3.6.2 Beleid verbonden partijen

- Kadernota governance 2015
- Uitvoeringsnota Verbonden partijen
- Situationeel toezicht verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de beleidsmatige en financiële betrokkenheid van de gemeente bij verbonden partijen. Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.
Er is een *bestuurlijk belang* als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Van een *financieel belang* is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van een faillissement van de organisatie, of wanneer financiële problemen bij de organisatie kunnen worden verhaald bij de gemeente.

De paragraaf Verbonden partijen is een verplichte paragraaf en kent een aantal vaste onderdelen. De paragraaf moet ten minste informatie bevatten over de omvang van het eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat aan het begin en het einde van het rapportagejaar. Hiervoor gebruiken we de meest recente gegevens. Voor de leesbaarheid nemen wij deze financiële gegevens op in de bijlage behorende bij deze jaarverantwoording.

3.6.3 Actuele ontwikkelingen

Hieronder vindt u een toelichting op de verbonden partijen waarbij in 2022 sprake was van majeure ontwikkelingen en/of risico's.

Stadsbank

De Stadsbank is in 2022 gestart met het vormgeven van een nieuw dienstverleningsmodel en bijbehorend financieringsmodel. Er is een uitdrukkelijke wens om de dienstverlening te verbeteren, onder andere door beter aan te sluiten bij de lokale dienstverlening van 22 gemeenten, maar ook om versnelling in de processen te verkrijgen. In juli 2022 heeft het Algemeen Bestuur de Strategische Agenda vastgesteld. Vanuit dit toekomstprofiel zijn voor de uitwerking van de nieuwe dienstverlening en de bekostiging de ontwikkelopgaven Klantreis 2023 geformuleerd. De meerwaarde en impact van de klantreis 2023 is echter nog lastig meetbaar. Met de klantreis beoogt de Stadsbank meer klanten duurzaam financieel redzaam te maken.

Twence

Ook in 2022 heeft Almelo zich ingezet om het eigenaarschap van deze verbonden partij te beëindigen, conform de wens van de gemeenteraad van Almelo uit 2015. Deze wens heeft de raad tijdens de begrotingsbehandeling in november nogmaals bevestigd. In 2022 is, na een bemiddeling van de heer Staal (oud-Commissaris van de Koning), door alle aandeelhouders en het bedrijf besloten tot een proces van aan- en verkoop van de aandelen van Almelo, Oldenzaal en Twenterand. Dit proces is nog gaande. Door AVR is afgelopen jaar een bodemprocedure aangespannen tegen Twence en alle aandeelhouders. De claim van AVR gaat over de vraag of aandeelhoudende gemeenten hun huishoudelijke afval al dan niet via een aanbesteding moeten laten verwerken. Op 1 februari 2023 heeft de rechter de claims van AVR afgewezen, onbekend is of AVR tegen deze uitspraak in beroep gaat.

Ontplooj

De gemeente Almelo heeft samen met de gemeenten, Twenterand, Wierden en Tubbergen stichting Ontplooj in het leven geroepen. Ontplooj zorgt voor de uitvoering van de Wsw en onderdelen van de Participatiewet door mensen te begeleiden naar en tijdens gesubsidieerde arbeid, de werkgeverstaken voor de gemeenten uit te voeren en contracten te sluiten met inleners/afnemers van gesubsidieerde arbeid. Daarnaast draagt Ontplooj zorg voor trajecten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, met het oog op toekomstige inpassing op (gesubsidieerde) arbeid. De gemeenten Almelo, Twenterand, Wierden en Tubbergen maken gebruik van de diensten van Ontplooj door een dienstverlenings-overeenkomst af te sluiten. Om haar taak uit te kunnen voeren heeft Ontplooj het alleenrecht op de uitvoering van de Wsw voor de deelnemende gemeenten gekregen.

3.6.4 Risicoanalyse verbonden partijen

Jaarlijks, in de voorbereiding op de programmabegroting, inventariseren wij de risico's in relatie tot onze verbonden partijen. De uitkomsten van de risicoscores zijn afgezet tegen de hoogte van ons financieel belang met de verbonden partij. De afweging van het organisatierisico en het financieel belang leidt uiteindelijk tot een totaal risicoscore van de verbonden partij.

Situationele sturing en toezicht

Op basis van de classificatie van het risico van de verbonden partij passen wij maatwerk toe in het toezicht op verbonden partijen. Hierbij onderscheiden wij de volgende drie toezichtregimes: minimaal toezicht, basis toezicht en verhoogd of intensief toezicht.

Verbonden partij	Risico score organisatie	Financieel belang	Risico score totaal	Mutatie risico score	Toezicht regime
Twence	Hoog	Gemiddeld	Hoog	–	Intensief

Omgevingsdienst Twente	Midden	Groot	Hoog	↑	Intensief
Samen Twente	Hoog	Gemiddeld	Midden	–	Basis
Recreatieschap Twente	Hoog	Gemiddeld	Midden	–	Basis
Regionaal Bedrijventerrein Twente	Midden	Groot	Midden	–	Basis
Veiligheidsregio Twente	Midden	Gemiddeld	Midden	–	Basis
Ontplooj	Midden	Gemiddeld	Midden	–	Basis
Sportbedrijf Almelo	Hoog	Gemiddeld	Midden	–	Basis
Stadsbank Oost Nederland	Midden	Klein	Midden	–	Minimaal
Industriegebouw Maatschappij	Laag	Groot	Laag	↓	Basis
Twente Milieu	Laag	Gemiddeld	Laag	–	Basis
Cogas	Laag	Gemiddeld	Laag	–	Basis
Euregio	Laag	Klein	Laag	–	Minimaal
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	Laag	Klein	Laag	–	Minimaal
Bank Nederlandse Gemeenten	Laag	Klein	Laag	–	Minimaal
Openbaar Lichaam Crematoria Twente	Midden	Klein	Laag	–	Minimaal

Toelichting

Twence
Het risicoprofiel van Twence blijft in de categorie "hoog". In 2022 is, na een bemiddeling van de heer Staal (oud-Commissaris van de Koning), door alle aandeelhouders en het bedrijf besloten tot een proces van aan- en verkoop van de aandelen van Almelo, Oldenzaal en Twenterand. Dit proces is nog gaande. De uitkomsten zijn nog niet zeker.

Omgevingsdienst Twente
Het risicoprofiel van de Omgevingsdienst Twente is in 2022 gestegen van ''midden" naar de categorie "hoog". Bij de oprichting van de ODT heeft de gemeente Almelo robuust ingebracht, in tegenstelling tot aantal andere gemeenten. Dit heeft ervoor gezorgd dat de uitvoeringscapaciteit voor Almelo is gebruikt voor andere deelnemers. Dit heeft geleid tot flinke achterstanden bij Almelo. Daarnaast bleef de uitvoering binnen het (milieuspecialistisch) pluspakket achter bij de programmering. Voor het komend jaar wordt er vanuit de bestemmingsreserve extra budget beschikbaar gesteld voor uitbreiding van de capaciteit, om de in het verleden ontstane werkvoorraad over een periode van twee jaar deels te verlagen. Het risico op niet realiseren van de productie aantallen blijft reëel.

3.7 Grondbeleid

3.7.1 Samenvatting

- Het jaarresultaat 2022 van het grondbedrijf bedraagt afgerond 3,4 miljoen euro positief.
- De begrote eindresultaten van alle grondexploitaties en deelnemingen daarin, zijn het afgelopen jaar met afgerond 3,1 miljoen euro verbeterd. Daarvan heeft 1,4 miljoen euro betrekking op nog lopende grondexploitaties.
- De verkopen van bouwgrond voor bedrijventerreinen zijn in 2022 achtergebleven op de raming. De verkoop van bouwgrond voor woningbouw ging daarentegen voorspoediger dan verwacht.
- Per 31-12-2022 zijn er 11 lopende grondexploitaties, waarvan er 8 verlieslatend zijn en 3 winstgevend.
- De benodigde weerstandscapaciteit voor de gemeentelijke grondexploitaties is iets afgenomen ten opzichte van vorig jaar en bedraagt 4,4 miljoen euro per 31-12-2022.

Resultaten grondbedrijf	Grex-resultaat ontwikkeling		Jaarresultaat 2022 grondbedrijf		Mutaties toekomstige winst	
Omschrijving	V	N	V	N	V	N
Verlieslatende grondexploitaties woningbouw		381		381		
Winstgevende grondexploitaties woningbouw	-449		-2.055			1.606
Verlieslatende grondexploitaties werklocaties	-1.339		-1.339			
Winstgevende grondexploitaties werklocaties	0		0			
Resultaat lopende grondexploitaties	**-1.407**		**-3.013**		**1.606**	
Afgesloten grondexploitaties	-316		-352			
Nog uit te voeren werken (nutvw)	-38		-38			
Resultaat deelneming XL Businesspark	-1.334					
Totaal jaarresultaat	**-3.095**		**-3.403**		**1.606**	

Bedragen x 1.000 euro

3.7.2 Beleid grondexploitaties

3.7.2.1 Gemeentelijk grondbeleid

Grondbeleid gaat in belangrijke mate over de productie van bouwgrond, de wijze waarop die tot stand komt en hoe de bouwgrond verkocht en gebruikt wordt ten behoeve van de opstal realisatie. Het primaat voor het uitvoeren van dat gemeentelijk grondbeleid ligt bij het college van B en W. Het college heeft daarbij een actieve informatieplicht richting de gemeenteraad. Grondbeleid is, net als vastgoedbeleid in algemene zin, een sturingsmiddel voor de gemeente. Het grondbeleid heeft een volgend en ondersteunend karakter voor doelstellingen op andere beleidsvelden. Via grondbeleid kan een nadere invulling worden gegeven aan het realiseren van ruimtelijke doelstellingen. Over de financiële gevolgen van het gevoerde beleid wordt jaarlijks gerapporteerd in de paragraaf grondbeleid van de jaarrekening.

Gemeenten hebben in beginsel de keuze tussen het voeren van actief of faciliterend grondbeleid. Bij actief grondbeleid koopt de gemeente ruwe bouwgrond aan, maakt deze bouw- en woonrijp en verkoopt de bouwrijpe grond. Bij faciliterend grondbeleid produceert de gemeente zelf geen bouwgrond, maar laat dit over aan private ontwikkelaars.

De gemeente Almelo voert een pragmatisch grondbeleid, waarbij per project wordt bekeken welk beleid het beste kan worden gevoerd. Dit wordt mede bepaald door in het verleden gemaakte keuzes (al of niet ooit gronden aangekocht) en locatieafhankelijke aspecten zoals eigendomsverhoudingen (hebben bijvoorbeeld ontwikkelaars grondpositie om zelf realiseren) en financiële consequenties (is de grondexploitatie winstgevend of verlieslatend).

Grondexploitaties zijn ruimtelijke projecten, met bouwgrondproductie als hoofdmoot, waarvan de raad de exploitatiebegroting heeft vastgesteld. Deze door de raad vastgestelde grondexploitatiebegrotingen fungeren als financieel en inhoudelijk kader voor het college van B en W waarbinnen zij verder gaat met de realisatie van een project. Ook fungeert de grondexploitatiebegroting als een 'voorspelling' van de te verwachten kosten en opbrengsten en het begrote financiële eindresultaat.

Jaarlijks worden alle grondexploitaties ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Dit gebeurt bij de vaststelling van het Meerjaren Perspectief Grondbedrijf (MPG). De waardering van de grondexploitaties, die als onderhanden werk op de balans staan van de Jaarverantwoording 2022, is hiervan afgeleid.

3.7.2.2 Uitgangspunten bij actualiseren grondexploitatiebegrotingen

Grondexploitaties worden begroot op basis van reële uitgangspunten. Het realiteitsgehalte van een grondexploitatiebegroting wordt bepaald door de (combinatie van de) volgende begrotingselementen:

- begrote kosten (hoeveelheden x eenheidsprijzen)
- begrote opbrengsten (hoeveelheden x eenheidsprijzen)
- kostenstijging (% en fasering)
- opbrengstenstijging (% en fasering)
- rentelasten en rentebaten (% en fasering)

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd bij de actualisatie van de grondexploitaties in het kader van het MPG 2023 en de jaarverantwoording 2022.

De parameters voor prijsontwikkeling en rente

Een onderdeel van een grondexploitatiebegroting is het begroten van de factor tijd. Dit omdat grondexploitaties een lange looptijd hebben, waardoor rekening moet worden gehouden met kostenstijging, opbrengstenstijging en rentekosten. Om zo reëel mogelijke parameters te hanteren wordt ieder jaar onderzocht hoe de prijzen zich in het verleden hebben ontwikkeld en welke prijsontwikkelingen, mede op basis van die kennis, worden verwacht.

De toegestane toe te rekenen rente wordt gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Voor het jaar 2023 is de toe te rekenen rente berekend op 1,3% op jaarbasis. Voor het jaar 2024 wordt hiervan ook uitgegaan. Voor de jaren daarna worden de financieringslasten voorzichtigheidshalve begroot op basis van een rekenrente van 1,8%.

De kosten van het bouw- en woonrijp maken zijn de afgelopen jaren flink gestegen. Deze reeds gerealiseerde prijsstijgingen zijn doorvertaald in de nominaal begrote kosten van het bouw- en woonrijp maken. Over 2022 is een gemiddelde kostenstijging van circa 10% verwerkt in de eenheidsprijzen. Deze stijging is verwerkt in het resultaat van de geactualiseerde grondexploitaties.

Het onderzoek naar de prijsontwikkelingen en de rente heeft geresulteerd in het hanteren van de volgende parameters voor het begroten van de prijsstijgingen en de rentekosten voor de komende jaren.

Jaar	Kostenstijging	Opbrengstenstijging		Rente
		Woningbouw	Bedrijventerrein	
2023*	4,0%	0,0%	0,0%	1,30%
2024	3,0%	2,0%	2,0%	1,30%
2025 t/m 2032	2,0%	2,0%	2,0%	1,80%
2033 ev.	2,0%	0,0%	0,0%	1,80%

* kosten-/opbrengstenstijgingen in 2022 zijn reeds verwerkt in de gehanteerde eenheidsprijzen op 01-01-2023

De fasering van het programma
Het 'bouwprogramma' vormt een belangrijk kader voor de grondexploitatie. Op basis van prognoses wordt het bouwprogramma in de tijd gezet (gefaseerd), om de rentekosten en prijsontwikkelingen te kunnen begroten.

De fasering van de grondexploitaties met betrekking tot woningbouw zijn mede gebaseerd op de belangrijkste kaders voor de woningbouwplanning en –programmering: Woonvisie Almelo 2020-2030 en de Regionale Woonagenda Twente 2030. Het uitgangspunt bouwen voor de lokale behoefte is door de Regionale Woonagenda Twente nu aangevuld met een bovenlokale opgave. Almelo gaat uit van een bijdrage aan deze opgave met 2.200 woningen. Met de Nationale Woon- en Bouwagenda stimuleert het rijk provincies, gemeenten en ontwikkelaars om 900.000 woningen te bouwen tot en met 2030. Het huidige woningbouwprogramma 2021 t/m 2030 plant een gemiddelde uitbreiding van de woningvoorraad van circa 380 woningen per jaar. Hiermee geven we invulling aan de Woonvisie Almelo 2020-2030 en de Regionale Woonagenda Twente. De raad heeft de woningbouwplanning en -programmering 2021 t/m 2030 begin 2023 vastgesteld.

Er is momenteel veel in beweging op de woningmarkt. De provincie en gemeenten in Twente hebben de Regionale Woonagenda Twente 2030 getekend. De essentie hierin is: harde en zachte plancapaciteit versnellen en nieuwe plannen ontwikkelen voor de bovenlokale opgave.

In juni 2021 heeft Almelo een notitie opgesteld voor het regionaal bestuurlijk overleg bedrijventerreinen. In deze notitie heeft Almelo onderbouwd dat uitgifte van de 10 hectare gerechtvaardigd is op basis van de sterke vraag naar bedrijfskavels. In dit overleg hebben de overige 13 gemeenten en Provincie Overijssel ingestemd met alsnog uitgifte van de 10 hectare per 1 augustus 2021, die eerder door de gemeente Almelo was gedeprogrammeerd. De uitgifte hiervan staat gefaseerd in 2022-2023.

In de tweede helft van 2022 is in opdracht van de gemeente Almelo door de Stec-groep het onderzoek "Marktperspectief bedrijventerreinen" uitgevoerd. Almelose ondernemers hebben volgens de onderzoekers, uitgaande van het hoge scenario, tot 2035 behoefte aan 48 hectare bedrijfsgrond. Almelo gebruikt de gegevens voor de uitwerking van haar verstedelijkingsopgave, zoals vastgelegd in de Omgevingsvisie, Uitvoeringsagenda Stadsontwikkeling en de ruimtelijke programmatische visie.

In 2022 heeft in opdracht van de Provincie Overijssel een provinciaal programmeringsonderzoek plaatsgevonden voor de periode 2023 – 2030. De uitkomsten van het onderzoek worden in het 1e kwartaal van 2023 verwacht. Op basis daarvan worden regionale afspraken gemaakt. Afspraken over de verdeling van uitgeefbare grond en vooral over de vestigingscriteria voor bedrijven.

Winst- en verliesname
Als er een tekort wordt begroot, dient ter dekking van dit gehele tekort een voorziening te worden getroffen. Indien een grondexploitatie winstgevend is, dan wordt de percentage of completion methode toegepast, waarbij naar rato van de voortgang van de realisatie van kosten en opbrengsten, een deel van de begrote winst moet worden genomen.

3.7.3 Actuele ontwikkelingen

In onderstaande tabel wordt de prognose voor 2022 afgezet tegen de werkelijk gerealiseerde verkopen.

Verkoopresultaten	Verkoop hectare	
Werklocaties en overige	Begroot	Werkelijk
Dempen haven Dollegoor	1,1	1,4
Rohof	0,3	0,0
Bedrijvenpark Twente Noord	6,4	2,2
Weggeler	0,3	0,0
Totaal werklocaties en overige	**8,1**	**3,6**

Verkoopresultaten	Verkoop aantal kavels	
Woningbouwlocaties	Begroot	Werkelijk
Chiel Dethmerstraat	14	0
Almelo Noord Oost	50	72
Weggeler	2	2
Totaal woningbouwlocaties	**66**	**74**

De verkopen van bouwgrond voor bedrijventerreinen zijn in 2022 achtergebleven op de raming. In 2022 hebben we 3,6 hectare bouwgrond (raming 8,1 ha) verkocht ten behoeve van bedrijven. De verkoop van bouwgrond voor woningbouw ging daarentegen voorspoediger dan verwacht. In 2022 is grond voor 74 kavels verkocht terwijl uitgegaan was van 66 kavels. Er zijn met name veel meer kavels in het project Almelo Noord Oost verkocht dan was voorzien.

Daarnaast is een overeenkomst gesloten voor de verkoop van grond ten behoeve van 14 woningen in het project Chiel Dethmerstraat. Omdat de feitelijke levering in 2023 plaats zal vinden zijn deze woningen niet inbegrepen in bovenstaande tabel.

3.7.4 Huidige financiële posities

3.7.4.1 Jaarresultaat 2022 grondbedrijf

De begrote eindresultaten van alle grondexploitaties en deelnemingen daarin, zijn het afgelopen jaar met afgerond 3,1 miljoen euro verbeterd.

Resultaten grondbedrijf	Grex-resultaat ontwikkeling		Jaarresultaat 2022 grondbedrijf		Mutaties toekomstige winst	
Omschrijving	V	N	V	N	V	N
Verlieslatende grondexploitaties woningbouw		381		381		
Winstgevende grondexploitaties woningbouw	-449		-2.055			1.606
Verlieslatende grondexploitaties werklocaties	-1.339		-1.339			
Winstgevende grondexploitaties werklocaties	0		0			
Resultaat lopende grondexploitaties	**-1.407**		**-3.013**		**1.606**	
Afgesloten grondexploitaties	-316		-352			
Nog uit te voeren werken (nutvw)	-38		-38			
Resultaat deelneming XL Businesspark	-1.334					
Totaal jaarresultaat	**-3.095**		**-3.403**		**1.606**	

Bedragen x 1.000 euro

De lopende grondexploitaties
Er zijn in 2022 vijf grondexploitaties geopend: Heetveldsweg, Ary Schefferstraat, Savornin Lohmanstraat, G.T. Rietveldstraat en Gravenstraat. Per 31-12-2022 zijn er daarmee in totaal 11 lopende grondexploitaties. De resultaten van deze grondexploitaties zijn per saldo met ruim 1,4 miljoen euro verbeterd. In de jaarrekening 2022 wordt een positief resultaat van circa 3 miljoen euro verantwoord. Hiervan heeft afgerond 2,1 miljoen euro betrekking op een aanvullende tussentijdse winstname uit het grondexploitatie Almelo Noord Oost. Het resterende resultaat op de lopende grondexploitaties hangt samen met een per saldo vrijval van getroffen verliesvoorzieningen voor verlieslatende grondexploitaties.

Afgesloten grondexploitaties
De grondexploitaties Dempen haven Dollegoor en Noorderes zijn inmiddels gerealiseerd, waardoor deze per 31-12-2022 kunnen worden afgesloten. Dit leidt tot een winstneming van 352.000 euro in het boekjaar 2022.

Resultaat voorzieningen nog uit te voeren werken (nutvw)
Ter dekking van de resterende werkzaamheden van reeds afgesloten grondexploitaties is een voorziening getroffen. Door actualisatie van de ramingen van nog te maken kosten kan dit boekjaar een deel van de voorziening vrijvallen, namelijk circa 38.000 euro.

Resultaat deelneming Businesspark XL
Sinds vorig jaar is de grondexploitatie van het XL Businesspark winstgevend. De verbetering van het resultaat op de grondexploitatie van XL Businesspark wordt verantwoord in de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) en leidt in 2022 niet tot resultaat in de gemeentelijke jaarrekening. Almelo neemt voor 23% deel in het RBT/XL Businesspark.

3.7.4.2 Voortgang boekjaar 2022

Het geïnvesteerd vermogen in de grondexploitaties is het afgelopen jaar met ruim 14 miljoen euro afgenomen tot ruim 44 miljoen euro ultimo 2022.

Grondexploitaties	Boekwaarde 1-1-2022	Rente	Kosten	Opbrengsten	Boekwaarde 31-12-2022
Werklocaties					
Rohof	10.236	133	18		10.387
Rhijnbeek	12.143	158	65		12.366
Bedrijvenpark Twente Noord	8.213	107	156	1.819	6.656
Subotaal werklocaties	**30.592**	**398**	**239**	**1.819**	**29.409**
Woningbouw					
Chiel Dethmerstraat	2.362	31	82		2.475
Almelo Noord Oost	18.292	238	2.653	14.564	6.618
Heetveldsweg			42		42
Ary Scheffersstraat			23		23
Savornin Lohmanstraat			25		25
G.T. Rietveldstraat			50		50
Gravenstraat			76		76
Weggeler	5.658	74	103	131	5.703

Subtotaal woningen	**26.312**	**343**	**3.054**	**14.695**	**15.012**
Subtotaal lopende grexen	**56.903**	**741**	**3.293**	**16.514**	**44.421**
Dempen haven Dollegoor	1.265	16	171	1.633	-180
Noorderes	-211	-3	152		-62
Totaal incl. afgesloten grex	**57.958**	**754**	**3.616**	**18.147**	**44.179**

Bedragen x 1.000 euro

3.7.4.3 Actuele stand van zaken per 31-12-2022

Per 31 december 2022 zijn er 11 lopende grondexploitaties waarin per saldo ruim 44 miljoen is geïnvesteerd.

Met de nog te realiseren opbrengsten minus de nog te maken kosten wordt naar verwachting ruim 28 miljoen euro 'terugverdiend' op de gedane investeringen, waardoor de grondexploitaties per saldo op een te verwachten tekort koersen van ruim 16 miljoen euro.

Er zijn 8 verlieslatende grondexploitaties met in totaal een tekort van ruim 27,5 miljoen euro. Dit tekort is geheel afgedekt door getroffen verliesvoorzieningen. Er zijn 3 winstgevende grondexploitaties met een begrote winst van 11,5 miljoen euro. Hiervan is bijna 7,5 miljoen euro aan winst tussentijds reeds genomen.

grex-begrotingen	Boekwaarde	Nog te maken		Eind	Geraamd eindresultaat		Winst/
	31-12-2022	Kosten	Opbrengsten	jaar	Eindwaarde	op CW (2%)	verlies
Werklocaties							
Rohof	10.388	1.174	-525	2024	11.036	10.608	verlies
Rhijnbeek	12.366	2.532	-7.136	2025	7.762	7.314	verlies
Bedrijvenpark Twente Noord	6.656	4.279	-9.698	2025	1.237	1.166	verlies
Subotaal werklocaties	**29.410**	**7.985**	**-17.359**		**20.035**	**- 19.088**	
Woningbouw							
Chiel Dethmerstraat	2.474	1.333	-1.234	2023	2.573	2.522	verlies
Almelo Noord Oost	6.618	11.262	-30.392	2027	-12.512	-11.332	winst
Heetveldsweg	42	820	-853	2024	10	9	verlies
Ary Schefferstraat	23	549	-680	2025	-108	-102	winst
Savornin Lohmanstraat	25	249	-311	2024	-36	-35	winst
G.T. Rietveldstraat	50	455	-448	2024	57	55	verlies
Gravenstraat	76	624	-353	2024	347	333	verlies
Weggeler	5.703	2.115	-1.916	2025	5.902	5.561	verlies
Subtotaal woningen	**15.011**	**17.407**	**-36.187**		**-3.767**	**-11.469 8.480**	
Totaal	**44.421**	**25.392**	**-53.546**		**16.268**	**27.568**	
Bedragen x 1.000 euro		**-28.154**			**16.268**		

3.7.4.4 Resultaatontwikkeling grondexploitaties

Alle grondexploitaties zijn ten behoeve van de jaarrekening 2022 geactualiseerd. De gemaakte kosten en gerealiseerde opbrengsten zijn aan de boekwaarde toegevoegd en tevens zijn de ramingen van de nog te maken kosten en nog te realiseren (grond)opbrengsten bijgesteld op basis van de laatste inzichten en actuele ontwikkelingen.

In de onderstaande tabel wordt weergegeven hoe de begrote resultaten zich ten opzichte van vorig jaar hebben ontwikkeld en welk deel daarvan direct, dan wel in de komende jaren, ten laste of ten gunste van het jaarresultaat komt.

Grondexploitaties	Winst /	Result. CW 1-1-2023		Verschil		Mutatie		
	verlies	JR2021	JR2022	V	N	verliesv.z.	winstneming	toek.winst
Werklocaties								
Rohof	verlies	10.652	10.608	-44		-44		
Rhijnbeek	verlies	7.313	7.314		1	1		
Bedrijvenpark Twente Noord	verlies	2.462	1.166	-1.296		-1.296		
Subtotaal werklocaties		**20.427**	**19.088**	**-1.339**		**-1.339**		
Woningbouw								
Chiel Dethmerstraat	verlies	2.532	2.522	-9		-9		
Almelo Noord Oost	winst	-11.020	-11.332	-312			-2.055	1.743
Heetveldsweg	verlies		9		9	9		
Ary Schefferstraat	winst		-102	-102				-102
Savornin Lohmanstraat	winst		-35	-35				-35
G.T. Rietveldstraat	verlies		55		55	55		
Gravenstraat	verlies		333		333	333		
Weggeler	verlies	5.569	5.561	-7		-7		
Subtotaal woningen		**-2.919**	**-2.989**	**-68**		**381**	**-2.055**	**1.606**
Totaal		**17.508**	**16.099**	**-1.407**		**-958**	**-2.055**	**1.606**
Totaal jaarresultaat 2022						**-3.013**		

Bedragen x 1.000 euro

Hieronder worden de belangrijkste wijzigingen toegelicht.

Rohof: Het begrote financiële eindresultaat van deze grondexploitatie is nagenoeg gelijk gebleven. Het project maakt onderdeel uit van het project Spoorzone waar thans een visie voor wordt opgesteld.

Rhijnbeek: Het resultaat van grondexploitatie Rhijnbeek blijft nagenoeg gelijk. Begin maart 2023 heeft de Raad van State de reactieve aanwijzing van de provincie tegen het bestemmingsplan vernietigd. Dit betekent dat het vastgestelde bestemmingsplan nu gepubliceerd kan worden en er nog beroep kan worden aangetekend door derden.
De Raad van State zal deze beroepen behandelen. Deze beroepsprocedure staat de realisatie nog in de weg. Pas na uitspraak van de Raad van State wordt duidelijk of het bestemmingsplan onherroepelijk wordt en de grond geleverd kan worden.

Bedrijvenpark Twente Noord: De forse verbetering van het resultaat met 1,3 miljoen euro wordt veroorzaakt doordat er meer grond onder het hoogspanningstracé uitgegeven kan worden. De eerder getroffen verliesvoorziening kan worden teruggebracht naar 1,2 miljoen euro.

Chiel Dethmerstraat: Het begrote financiële eindresultaat van deze grondexploitatie is nagenoeg gelijk gebleven. De verkoopovereenkomst is gesloten en de overdracht zal in 2023 plaatsvinden.

Almelo Noord Oost: De verkopen op Almelo Noord Oost gingen ook in 2022 voorspoedig. Ondanks een indexatie van de kosten kan er per 01-01-2023, door versnelde uitgifte en de algehele voortgang (hoger percentage van de gerealiseerde winst op eindwaarde), circa 2,1 miljoen euro aanvullende winst genomen worden.

Heetveldweg: Dit project is in 2022 in exploitatie genomen. Het betreft een binnenstedelijke woningbouwlocatie voor de bouw van circa 21 woningen. Aanvankelijk was een kleine winst geprognosticeerd (circa 8.000 euro). Het project kent per 01-01-2023, ten gevolg van bijstelling (indexatie) van de kosten een verlies van ruim 9.000 euro. Ter hoogte van dit bedrag is een verliesvoorziening getroffen.

Ary Schefferstraat: Dit project is in 2022 in exploitatie genomen. Het betreft een binnenstedelijke woningbouwlocatie voor 10 woningen. De geprognosticeerde winst bedroeg ruim 165.000 euro. Ten gevolg van bijstelling (indexatie) van de (plan)kosten treedt er een verslechtering op van circa 65.000 euro. De geprognosticeerde winst per 01-01-2023 bedraagt ruim 100.000 euro.

Savornin Lohmanstraat: Dit project is in 2022 in exploitatie genomen. Het betreft de nieuwbouw van een achttal woningen. Het project kende bij vaststelling een winst van circa 60.000 euro. Ten gevolg van bijstelling (indexatie) van de (plan)kosten treedt er een verslechtering op van circa 25.000 euro. De geprognosticeerde winst per 01-01-2023 bedraagt nog circa 35.000 euro.

GT Rietveldstraat: Dit project is in 2022 in exploitatie genomen en betreft een binnenstedelijk project voor de realisatie van circa 11 woningen. Het project kende een verlies van circa 50.000 euro. Ten gevolg van bijstelling (indexatie) van de kosten treedt er een verslechtering op van ruim 5.000 euro. Ter hoogte van het verlies van circa 55.000 euro is een voorziening getroffen.

Gravenstraat: Dit project is in 2022 in exploitatie genomen en betreft een woningbouwlocatie voor circa 14 woningen. Het project kende een verlies van circa 325.000 euro. Ten gevolg van bijstelling (indexatie) van de kosten treedt er een verslechtering op van bijna 10.000 euro. Ter hoogte van het verlies van circa 335.000 euro een voorziening getroffen.

Weggeler: Het begrote financiële eindresultaat van deze grondexploitatie is nagenoeg gelijk gebleven. Er is nog altijd een juridisch geschil waarvan de gevolgen qua tijd en geld moeilijk zijn in te schatten.

3.7.5 Af te sluiten grondexploitaties

De grondexploitaties Dempen haven Dollegoor en Noorderes zijn inmiddels gerealiseerd en kunnen per 31 december 2022 worden afgesloten. Ten opzichte van vorig jaar is het financiële resultaat van de afgesloten projecten met circa 316.000 euro verbeterd. Omdat tussentijds slechts een klein deel van de winst is genomen (29.000 euro) kan het resterende deel van 352.000 euro dit boekjaar als winst worden genomen.

Omschrijving	Resultaat op CW JR 2021	Resultaat op CW JR 2022	Verschil		Reeds genomen	JR2022
Dempen haven Dollegoor	139	-180	-319	V		-319
Noorderes	-65	-62	3	N	29	-33
Totaal	**74**	**-242**	**-316**		**29**	**-352**

Bedragen x 1.000 euro

3.7.6 Nog uit te voeren werken

Ter dekking van de resterende werkzaamheden van reeds afgesloten grondexploitaties was op 1 januari 2022 een voorziening getroffen van circa 1,64 miljoen euro. Een deel van die werkzaamheden is in 2022 uitgevoerd. Hiervoor werd circa 140.000 euro aan kosten gemaakt. Per 1 januari 2023 blijkt dat er nog ruim 1,61 miljoen euro benodigd is voor het uitvoeren van alle geraamde werkzaamheden. Derhalve kan een klein deel van de voorziening vrijvallen, namelijk circa 38.000 euro.

Omschrijving	Voorziening per 1-1-2022	Af: gemaakte kosten	Benodigde voorz. per 1-1-2023	Resultaat 2022 = vrijval
Noordflank	1.269	26	1.243	-
Maatkampslanden	45	7	-	38
Haven Zuid	80	80	-	-
Pooksbelten	125	-	125	-
Nijrees Noord	122	29	93	-
Dempen haven Dollegoor	-	-	105	-
Noorderes	-	-	43	-
Totaal	**1.641**	**142**	**1.609**	**38**

Bedragen x 1.000 euro

3.7.7 Deelnemingen

Afgelopen jaar werd in de grondexploitatie van het XL Businesspark een winst begroot van 7,7 miljoen euro, op eindwaarde per 31-12-2025. De geactualiseerde concept grondexploitatie sluit op een winst van 11,6 miljoen euro en verbetert dus met 3,8 miljoen euro op eindwaarde. Dit resulteert in een winst van 10,9 miljoen euro op contante waarde 31-12-2023, gerekend met een disconteringsvoet van 2% (conform BBV).

De verbetering van het resultaat op de grondexploitatie van XL Businesspark wordt verantwoord in de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) en leidt in 2022 niet tot resultaat in de gemeentelijke jaarrekening. Almelo neemt voor 23% deel in het RBT/XL Businesspark.

3.7.8 Financieel risicoprofiel

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit voor de gemeentelijke grondexploitaties is iets gedaald ten opzichte van vorig jaar en bedraagt 4,4 miljoen euro per 31-12-2022. Dit wordt veroorzaakt door de voortgang in de projecten en het beter kunnen inschatten van de nog aanwezige risico's.

Het risico met betrekking tot het gemeentelijke aandeel in de ontwikkeling van het XL Businesspark is net als in voorgaande jaren ondergebracht in de benodigde weerstandscapaciteit voor de reguliere exploitatie.

In paragraaf 3.2 wordt verder ingegaan op de weerstandscapaciteit van de gemeente.

3.8 Dienstverlening

3.8.1 Samenvatting

- In 2022 was er veel onzekerheid over de vraag of de Omgevingswet op 1 januari 2023 of op 1 juli 2023 zou worden ingevoerd. Inmiddels is de nieuwe invoeringsdatum van 1 januari 2024 door de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening aan de Tweede Kamer gecommuniceerd. Ook de Wet Kwaliteitsborging (WKB) wordt op deze nieuwe datum ingevoerd.
- Voor een aantal nieuwe en bestaande producten/diensten (bijvoorbeeld: tijdelijke subsidie voor kunst en cultuur, waardering en budgetsubsidie, handhavingsverzoek) zijn digitale formulieren gebouwd, waarmee deze producten nu digitaal kunnen worden aangevraagd.
- Het aantal klachten rondom de gemeentebrede dienstverlening is ook dit jaar laag (kleiner dan 1% ten opzichte van het totale volume).

3.8.2 Wat hebben we bereikt?

- De verkiezingen voor de Tweede Kamer zijn succesvol verlopen.
- We hebben een nieuw legesmodel voor de huidige omgevingsvergunningen met staffelkortingen en bijbehorende tarieven per schijf doorgevoerd die per 1 januari 2023 is ingegaan.
- We hebben een nieuw geautomatiseerd hulpmiddel in gebruik genomen voor het kostendekkend kunnen berekenen van onze leges en het geautomatiseerd kunnen aanmaken van de algemene legesverordening

Indicator		2019	2021
Waardering inwoners algehele dienstverlening	**Almelo**	**6,7**	**6,7**
Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse	6,7	6,8
Waardering inwoners digitale dienstverlening	**Almelo**	**7,1**	**7,0**
Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse	7,0	7,0
Waardering ondernemers algehele dienstverlening	**Almelo**	**6,3**	**6,7**
Het gemiddelde rapportcijfer dat ondernemers geven voor de dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse	6,3	6,5
Waardering ondernemers digitale dienstverlening	**Almelo**	**7,5**	**7,2**
Het gemiddelde rapportcijfer dat ondernemers geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente.	Grootteklasse	6,6	6,2

Bron: waatstaatjegemeente.nl

De burger- en de ondernemerspeiling worden elk eenmaal per twee jaar uitgevoerd. Voor het laatst in 2021.

Indicator		2018	2019	2020	2021	2022
Waardering gemeentelijke klantfeedback alle gemeten producten en kanalen	**Almelo**	**9,1**	**9,2**	*	*	**9,2**

Toelichting:
* = Door de coronapandemie waren er voor de jaren 2020 en 2021 geen statistisch verantwoorde cijfers te produceren. Een groot deel van de klantfeedback wordt verzameld via apparatuur met een aanraakscherm. Deze apparatuur is gedurende de coronapandemie vanwege mogelijk besmettingsgevaar buiten werking gesteld. Eind september 2022 is de apparatuur weer in gebruik genomen. De cijfers over 2022 gaan daarmee over de maanden oktober t/m december.

De eigen indicator wordt gemeten na een baliebezoek. Een inwoner kan de dienstverlening met een groene (goed, =10 punten), een oranje (matig, = 5 punten) of een rode smiley (slecht, = 0 punten) waarderen.
Het getal geeft de gemiddelde waardering aan van alle binnengekomen reacties.

3.8.3 Wat hebben we gedaan?

- We hebben ons verder voorbereid op de invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging (WKB).
- We hebben ruim 110.000 binnenkomende telefoontjes afgehandeld en 18.000 baliehandelingen verricht, ruim 6.000 stukken als binnenkomende post/e-mail ingeboekt en 1.600 vergunningen verleend.

3.8.4 Wat heeft het gekost?

Zie paragraaf '2.2.1 Bestuur en ondersteuning' bij taakveld '0.2 Burgerzaken'.

3.8.5 Klachten en bezwaren

Deze paragraaf geeft inzicht in de omvang en aard van de klachten en bezwaren. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen algemene klachten en bezwaren, en klachten en bezwaren die betrekking hebben op sociale wetgeving: Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en Jeugdwet.

Het kunnen indienen van een klacht of een bezwaar is voor inwoners en bedrijven een belangrijk instrument. Het aantal binnengekomen klachten ten opzichte van onze totale hoeveelheid werkzaamheden en de verhouding tussen het aantal bezwaren en het aantal door ons afgegeven beschikkingen is bijzonder klein en is in beide gevallen percentueel kleiner dan 1%. Dit geldt zowel voor de algemene klachten en bezwaren als voor de klachten en bezwaren binnen de sociale wetgeving.

ALGEMEEN

Klachten algemeen 2022
In 2022 zijn er 33 algemene klachten binnen gekomen. In onderstaande tabel is het aantal en de aard van de klachten weergegeven in de periode 2018 t/m 2022.

Soort klacht algemeen	2018	2019	2020	2021	2022
Bejegening/ handelswijze	12	9	9	13	20
Werkwijze	12	4	4	9	9
Informatieverstrekking	1	0	2	1	2
Niet ontvankelijk	1	1	1	3	2
Totaal	**26**	**13**	**16**	**26**	**33**

In 2022 zijn 22 van bovenstaande klachten buiten de interne klachtenprocedure van Hoofdstuk 9 Awb afgehandeld. Door uitleg, meer informatie en het bieden van praktische oplossingen voelt de klager zich vaak al gehoord en geholpen. In 2022 zijn er 11 klachten volgens de interne klachtenprocedure van Hoofdstuk 9 Awb afgehandeld. Bij deze klachten heeft er een hoorgesprek plaatsgevonden en is er een afdoeningsbrief opgesteld. Van het totale aantal afgehandelde klachten is er 1 klacht via de externe klachtenprocedure (Overijsselse Ombudsman) afgehandeld.

Bezwaren 2022
Tegen een besluit van de gemeente kan schriftelijk bezwaar worden gemaakt. In onderstaande tabel worden de bezwaren algemene zaken weergegeven (zoals omgevingsvergunningen, handhaving, bestuursdwang, verkeersbesluiten, subsidies). Overzicht van de bezwaarschriften van 2018 t/m 2022:

Bezwaren algemeen	2018	2019	2020	2021	2022
Ongegrond	24	24	20	25	24
Gegrond	5	10	7	5	4
Gedeeltelijk gegrond/ongegrond	0	0	7	9	7
Niet ontvankelijk/ kennelijk niet ontvankelijk	31	13	16	12	24
Ingetrokken (geagendeerd/ nog niet geagendeerd)	12	18	10	17	27
Totaal	**72**	**65**	**60**	**68**	**86**

De termijn waarbinnen op basis van de Algemene wet bestuursrecht op bezwaarschriften moet worden beslist, is verruimd door de komst van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen.
De termijn begint te lopen nadat de bezwarentermijn is verstreken. De afhandelingstermijn van bezwaarschriften is nu in totaal 18 weken (12 weken + 6 weken) inclusief verdaging.

In 2022 werd bij 5 procent van de bezwaarschriften die op een hoorzitting zijn behandeld de beslissing op bezwaar genomen binnen de termijn van 12 weken (18 procent in 2021). Bij nog eens 26 procent (13 procent in 2021) werd de beslissing binnen 18 weken genomen. In totaal werd dus bij 31 procent van de bezwaarschriften de beslissing binnen de wettelijke termijn van 12 weken + 6 weken verdaging genomen. In 69 procent van de gevallen was er sprake van overschrijding van de wettelijke termijn waarbinnen een beslissing op bezwaar moest worden genomen (2021 ook 69 procent) Dit leidt niet tot problemen als de bij een bezwaar betrokken belanghebbenden daarmee instemmen.

Als verklaring voor het hoge percentage overschrijdingen van de wettelijke termijn kunnen drie oorzaken worden genoemd:
- In veel bezwaarzaken vond overleg met de bezwaarmaker(s) plaats met als doel het bezwaar/de bezwaren zonder procedure op te lossen. Een aantal van deze zaken kwam uiteindelijk toch op zitting.
- In een aantal bezwaarzaken werd de behandeling van het bezwaar op verzoek van de bezwaarmaker uitgesteld.
- In 30 procent van de bezwaarzaken kwam een zaak na afloop van de bezwarentermijn snel op zitting en werd ook snel van een advies voorzien (binnen zestig dagen), maar werd toch de beslistermijn niet gehaald. Bij veel van deze bezwaarzaken was verplichte tussenkomst/ besluitvorming door de gemeenteraad vereist vanwege de procedure Wet voorkeursrecht gemeenten. Dit had gevolgen voor de doorlooptijd.

SOCIALE WETGEVING

Klachten sociale wetgeving
In algemene zin kan gesteld worden dat inwoners veelal contact zoeken met de klachtenfunctionaris omdat ze zich binnen de organisatie niet gehoord voelen. Een luisterend oor, tijd en aandacht neemt heel vaak de onvrede bij de inwoner weg. De klachtenfunctionarissen ervaren dat inwoners een persoonlijke en informele benadering en behandeling waarderen. Steeds vaker zoekt een inwoner ook naar een contactpersoon en vindt dan bij de klachtenfunctionaris gehoor. Deze kan de inwoner direct helpen of anders doorverwijzen naar de juiste personen of afdeling. In 2022 ontvingen wij de volgende klachten.

Klachten Participatiewet	2019	2020	2021	2022
Gegrond	7	5	4	4
Ongegrond	10	8	8	15
Bemiddeling	35	25	6	5

Niet ontvankelijk			1	13
Totaal	**52**	**38**	**19**	**37**

In 2022 hebben wij 37 klachten ontvangen welke betrekking hebben op de uitvoering van de Participatiewet. Na een grote daling van het aantal klachten in 2021, is het aantal klachten met betrekking tot de uitvoering van Participatiewet in 2022 weer toegenomen. De toename is vooral te verklaren door het toenemende aantal contacten met inwoners na de coronacrisis. Er is geen duidelijk signaal uit de klachten te halen.

Over 2022 ontvingen wij 13 AVG-inzageverzoeken. Er kwamen in 2022 4 WOO verzoeken binnen. Deze cijfers met betrekking tot de AVG en Woo zijn stabiel ten opzichte van 2021.

Klachten Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Jeugdwet
In 2022 hebben wij 222 klachten ontvangen met betrekking tot de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet. Ten opzichte van 2021 (105), is dit een verdubbeling van het aantal klachten.

Klachten	2022 totaal	Gegrond	Ongegrond	Bemiddeld	Buiten behandeling	Niet ontvankelijk
WMO en Jeugdwet	40	7	15	9		9
Vervoer*	145			145		
Huishoudelijke hulp*	37			37		
Totaal	**222**	**7**	**15**	**191**		**9**

Klachten	2021 totaal	Gegrond	Ongegrond	Bemiddeld	Buiten behandeling	Niet ontvankelijk
WMO en Jeugdwet	67	6	17	30	9	5
Vervoer*	30			30		
Huishoudelijke hulp*	8			8		
Totaal	**105**	**6**	**17**	**68**	**9**	**5**

* = Bij deze klachten bemiddelen wij naar de externe partij die dit voor ons uitvoert de klacht oppakt. Wij krijgen daarvan geen terugmelding. Vandaar dat de overige kolommen behalve bemiddeld bij deze 2 onderdelen niet gevuld zijn.

Vervoer
De stijging van het totale aantal klachten is het gevolg van een stijging van het aantal klachten met betrekking tot vervoer, zoals leerlingenvervoer. Het aantal klachten rondom vervoer steeg in 2022 naar 145. De gemeente Almelo bemiddeld bij deze klachten tussen de inwoner en de aanbieder van het vervoer. De vervoerder behandeld de klachten zelf.

Aanbieders huishoudelijke hulp
Ook het aantal klachten met betrekking tot aanbieders van huishoudelijke ondersteuning steeg in 2022. De directe aanleiding voor deze stijging is niet aan te wijzen. De gemeente heeft bij de klachten over aanbieders huishoudelijke hulp een bemiddelende rol.

Bezwaren sociale wetgeving
Het aantal bezwaren met betrekking tot sociale wetgeving is in de jaren 2018, 2019 en 2020 nagenoeg stabiel gebleven. In het jaar 2021 zagen we een daling van het aantal bezwaren. Er was geen directe verklaring aan te

wijzen voor deze daling. In 2022 is er een stijging te zien van het aantal bezwaren. Deze stijging is voornamelijk te verklaren door bezwaren tegen besluiten in het kader van de energietoeslag.

In onderstaande tabel worden de bezwaren sociale wetgeving weergegeven, waarbij geen gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om ambtelijk te worden gehoord.

Bezwaren sociale wetgeving	2018	2019	2020	2021	2022
Ongegrond	54	66	65	72	48
Gegrond	6	10	10	4	4
Gedeeltelijk gegrond/ongegrond	6	10	13	11	7
Niet-ontvankelijk	11	11	22	14	12
Ingetrokken	49	56	61	41	54
Ingetrokken na nieuw primair besluit	-	-	11	21	91
Nieuw primair besluit	27	36	27	23	-
Totaal	**153**	**189**	**209**	**186**	**216**

In bovenstaand overzicht staat een omschrijving ‘ingetrokken na nieuw primair besluit’. Dit betreft bezwaren, waarbij gedurende de behandeling van het bezwaar een besluit is genomen, waarbij gedeeltelijk tegemoet wordt gekomen aan de bezwaren en welke reden is geweest voor de inwoner om het bezwaar in te trekken, ondanks dat niet volledig tegemoet is gekomen aan de bezwaren. Het grotere aantal is te verklaren door de ontwikkelingen rond de energietoeslag. Juridisch is een nieuw primair besluit, zonder het bezwaar in te trekken niet mogelijk. Dit wordt nu ook gewaarborgd, waardoor de categorie alleen "Nieuw primair besluit" geen aantallen meer bevat.

Ambtelijk horen sociale wetgeving

Vanaf 2015 kunnen inwoners ervoor kiezen om gehoord te worden door de bezwarencommissie of door twee ambtenaren (ambtelijk horen). Inwoners kozen in 2019 in 30% van de gevallen voor ambtelijk horen. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2018 (39%). Deze daling heeft zich in 2020 voortgezet (23%). We zagen in de coronajaren een duidelijke reden voor het afnemen van het aantal bezwaren dat in de vorm van ambtelijk horen wordt afgedaan. De situatie rondom corona speelt een belangrijke rol. Ook het veelal (verplicht) thuiswerken lijkt een rol te spelen in de afname van ambtelijk horen. Hierdoor hebben er geruime tijd geen ambtelijke hoorzittingen kunnen plaatsvinden, waardoor bezwaarmakers wellicht vaker hebben gekozen voor de mogelijkheid om te worden gehoord door de bezwaarschriftencommissie sociale zekerheidszaken. Vanaf 2022 zien we na een aantal jaren van daling weer een stijging van het aantal inwoners dat kiest voor ambtelijk horen.

Ambtelijk horen	2018	2019	2020	2021	2022
Ongegrond	39	23	14	8	7
Gegrond	6	2	0	0	0
Gedeeltelijk gegrond/ongegrond	1	3	2	1	0
Niet-ontvankelijk	3	4	6	1	1
Ingetrokken	28	35	22	7	11
Nieuw primair besluit	22	18	20	10	22
Totaal	**99**	**85**	**64**	**27**	**41**

3.9 Wijksturing

3.9.1 Samenvatting

- In totaal werden er 59 bewonersinitiatieven gerealiseerd met hulp van de gemeente.
- De wijkanalyses werden vastgesteld. Deze geven per wijk inzicht in de thema's die er spelen. De wijkanalyses zijn samen met woningcoöperaties Beter Wonen en Sint Joseph opgesteld.
- Bewoners van Achter de Molen, Westerdok en Kerkelanden worden in de beginfase betrokken bij de ontwikkeling van de Spoorzone. Op 16 december is samen met een groep bewoners uit de drie gebieden door het gebied gewandeld en vertelden de bewoners wat zij belangrijk vinden. De input van bewoners wordt meegenomen in het verdere traject.
- Het '*DorpsAmbitiePlan Aadorp 2022-2030*' werd geschreven door inwoners van Aadorp. Het dorp wil de ambities uit dit plan grotendeels zelf waarmaken. Samen met de dorpscoöperatie verkennen we hoe de gemeente de dorpscoöperatie kan ondersteunen.

3.9.2 Wat hebben we bereikt?

Wijksturing gaat over het behalen van resultaten in de wijken vanuit de vraag en belevingswereld van onze inwoners. Wijksturing gaat ook over inwoners die zelf bijdragen aan het verbeteren van de leefomgeving in hun wijk. De stip op de horizon luidt: 'Almelo is een levendige en vitale stad waar het volgens bewoners en ondernemers, fijn wonen, werken en verblijven is.'

Deze visie is vertaald naar strategische doelstellingen die geldt voor elke wijk/dorp:

1. De basis (meer) op orde;
2. Vergroten van het vertrouwen tussen bewoners, ondernemers, organisaties en overheid;
3. Sociaal leefbare wijk/dorp;
4. Ruimtelijk toekomstbestendige wijk/dorp;

Aan deze doelstelling wordt gewerkt door middel van de wijkopgaven.

1. De basis (meer) op orde (schoon, heel, veilig):

Bereikte resultaten in 2022:

In de binnenstad werd jeugdoverlast aangepakt. Op verschillende plekken in de stad werden maatregelen genomen tegen parkeer- en verkeersoverlast, zoals aan de Vriezenveenseweg en in Achter de Molen. Signalen van illegale kamerwoning werden doorgegeven waarna hierop gehandhaafd werd. In verschillende wijken zijn projecten opgezet en bewonersinitiatieven aangejaagd en gefaciliteerd om de basis (meer) op orde te krijgen. In vijf wijken namen kinderen deel aan het 'zakgeld voor zwerfvuil'-project. Ze ruimden zwerfafval op in hun eigen wijk en leerden dat het hebben van een spaardoel loont.

2. Vergroten van vertrouwen tussen bewoners, ondernemers, organisaties en overheid vergroten

Bereikte resultaten in 2022:

Het behalen van resultaten in de wijken vanuit de vraag en belevingswereld van onze inwoners vraagt om vertrouwen tussen de gemeente en haar inwoners, maar ook tussen de gemeente en alle andere partners in de wijken.

Op verschillende plekken in de stad is dit vertrouwen tussen inwoners en gemeente vergroot. In meerdere buurten en in de dorpen is samen met inwoners(organisaties) gewerkt aan het verbeteren van de leefbaarheid van de buurt of dorp. De wijkregisseur heeft hierin een aanjagende en verbindende rol.
Dorpscoöperatie Aadorp stelde bijvoorbeeld een DorpsAmbitiePlan op. Samen met hen verkennen we hoe we de ambities uit dit plan samen kunnen realiseren. Bewoner van de Hofkampstraat wilden hun straat vergroenen. Ook wordt er in de straat vaak te hard gereden. Samen met hen is een plan gemaakt voor een

groene en autoluwe straat. De uitvoering van het plan is gestart in december 2022 en gereed in het eerste kwartaal 2023. In Achter de Molen werkten bewoners, ondernemers en gemeente samen om de leefbaarheid in de buurt te verbeteren: bewoners en ondernemers ruimen zelf zwerfafval op, zij bedachten samen met gemeente oplossingen voor de verkeer- en parkeeroverlast, dachten mee over de aanleg van de F35 in de Ambtstraat en worden betrokken bij de ontwikkeling van de Spoorzone.

De samenwerking tussen gemeente en woningcorporaties Beter Wonen en Sint Joseph is verbeterd. Samen zijn wijkanalyses opgesteld. Deze geven per wijk en dorp inzicht in de thema's die er spelen. De wijkanalyses zijn vastgesteld door het college en de besturen van de woningcorporaties. Deze samenwerking gaat door in 'samenwerken aan veerkrachtige wijken' (onderdeel prestatieafspraken) waarbij we samen wijkopgaven opstellen voor de wijken en dorpen. Verder werken we samen aan de doorontwikkeling van het wijkkompas.

3. Sociaal leefbare wijk/dorp

Bereikte resultaten in 2022:

Het eigenaarschap en de betrokkenheid van inwoners bij hun eigen buurt, wijk of dorp werd vergroot door het ondersteunen van bewonersinitiatieven. De sociale cohesie en leefbaarheid in de wijken is verbeterd doordat veel bewonersinitiatieven betrekking hadden op het creëren van nieuwe ontmoetingsplekken of sociale activiteiten. Er zijn 59 bewonersinitiatieven gerealiseerd met hulp van de gemeente. Bewoners van De Riet realiseerden een hondenlosloopren aan de Steffensweg, in het Schelfhorstpark bliezen inwoners de pluktuin nieuw leven in en aan het Lateraalkanaal openden bewoners een voedselbos. Inwoners organiseren vaak zelf de participatie om aan te tonen dat er draagvlak is voor het initiatief.

4. Ruimtelijk toekomstbestendige wijk/dorp:

Bereikte resultaten in 2022:

Op verschillende plekken werd ingezet op klimaatadaptatie in de woonomgeving. In meerdere wijken legden bewoners bijvoorbeeld geveltuintjes aan. Samen met bewoners van het Flevoplantsoen werd een plan gemaakt voor een nieuwe, groenere en klimaatadaptieve inrichting van het (versteende) plein in de straat. Dit plan wordt in 2023 uitgevoerd. In maart organiseerden we in de Hofkampstraat samen met bewoners een tegelwipdag: bewoners verwijderde tegels, koppelden hemelwater af, plaatsten regentonnen en vergroenden daken.

In de wijken werden speelplekken vernieuwd en nieuwe plekken om te sporten en bewegen in de openbare ruimte gerealiseerd. Op meerdere plekken dachten bewoners mee over de plek en kozen zij welk (speel)toestel geplaatst werd. De wijkregisseur en wijkondersteuner hielpen bij het vormgeven van het participatieproces.

In het Nijrees is de eerste inclusieve speeltuin in Almelo gerealiseerd. In deze speeltuin kunnen kinderen met en zonder beperking samen spelen. De speeltuin is aangelegd op initiatief van een moeder uit de wijk. Deze is gefinancierd met middelen vanuit de gemeente en met door de initiatiefnemer aangevraagde subsidies. De initiatiefneemster heeft hiervoor Stichting Jirah opgericht. Deze stichting wil zich ook inzetten om op andere plekken in Almelo inclusieve speeltuinen te realiseren.

3.9.3 Wat hebben we gedaan?

Hieronder wordt per doel beschreven welke activiteiten, projecten en initiatieven er onder andere hebben plaatsgevonden in 2022. Naast de activiteiten en projecten in de wijken is ook gewerkt aan de verdere doorontwikkeling van wijksturing binnen de organisatie.

1. De basis is op orde

Uitvoering in 2022:

In de binnenstad werd een integrale aanpak opgezet om jeugdoverlast aan te pakken. De wijkregisseur bracht verschillende partners zoals Politie, jongerenwerk, boa's en collega's van team Veiligheid bij elkaar om te komen tot een gezamenlijke aanpak. Er is onder andere een jeugdsoos gestart in wijkcentrum 't Dok. Dit heeft erin ertoe bijgedragen dat de overlast is afgenomen.

De wijkregisseur bedacht samen met bewoners en medewerkers van de gemeente een oplossing om (illegaal) stoepparkeren aan de Vriezenveenseweg tegen te gaan. Dit heeft geleid tot het plaatsen van bloembakken, die nu worden onderhouden door de bewoners zelf.

In het gebied Achter de Molen organiseerde de wijkregisseur sessies met bewoners, ondernemers, een gemeentelijke verkeerskundige, Politie en boa's om parkeer- en verkeersoverlast te beperken. In 2022 zijn onder andere 'biggenruggen' geplaatst om parkeren in de bochten tegen te gaan. Daarnaast zijn drempels geplaatst en is de maximumsnelheid in het gebied teruggebracht van 50 naar 30-km per uur. In 2023 wordt samen met de bewoners en ondernemers geëvalueerd of de maatregelen het gewenste effect hebben.

Sinds het najaar van 2022 doen we voor de wijk Ossenkoppelerhoek mee aan een leertraject van Platform31 en Movisie: 'de gemengde wijk als tussenstap naar de inclusieve wijk'. De opbrengsten van dit leertraject en het daarin gebruikte proces gebruiken we voor het opstellen van de wijkopgaven 2023-2026.

2. Vergroten van vertrouwen tussen bewoners, ondernemers, organisaties en overheid vergroten
Uitvoering in 2022:
De wijkregisseur en wijkondersteuner waren regelmatig in de wijk aanwezig en aanspreekbaar voor onze inwoners.

Bewoners van Achter de Molen, Westerdok en Kerkelanden worden in de beginfase betrokken bij de ontwikkeling van de Spoorzone. Op 16 december is samen met een groep bewoners uit de drie gebieden door het gebied gelopen en vertelden de bewoners wat zij belangrijk vinden. De input van bewoners wordt meegenomen in het verdere traject. Bewoners gaven na de tocht door de gebieden aan dat zij meer vertrouwen hebben gekregen in het proces. In 2023 wordt de participatie verder vormgegeven.

In het Schelfhorstpark organiseerden we samen met bewoners en partners (Avedan en Sportbedrijf) het Move-it festival. Voor volwassenen en kinderen waren er sport- en muziekclinics. Uit eerdere gesprekken met bewoners zijn vier ideeën ontstaan om het Schelfhorstpark mooier te maken. Tijdens het Move-it festival stemden bewoners met een waardebon van 7,50 euro op het idee dat zij het beste vinden. Eén van deze ideeën – begeleide sport in het park – is inmiddels gestart.
In de zomer is gestart met de bouw van een nieuwe supermarkt in winkelcentrum De Gors. Met omwonenden is gesproken over een nieuwe inrichting van het naastgelegen veld en een goede plek voor een te verplaatsen kunstwerk. Ideeën waarover gesproken wordt zijn bijvoorbeeld een beweegtuin of een hondenspeelveld.

In 2022 is gestart met de verkenning van hoe we de betrokkenheid van bewoners bij hun eigen wijk of dorp kunnen vergroten. Hiervoor spraken we met interne en externe partners en andere gemeenten. De eerste gesprekken met enkele wijk- en dorpsraden hebben plaatsgevonden. In 2023 continueren we de verkenning en zetten we concrete stappen om te komen tot nieuwe middelen om bewonersparticipatie te stimuleren en faciliteren.

Veel inwoners hebben zich dit jaar ingezet voor hun wijk, buurt of dorp. Bijvoorbeeld door het opstarten van een bewonersinitiatief. Om onze waardering vanuit de gemeente te laten blijken, ontvingen ruim driehonderd actieve inwoners rond de kerstdagen een eindejaarsattentie van de gemeente.

3. Sociaal leefbare wijk/dorp

Uitvoering in 2022:

In de Schelfhorst is op initiatief van bewoners een burgeronderzoek uitgevoerd naar wat bewoners nodig hebben om gezond, gelukken en veilig ouder te worden in de wijk. Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met onder andere ouderorganisatie COSBO Almelo, GGD Twente, ROC van Twente, Saxion, Universiteit Twente en de gemeente. Uit het onderzoek zijn verschillende ideeën gekomen die we samen met wijkbewoners uitwerken, zoals een motorriekroute, inloopspreekuur, (kruiden)tuin en voedselbos.

In de Westeres organiseerde een grote groep vrijwilligers samen met wijkcentrum 't Dok in de zomervakantie en zomerspelweek. Zij werden geholpen door de wijkondersteuner en kinder- en jongerenwerkers van Avedan Welzijn. Ruim 30 kinderen en een flink aantal moeders hebben een week lang veel plezier beleefd. In het Windmolenbroek organiseerde 't Noaberhuus een burendag met lokale muziekoptredens, pannenkoeken, spelletjes, een boekenmarkt, klimwand en meer. De wijkregisseur en wijkondersteuner faciliteerden 't Noaberhuus hierbij. Ook waren we als gemeente aanwezig met een kraampje waar we veel input kregen van bewoners over speelplekken en aardgasvrij Windmolenbroek.

In de Boomsplaats zou gestart worden met een buurt-/wijkaanpak volgens de ABCD-methode in samenwerking met woningcoöperatie Sint Joseph en Avedan Welzijn. In juni is hier samen met bewoners een straatspeeldag georganiseerd en zijn de eerste contacten in de buurt gelegd. Door een langdurig ziekteproces bij de cruciale wijkfunctionaris die niet adequaat kon worden vervangen, kon de aanpak in 2022 niet verder vormgegeven worden. Desondanks gaat de buurtaanpak in 2023 alsnog starten.

4. Ruimtelijk toekomstbestendige wijk/dorp:

Uitvoering in 2022:

In Bornerbroek heeft Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek samen met de gemeente een woonbehoefteonderzoek uit laten voeren. Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek denkt daarnaast samen met de inwoners van het dorp ook na over de toekomst van het maatschappelijke vastgoed (dorpshuis, kerk, sporthal, sportvelden, etc.) in het dorp. De wijkregisseur neemt deel in de stuurgroep en adviseert waar nodig.

In Aadorp hebben de wijkregisseur en wijkwethouder samen met Dorpscoöperatie Aadorp afspraken gemaakt over het realiseren van een speel- en beweegbos (zoals beschreven in het DorpsAmbitiePlan) naast de te herontwikkelen woningen in het voormalige schoolgebouw in de Acacialaan. Het participatieproces wordt samen vormgegeven.

In december organiseerden we in De Riet een straatactie en werd in de Iris- en Anjelierstraat deur-aan-deur aangebeld om met bewoners in gesprek te gaan over woningverbetering en -verduurzaming. In totaal zijn er 28 pakketten met energiebesparende maatregelen uitgedeeld. Vijftien mensen planden een vervolgafspraak in met de bouwadviseur voor een gratis en onafhankelijk bouwadvies.

Rondom winkelcentrum Schelfhorst werd de groenstrook nabij de Havezatheflat opnieuw ingericht. Dit deden we samen met woningcoöperatie Sint Joseph en bewoners. De groenstrook is ingericht volgens het vasteplantenconcept *GreentoColour* waardoor de uitstraling van dit gedeelte van de openbare ruimte erg verbeterd is.

3.9.4 Wat heeft het gekost?

Wijkregie	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2022	355	361
Totaal	**355**	**361**

Bedragen x 1.000 euro

Toelichting:
De uitgaven van wijkregie bedroegen in 2022 in totaal 361.000 euro.

Onderdeel	Besteding
Bewonersinitiatieven en -activering	147
Verbetering openbare ruimte i.s.m. inwoners	166
Buurtbemiddeling *	26
Wijkcommissies	6
Organisatie wijkregie	16
Totaal	361

* De bijdrage van de gemeente Almelo aan buurtbemiddeling wordt betaald uit de wijkbudgetten. Naast de bijdrage van de gemeente droegen beide woningcorporaties gezamenlijk 24.000 euro bij aan buurtbemiddeling in Almelo.

3.9.5 Indicatoren

De belangrijkste indicator is het wijkkompas. Deze geeft in één oogopslag weer hoe de wijk er voor staat. De ontwikkeling van cijfers in het wijkkompas geeft richting aan de opgave in de wijk. Het Kennispunt Twente vult de wijkkompassen met gegevens van verschillende bronnen zoals het CBS.

Het wijkkompas is digitaal te raadplegen via deze link: Wijkkompas.

3.10 Majeure projecten

3.10.1 Samenvatting

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken van de door de gemeenteraad benoemde majeure projecten. Naast de actuele stand van zaken wordt ingegaan op de afgeronde- en voorziene bestuurlijke besluitvorming, de belangrijkste mijlpalen en beheersaspecten in de projecten en de geïdentificeerde risico's en kansen. Zo ziet u in één oogopslag bij welke projecten er sprake is van afwijkingen ten opzichte de doelstellingen of de planning.

3.10.2 Zwembad Sportpark

Onderwerp	Toelichting
Stand van zaken	Planmatig is nu het beeld: • Voorbereiding aanbesteding: oorspronkelijk tot en met okt/nov 2021, is afgerond in september 2022, vertraging mede vanwege hevige marktontwikkelingen en aanpassing daaraan. • Opstarten WRO planvorming (o.a. bestemmingsplan): voorjaar 2021- eerste kwartaal 2022; Het Bestemmingsplan zal op 21 feb 2023 worden vastgesteld door de raad. • Aanbesteding Design & Build: Q2 2022. Gunning onder voorbehoud in september 2022. Definitieve gunning in januari 2023. • Ontwerpfasen SO-VO-DO-Uitvoerings Ontwerp: VO is vastgesteld, DO/UO tot juni 2023; • Start sloop bestaande sport- en tennishal: zomer 2023; • Start bouw vanaf oktober 2023. Parallel aan de voorbereidingsfase voor de bouw van het zwembad zal een traject worden opgestart om de herontwikkeling van het aanpalend terrein vorm te geven. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart (voorbereiden grondexploitatie).
Afgeronde besluitvorming	• Vaststellen uitvoeringskrediet: juni 2021; **(RAAD-6659)** • Vaststelling PVE: Raad - juni 2021; **(RAAD-6659)** • Variantenstudie, keuze voorkeursvariant: november 2019; (RAAD-5718) • Aanvullend krediet: dec 2022; (RAAD-7511) • Gunning opdracht realisatie: jan 2023; (BW-9769)
Voorziene besluitvorming	• Vaststellen bestemmingsplan: op 21 februari 2023; • Vaststellen definitief/uitvoeringsontwerp: Q2/3 2023.
Mijlpalen	De belangrijkste mijlpalen in de komende periode voor het project zijn: • DO/Uitvoeringsontwerp (UO) juni 2023 • Start sloop: aug 2023; • Openzetten van de kraan om het bad te vullen: Q1/2 2025; • Oplevering: Q2 2025.
Scope	Geen bijzonderheden. Het PVE, incl. uitvoeringskrediet is vastgesteld in de raad van juni 2021. Opdracht is, na beschikbaar stellen aanvullend krediet en beperkte aanpassing PvE, gegund in januari 2023

Voortgang		Er is sprake van vertraging 2Q op eerdere (te strakke) planning omdat gereed maken aanbestedingsdossier meer tijd heeft gekost dan verwacht, de aanbesteding vertraging heeft opgelopen door de prijzencrisis in de bouw en omdat het Erasmus later verhuist dan gepland. Met de gebruikers van de sporthal vinden momenteel gesprekken plaats om te komen tot een goede oplossing met betrekking tot vervangende huisvesting tijdens de bouwperiode.
Financiën		Na het beschikbaar komen van aanvullend krediet door de raad zijn er geen nieuwe bijzonderheden, 4% prijsstijging is meegenomen in het opdrachtbudget (tot aug 2023, daarna zijn prijsstijgingen voor risico aannemer) indien zich dit voordoet zal dat worden gedekt uit post onvoorzien. Momenteel stabiliseren de bouwprijzen zich.

	Risico's / kansen	**Toelichting**
	Ontoereikendheid van het beschikbaar gestelde investeringskrediet. - Er is op dit moment sprake van sterke prijsstijgingen in de bouw. Dit risico wordt (gedeeltelijk) opgevangen vanuit de post onvoorzien(Zie onderdeel financiën). - Er is een risico dat eventuele nieuwe eisen vanuit het rijk het project kostbaarder maken, bijvoorbeeld stikstof/PFAS. - Risico dat de SPUK regeling niet wordt voortgezet of wordt vervangen door een alternatief waardoor het project 21% duurder wordt.	Voor de nieuwbouw van het zwembad op het sportpark is een taakstellend krediet beschikbaar gesteld. Binnen het project worden de risico's en ontwikkelingen scherp gemonitord. Er wordt maximaal gestuurd op realisatie binnen het financiële kader. De verwachting is dat realisatie binnen de beschikbaar gestelde (aanvullende) financiële middelen mogelijk is. Stikstof en PFAS risico’s worden beheerst (Bestemmingsplan) en zijn niet meer potentieel belemmerend. Indien SPUK vervalt, dient compensatie uit het alternatief voor SPUK te worden gerealiseerd gemeenteraad).
	Wegvallen van draagvlak bij gebruikers of omwonenden (i.c.m. vertraging bestemmingsplanprocedure)	Het is niet waarschijnlijk dat dit risico zich zal voorzien. Vanuit het project zijn wij continu met alle betrokkenen in gesprek. Zowel onder de (toekomstige) gebruikers als bij omwonenden is er op dit moment veel draagvlak voor de ontwikkelingen.
	Erasmus is niet op tijd weg naar de Aalderinkshoek	Dit risico heeft zich geëffectueerd. Erasmus koerst nu op verhuizing vóór de zomer 2023 (oorspronkelijk augustus 2022). De bouwplanning (sloop) voor het zwembad start in augustus. Hiermee is 6 maanden vertraging t.o.v. de basisplanning een feit.
	Omgevingsfactoren, bodemvondsten, tegenvallers bij de sloop (bv asbest) leiden tot vertraging of het duurder worden van de sloop en/of bouw.	Het zich voordoen van risico wordt steeds minder waarschijnlijk. De bodemonderzoeken zijn afgerond. Bij sonderingen zijn geen bijzonderheden in de bodem aangetroffen. Er is geen aanwezigheid van eventuele bijzondere flora en fauna waargenomen.

		Er is geen (relevante) stikstofdepositie naar Natura 2000 gebieden berekend.
	Vertraging in de uitvoering als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt.	De aanbesteding is afgerond. De bouwplanning wordt afgestemd met de feitelijke toegang tot de bouwplaats door de aannemer. Arbeidsmarkt levert geen problemen.

Toelichting

	Op koers, geen bijzonderheden
	Behoeft aandacht, bijsturing mogelijk
	Afwijking , bijsturing niet (meer) mogelijk

3.11 Wet open overheid

3.11.1 Samenvatting

- Op 26 april 2022 heeft het college besloten het beleidsniveau waarop de Woo wordt uitgevoerd vast te stellen op ‘basis’, zodat op het juiste moment aan de eisen wordt voldaan en waar mogelijk eerder zoals de Woo ook bepleit (BW-9189).
- Voor de Programmabegroting 2023 is de Openbaarheidsparagraaf ontwikkeld en vastgesteld onder de naam Wet open overheid. Deze paragraaf is landelijk gedeeld via de VNG en dient ook als plan van aanpak.
- De cultuurverandering die het vergt van de gemeente vindt stapsgewijs plaats, waarvoor meerdere bijeenkomsten zijn georganiseerd. Gecommuniceerd wordt onder andere via NieuwsNet . De samenwerking met andere gemeenten, Twentse projectleiders, VNG en het Rijk werpt zijn vruchten af.
- De Woo-middelen die het Rijk beschikbaar stelde voor 2022 zijn volledig ingezet voor de implementatie.

3.11.2 Wat hebben we bereikt?

De Woo regelt het recht van burgers op informatie van de overheid en beoogt overheden transparanter te maken door overheidsinformatie beter vindbaar en digitaal toegankelijker samen te stellen, om daarmee vertrouwen van onze inwoners meer terug te krijgen. De gemeenteraad is met de raadsbrief van 28 april 2022 ‘Start Wet open overheid vanaf 1 mei 2022’ geïnformeerd over de impact van de Woo, het ambitieniveau van de implementatie ‘basis’ evenals de aanwijzing van de verplichte Woo-contactpersoon voor de informatieverzoeken.

In 2022 hebben wij in beeld gebracht wat de WOO van ons vraagt en zijn wij daarmee aan de slag gaan in de organisatie. In de paragraaf 'Wet open Overheid' in de begroting en de jaarstukken geven we inzicht in wat de uitdaging is en wat al is gedaan. Alles wordt openbaar tenzij. Door het zichtbaar positioneren van de Woo-contactpersoon neemt de menselijke maat toe en is er meer contact met de mensen die ons om informatie verzoeken. De start is gemaakt met het openbaar maken van de Woo-verzoeken, hiertoe zijn de interne processen herzien. Met kleine stappen ontstaat er meer openheid met vindbare, openbare documenten.

3.11.3 Wat hebben we gedaan?

Op 26 april 2022 heeft het college besloten het beleidsniveau waarop de Woo wordt uitgevoerd vast te stellen op ‘basis’, zodat op het juiste moment aan de eisen wordt voldaan en waar mogelijk eerder zoals de Woo ook bepleit (BW-9189). Het college maakt de collegeagenda openbaar en de verplichte Woo-contactpersoon voor informatieverzoeken is aangewezen en zichtbaar via de website. De openbaarheidsparagraaf is ontwikkeld en integraal vastgesteld door de raad in de Programmabegroting 2023.

De Woo is ontrafeld in:

- Openbaar maken uit eigen beweging (actief openbaar maken)
- Openbaar maken op verzoek (passief openbaar maken)
- Informatiehuishouding op orde
- Organisatorische eisen

Actief Openbaar maken

De Woo geeft aan dat er in 11 informatiecategorieën documenten openbaar moeten worden gemaakt uit eigen beweging (actief openbaar maken). Deze categorieën zijn geïnventariseerd en weergegeven in onderstaande overzicht. De kolom 'Openbaar Almelo site' geeft aan of de betreffende informatie al op onze website openbaar wordt gemaakt. In de laatste kolom staat welke categorieën of onderdelen al openbaar worden gemaakt in het kader van de Wet elektronische publicaties (Wep) op de website overheid.nl, via openraadsinformatie.nl(ORI), of de website van de pilot voor de Woo.

Nieuw in 2022 is publicatie van de collegeagenda. Collegevoorstellen en -besluitenlijsten werden al langer openbaar gemaakt. Het landelijke platform open overheidsinformatie (PLOOI) is in 2022 stopgezet omdat het te complex en niet duurzaam is. Daarvoor in de plaats komt vooralsnog een verwijsindex met een zoekfunctie, zodat bestuursorganen openbaar te maken documenten op hun eigen platform/website volgens de duurzaamheids- en toegankelijkheidseisen kunnen plaatsen. De ontsluiting van documenten gaat via een koppeling naar een landelijke zoekfunctie plaatsvinden.

Openbaar maken uit eigen beweging

Informatiecategorie	Art. 3.3 Lid-deel	Wat	Openbaar Almelo site[1]	Openbaar Landelijk Wep[2], ORI[3], plan '23[4]
1 Wet- en regelgeving	1.a en b	Algemeen verbindende voorschriften en besluiten	Ja	Ja Wep-ORI
	1.c	Ontwerp regelgeving met adviesaanvraag en advies	Ja	Ja ORI
2 Organisatiegegevens	1.d	Inzicht organisatie met taken en bevoegdheden	Ja	Ja Wep
	1.e	*Bereikbaarheid organisatie en hoe informatie te krijgen*	*Ja*	*Ja ORI, plan '23*
3 Raadsstukken	2.a	Ingekomen stukken raad, geen individuele gevallen	Ja	Ja ORI
	2.c	*Openbare vergaderstukken, verslagen raad en organen*	*Ja*	*Ja ORI*
4 Bestuursstukken	2.d	Openbare agenda's en besluiten(lijsten) college B&W	Ja	Ja ORI
5 Adviezen van adviescolleges	2.e	Adviezen met adviesaanvragen	Nee, tenzij bij besluit	Dan ORI
6 Convenanten	*2.f*	*Convenanten van bestuursorgaan met andere partij*	*Plan '23*	*Plan '23*
7 Jaarplannen en -verslagen	2.g	Jaarplannen en jaarverslagen van bestuursorganen	Ja	Ja ORI
8 Woo-verzoeken	*2.i*	*Schriftelijke verzoeken, beslissingen en verstrekte informatie*	*Start 2022*	*ORI, Plan '23*
9 Onderzoeken	2.j	Op verzoek bestuursorgaan gemaakte onderzoeksrapporten	Nee, tenzij bij besluit of reken-kamer	Dan ORI
10 Beschikkingen	2.k	Beschikkingen volgens de Algemene wet bestuursrecht	Nee	o.a. Wep
	2.h	Verplichtingen tot subsidies, tenzij met een beschikking	Globaal	o.a. Wep

Informatiecategorie	Art. 3.3 Lid-deel	Wat	Openbaar Almelo site[1]	Openbaar Landelijk Wep[2], ORI[3], plan '23[4]
11 Klachten	2.l	Schriftelijke oordelen in klachtprocedures als bedoeld in titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht	Nee	Nee

1. Openbaar Almelo site = via de website van de gemeente, er wordt gewerkt aan digitale toegankelijkheid voor visuele beperking.
2. Wep = Wet elektronische publicaties, via Overheid.nl en aparte software en handelingen.
3. ORI = openraadsinformatie.nl de pilot voor openbaarmaking voor de Woo, ca. 265 gemeenten aangesloten (tijdelijk uit de lucht vanwege nieuwe aanbesteding tot juli 2023, daarna tot nieuwe centrale vindplaats.)
4. Planning openbaar landelijk = voorzien voor 2023 maar nog niet definitief. PLOOI is per 23 december 2022 stopgezet. Vooralsnog voldoet eigen website van de gemeente die via een verwijsindex met een zoekfunctie, landelijk kan worden ontsloten.

Openbaar maken op verzoek

Nadat het werkproces in 2022 is herzien, waarin een rol is opgenomen voor de Woo-contactpersoon, de Woo-coördinator en de Woo-behandelaren, zal vanaf 2023 adequate informatie over het al dan niet behandelen van Woo-verzoeken binnen de daarvoor geldende termijn beschikbaar komen. De wettelijke termijn kan zijn, binnen 4 weken, binnen 6 weken vanwege uitstel, of de termijn die is afgesproken met Woo-verzoeker. Dit maakt het lastig om te registeren. Er is begonnen dit openbaar te maken via de gemeentelijke website en in de openbare beschikking op het Woo-verzoek staat het verwoord. Hiervoor zijn modelbrieven ontwikkeld. Onderstaande overzicht laat zien dat er in 2022 in totaal 40 Wob/Woo verzoeken zijn ontvangen. Hoeveel daarvan er binnen de wettelijke termijn zijn behandeld wordt nog onderzocht evenals of er contact is opgenomen met de verzoeker. Dat wordt nu wel vastgelegd. De percentages vertonen de verwachting van het Rijk.

Passieve openbaarmaking

Woo-verzoeken *Inwerkingtreding 1 mei 2022*	Gemeente Almelo, jaarlijks	Half jaar na inwerking-treding Woo	Een jaar na inwerking-treding Woo	Twee jaar na inwerking-treding Woo	Vijf jaar na inwerking-treding Woo
Aantal Wob/Woo-verzoeken ontvangen jaarlijks	40				
Behandeld door gemeenten binnen de in de wet gestelde beslistermijn, in %	In onderzoek	50%	60%	80%	100%
Het aantal waarbij contact is met verzoeker over precisering, prioritering en behandeltermijn, schriftelijk bevestigen, in % (bij omvangrijk en/of complex verzoek art. 4.2a)	Nog niet geregistreerd Wel verdaging	10%	20%	40%	50%

De Woo-contactpersoon zorgt in de eerste plaats dat de informatieverzoeker zo snel mogelijk de gewenste informatie krijgt, mits deze al openbaar is. Als de informatie nog niet openbaar is dan kan deze informatie via een Woo-verzoek worden opgevraagd, en afhankelijk van het verzoek en eventueel van toepassing zijn de uitzonderingsgronden, worden geleverd. Via een digitale aanvraag op de website kan sinds kort het Woo-

verzoek worden ingediend. Het aantal Woo-verzoeken waarbij contact is opgenomen met verzoeker, is in lijn met de Woo als indicator in bovenstaande tabel toegevoegd. De zogenaamde informele aanpak past bij de menselijke maat en leidt tot lagere afhandelingskosten, snellere doorlooptijden en een grotere tevredenheid.

Informatiehuishouding op orde
Dankzij digitalisering is iedere medewerker zelf 'postkamer' geworden van documenten, ook wel informatieobjecten. Deze documenten zijn steeds diverser. Gedacht kan worden aan teksten, maar het kan ook gaan om bijvoorbeeld geo-informatie, 3D-bestanden en appberichten. Dit brengt een nieuwe opgave met zich mee om deze documenten volgens de geldende eisen duurzaam toegankelijk te houden. Dit is in ontwikkeling. Ook moeten documenten digitaal toegankelijk zijn voor mensen met een visuele beperking als deze openbaar worden. Het transitieproces vraagt aanpassing van werkprocessen, functies en rollen over de volle breedte van de organisatie. Dat wordt stapsgewijs in beeld gebracht per categorie, zodat de documenten voor openbaarmaking geschikt zijn. Aandacht voor het aanpassen van sjablonen is nodig, zodat aanvragers en leveranciers weten wat er openbaar wordt gemaakt en dat daarvoor ook toestemming wordt verleend. Voor de Woo-verzoeken is dat vastgelegd in de Werkwijze Woo-verzoek en zijn sjablonen ontwikkeld voor de aanvraag en de beschikking voor de beantwoording.

Bij het opstellen van de openbaarheidsparagraaf voor de begroting 2023 is geïnventariseerd welke criteria uit het Woo-Meerjarenplan van de VNG voor het onderdeel 'informatiehuishouding op orde' van belang zijn. Deze zijn opgenomen in onderstaande overzicht. In de kolom 'Gemeente Almelo Plan:' staat het jaar waarin wordt verwacht dat de uitvoering wordt afgerond. In 2022 is aandacht besteed aan chatverkeer: ''chat met beleid en niet over beleid''. Dat moet worden vastgelegd voor het college en topfunctionarissen en in 2023 zal dit nader moeten worden vastgelegd. Het laatste advies daarover is 19 januari 2023 uitgebracht door het Adviescollege openbaarheid en informatiehuishouding. De percentages in het overzicht bij de laatste vier kolommen zijn de landelijke verwachtingen over de implementatie in percentages ten opzichte van alle Nederlandse gemeenten. In het kader van het interbestuurlijk toezicht houdt de provincie toezicht op de uitvoering van de Archiefwet (RAAD-7168).

Informatiehuishouding op orde

Eis aan informatiehuishouding ***Inwerkingtreding 1 mei 2022***	**Gemeente Almelo Plan:**	**Half jaar na inwerking-treding Woo**	**Een jaar na inwerking-treding Woo**	**Twee jaar na inwerking-treding Woo**	**Vijf jaar na inwerking-treding Woo**
Iedere gemeente heeft de beschikking over of is aangesloten op een *e-depotvoorziening*	Regionaal e-depot Plan 2024	5%	10%	30% Plan 2024	100%
Binnen de applicaties zijn selectielijsten geïmplementeerd Aantal applicaties X, aantal selectielijsten Y	Plan 2025	10%	20%	50%	75% Plan 2025
Iedere gemeente heeft beheer georganiseerd op emailarchivering	Plan 2023	5%	10% Plan 2023	30%	100%
Iedere gemeente heeft beheer georganiseerd op tekstberichten	Plan 2023	5%	10% Plan 2023	30%	100%
Iedere gemeente heeft een informatiebeheerplan (minimaal: inzicht in werkprocessen, proceseigenaar, in welke applicaties welke data/documenten staan, hoe het beheer is geregeld)	Plan 2024	10%	25%	50% Plan 2024	80%

Eis aan informatiehuishouding *Inwerkingtreding 1 mei 2022*	Gemeente Almelo Plan:	Half jaar na inwerking-treding Woo	Een jaar na inwerking-treding Woo	Twee jaar na inwerking-treding Woo	Vijf jaar na inwerking-treding Woo
Iedere gemeente hanteert een kwaliteitssysteem voor het informatiebeheer, zoals vastgelegd in artikel 16 van de Archiefregeling	Plan 2025[1]	10%	50%	75% Plan 2025	90%
Iedere gemeente heeft een metagegevensschema vastgelegd en aan elk blijvend te bewaren informatie- object metagegevens gekoppeld (ook alles dat openbaar is)	Plan 2026	30%	40%	75% Plan 2026	90%

1. Hoewel dit kwaliteitssysteem voor het informatiebeheer is gepland voor 2025, is dit waarschijnlijk in het 2de kwartaal 2023 gereed.

De organisatorische eisen

De paragraaf Wet open overhead in onze begroting en jaarstukken dient mede als plan van aanpak voor de implementatie van de Woo en is gedeeld in diverse samenwerkingsverbanden zoals de regio Twente en via de VNG Woo-fora. Deze samenwerking met andere gemeenten, de Twentse Woo-projectleiders, de VNG en het Rijk werpt zijn vruchten af. De benodigde cultuurverandering bij gemeenten, waarbij het uitgangspunt is dat veel documenten uit eigen beweging openbaar worden gemaakt, vindt stapsgewijs plaats. Intern wordt er gecommuniceerd via onder andere NieuwsNet, de nieuwsbrief en een chatgroep. Ook is gewerkt aan het ontwikkelen van een e-learning gericht op de Woo en is er geïnvesteerd in anonimiseringssoftware om documenten AVG-proof te maken.

Het 'Woo-Meerjarenplan (VNG 22-2-2022)' monitort via prestatie-indicatoren de score op het onderdeel organisatorische eisen. De percentages geven net als bij het voorgaande overzicht de landelijke verwachting weer van alle gemeenten op die onderdelen. Aangezien het landelijke platform PLOOI is stopgezet wordt vooralsnog de eigen website van belang voor het openbaar maken waarvoor nu iBabs wordt gebruikt. De vindbaarheid van de documenten is gediend bij een geavanceerde zoekfunctie die is aanbesteed.

De organisatorische eisen

Eis aan organisatie Woo-implementatie *Inwerkingtreding 1 mei 2022*	Gemeente Almelo 2022	Half jaar na inwerking-treding Woo	Een jaar na inwerking-treding Woo	Twee jaar na inwerking-treding Woo
Gemeenten zijn organisatorisch aangesloten op PLOOI, dat wordt vooralsnog een verwijsindex met een zoekfunctie, eigen website belangrijk	Op ORI[1] en via Wep[2]	Onbekend	Onbekend	Onbekend
Gemeenten zijn organisatorisch aangesloten op PLOOI ten aanzien van vier categorieën: - Organisatiegegevens Art. 3.3 lid 1.e - Raadsstukken Artikel 3.3 lid 2.c - Convenanten Artikel 3.3 lid 2.f - Woo-verzoeken Artikel 3.3 lid 2.i	Medio 2023			

Eis aan organisatie Woo-implementatie *Inwerkingtreding 1 mei 2022*	Gemeente Almelo 2022	Half jaar na inwerking-treding Woo	Een jaar na inwerking-treding Woo	Twee jaar na inwerking-treding Woo
Gemeenten hebben een verantwoordelijke c.q. projectleider voor de implementatie Woo	Start 2022	10%	20%	50%
Gemeenten hebben een projectplan om de Woo te implementeren	Ja in 2022	40%	60%	80%

1. ORI = openraadsinformatie.nl de pilot voor openbaarmaking voor de Woo, ca. 265 gemeenten aangesloten (tijdelijk uit de lucht vanwege nieuwe aanbesteding tot juli 2023, daarna tot nieuwe centrale vindplaats.
2. Wep = Wet elektronische publicaties, via Overheid.nl en aparte software en handelingen.

3.11.4 Wat heeft het gekost

Implementatie WOO	Beschikbaar	Werkelijk
Jaar 2022	153	154
Jaar 2023	173	
Jaar 2024	193	
Jaar 2025	215	
Jaar 2026	236	
Totaal	**970**	**154**

Bedragen x 1.000 euro

Het Rijk levert een financiële bijdrage in zowel de incidentele als de structurele kosten. Incidenteel is tot en met 2026 in totaal 426.000 euro voor Almelo beschikbaar en structureel 70.000 euro in 2022 oplopend naar 149.000 euro vanaf 2026.

De incidentele middelen zijn nodig om de invoering van de Woo op een goede manier te kunnen laten plaatsvinden en aan de wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen. Deze kosten betreffen onder meer de kosten voor projectleiding, het opstellen van beleid in het kader van de Woo, aansluiting op het platform voor actieve openbaarmaking van overheidsinformatie en aanpassing van de werkprocessen in verband met de actieve en passieve openbaarmaking van documenten. Deze middelen blijven gedurende de periode 2022-2026 beschikbaar voor invoering van de Woo.

De structurele kosten betreffen de kosten voor beheer en onderhoud van de systemen, variabele kosten voor het openbaar maken van documenten en eventuele kosten voor de aangewezen contactpersonen per bestuursorgaan.

3.11.5 Informatiewetten

Overzicht van de relatie tussen geïdentificeerde i-wetten en bovenliggende publieke waarden (grijs weergegeven wetten, slechts beperkt relevant).

Dienstverlening en communicatie

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV)
Digitale Dienstenwet
Single Digital Gateway (EU)
Dienstenwet
Wet digitale overheid (Wdo)
Wet elektronische publicaties (Wep)
eIDAS-verordening (EU)
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Nederlandse uitvoeringswet (Uavg)
Tijdelijke besluit digitale toegankelijkheid
Wet markt en overheid
Algemene wet bestuursrecht
Mededingingswet
Aanbestedingswet
Wet extern klachtrecht (Wek)

Openbaarheid en transparantie

Archiefwet 1995/Archiefwet 2021
Wet openbaarheid van bestuur (Wob)/
Wet open overheid
Bekendmakingswet/Wet elektronische publicaties (Wep)
Wet hergebruik overheidsinformatie(Who)/Implementatie
Europese open data richtlijn
Aanbestedingswet
Data governance verordening
Wet markt en overheid
Algemene wet bestuursrecht
ENSIA
Single Digital Gateway (EU)
Grondwet (GW)

Privacy en intellectueel eigendom

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Nederlandse uitvoeringswet (Uavg)
Auteurswet (+Europese richtlijn en internationale wetgeving)
Data governance verordening
Informatieveiligheid, Baseline informatiebeveiliging overheid (BIO)
Wet politiegegevens
Grondwet (GW)

Toegankelijkheid en inclusie

Tijdelijke besluit digitale toegankelijkheid/WDO
VNG verdrag handicap
Single Digital Gateway (EU)
Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV)
Algemene wet bestuursrecht
Grondwet (GW)

Informatiebeveiliging

Wet digitale overheid (Wdo)
Baseline informatiebeveiliging overheid (BIO)
Eidas (EU)-verordening
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Nederlandse uitvoeringswet (Uavg)
Data governance verordening
ENSIA

Duurzame toegankelijkheid en informatiehuishouding op orde

Archiefwet 1995/Archiefwet 2021
Wet openbaarheid van bestuur (Wob)/Wet open overheid
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Nederlandse uitvoeringswet (Uavg)
Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv)
Wet digitale overheid (Wdo)
Tijdelijke besluit digitale toegankelijkheid
Baseline informatiebeveiliging overheid (BIO)
Burgerlijk Wetboek (BW)
Gemeentewet
Wet gemeenschappelijke regelingen

Bron: VNG realisatie, Analyse naar de samenhang tussen generieke informatiewetten, 14 juni 2022, pagina 30

B. Jaarrekening

Gemeente Almelo

2022

4 Jaarrekening

4.1 Balans

4.1.1 Activa en passiva

ACTIVA	31-12-2021		31-12-2022	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		***2.349***		***2.186***
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	12		80	
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	2.337		2.106	
Materiële vaste activa		***204.111***		***218.337***
Investeringen met economisch nut	144.714		151.032	
Investeringen economisch nut met heffing	19.306		20.231	
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	37.140		44.123	
Gronden uitgegeven in erfpacht	2.951		2.951	
Financiële vaste activa		***22.716***		***18.451***
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- Deelnemingen	655		655	
- Overige verbonden partijen	18		18	
Leningen aan woningbouwcorporaties	6.697		6.136	
Overige langlopende leningen u/g	14.642		10.669	
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	704		973	
Totaal vaste activa		**229.176**		**238.974**
Vlottende activa				
Voorraden		***35.979***		***25.207***
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	35.629		24.857	
Gereed product en handelsgoederen	350		350	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		***30.079***		***58.845***
Vorderingen op openbare lichamen	16.800		7.353	
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	0		37.000	
Uitzettingen in de Rijks schatkist	5.000		5.339	
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	4.774		4.196	
Overige vorderingen	3.505		4.957	
Liquide middelen		***16.000***		***542***
Kas- banksaldi	16.000		542	
Overlopende activa		***11.569***		***24.801***
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:				
- EU	109		243	

- Rijk	1.027		858	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.354		790	
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	9.079		22.910	
Totaal vlottende activa		**93.627**		**109.395**
TOTAAL ACTIVA		**322.803**		**348.369**
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.		**0**		**0**

Bedragen x 1.000 euro

PASSIVA	31-12-2021		31-12-2022	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		***61.528***		***95.925***
Algemene reserve	20.272		34.217	
Bestemmingsreserves	25.063		35.115	
Gerealiseerd resultaat	16.193		26.593	
Voorzieningen		***12.173***		***17.431***
Voorzieningen	12.173		17.431	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		***215.832***		***190.976***
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0		0	
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	215.403		190.546	
- Door derden belegde gelden	86		87	
- Waarborgsommen	343		343	
Totaal vaste passiva		**289.533**		**304.332**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		***7.424***		***11.826***
Overige kasgeldleningen	0		0	
Banksaldi	0		0	
Overige schulden	7.424		11.826	
Overlopende passiva		***25.846***		***32.211***
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	17.931		17.844	
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:				
- EU	0		0	
- Rijk	6.361		12.714	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	592		705	

Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren	962	948
Totaal vlottende passiva	**33.270**	**44.037**
TOTAAL PASSIVA	**322.803**	**348.369**
Gewaarborgde geldleningen	**459.215**	**429.054**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.2 Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Algemeen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Grondslagen resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van het stelsel van baten en lasten, met uitzondering van de stortingen en onttrekkingen aan reserves gedurende het boekjaar overeenkomstig raadsbesluiten. De invloed hiervan op het rekeningresultaat is verder in de jaarrekening nader toegelicht.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling.

In de jaarrekening wordt het bedrag verantwoord dat in het verantwoordingsjaar aan afdrachten van het CAK is ontvangen. De reden hiervoor is dat er bij het CAK sprake is van achterstanden in het verwerken van de opgelegde en nog op te leggen eigen bijdragen, waardoor er geen betrouwbare schatting is te maken van de ultimo verantwoordingsjaar nog op te leggen en door gemeente te ontvangen eigen bijdragen.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeldaanspraken. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Grondslagen voor de balans

Vaste activa

<u>Immateriële vaste activa</u>

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijging- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.
Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.
Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering of het inzamelen van huishoudelijk afval, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
Het uitgangspunt is dat heffingen (riool/afval) worden besteed aan de betreffende investeringen.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken worden geactiveerd en gemiddeld afgeschreven in 30 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Met ingang van 2017 wordt voor nieuwe investeringen de ondergrond apart geadministreerd en wordt hierover niet afgeschreven. Ook hier geldt dat de gevolgde afschrijvingswijze is geschied volgens de afschrijvingssystematiek en begroting van de gemeente; momenteel wordt nagenoeg alle activa lineair afgeschreven.

In erfpacht uitgegeven gronden

De erfpachtgronden zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbare posten in mindering gebracht.
Participaties in het aandelenkapitaal van een NV of een BV (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.
De aan derden verstrekte geldleningen zijn opgenomen tegen het overdrachtsbedrag verminderd met de ontvangen aflossingen.

Vlottende activa

Voorraden

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Waardering bijstandsvorderingen

Voor de Participatiewet zijn gemeenten eigenrisicodrager ten aanzien van de bijstandsverlening. Een gevolg is dat de toekomstige ontvangsten op resterende bijstandsvorderingen geheel ten gunste van de gemeenten komen. Bij de waardering van de vorderingen per 31 december is het gemeentelijk beleid t.a.v. terugvordering, verhaal en debiteuren richtinggevend. De gemeentelijke vorderingen dienen naar reële waarden gewaardeerd te worden.

Jaarlijks dienen de bijstandsvorderingen te worden geherwaardeerd. Eventuele voor- of nadelen komen ten gunste of ten laste van de exploitatie. Per 31 december heeft de herwaardering plaatsgevonden van de bijstandsvorderingen.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen algemene- en bestemmingsreserves alsmede het gerealiseerd resultaat.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd (verwacht verlies grondexploitatie, pensioenvoorziening). Eventuele onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf “onderhoud kapitaalgoederen” die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schuld met rentetypische looptijd van één jaar of langer
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.
De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

4.1.3 Toelichting op de balans

4.1.3.1 Immateriële vaste activa

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de immateriële vaste activa weer:

	31-12-2021	Investeren	Des - investeren	Af- schrijven	Bijdragen van derden	Her- rubricering	Bijdrage voor- ziening	31-12-2022
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	12	68	-					80
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	2.337	-		231				2.106
Totaal	**2.349**	**68**	**-**	**231**	**-**	**-**	**-**	**2.186**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.2 Materiële vaste activa

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

	31-12-2021	Investeren	Des - investeren	Af- schrijven	Bijdragen van derden	Her- rubricering	Bijdrage voor- ziening	31-12-2022
Gronden en terreinen	28.732	365	197					28.900
Woonruimten	-							-
Bedrijfsgebouwen	107.179	12.074	446	5.050	730			113.027
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	-							-
Vervoermiddelen	1.928	294		377				1.845
Machines, apparaten en installaties	4.377	1.276		1.132	15			4.506
Overige materiële vaste activa	2.498	773		295	222			2.754
Totaal	**144.714**	**14.782**	**643**	**6.854**	**967**	**-**	**-**	**151.032**

Bedragen x 1.000 euro

Onder categorie bedrijfsgebouwen zijn panden opgenomen die per ultimo verslagjaar leeg staan ter voorbereiding voor verkoop. Totale boekwaarde per ultimo verslagjaar van deze panden bedraagt 2,650 miljoen euro. Actuele waarde per ultimo verslagjaar van deze panden bedraagt 3,550 miljoen euro.

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, weer.

	31-12-2021	Investeren	Des - investeren	Af- schrijven	Bijdragen van derden	Her- rubricering	Bijdrage voor- ziening	31-12-2022
Gronden en terreinen	-							-
Woonruimten	-							-
Bedrijfsgebouwen	726			108				618
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	17.562	3.689		932	85		1.490	18.744
Vervoermiddelen	-							-
Machines, apparaten en installaties	-							-
Overige materiële vaste activa	1.018	33		182				869
Totaal	**19.306**	**3.722**	**-**	**1.222**	**85**	**-**	**1.490**	**20.231**

Bedragen x 1.000 euro

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een maatschappelijk nut weer:

	31-12-2021	Investeren	Des - investeren	Af- schrijven	Bijdragen van derden	Her- rubricering	Bijdrage voor- ziening	31-12-2022
Gronden en terreinen	-							-
Woonruimten	-							-
Bedrijfsgebouwen	-							-
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	37.140	11.674	-	1.410	2.913	-	368	44.123
Vervoermiddelen	-							-
Machines, apparaten en installaties	-							-
Overige materiële vaste activa	-							-
Totaal	**37.140**	**11.674**	**-**	**1.410**	**2.913**	**-**	**368**	**44.123**

Bedragen x 1.000 euro

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de gronden in erfpacht weer.

	31-12-2021	Investeren	Des - investeren	Af- schrijven	Bijdragen van derden	Her- rubricering	Bijdrage voor- ziening	31-12-2022
Gronden en terreinen in erfpacht	2.951	-	-	-	-	-	-	2.951
Totaal	**2.951**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2.951**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.3 Financiële vaste activa

Onderstaand een verloopoverzicht van de financiële vaste activa.

Financiële vaste activa	31-12-2021	Investeringen	Afschrijvingen / aflossingen	31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen deelnemingen:				
Aandelenkapitaal Twente Milieu	127	0	0	127
Aandelenkapitaal Cogas	132	0	0	132
Aandelenkapitaal BNG	396	0	0	396
Totaal kapitaalverstrekkingen deelnemingen	**655**	**0**	**0**	**655**
Aandelenkapitaal Sportaccommodaties BV	18	0	0	18
Aandelenkapitaal Stadstoezicht BV	0	0	0	0
Totaal overige verbonden partijen	**18**	**0**	**0**	**18**
Leningen aan woningbouwcorporaties	6.697	0	561	6.136
Totaal leningen woningbouwcorporaties	**6.697**	**0**	**561**	**6.136**
Overige langlopende leningen u/g:				
Leningen Industriegebouw Maatschappij	6.956	0	3.956	3.000
Leningen sportverenigingen/stichtingen	209	38	39	208
Huurkoop verenigingen/stichtingen	432	250	6	675
Lening Heracles	6.878	0	262	6.615
Lening Heracles	168	3	0	171
Totaal overige langlopende leningen u/g	**14.643**	**291**	**4.263**	**10.669**
Vorderingen looptijd langer dan 1 jaar:				
Stimuleringsfonds volkshuisvesting	92	-28	22	43
Startersleningen	611	321	2	930
Totaal vorderingen looptijd langer dan 1 jaar	**703**	**293**	**24**	**973**
Totaal	**22.716**	**584**	**4.848**	**18.451**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.4 Voorraden

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de grondposities bouwgronden weer. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Categorieën	31-12-2021	31-12-2022
Gronden en terreinen	-	-
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	35.629	24.857

Gereed product en handelsgoederen	350	350
Vooruitbetalingen	-	-
Totaal	**35.979**	**25.207**

Bedragen x 1.000 euro

Verloop overzicht bouwgronden in exploitatie	Boek waarde 01-01-2022	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12-2022
Werklocaties				
Dempen haven Dollegoor	1.265	188	1.633	-180
Rohof	10.236	151	-	10.388
Rhijnbeek	12.143	223	-	12.366
Bedrijvenpark Twente Noord	8.213	263	1.819	6.656
Subtotaal werklocaties	**31.857**	**825**	**3.452**	**29.230**
Woningen				
Chiel Dethmersstraat	2.362	112	-	2.474
Almelo Noord Oost	18.292	2.891	14.564	6.618
Heetveldsweg	-	42		42
Ary Schefferstraat	-	23		23
Savornin Lohmanstraat	-	25		25
GT Rietveldstraat	-	50		50
Gravenstraat	-	76		76
Noorderes	-211	149	-	-62
Weggeler	5.658	176	131	5.703
Subtotaal woningen	**26.101**	**3.544**	**14.696**	**14.949**
Totaal boekwaarde	**57.958**	**4.369**	**18.148**	**44.179**

Bedragen x 1.000 euro

Verloop overzicht bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2022	Verliesvoorziening	Winstneming	Balanswaarde 31-12-2022
Werklocaties				
Dempen haven Dollegoor	-180	-	180	-
Rohof	10.388	10.388	-	-
Rohof *	-	220	-	-220
Rhijnbeek	12.366	7.314	-	5.051
Bedrijvenpark Twente Noord	6.656	1.166	-	5.491
Subtotaal werklocaties	**29.230**	**19.088**	**180**	**10.322**
Woningen				
Chiel Dethmersstraat	2.474	2.474	-	-
Chiel Dethmersstraat *	-	48	-	-48

Almelo Noord Oost	6.618	-	7.474	14.092
Heetveldsweg	42	9	-	33
Ary Schefferstraat	23	-	-	23
Savornin Lohmanstraat	25	-	-	25
GT Rietveldstraat	50	50	-	-
Rietveldstraat *	-	5	-	-5
Gravenstraat	76	76	-	-
Gravenstraat *	-	258	-	-258
Noorderes	-62	-	62	-
Weggeler	5.703	5.561	-	141
Subtotaal woningen	**14.949**	**8.481**	**7.536**	**14.003**
Subtotaal werklocaties en woningen	**44.179**	**27.569**	**7.716**	**24.326**
Waardering passivazijde balans				531
Totaal				**24.857**

Bedragen x 1.000 euro

* conform voorschriften BBV gepresenteerd op passivazijde balans, voorzieningen.

Verliesvoorzieningen grondexploitaties	Saldo 01-01-2022	Rente toevoeging	Mutaties 2022	Saldo 31-12-2022
Werklocaties				
Dempen haven Dollegoor	136	3	-139	-0
Rohof	10.444	209	-45	10.608
Rhijnbeek	7.169	143	2	7.314
Bedrijvenpark Twente Noord	2.414	48	-1.297	1.166
Subtotaal werklocaties	**20.163**	**403**	**-1.479**	**19.088**
Woningen				
Chiel Dethmersstraat	2.482	50	-9	2.522
Almelo Noord Oost	-	-	-	-
Heetveldsweg	-	-	9	9
Ary Schefferstraat	-	-	-	-
Savornin Lohmanstraat	-	-	-	-
GT Rietveldstraat	-	-	55	55
Gravenstraat	-	-	333	333
Noorderes	-	-	-	-
Weggeler	5.460	109	-7	5.561
Subtotaal woningen	**7.942**	**159**	**381**	**8.481**
Totaal	**28.105**	**562**	**-1.098**	**27.569**

Bedragen x 1.000 euro

Prognose	Boekwaarde 31-12-2022	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengst	Geraamd eind-resultaat (eindwaarde)	Geraamd eind-resultaat (contante waarde)
Werklocaties					
Dempen haven Dollegoor	-180	-	-	-180	180
Rohof	10.388	1.174	525	11.036	-10.608
Rhijnbeek	12.366	2.532	7.136	7.762	-7.314
Bedrijvenpark Twente Noord	6.656	4.279	9.698	1.237	-1.166
Subtotaal werklocaties	**29.230**	**7.985**	**17.360**	**19.855**	**-18.908**
Woningen					
Chiel Dethmersstraat	2.474	1.333	1.234	2.573	-2.522
Almelo Noord Oost	6.618	11.262	30.392	-12.512	11.332
Heetveldsweg	42	820	853	10	-9
Ary Schefferstraat	23	549	680	-108	102
Savornin Lohmanstraat	25	249	311	-36	35
GT Rietveldstraat	50	455	448	57	-55
Gravenstraat	76	624	353	347	-333
Noorderes	-62	-	-	-62	62
Weggeler	5.703	2.115	1.916	5.902	-5.561
Subtotaal woningen	**14.949**	**17.407**	**36.185**	**-3.829**	**3.049**
Totaal	**44.179**	**25.392**	**53.545**	**16.026**	**-15.858**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.5 Uitzettingen looptijd < 1 jaar

Decentrale overheden zijn verplicht om overtollige middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Een klein bedrag, gebaseerd op de begrotingsomvang, is hiervan uitgezonderd.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren verslagjaar 2022					
(1)	**Drempelbedrag**	6.164	6.164	6.164	6.164
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**5.676**	**3.909**	**4.193**	**478**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	488	2.254	1.970	5.686
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	308.181			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan 500 miljoen euro	308.181			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat 500 miljoen euro te boven gaat	-			

(1) = (4b)*2,00 + (4c)*0,002 met een minimum van 1 mln. euro	Drempelbedrag 2,00%	6.164	6.164	6.164	6.164
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	510.830	355.749	385.777	43.982
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	5.676	3.909	4.193	478

Bedragen x 1.000 euro

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Vorderingen	31-12-2021	31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	16.800	7.353
Subtotaal vorderingen op openbare lichamen	**16.800**	**7.353**
Kasgeldleningen openbare lichamen	0	37.000
Subtotaal verstrekte kasgeldleningen openbare lichamen	**0**	**37.000**
Rekening courant schatkistbankieren	5.000	5.339
Subtotaal uitzettingen in de Rijks schatkist	**5.000**	**5.339**
Rekening courant GBT	3.800	2.487
Rekening courant SVN	974	1.709
Subtotaal rekening courant niet-financiële instellingen	**4.774**	**4.196**
Vordering bijstand	10.251	9.434
Af: voorziening vordering bijstand	-7.682	-6.907
Overige vorderingen	5.444	4.371
Af: voorziening overige vorderingen	-4.508	-1.941
Subtotaal overige vorderingen	**3.505**	**4.957**
Totaal	**25.079**	**58.845**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.6 Overlopende activa

In onderstaand overzicht worden de nog te ontvangen bedragen per begin en einde boekjaar weergegeven.

Overlopende activa	31-12-2021	31-12-2022
Nog te ontvangen voorschotbedragen		
Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	2.490	1.891
Subtotaal nog te ontvangen voorschotbedragen	**2.490**	**1.891**
Overige te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen		
Cogas dividend	2.322	1.161
Liquidatiesaldo voormalig Soweco	-	4.237
Algemene uitkering	1.273	-
Belastingen btw/bcf/vpb	-	13.236
Vooruitbetaalde bedragen	2.771	1.310
Nog te ontvangen wsw oude jaren	325	-
Verhaalbare kosten *	736	736
Overige nog te ontvangen bedragen	1.652	2.230
Subtotaal overige te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	**9.079**	**22.910**
Totaal overlopende activa	**11.569**	**24.801**

Bedragen x 1.000 euro

* Betreft kosten die de gemeente heeft gemaakt en die in het kader van faciliterend grondbeleid op basis van een overeenkomst kunnen worden verhaald op derden.

Nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	31-12-2021	Toevoeging	Ontvangen bedragen	31-12-2022
EU				
CEF Twentekanaal	109	134	-	243
Subtotaal EU	**109**	**134**	**-**	**243**
Rijk				
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	1.027	-	1.027	-
Ministerie BUIG vangnetregeling	-	119	-	119
Ministerie inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	762	523	239
Ministerie particuliere opvang vluchtelingen	-	500	-	500
Subtotaal Rijk	**1.027**	**1.381**	**1.550**	**858**
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Provincie educatie duurzaam veilig 2021	35	-	-	35
Provincie stationsomgeving	232	68	-	300
Provincie vitaliteit binnenstad	158	-	158	-
Provincie F35 Wierdensestraat verbeteren verkeersveiligheid	474	4	478	-
Provincie talking traffic II	410	-9	401	-
Provincie duurzaam veilig 2021	40	19	-	59

Provincie versnelling afdoening aanvragen omgevingsvergunningen	5	-	5	-
Provincie F35 Aalderinkssingel-Nieuwstraat		924	549	375
Provincie Flexpool 2022		50	45	5
Provincie cultuurmakelaars	-	16	-	16
Subtotaal overige Nederlandse overheidslichamen	**1.354**	**1.072**	**1.636**	**790**
Totaal nog te ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	**2.490**	**2.587**	**3.186**	**1.891**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.7 Eigen vermogen

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de mutaties van de diverse reserves. Voor een nadere toelichting op de resultaatbestemming wordt verwezen naar hoofdstuk 1.2.3 Resultaatbestemmingen.

Verloopoverzicht reserves	31-12-2021	Storting	Onttrekking	Vrijval	31-12-2022	Doel van reserve
Algemene reserve						
Algemene reserve	29.031	5.053	-133		34.217	Buffer om mogelijke (toekomstige) verliezen te kunnen dekken.
Algemeen grondbedrijf	-8.759	8.759				Buffer om mogelijke (toekomstige) verliezen op de grondexploitaties te kunnen dekken.
Subtotaal algemene reserve	**20.272**	**13.812**	**-133**		**34.217**	
Bestemmingsreserves						
Overlopende werken	9.047	8.815	7.246		10.615	Dekking van meerjarige incidentele projecten.
Gebiedsgerichte aanpak	2.555	915	114		3.356	Dekking voor gebiedsgerichte aanpak grondwaterverontreinigingen.
Co-financiering	431		1		430	Dekking van de gemeentelijke co-financiering bij projecten.
Besluit locatiegebonden subsidies	43			43		Dekking voor stimuleringsbijdragen voor woningbouw op specifieke locaties.
ISV 3 2010 /2014	66		17	49		Dekking voor projecten uit het programma ISV-3.
Centrumgemeentetaken bw en mo	8.922	4.120	6.387		6.655	Dekking voor toekomstige uitgaven beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
Stadsontwikkeling		10.500	440		10.060	Dekking voor uitgaven t.b.v. stadsontwikkeling.
Sociaal domein	4.000				4.000	Dekking voor toekomstige tekorten binnen sociaal domein.
Subtotaal bestemmingsreserves	**25.064**	**24.349**	**14.205**	**92**	**35.115**	

Resultaatbestemming						
Voorgaand jaar	16.193	-16.193				Gerealiseerd resultaat voorgaand boekjaar
Dit jaar		26.593			26.593	Gerealiseerd resultaat huidig boekjaar
Subtotaal resultaatbestemming	**16.193**	**10.399**	**0**	**0**	**26.593**	
Totaal reserves	**61.528**	**48.561**	**14.072**	**92**	**95.925**	

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.8 Voorzieningen

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de mutaties van de diverse voorzieningen.

Verloopoverzicht voorzieningen	31-12-2021	Storting	Onttrekking	Vrijval	31-12-2022	Doel van voorziening
Verplichtingen, verliezen en risico's						
Verwacht verlies grondexploitaties	327	204			531	Dekking verwacht verlies grondexploitaties.
Nog uit te voeren werken grondexploitaties	1.641	148	143	38	1.609	Dekking van nakomende kosten van afgesloten grondexploitaties.
Wethouderspensioen	237	74			311	Dekking voor toekomstige pensioenverplichtingen wethouders.
Bovenwettelijk verlof / verlofsparen		588			588	Dekking voor eventuele toekomstige verplichtingen uit hoofde van bovenwettelijk verlof / verlofsparen
Subtotaal verplichtingen	**2.206**	**1.013**	**143**	**38**	**3.039**	
Egalisatie						
Riolering egalisatie	4.131	1.683	116		5.698	Dekking voor egalisatie van rioleringskosten.
Afval egalisatie	2.136	621	2		2.756	Dekking voor egalisatie van kosten afvalinzameling.
Subtotaal egalisatie	**6.267**	**2.304**	**118**		**8.454**	
Derden						
Sociale recherche	219	77			296	Dekking van exploitatie lasten samenwerkingsverband Sociale Recherche Twente.
Subtotaal derden	**219**	**77**			**296**	
Toekomstige vervangingsinvesteringen						
Riolering vervanging	3.481	3.838	1.677		5.642	Dekking voor toekomstige vervangingsinvesteringen conform vGRP 2016-2020.
Subtotaal toekomstige vervangingsinvesteringen	**3.481**	**3.838**	**1.677**		**5.642**	
Totaal voorzieningen	**12.173**	**7.232**	**1.937**	**38**	**17.431**	

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.9 Vaste schuld looptijd > 1 jaar

De vaste schulden per 31-12-2022 bedragen 190,976 miljoen euro. De hierover betaalde rentelast in 2022 bedroeg 2,946 miljoen euro.

4.1.3.10 Overlopende passiva

Op deze balanspost worden de vooruit ontvangen en nog te betalen bedragen verantwoord.

Overlopende passiva	31-12-2021	31-12-2022
Verplichtingen	17.931	17.844
Vooruitontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	6.953	13.419
Overige vooruitontvangen bedragen*	962	948
Totaal overlopende passiva	**25.846**	**32.211**

Bedragen x 1.000 euro

* Hiervan heeft 493.000 euro betrekking op ontvangen exploitatiebijdragen i.h.k.v. faciliterend grondbeleid.

Vooruitontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	31-12-2021	Ontvangen bedragen	Bestedingen of terug betalingen	31-12-2022
Het Rijk				
Besluit bijstandverlening zelfstandigen	1.071	999	1.071	999
Regionaal Meldpunt Coördinatie	104	898	802	200
Ministerie extra verkeersveiligheid	238	-	218	20
Ministerie huisvesting kwetsbare groepen	68	-	-	68
Ministerie hulp gedupeerden toeslagen	66	114	16	164
Ministerie geluidsanering b-lijst woningen	93	-	-	93
Ministerie onderwijs achterstanden beleid	1.814	3.838	3.794	1.858
Ministerie tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	76	-	-	76
Ministerie inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	649		649	-
Ministerie regeling huisvesting aandachtsgroepen opvang dak- en thuislozen	80	-	-	80
Ministerie regeling huisvesting aandachtsgroepen woonwagenstandplaatsen	60	-	-	60
Ministerie regeling ventilatie in scholen	1.181	144	1.116	209
Ministerie regeling reductie energiegebruik woningen	750	-	750	-
Ministerie aankoop woningen onder hoogspanningsverbinding	111	-	111	-
Ministerie aanpak energiearmoede	-	1.268	-	1.268
Ministerie proeftuinen programma aardgasvrije wijken	-	4.284	58	4.226
Ministerie bodem historische spoedopgaven	-	268	-	268

Ministerie intelligente verkeersregelinstallaties	-	500	243	257
Ministerie controle coronatoegangsbewijzen	-	279	39	240
Ministerie aanpak energiearmoede	-	975	18	957
Ministerie wet inburgering	-	460	47	413
Ministerie tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	-	378	125	253
Ministerie tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	-	624	23	601
Ministerie sportakkoord en leefstijlinterventies	-	285	233	52
Ministerie stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	-	309	-	309
Ministerie onderwijsroute	-	63	20	43
Subtotaal Het Rijk	**6.361**	**15.686**	**9.333**	**12.714**
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Provincie wup Aalderinkshoek	9	-	9	-
Provincie verbindende natuur	68	-	-	68
Provincie Almelo binnenstad+	479	-	101	378
Provincie vitaliteit van binnensteden	18	20	38	-
Provincie cultuurmakelaars	9	-	9	-
Provincie motoriekroute Almelo	9	-	-	9
Provincie kentekenherkenning Almelo	-	113	15	98
Provincie HR Holstlaan/Ambachtstraat	-	75	-	75
Provincie intensivering energiecontroles	-	32	-	32
Provincie duurzaam veilig	-	49	4	45
Subtotaal Overige Nederlandse overheidslichamen	**592**	**289**	**176**	**705**
Totaal vooruitontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	**6.953**	**15.975**	**9.509**	**13.419**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.11 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hierna volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

Belangrijke financiële verplichtingen				
Leverancier	**Jaarbedrag**	**Contractwaarde**	**Afloopdatum**	**Omschrijving**
Accres Exploitatie BV	908	908	31-12-2023	Huur en Beheer Wijkcentra
Asito BV	436	1.163	31-8-2025	Schoonmaak
RJ Security BV	116	126	1-2-2024	Beveiliging

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.12 Borg- en garantstellingen

Onderstaand een overzicht van de gewaarborgde leningen aan verenigingen en stichtingen, hypothecaire garanties woningbezit particulieren en leningen in het kader van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Gewaarborgde geldlening geldnemer	Doel	Hoofd som lening	Borg stelling	Restant hoofdsom per 1-1-2022	Restant hoofdsom per 31-12-2022	Restant waarborg per 1-1-2022	Restant waarborg per 31-12-2022
S.D.V.V.	Uitbreiden schietaccommodatie	125	100%	29	25	29	25
't Brook	Aanleg 2 tennisbanen Bornerbroek	90	100%	18	14	18	14
MHC Almelo	Nieuwbouw clubgebouw en kleedkamers	500	50%	100	50	50	25
ASV '57	Nieuwbouw clubgebouw	125	50%	38	25	19	13
CVV Oranje Nassau	Nieuwbouw clubgebouw	225	50%	135	120	68	60
St. SOCA	SBO De Welle gebouwen verduurzamen	225	100%	203	191	203	191
St. 't Hinsenveld	MHC waterveld hockeyveld-led oefenveld	500	50%	417	375	208	188
St. Naturhus	Paviljoen voor een doe-park	160	100%	139	128	139	128
CVV Oranje Nassau	Sportpark Ossenkoppelerhoek verduurzaming en energiebesparing	100	100%	100	93	100	93
Stichting 't Hinsenveld en MHC	2 sportvelden aanleggen	1.350	0%	0	1.328	0	1.328
Sportaccommadaties almelo bv	Bouwkundig sportpark en gymlokalen	300	100%	180	165	180	165
St. Zorgaccent	Bouw dependance SEZ-terrein	3.343	100%	1.644	1.409	1.644	1.409
St Stadion Heracles	Nieuwbouw stadion Heracles	4.538	100%	1.222	1.047	1.222	1.047
St. Dimence groep	Verbouw/uitbreiding accommodaties	545	100%	345	327	345	327
St. Dimence groep	Nieuw-/verbouw accommodatie	135	100%	77	58	77	58
Stichting 't Hinsenveld en MHC	2 sportvelden aanleggen	1.350	100%	0	1.328	0	1.328
Garantie geldleningen woningstichtingen	Leningen Waarborgfonds Sociale Woningbouw		0%	475.389	445.397	451.570	420.872
Garantie geldleningen particulieren hypotheek	Hypothecaire garanties inzake eigen woning bezit		100%	3.343	1.783	3.343	1.783
				483.379	**453.863**	**459.215**	**429.054**

Bedragen x 1.000 euro

4.1.3.13 EMU saldo

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven met derden (dus geen afschrijvingen, waardemutaties, etc.) van de gemeente op transactiebasis in een bepaalde periode. Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is.

EMU-saldo

Omschrijving	JVW 2022	BEGR 2023	MJR 2024	MJR 2025	MJR 2026
1 Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	34.397	3.066	4.984	6.251	-12.813
2 Mutatie (im)materiele vaste activa	14.063	27.930	17.180	7.809	5.607
3 Mutatie voorzieningen	5.258	-2.382	-2.360	-2.360	-2.360
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-10.772	-15.777	-5.849	-9.366	-3.236
5. Boekwinst/verlies bij de verkoop van materiele vaste activa	1.930	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo	**34.434**	**-11.469**	**-8.707**	**5.448**	**-17.544**

Bedragen x 1.000 euro

Het EMU-saldo 2022 is positief. Dit betekent dat de gemeente via reële transacties netto meer geld heeft binnengekregen dan heeft uitgegeven.

4.1.3.14 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen relevante gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

4.2 Baten en lasten

4.2.1 Overzicht baten en lasten

Lasten	Begroting 2022	Wijziging 2022	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	3.960	3.294	7.254	7.035	**-219**	**V**
0.2 Burgerzaken	2.554	204	2.758	2.361	**-396**	**V**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	4.346	1.428	5.774	5.250	**-524**	**V**
0.4 Overhead	26.221	9.786	36.007	34.370	**-1.637**	**V**
0.5 Treasury	-266	130	-136	55	**191**	**N**
0.61 OZB woningen	759	-	759	817	**58**	**N**
0.62 OZB niet-woningen	97	-	97	54	**-43**	**V**
0.63 Parkeerbelasting	42	-20	22	188	**167**	**N**
0.64 Belastingen overig	340	-5	335	330	**-5**	**V**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	0	10	**10**	**N**
0.8 Overige baten en lasten	1.476	-858	618	163	**-455**	**V**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	100	-	100	48	**-52**	**V**
0 Bestuur en ondersteuning	**39.629**	**13.959**	**53.588**	**50.683**	**-2.905**	
1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.616	-19	5.596	5.612	**15**	**N**
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.624	506	2.130	1.841	**-289**	**V**
1 Veiligheid	**7.240**	**486**	**7.726**	**7.453**	**-274**	
2 Verkeer en vervoer						
2.1 Verkeer en vervoer	11.682	395	12.077	12.011	**-66**	**V**
2.2 Parkeren	2.724	-290	2.433	2.292	**-141**	**V**
2.3 Recreatieve havens	74	-	74	85	**11**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	171	-2	169	153	**-16**	**V**
2.5 Openbaar vervoer	-	-	0	0	**0**	**N**
2 Verkeer en vervoer	**14.650**	**103**	**14.753**	**14.541**	**-212**	
3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	890	730	1.620	1.700	**79**	**N**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	11.852	-3.000	8.852	-70	**-8.922**	**V**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	516	-150	366	331	**-34**	**V**

3.4 Economische promotie	931	-104	827	953	**126**	**N**
3 Economie	**14.189**	**-2.523**	**11.666**	**2.914**	**-8.752**	

4 Onderwijs						
4.1 Openbaar basisonderwijs	440	-6	434	414	**-20**	**V**
4.2 Onderwijshuisvesting	4.065	-398	3.667	3.586	**-81**	**V**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.314	4.145	7.459	9.070	**1.611**	**N**
4 Onderwijs	**7.820**	**3.740**	**11.560**	**13.070**	**1.510**	

5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	4.000	151	4.150	4.434	**284**	**N**
5.2 Sportaccommodaties	1.228	23	1.251	1.169	**-82**	**V**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.146	29	3.176	3.489	**313**	**N**
5.4 Musea	58	2	59	59	**0**	**N**
5.5 Cultureel erfgoed	84	-	84	166	**82**	**N**
5.6 Media	2.037	3	2.040	2.032	**-8**	**V**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.819	-694	6.125	6.065	**-60**	**V**
5 Sport, cultuur en recreatie	**17.371**	**-486**	**16.886**	**17.414**	**529**	

6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6.733	9.300	16.032	13.204	**-2.829**	**V**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4.975	-	4.975	4.963	**-12**	**V**
6.3 Inkomensregelingen	51.715	7.830	59.545	56.784	**-2.761**	**V**
6.4 WSW en beschut werk	12.473	1.178	13.651	13.305	**-346**	**V**
6.5 Arbeidsparticipatie	5.478	-649	4.829	4.619	**-211**	**V**
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	3.422	-40	3.382	3.337	**-45**	**V**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	23.002	1.393	24.395	25.429	**1.033**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	24.429	5.777	30.206	29.439	**-767**	**V**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	17.289	-1.229	16.060	15.217	**-843**	**V**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	10.262	617	10.879	10.518	**-361**	**V**
6 Sociaal domein	**159.778**	**24.177**	**183.955**	**176.815**	**-7.140**	

7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	2.887	31	2.918	3.233	**315**	**N**
7.2 Riolering	8.618	51	8.669	8.934	**265**	**N**
7.3 Afval	7.412	183	7.595	7.097	**-498**	**V**

7.4 Milieubeheer	3.211	6.158	9.369	4.307	**-5.063**	**V**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	467	-12	455	449	**-6**	**V**
7 Volksgezondheid en milieu	**22.594**	**6.412**	**29.006**	**24.019**	**-4.987**	

8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw						
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.625	525	2.150	1.595	**-555**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	6.082	4.994	11.076	-1.293	**-12.369**	**V**
8.3 Wonen en bouwen	3.423	1.825	5.248	5.064	**-184**	**V**
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw	**11.130**	**7.344**	**18.474**	**5.366**	**-13.108**	

Totaal lasten	**294.400**	**53.214**	**347.614**	**312.274**	**-35.340**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Baten	Begroting 2022	Wijziging 2022	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	-	-	0	-70	**-70**	**V**
0.2 Burgerzaken	-833	-215	-1.048	-1.187	**-139**	**V**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-5.193	-2.480	-7.673	-7.792	**-119**	**V**
0.4 Overhead	-2.089	-4.107	-6.196	-5.890	**306**	**N**
0.5 Treasury	-2.752	399	-2.353	-2.550	**-197**	**V**
0.61 OZB woningen	-10.636	-36	-10.672	-10.577	**94**	**N**
0.62 OZB niet-woningen	-13.662	-384	-14.046	-14.423	**-377**	**V**
0.63 Parkeerbelasting	-2.034	193	-1.841	-1.847	**-6**	**V**
0.64 Belastingen overig	-319	125	-194	-181	**13**	**N**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-185.375	-20.225	-205.600	-209.587	**-3.987**	**V**
0.8 Overige baten en lasten	-282	-6	-288	-288	**0**	**N**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	0	0	**0**	**N**
0 Bestuur en ondersteuning	**-223.174**	**-26.736**	**-249.910**	**-254.391**	**-4.481**	

1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-	0	0	**0**	**N**
1.2 Openbare orde en veiligheid	-45	-279	-325	-37	**288**	**N**
1 Veiligheid	**-45**	**-279**	**-325**	**-37**	**288**	

2 Verkeer en vervoer

2.1 Verkeer en vervoer	-541	-104	-645	-863	**-218**	**V**
2.2 Parkeren	-48	-	-48	-52	**-4**	**V**
2.3 Recreatieve havens	-15	-	-15	-14	**2**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	-207	-	-207	-158	**50**	**N**
2.5 Openbaar vervoer	-	-	0	0	**0**	**N**
2 Verkeer en vervoer	**-811**	**-104**	**-915**	**-1.086**	**-171**	

3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	-	-	0	-6	**-6**	**V**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-11.928	2.898	-9.030	-3.556	**5.474**	**N**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-18	-210	-228	-201	**27**	**N**
3.4 Economische promotie	-443	105	-338	-210	**128**	**N**
3 Economie	**-12.389**	**2.793**	**-9.596**	**-3.974**	**5.622**	

4 Onderwijs						
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	0	0	**0**	**N**
4.2 Onderwijshuisvesting	-	-	0	0	**0**	**N**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-575	-3.878	-4.452	-6.166	**-1.714**	**V**
4 Onderwijs	**-575**	**-3.878**	**-4.452**	**-6.166**	**-1.714**	

5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	-	-75	-75	-23	**53**	**N**
5.2 Sportaccommodaties	-211	-81	-292	-311	**-20**	**V**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-54	-54	-410	**-357**	**V**
5.4 Musea	-	-	0	0	**0**	**N**
5.5 Cultureel erfgoed	-	-	0	0	**0**	**N**
5.6 Media	-	-	0	0	**0**	**N**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-100	-100	-183	**-83**	**V**
5 Sport, cultuur en recreatie	**-211**	**-309**	**-521**	**-927**	**-406**	

6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-39	-8.901	-8.940	-9.218	**-279**	**V**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	-	0	0	**0**	**N**
6.3 Inkomensregelingen	-40.194	2.105	-38.089	-36.922	**1.167**	**N**
6.4 WSW en beschut werk	-	-4.500	-4.500	-4.123	**377**	**N**
6.5 Arbeidsparticipatie	-	-	0	-37	**-37**	**V**

6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	-	-	0	-13	**-13**	**V**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-900	-1.595	-2.495	-2.452	**43**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	0	-22	**-22**	**V**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	-690	-208	-898	-162	**736**	**N**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	-12	-	-12	0	**12**	**N**
6 Sociaal domein	**-41.835**	**-13.099**	**-54.934**	**-52.949**	**1.985**	

7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	-	-	0	-7	**-7**	**V**
7.2 Riolering	-10.817	-258	-11.075	-11.244	**-169**	**V**
7.3 Afval	-9.916	-183	-10.099	-9.577	**522**	**N**
7.4 Milieubeheer	-	-5.879	-5.879	-1.111	**4.768**	**N**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-423	-	-423	-394	**30**	**N**
7 Volksgezondheid en milieu	**-21.157**	**-6.320**	**-27.476**	**-22.332**	**5.144**	

8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw						
8.1 Ruimte en leefomgeving	-337	-	-337	-419	**-82**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-5.968	-4.006	-9.974	414	**10.388**	**N**
8.3 Wonen en bouwen	-1.680	-2.818	-4.498	-4.804	**-306**	**V**
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw	**-7.985**	**-6.824**	**-14.810**	**-4.809**	**10.000**	

Totaal baten	**-308.181**	**-54.756**	**-362.938**	**-346.671**	**16.267**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Saldo	Begroting 2022	Wijziging 2022	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
0 Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	3.960	3.294	7.254	6.964	**-290**	**V**
0.2 Burgerzaken	1.721	-11	1.710	1.175	**-536**	**V**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-847	-1.052	-1.899	-2.541	**-642**	**V**
0.4 Overhead	24.132	5.678	29.811	28.480	**-1.330**	**V**
0.5 Treasury	-3.018	529	-2.489	-2.495	**-6**	**V**
0.61 OZB woningen	-9.877	-36	-9.913	-9.760	**153**	**N**
0.62 OZB niet-woningen	-13.565	-384	-13.949	-14.368	**-420**	**V**
0.63 Parkeerbelasting	-1.992	173	-1.819	-1.659	**160**	**N**
0.64 Belastingen overig	21	120	141	149	**8**	**N**

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-185.375	-20.225	-205.600	-209.577	**-3.977**	**V**
0.8 Overige baten en lasten	1.194	-863	331	-124	**-455**	**V**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	100	-	100	48	**-52**	**V**
0 Bestuur en ondersteuning	**-183.545**	**-12.777**	**-196.322**	**-203.709**	**-7.386**	

1 Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.616	-19	5.596	5.612	**15**	**N**
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.579	226	1.805	1.804	**-1**	**V**
1 Veiligheid	**7.195**	**207**	**7.402**	**7.416**	**14**	

2 Verkeer en vervoer						
2.1 Verkeer en vervoer	11.141	291	11.433	11.148	**-284**	**V**
2.2 Parkeren	2.676	-290	2.385	2.240	**-145**	**V**
2.3 Recreatieve havens	58	-	58	71	**12**	**N**
2.4 Economische havens en waterwegen	-37	-2	-38	-5	**34**	**N**
2.5 Openbaar vervoer	-	-	0	0	**0**	**N**
2 Verkeer en vervoer	**13.839**	**-1**	**13.838**	**13.455**	**-383**	

3 Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	890	730	1.620	1.693	**73**	**N**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-76	-101	-178	-3.627	**-3.449**	**V**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	498	-360	138	130	**-8**	**V**
3.4 Economische promotie	488	1	490	743	**253**	**N**
3 Economie	**1.800**	**270**	**2.070**	**-1.060**	**-3.130**	

4 Onderwijs						
4.1 Openbaar basisonderwijs	440	-6	434	414	**-20**	**V**
4.2 Onderwijshuisvesting	4.065	-398	3.667	3.586	**-81**	**V**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.739	267	3.007	2.904	**-102**	**V**
4 Onderwijs	**7.245**	**-137**	**7.108**	**6.904**	**-204**	

5 Sport, cultuur en recreatie						
5.1 Sportbeleid en activering	4.000	75	4.075	4.412	**337**	**N**
5.2 Sportaccommodaties	1.017	-57	959	857	**-102**	**V**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.146	-24	3.122	3.079	**-43**	**V**
5.4 Musea	58	2	59	59	**0**	**N**

5.5 Cultureel erfgoed	84	-	84	166	**82**	**N**
5.6 Media	2.037	3	2.040	2.032	**-8**	**V**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.819	-794	6.025	5.882	**-143**	**V**
5 Sport, cultuur en recreatie	**17.160**	**-795**	**16.365**	**16.487**	**122**	

6 Sociaal domein						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6.693	399	7.093	3.985	**-3.107**	**V**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4.975	-	4.975	4.963	**-12**	**V**
6.3 Inkomensregelingen	11.521	9.935	21.456	19.862	**-1.594**	**V**
6.4 WSW en beschut werk	12.473	-3.322	9.151	9.183	**32**	**N**
6.5 Arbeidsparticipatie	5.478	-649	4.829	4.582	**-248**	**V**
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	3.422	-40	3.382	3.324	**-58**	**V**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	22.102	-202	21.900	22.977	**1.076**	**N**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	24.429	5.777	30.206	29.417	**-789**	**V**
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	16.599	-1.437	15.162	15.055	**-106**	**V**
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	10.251	617	10.868	10.518	**-350**	**V**
6 Sociaal domein	**117.944**	**11.078**	**129.022**	**123.866**	**-5.155**	

7 Volksgezondheid en milieu						
7.1 Volksgezondheid	2.887	31	2.918	3.226	**308**	**N**
7.2 Riolering	-2.199	-207	-2.406	-2.310	**96**	**N**
7.3 Afval	-2.504	-	-2.504	-2.480	**24**	**N**
7.4 Milieubeheer	3.211	280	3.491	3.196	**-295**	**V**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	43	-12	32	55	**24**	**N**
7 Volksgezondheid en milieu	**1.438**	**92**	**1.530**	**1.687**	**157**	

8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw						
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.287	525	1.813	1.176	**-637**	**V**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	114	988	1.102	-879	**-1.981**	**V**
8.3 Wonen en bouwen	1.743	-993	750	260	**-490**	**V**
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuw	**3.144**	**520**	**3.664**	**557**	**-3.108**	

Totaal saldo	**-13.781**	**-1.543**	**-15.324**	**-34.396**	**-19.073**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Reserves	Begroting	Wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil	

	2022	2022	2022	2022	2022	N/V
Stortingen reserves	13.755	8.092	21.847	21.968	**121**	**N**
Onttrekkingen reserves	-18	-16.457	-16.474	-14.164	**2.310**	**N**
Totaal reserves	**13.738**	**-8.365**	**5.372**	**7.804**	**2.431**	**N**

Bedragen x 1.000 euro

Gerealiseerd resultaat	Begroting 2022	Wijziging 2022	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Verschil 2022	N/V
Gerealiseerd resultaat	**-43**	**-9.908**	**-9.951**	**-26.593**	**-16.641**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

4.2.2 Incidentele baten en lasten

In de onderstaande tabel worden de incidentele baten en lasten benoemd. Dit overzicht geeft inzicht in het structurele evenwicht van de jaarverantwoording. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. In het overzicht worden de belangrijkste incidentele posten benoemd, die van materiële invloed zijn op het structurele resultaat.

Bij incidentele posten gaat het vaak om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten. Structurele baten en lasten zijn posten die in beginsel jaarlijks in de begroting en jaarrekening zijn opgenomen. Voor structurele baten en lasten geldt dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd zijn opgenomen. Dit betekent overigens wel dat de hoogte ervan jaarlijks kan fluctueren.

Incidentele baten en lasten per hoofdtaakveld	Taakveld	Omschrijving		V/N
Gerealiseerd resultaat			**-26.592**	**V**
Waarvan incidentele baten en lasten				
0 Bestuur en ondersteuning	0.2 Burgerzaken	Digitaliseren bouwdossiers	250	N
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Verkoopresultaat vastgoed	-1.133	V
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Herinrichten Pooksbelten	125	N
	0.4 Overhead	Vrijval voorziening salaris ID-medewerkers	-375	V
	0.4 Overhead	Implementatie nieuw financieel systeem	188	N
	0.4 Overhead	Voorziening bovenwettelijk verlof/verlofsparen	587	N
	0.5 Treasury	Aanvullend dividend Cogas	-1.161	V
	0.5 Treasury	Dividend Twence	-597	V
	0.5 Treasury	Aanvullend dividend BNG	-173	V
	0.5 Treasury	Rente uitzettingen kort geld	-164	V
	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Uitkering Spuk sport	-653	V
	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Septembercirculaire 2022 - Ruimte onder BCF plafond 2022	-1.546	V
	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Decembercirculaire 2022 - Compensatie inkomstenderving corona 2021	-1.066	V
	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Decembercirculaire 2022 - reserveringen	-3.359	V
	0.8 Overige baten en lasten	Onderuitputting kapitaallasten	-1.600	V
	0.10 Mutaties reserves	Storting financieel herstelplan	4.500	N
	0.10 Mutaties reserves	Storting stadsontwikkeling	5.000	N
	0.10 Mutaties reserves	Vrijval reserve bw en mo	-2.797	V
	0.10 Mutaties reserves	Storting t.b.v. programma's	1.146	N
3 Economie	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Resultaat werklocaties	-1.659	V

	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Resultaat 2021 RBT/XL Businesspark	-460	V
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	XL-Businesspark Bovenwijkse voorzieningen	-1.776	V
5 Sport, cultuur en recreatie	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Verkoopresultaat voertuigen	-162	V
6 Sociaal domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Saldo opvang Oekraine	-3.156	V
	6.3 Inkomensregelingen	Steunfonds energieprijzen en inflatie	1.000	N
	6.3 Inkomensregelingen	Saldo energietoeslag	614	N
	6.4 Begeleide participatie	Liquidatiesaldo Soweco	-4.237	V
	6.7 Maatwerkdienstverlening	Terugvordering zorggelden	-1.632	V
7 Volksgezondheid en milieu	7.1 Volksgezondheid	Financiele afwikkeling GGid	157	N
	7.3 Afval	Vrijval middelen zwerfafval	-97	V
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	8.2 Grondexploitaties (niet-bedrijventerreinen)	Resultaat woningbouwlocaties	-1.707	V
	8.2 Grondexploitaties (niet-bedrijventerreinen)	Erfpacht	502	N
	8.3 Wonen en bouwen	Baten leges omgevingsvergunningen	-2.906	V
	8.3 Wonen en bouwen	Lasten leges omgevingsvergunningen	748	N
Totaal incidentele baten en lasten			**-17.599**	**V**

Structureel resultaat	**-8.993**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Het gerealiseerde resultaat is 26,4 miljoen euro voordelig. Wanneer het gerealiseerde resultaat wordt gecorrigeerd voor de incidentele baten en lasten van 17,6 miljoen euro voordelig komt het structurele resultaat uit op een voordeel van afgerond 8,8 miljoen euro.

Daarbij wordt aangetekend dat het voordelige structurele resultaat moet worden bezien in het licht van het voordelige nettoresultaat van 5,5 miljoen euro in de meicirculaire 2022. Hoewel dit bedrag op grond van het BBV als structureel moet worden aangemerkt, wordt dit voornamelijk veroorzaakt door de hogere accressen die het Rijk voor de periode 2022-2025 aan de gemeenten heeft toegekend. Vanaf 2026 daalt het accres echter en gaan gemeenten er financieel op achteruit. Ook hebben wij in 2022 een bedrag van 7,8 miljoen euro aan extra middelen voor jeugdhulp ontvangen (zie: RAAD-6872). Het is nog onzeker of het Rijk gemeenten in de komende jaren in afdoende mate compenseert voor de tekorten op de Jeugdzorg.

Hieronder worden de belangrijkste incidentele posten toegelicht.

0 Bestuur en ondersteuning - Digitaliseren bouwdossiers
In de programmabegroting 2022 is 250.000 euro beschikbaar gesteld voor het digitaliseren van bouwdossiers. Hiervoor is een meerjarig incidenteel project ingericht.

0 Bestuur en ondersteuning - Verkoopresultaat vastgoed
In 2022 zijn er incidentele verkoopresultaten gerealiseerd. Het betreft het netto verkoopresultaat na verrekening van eventuele boekwaarden en kosten.

0 Bestuur en ondersteuning - Herinrichten Pooksbelten (RAAD-7043)
Ten behoeve van de verwijdering van diverse bouwwerken en opstallen en -resten van- installaties en veiligheidsonderhoud aan het groen, heeft de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld van 125.000 euro, ten laste van het begrotingssaldo 2022.

0 Bestuur en ondersteuning - Vrijval voorziening salaris ID-medewerkers
Bij de afwikkeling van voormalig Soweco zijn een 3-tal ID-medewerkers door onze gemeente terug in dienst genomen. Ter dekking van de salariskosten tot pensioenleeftijd is hiervoor een voorziening aan de Gemeente Almelo uitgekeerd. Deze banen zijn regulier opgenomen in het functieboek, waardoor de voorziening in 2022 kon vrijvallen.

0 Bestuur en ondersteuning - Implementatie nieuw financieel systeem
Per 1 januari 2024 vervalt de support van het huidige financiële systeem. In 2022 zijn er kosten gemaakt voor het aanbestedingstraject om te komen tot een nieuwe financiële applicatie.

0 Bestuur en ondersteuning - Voorziening bovenwettelijk verlof/verlofsparen
Op 27 januari 2022 heeft de VNG met haar stakeholders een akkoord voor de CAO Gemeenten en de CAO SGO gesloten. Een medewerker kan met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren opzijzetten voor later in de vorm van 'verlofsparen'. De commissie BBV heeft onlangs het standpunt ingenomen dat bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen, waardoor hiervoor een voorziening dient te worden gevormd.

0 Bestuur en ondersteuning - Dividend Cogas, Twence en BNG
De dividendontvangsten van Cogas, Twence en BNG worden als incidenteel aangemerkt voor zover deze uitgaan boven de in de begroting opgenomen bedragen die samenhangen met het basis- of gegarandeerde dividend van deze verbonden partijen.

0 Bestuur en ondersteuning - Rente uitzettingen kort geld
Als gevolg van de positieve gemeentelijke liquiditeitspositie konden er in 2022 financiële middelen worden uitgezet bij mede-overheden tegen een aantrekkelijke rente. Wij merken de hiermee samenhangende renteopbrengsten als incidentele baten aan, omdat er als gevolg van aflossingen op langlopende leningen en onze investeringsvoornemens in de komende jaren naar verwachting weer een liquiditeitsbehoefte zal ontstaan.

0 Bestuur en ondersteuning - Uitkering SPUK sport
Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen de btw die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen in sport niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten in de periode 2019-2023 gebruikmaken van de regeling Specifieke uitkering stimulering sport.

0 Bestuur en ondersteuning - Storting financieel herstelplan
In de programmabegroting 2022 is besloten om 4,5 miljoen euro in de algemene reserve te storten ten behoeve van het financieel herstelplan.

0 Bestuur en ondersteuning - Reserve stadsontwikkeling
Bij de begroting 2022 is besloten om ten laste van het begrotingssaldo 2022 incidenteel een bedrag van 5 miljoen euro te storten in de reserve stadsontwikkeling.

0 Bestuur en ondersteuning - Vrijval reserve bw en mo
Uit de bestemmingsreserve beschermd wonen en maatschappelijke opvang is een bedrag van 5,9 miljoen euro vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Hiervan is 3,2 miljoen euro uitgekeerd aan de regiogemeenten. Het restantbedrag van 2,8 miljoen euro is een incidenteel voordeel voor Almelo.

0 Bestuur en ondersteuning - Storting t.b.v. programma's
In de begroting 2022 is een bedrag van 1,2 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de realisatie van de programma's. Deze middelen zijn gestort in de reserve overlopende werken.

0 Bestuur en ondersteuning - onderuitputting kapitaallasten
Het betreft de incidentele onderuitputting op kapitaallasten zoals gemeld in de voorjaarsrapportage 2022.

3 Economie en 8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing - Resultaat werklocaties en woningbouwlocaties
Het resultaat van de werklocaties en woningen en andere mutaties in de grondexploitaties worden nader toegelicht in paragraaf 3.7 Grondbeleid.

3 Economie - Resultaat 2021 RBT / XL-Businesspark
Op 22 juni heeft het algemeen bestuur van het RBT/XL Businesspark besloten om vanuit het positieve rekeningresultaat over 2021 een bedrag van 2,1 miljoen euro uit te keren aan de deelnemers. Voor de gemeente Almelo (23% deelnemer) leidt dit tot een ontvangst van afgerond 460.000 euro.

3 Economie - XL Businesspark Bovenwijkse voorzieningen
De gemeente Almelo ontvangt bij gronduitgifte door XL Businesspark een bijdrage voor bovenwijkse voorzieningen. In 2022 werd ruim 1,7 miljoen euro ontvangen.

5 Sport, cultuur en recreatie - Verkoopresultaat voertuigen
Met het afstoten van tractiemiddelen is in 2022 een voordelig verkoopresultaat gerealiseerd.

6 Sociaal domein - Saldo opvang Oekraïne
De gemeente Almelo heeft nagenoeg direct na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne actie ondernomen om opvang te organiseren voor vluchtelingen uit dit land. Het Rijk vergoedt de kosten op basis van een normbedrag per gerealiseerde opvangplek. Het verschil tussen het normbedrag en de daadwerkelijke kosten mogen gemeenten houden.

6 Sociaal domein - Steunfonds energieprijzen en inflatie
Er is in 2022 een fonds gevormd om inwoners te ondersteunen die in ernstige problemen komen als gevolg van een hoge energierekening. Het fonds heeft een budget van 1 miljoen euro en loopt tot en met 15 maart 2024.

6 Sociaal domein - Saldo energietoeslag
In het kader van de energietoeslag is een bedrag van 1.300 euro per minimahuishouden uitgekeerd. De gemeente Almelo heeft aan meer dan 6.000 huishoudens met een inkomen tot 120 procent van het sociaal minimum een uitkering verstrekt. Er is vooralsnog een tekort ontstaan omdat de vergoeding van het Rijk, in weerwil van eerdere toezeggingen, niet toereikend blijkt te zijn.

6 Sociaal domein - Liquidatiesaldo Soweco
Dit betreft het bedrag dat Almelo in 2023 op grond van het liquidatiesaldo zal ontvangen in verband met de opheffing van de GR Soweco.

6 Sociaal domein - Terugvordering zorggelden
Het terugvorderen van bedragen van zorgaanbieders in het sociaal domein heeft in 2022 geleid tot incidentele baten.

7 Volksgezondheid en milieu - Financiële afwikkeling GGid
Het algemeen bestuur van SamenTwente heeft besloten om te stoppen met het ontwikkelen van het GGiD. Dit leidt in 2022 tot incidentele lasten voor de deelnemende gemeenten.

7 Volksgezondheid en milieu - Vrijval middelen zwerfafval
Als onderdeel van de Raamovereenkomst Verpakkingen 2012-2022 ontvingen gemeenten jaarlijks een bijdrage voor de extra aanpak van zwerfafval. Deze vergoeding is eind 2022 gestopt. Het resterende bedrag is vrijgevallen in het rekeningresultaat.

8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing - Erfpacht
De herziening van de erfpachtcanon van een drietal partijen heeft geleid tot een lagere verschuldigde erfpachtcanon. Het verschil met de in de afgelopen jaar reeds in rekening gebrachte erfpachtvergoedingen is terugbetaald.

8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing - Baten en lasten leges omgevingsvergunning
In 2022 was het aantal aangevraagde omgevingsvergunningen aanzienlijk hoger dan gepland.

4.2.3 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk onderwerp van toetsing. Als blijkt dat de gerealiseerde lasten hoger zijn dan de, ook na de laatste begrotingswijziging, geraamde lasten dan kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven (begrotingsonrechtmatigheid). Maar niet alle begrotingsoverschrijdingen leiden tot een onrechtmatigheid.
We onderscheiden de onderstaande 'soorten' begrotingsoverschrijdingen, waarbij wordt aangegeven of ze wel of niet meetellen voor het oordeel van de accountant.

Code	Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende “soorten” begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel van de accountant
1	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	**X**	
2	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd. Bijvoorbeeld vanwege een open einde (subsidie)regeling. Vaak blijken dergelijke zaken pas in het kader van het opmaken van de jaarrekening.	**X**	
3	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het		

	verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheid gevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. **a. geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar** **b. geconstateerd na het verantwoordingsjaar**	X		X
4	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. **a. jaar van investeren** **b. afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren**	X		X
5	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de Raad.			X
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.			X
7	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X	

Hoofdtaakveld	Onderwerp	Bedrag	Code
4. Onderwijs	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.611	1
5. Sport, cultuur en recreatie	5.1. Sportbeleid en activering	284	1
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	313	2

Bedragen x 1.000 euro

Hieronder worden kort de belangrijkste oorzaak van de overschrijdingen op de lasten toegelicht. Voor een uitgebreide analyse op de verschillenverklaring wordt verwezen naar onderdeel 2.2 Basisbegroting.

4. Onderwijs

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

De rijksoverheid heeft gemeenten een eenmalige specifieke uitkering verstrekt om onderwijsachterstanden van kinderen door Covid 19 in te halen. De regeling is onderdeel van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Tegenover de hogere lasten op dit taakveld (1,4 mln. euro) staat dekking vanuit deze specifieke uitkering. Verder hangt de lastenoverschrijding voor 323.000 euro samen met de uitvoering van het Regionale meld- en coördinatiecentrum voortijdig schoolverlaten (RMC). De gemeente Almelo voert deze regeling voor een vijftal gemeenten uit en ontvangt hiervoor een bijdrage.

5. Sport, cultuur en recreatie

5.1 Sportbeleid en activering

Het nadeel op de lasten wordt voor 169.000 euro verklaard door een hogere aanvraag voor BTW-compensatie vanuit het Sportbedrijf. Dit nadeel wordt gecompenseerd door een voordeel op taakveld 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds. Het restant wordt verklaard door de begrotingssystematiek van de meerjarige incidentele projecten.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Het Rijk heeft aan de gemeente een specifieke uitkering (SPUK) Impuls Jongerencultuur van 310.000 euro toegekend. Dit bedrag is in december als subsidie verleend.

4.3.1 Sisa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A13/01*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: A13/02*	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A13/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023 *Aard controle R* *Indicator: A13/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: A13/05*	
			139.262	Ja	10	139.262	Ja	
JenV	A16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			15.913.000	11.948.425		1413.311		1204.276
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 *Aard controle n. v. t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: A16/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: A16/11*	
				1295.724	18.774.736	18.774.736	Nee	

FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2101*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: B2102*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2103*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: B2104*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n. v. t.* *Indicator: B2105*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n. v. t.* *Indicator: B2106*
			8	134	3	7	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: B2107*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2108*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n. v. t.* *Indicator: B2109*			
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2110*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2111*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2112*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2113*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2114*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2115*
			116.663	116.942			10	10
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2116*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2117*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2118*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2119*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2120*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2121*
			13.040	150.920	110.404	124.276	10	10
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2122*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2123*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2124*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2125*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n. v. t.* *Indicator: B2126*	
			10	1120.000			130.107	

BZK	C31	**Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare** Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C3|01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controlen n. v. t.* *Indicator: C3|02*	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C3|03*	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C3|04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C3|05*	
			10	10	10		Nee	

BZK	C32	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten		Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C3|01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C3|02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C3|03*	Start bouw activiteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C3|04*	Toelichting (verplicht als bij start bouw activiteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C3|05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C3|06*
			1	SUVIS21-00771462 Het Noordik	1670.933	11.006.399	Ja		Ja
			2	SUVIS21-01099274 Erasmus sk nz 58	10	10	Nee	wordt niet uitgevoerd, aanvraag is ingetrokken	Ja
			3	SUVIS21-01100889 Erasmus sk nz 68	174.572	1243.538	Ja		Nee
			4	SUVIS21-01100900 Erasmus sk nz 119	1219.821	1219.821	Ja		Nee
			5	SUVIS21-00793610 Pius x	10	10	Nee	wordt niet uitgevoerd, geld is teruggestort	Ja
			6	SUVIS21-01736130 Alma	1259.545	1259.545	Ja		Nee
			7	SUVIS21-2 03064731 De Brug	10	10	Ja		
			8						

		Kopie Beschikkingsnummer/Naam *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C3|07*	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N. v. t.) *Aard controle D2* *Indicator: C3|08*	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C3|09*
	1	SUVIS21-00771462 Het Noordik	Ja	
	2	SUVIS21-01099274 Erasmus sk nz 58	Nee	Aanvraag is ingetrokken
	3	SUVIS21-01100889 Erasmus sk nz 68	Ja	
	4	SUVIS21-01100900 Erasmus sk nz 119	Ja	
	5	SUVIS21-00793610 Pius x	Nee	Aanvraag is ingetrokken
	6	SUVIS21-01736130 Alma	Ja	
	7	SUVIS21-2 03064731 De Brug	Nee	
	8			

BZK	C41B	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C41B101*	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: C41B102*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C41B103*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C41B104*	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C41B105*	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C41B106*
		1	030004 Provincie Overijssel	1.153.680	1.153.680	1.103.680	76	76
		2						
			Kopie provinciecode *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C41B107*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C41B108*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C41B109*			
		1	030004 Provincie Overijssel	148	Ja			
BZK	C43	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten	Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C43101*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43102*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43103*	Aantal bereikte woningen *Aard controle D1* *Indicator: C43104*	Toelichting *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C43105*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C43106*
			RREW20202-00449191	1.770.195	1.770.195	7.501	project is succesvol verlopen	Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen *Aard controle D1* *Indicator: C43107*	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)? *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C43108*				
			4.876	Ja				

BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/06*
			0	10	10	0	10	10
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis– heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/09*			
			0	118.337	118.337			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C55/15*
			0	0	0	0	0	0

BZK	**C56**	**Regeling huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C56\01*	Projectnaam *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C56\02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C56\03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: C56\04*	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C56\05*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C56\06*
			1 *RHA2021-02337717*	*326813 Huisvesting aandachtsgroepen woonwagenstandplaatsen*	10	10	0	0
			2 *RHA2021-02365648*	*326812 Regeling huisvesting aandachtsgroepen*	10	10	0	0
			10					
			Kopie Projectnaam *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C56\07*	Opbrengsten jaar T *Aard controle R* *Indicator: C56\08*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C56\09*	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle R* *Indicator: C56\10*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C56\11*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C56\12*
			1 *326813 Huisvesting aandachtsgroepen woonwagenstandplaatsen*	10	10	Ja	Ja	Ja
			2 *326812 Regeling huisvesting aandachtsgroepen*	10	10	Ja	Ja	Ja
			10					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C56\13*	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet? *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C56\14*				
			Nee	Nee				
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62\03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C62\04*				
			1162	Nee				

BZK	C62	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62I03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C62I04*				
			1.162	Nee				
BZK	C72	**Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 3e ronde** Gemeenten	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: C72I01*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) te laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C72I02*	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk *Aard controle D2* *Indicator: C72I03*	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij-readygemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk *Aard controle D2* *Indicator: C72I04*	Aanvraag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 06 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C72I05*	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 05 'Nee' is ingevuld *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C72I06*
			157.644	157.644	0	0	Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: C72I07*					
			Nee					
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8I01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8I02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform *Aard controle R* *Indicator: D8I03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8I04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8I05*	
			12.145.405	11.170.120	1.478.003	10	11.814.264	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n. v. t.* *Indicator: D8I06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8I07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n. v. t.* *Indicator: D8I08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8I09*	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8I10*	
		1						
		2						
		100						

OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14I01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14I02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14I03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14I04*	Opgebouw de reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14I05*	
			11.410.849	10	145.000	10	1333.840	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14I06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma *Aard controle R* *Indicator: D14I07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14I08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma *Aard controle R* *Indicator: D14I09*		
		1						
		2						
		10						
OCW	**D19**	**Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden**	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D19I01*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19I02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19I03*			
			1125.060	1125.060	Nee			
OCW	**D21**	**Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur**	Naam instelling of samenwerkingsverband *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21I01*	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband *Aard controle R* *Indicator: D21I02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband *Aard controle R* *Indicator: D21I03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21I04*	Eventuele toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D21I05*	
		1	Kaliber	1310.000	1310.000	Nee		
		2						

IenW	E20	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20I01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20I03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I04*		
			11.166.479	11.339.863	11.020.883	Ja		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E20I08*		
		1	105 Verbreden van fietspaden | aantal in meters	Ja	2.400			
		2	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Ja	1			
		3	111 Aanleg van een voetgangersoversteekplaats | aantal in st	Ja	1			
		4	107 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg | aantal in meters	Ja	400			
		5	119 Aanleg van een fietsoversteek (middeneiland), alleen bij een kruispunt | aantal in	Nee	0	Projectperiode valt voor beschikkingsdatum		
		6						
IenW	E44B	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E44BI01*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44BI02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E44BI03*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44BI04*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E44BI05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E44BI06*
		1	060141 Gemeente Almelo	10	10	10	10	Nee
		2						
			Kopie CBS(code) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E44BI07*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E44BI08*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n. v. t.* *Indicator: E44BI09*			
		1	060141 Gemeente Almelo	Ontharden en vergroenen openbare ruimte, afkoppelen hemelwater en infiltratievoorziening boven- en ondergrondsl 0546AL-1	Nee			
		2						

IenW	E83	**Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022**	Projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83I01*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: E83I02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83I03*	Correctie Jaar T-1 per project ivm SiSa tussen medeoverheden (Jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: E83I04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83I05*	
			1 historische spoedopgaven zaaknr. 31183430 en	10	Ja	10	10	
			2					
			Kopie projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83I06*	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 08 de reden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83I07*	Optionele toelichting. Verplicht als bij 07 nee is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83I08*	Project afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83I09*		
			1 historische spoedopgaven zaaknr. 31183430 en	Ja		Nee		
			2					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83I10*					
			Nee					
IenW	E84	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84I01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84I02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84I03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84I04*		
			10	10	10	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84I05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84I06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84I07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84I08*		
			1 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h|aantal in Stuks	Nee	0			
			2 331 Drempel|aantal in Stuks	Nee	0			
			3 334 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraten GOW naar 30 km/uur-zone|aantal in Stuks		0			
			4 342 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom|aantal in Stuks	Nee	0			
			5					

IenW	**E85**	**Tijdelijke regeling specifieke uitkeringen intelligente verkeersregelinstallaties**	Aantal geïnstalleerde intelligente verkeersinstallaties in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E85I01*	Cumulatief aantal geïnstalleerde intelligente verkeersinstallaties (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E85I02*	Totale besteding aan het project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E85I03*	Cumulatieve besteding aan het project (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E85I04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E85I05*	
			0	0	1485.696	1485.696	Nee	
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2I01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2I02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2I03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2I04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2I05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2I06*
			134.866.253	1757.416	11.471.375	124.350	1120.958	1212
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2I07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz** *Aard controle R* *Indicator: G2I08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2I09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2I10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2I11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2I12*
			1472.391	136.084	10	12.030.934	15.999	115.431
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2I13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2I14*				
			112.387	Ja				

SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3I01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3I02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3I03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3I04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3I05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3I06*
			1124.460	189.340	1156.789	10	10	10
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3I07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3I08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3I09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3I10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3I11*	
			10	10	10	10	Ja	

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op

	Welke regeling betreft het? *Aard controle n. v. t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	10	10	19.403	1239.064	115.336
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	10	10	15.788	166.761	14.350
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	10	10	12.268	158.323	13.292
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	10	10	1539	18.637	1831
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	10	10	11.012	12.414	1212
6	Totaal	10	10	119.010	1375.199	124.021

	Kopie regeling *Aard controle n. v. t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n. v. t.* *Indicator: G4/10*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja
6	Totaal	0	0	

	Kopie regeling *Aard controle n. v. t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	10	10	10	10

		6	Totaal	10	10	10	10
			Kopie regeling *Aard controle n. v. t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvantoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	10	10	10	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	10	10	10	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	10	10	10	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	10	10	10	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	10	10	10	
		6	Totaal	0	0	0	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n. v. t.* *Indicator: G10/03*		
			146.856	10	Ja		
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n. v. t.* *Indicator: G12/04*		
			111.162	10	Ja		

SZW	**G13**	**Onderwijsroute 2022_ deel gemeente** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			119.754	10	10	10	Ja	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			11.207.633	1807.738				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	OZ nieuwbouw	128.929	128.929			
		2	OZ renovatie	138.361	138.361			
		3	OZ onderhoud	1181.365	1181.365			
		4	RZ aankoop	18.751		18.751		
		5	RZ beheer en exploitatie	127.576		127.576		
		6	BTW mengpercentage	154.131			154.131	
		7	BTW Sportbedrijf Almelo	1468.625			1468.625	
		8						
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1030647-1014747	140.000	10	10	10	144.000
		2	1056894-1035507	1170.285	10	1153.985	10	1170.285
		3	1042284	175.433	10	118.557	10	118.557
		4						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	1030647-1014747	Nee				
		2	1056894-1035507	Nee				
		3	1042284	Nee				

VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H12/03*			
			1.117.115	Ja	Nee			
VWS	**H21**	**Specifieke uitkering cliëntondersteuning**	Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H21/01*	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H21/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H21/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H21/05*	
			Ja		150.000	150.000	Nee	
VWS	**H25**	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H25/01*	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H25/02*	Totale definitieve exploitatietekort *Automatisch berekend* *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H25/03*	Totale cumulatieve besteding *Automatisch berekend* *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H25/04*	Eindverantwoording *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H25/05*	
		1	*SPUKIU221-22105*	-1.114.298	1.114.298	1.114.298	Ja	
			Naam locatie *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H25/06*	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022? *Aard controle R* *Indicator: H25/07*	Totale toezegging per locatie *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H25/08*	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/09*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/10*	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T) *Aard controle n. v. t.* *Indicator: H25/11*
		1	*Sportpark*	*Nov + dec 2021*	185.683	185.683	185.683	185.683
		2	*Sportpark*	*44562*	128.615	128.615	128.615	128.615
		3						

4.3.2 Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente

Verantwoording gemeente Almelo over 1 januari tot en met 31 december 2022

Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente

Project	Kenmerk brief verlenings-beschikking Ontwikkel Agenda	Project afgerond / eind-verantwoording Ja-nee	In beschikking opgenomen subsidie voor dit project	Besteed tlv bijdrage KVO in 2021 (cf baten/ lasten stelsel)	besteed tlv bijdrage gemeente in 2021 (cf baten/ lasten-stelsel)	besteed tlv bijdrage partners in 2021 (cf baten/ lasten-stelsel)	Cumulatief besteed tlv bijdrage KVO tm 2021 (cf baten/ lasten-stelsel)	Cumulatief besteed tlv bijdrage gemeente t/m 2021 (cf baten/ lasten-stelsel)	Cumulatief besteed tlv bijdrage partners t/m 2021 (cf baten/ lasten-stelsel)	Geplan-de eind-datum project	Optione-le toelich-ting op één van de voor-gaande kolom-men
	Aard controle	D1	D1	R	R	R	R	R	R	D1	D1
01 - Stations-gebied Almelo	1500024793	nee	1.900.000	68.064	0	0	1.820.369	2.255.500		31-12-2023	

4.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Met de ''Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (WNT) dient de beloning van de topfunctionarissen in de jaarrekening openbaar te worden gemaakt. Als topfunctionarissen worden bij de gemeente in het kader van de WNT aangemerkt de gemeentesecretaris en raadsgriffier. Het bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen van de gemeente is in 2022 216.000 euro. In 2021 was dit 209.000 euro.

Bezoldiging topfunctionarissen met dienstbetrekking

	F.W. van Ardenne	J.W. Scherpenzeel
Functiegegevens	Algemeen directeur / gemeentesecretaris	Raadsgriffier/ adviseur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12	1/5 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Individueel WNT-maximum	216.000	144.986
Beloning	137.305	68.207
Belastbare onkostenvergoedingen	213	-
Beloningen betaalbaar op termijn	22.533	12.692
Subtotaal	*160.052*	*80.899*
/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging 2022	**160.052**	**80.899**
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021		
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	-
Omvang dienstverband 2021 (in fte)	1,0	-
Beloning	131.237	-
Belastbare onkostenvergoedingen	292	-
Beloningen betaalbaar op termijn	22.186	-
Totaal bezoldiging 2021	**153.716**	**-**
Individueel WNT maximum 2021	209.000	-

Bedragen x 1 euro

Bezoldiging topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

	K.D. Handstede 2021	K.D. Handstede 2022
Functiegegevens		
Functie	Raadsgriffier (interim)	Raadsgriffier (interim)
Periode functievervulling 2022	1/8 – 31/12	1/1 – 08/05
Aantal maanden functievervulling in het	5	4

kalenderjaar		
Omvang van het dienstverband in uren in het kalenderjaar	606	652
Individueel WNT-maximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	199	206
Maximum op basis van normbedrag per maand	138.500	114.400
Individueel toepasselijk WNT-maximum	120.594	**114.400**
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan maximum uurtarief?	ja	ja
Bezoldiging in de betreffende periode	87.870	94.540
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Totaal bezoldiging 2022 (excl. btw)	**87.870**	**94.540**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	-	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	-	n.v.t.

Bedragen x 1 euro

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2022 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Ook zijn in 2022 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

C. Bijlagen

5 Bijlagen

5.1 Controleverklaring

Wordt toegevoegd na vaststelling van de jaarverantwoording.

5.2 Verbonden partijen

5.2.1 Gemeenschappelijke regelingen

Euregio

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-218	-126	V
Eigen vermogen	2.523	2.650	
Vreemd vermogen	12.189	30.291	
Solvabiliteit (EV/TV)	17,1%	8,0%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Er zijn geen relevante ontwikkelingen.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Voor de EUREGIO is het Duitse recht van toepassing. Dit betekent dat voor EUREGIO niet dezelfde plichten gelden ten aanzien van bijvoorbeeld de verzending van de begroting aan de deelnemende gemeenten.

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT)

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-213	-207	V
Eigen vermogen	550	756	
Vreemd vermogen	10.342	8.715	
Solvabiliteit (EV/TV)	5,0%	8,0%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Er zijn geen relevante ontwikkelingen.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Het GBT heeft een beperkt weerstandsvermogen waarmee incidentele knelpunten in de bedrijfsvoering kunnen worden opgevangen.

Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT)

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-136	-375	V
Eigen vermogen	1.550	1.610	
Vreemd vermogen	-	-	
Solvabiliteit (EV/TV)	100,0%	100,0%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Er zijn geen relevante ontwikkelingen.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
Het risico van OLCT beperkt zich tot het risico van dochteronderneming Crematorium Twente B.V. De risico's van CT zijn van invloed op de hoogte van het dividend dat het OLCT ontvangt. De meeste bedrijfsrisico's van CT zijn afgedekt door procedures, verzekeringen en tarieven. Een ander bedrijfsrisico vormt de vestiging van een concurrent binnen het verzorgingsgebied. In 2012 is daarom besloten tot een nieuwe strategie om dit risico te verkleinen.

Samen Twente

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-489	-31	V
Eigen vermogen	15.783	12.787	
Vreemd vermogen	1.516	1.422	
Solvabiliteit (EV/TV)	91,2%	90,0%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Er zijn geen relevante ontwikkelingen.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
Vanuit de veranderopdracht Regio Twente dient er de komende 3 jaar een taakstelling van 198.000 euro gerealiseerd te worden. Deze taakstelling blijft in de GR Samen Twente achter. Structurele dekking van deze taakstelling moet komen uit het primaire proces en/of in de overhead hiervan.

Recreatieschap Twente

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-	146	N
Eigen vermogen	-	871	
Vreemd vermogen	-	5.075	
Solvabiliteit (EV/TV)	-	17,16	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
De veranderopdracht Regio Twente heeft onder andere geresulteerd in de oprichting van de zelfstandige gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Twente per 1-1-2022. Het jaar 2022 wordt gezien als overgangsjaar naar een organisatie waarin nog meer zal worden gewerkt aan een eigen identiteit met een passende (financiële) begroting.
Welke risico's loopt de gemeente?
Recreatieschap Twente is als gemeenschappelijke regeling opgericht als bedrijfsvoeringsorganisatie. De PIOFACH taken voor het Recreatieschap Twente worden uitgevoerd vanuit de GR Samen Twente.

Twenteboard Development

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat		-14	V
Eigen vermogen		14	

Vreemd vermogen	8.998	9.972
Solvabiliteit (EV/TV)	0,0%	14,0%

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Begin 2022 was de organisatie van Twente Board Development nog volop in groei en ontwikkeling. In 2022 is gewerkt aan het neerzetten van de uitvoeringsorganisatie en het bouwen aan het team TBD.

Welke risico's loopt de gemeente?
Met de ontvlechting en de begrotingswijziging van de Regio Twente heeft Twente Board Development nu zelf de financiële middelen. Hiermee kan Twente Board Development het personeel, organisatiekosten en de investeringen doen op basis van de vastgestelde begroting.

Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT)

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-2.294	-4.744	V
Eigen vermogen	9.126	11.869	
Vreemd vermogen	114.492	69.297	
Solvabiliteit (EV/TV)	7,4%	14,6%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
De actuele grondexploitatie van het RBT/XL Businesspark kent een looptijd tot en met 2025. Het dagelijks bestuur heeft de projectorganisatie opdracht gegeven om in samenspraak met de deelnemers een stappenplan uit te werken voor de liquidatie van de GR.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
De mogelijke risico’s worden door het openbaar lichaam RBT via een verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende partijen aan de regeling. De gemeente Almelo participeert voor 23% risicodragend in de grondexploitatie van het RBT.

Ontplooj

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-20	-67	V
Eigen vermogen	20	87	
Vreemd vermogen	3.040	1.409	
Solvabiliteit (EV/TV)	0,7%	5,8%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Het eerste volledige jaar van Ontplooj heeft vooral in het teken gestaan van het op orde maken en inrichten van diverse HR, financiële, administratieve en bedrijfsvoering zaken. Ondanks dat de activiteiten van voormalig SW bedrijf SOWECO op hoofdlijnen gelijk zijn gebleven, is de wijze van inrichting en de structuur met de daarbij horende processen volledig veranderd. Met de gemeenten Almelo, Twenterand, Wierden en Tubbergen en Dinkelland zijn DVO's afgesloten. Deze lopen tot en met september 2026.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

De gemeente neemt financieel deel in de Gemeenschappelijke Regeling Ontplooj. Om haar taak uit te kunnen voeren heeft Ontplooj het alleenrecht op de uitvoering van de Wsw voor de deelnemende gemeenten gekregen. Jaarlijks vindt, conform de dienstverleningsovereenkomsten, een afrekening plaats met de gemeenten naar omvang van de activiteiten. De gemeenten Dinkelland, Tubbergen, Twenterand en Wierden betalen 15 % opslag over de totale bijdrage ten behoeve van potentiële frictiekosten.

Stadsbank Oost Nederland (SON)

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	117	-366	V
Eigen vermogen	971	1.349	
Vreemd vermogen	14.323	14.497	
Solvabiliteit (EV/TV)	6,3%	8,5%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Samen met gemeenten is in 2022 gewerkt aan een gezamenlijke, vernieuwde strategie voor de toekomst van de Stadsbank. Het toekomstprofiel van de Stadsbank is een klant- en resultaatgerichte expertise organisatie in optimale verbinding met, en faciliterend naar, gemeenten en hun regie op het sociaal domein. De klant staat hierbij voorop, daarom is gekozen voor het nieuwe bekostigingsmodel Klantreis ’23. Dit betekent echter wel dat in de komende rekeningen de rapportages en impactmeting hierop aangepast dient te worden.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
De bijdrage van de gemeente Almelo in de Stadsbank Oost Nederland bedraagt 0,8 miljoen euro.

Omgevingsdienst Twente (ODT)

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-1.217	-399	V
Eigen vermogen	2.348	1.727	
Vreemd vermogen	1.784	2.931	
Solvabiliteit (EV/TV)	56,8%	37,1%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
2022 is een intensief jaar geweest met tal van ontwikkelingen. Het aantal aanvragen voor vergunningen is in 2022 onverminderd hoog gebleven. Het traject Herijking Financiering is in 2022 volledig afgerond. Dit traject heeft grote impact op de organisatie. In 2022 is de voorbereiding op de organisatorische verandering als gevolg van het traject Herijking Financiering in gang gezet. Door de groei in het primaire proces is ook een groei en doorontwikkeling van de bedrijfsvoering noodzakelijk. In 2023 leidt deze doorontwikkeling tot een kleinere afhankelijkheid van externen in het beheer en de doorontwikkeling van de middelen. De verandering in het verrekenmodel gaat leiden tot aanpassingen in de rapportages en onderliggende systemen. In 2023 loopt deze voorbereiding door.

Tijdelijke maatregelen ter beheersing van de werkvoorraad hebben in 2022 voor een verlichting gezorgd en voor 2023 is een eerste uitbreiding van de capaciteit gerealiseerd. De werkdruk is echter nog niet voor alle producten beheersbaar. Specifiek gaat het om vergunningen, adviezen geluid/geur/lucht en juridische advisering. Ook in 2023 zijn ‘out of the box’- maatregelen noodzakelijk. Deze tijdelijke maatregelen mogen niet leiden tot structureel beleid. Afwijken van het VTH-beleid zorgt voor meer risico’s, zoals milieugevolgen voor

de leefbaarheid (bijvoorbeeld bij geluidsklachten) of aan juridische risico's wanneer stikstofadviezen minder uitgebreid worden getoetst.
Door de krapte op de arbeidsmarkt is het voor OD Twente moeilijk om gekwalificeerd personeel te vinden. Veelal is dit opgelost door inhuur en detachering. De verhouding dreigt scheef te gaan lopen voor een verantwoorde personeelsopbouw. Er wordt ingezet op het terugdringen van inhuur en detachering en het zelf werven en aannemen. Het recruitmentproces wordt hierop aangepast.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
De bijdrage van de gemeente Almelo aan de Omgevingsdienst Twente bedraagt 1,9 miljoen euro.

Veiligheidsregio Twente (VRT)

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-1.335	-749	V
Eigen vermogen	2.069	1.963	
Vreemd vermogen	59.417	66.845	
Solvabiliteit (EV/TV)	3,4%	2,9%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Na de Russische inval in de Oekraïne werd Nederland geconfronteerd met grote aantallen Oekraïense Vluchtelingen. De opvang van vluchtelingen heeft grote impact gehad op de uitvoering van werkzaamheden voor de organisaties van de VRT en die van gemeenten.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
De gemeentelijke bijdrage aan de VRT bedraagt in 2022 bijna 5,6 miljoen euro.

Port of Twente Havenbedrijf

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-51	-57	V
Eigen vermogen	51	108	
Vreemd vermogen	-	101	
Solvabiliteit (EV/TV)	100,0%	51,7%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Er zijn geen relevante ontwikkelingen.
Welke risico's loopt de gemeente?
De bijdrage van de gemeente Almelo aan het Havenbedrijf Port of Twente bedraag 67.000 euro per jaar.

5.2.2 Vennootschappen en coöperaties

Cogas NV

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-5.492	-2.159	V
Eigen vermogen	144.771	141.841	
Vreemd vermogen	116.694	110.955	
Solvabiliteit (EV/TV)	55,4%	56,1%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Het resultaat over 2022 komt fors lager uit dan het begrote resultaat. Dit is fors lager dan het begrote resultaat van € 3.002.000,-. Belangrijkste oorzaken voor dit lagere resultaat dan begroot zijn de extreem sterk gestegen energiekosten voor de inkoop van netverliezen van Coteq en de sterke koersdalingen op de aandelen- en obligatiemarkten welke tot ongerealiseerde beleggingsverliezen hebben geleid. Daling van de obligatiekoersen wordt grotendeels veroorzaakt door stijging van de rente op de kapitaalmarkt door de ECB. Voor obligaties geldt dat in principe de koers zich herstelt richting het einde van de looptijd.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
Tegenvallende bedrijfsresultaten kunnen gevolgen hebben voor de lange termijn dividendafspraken. Verwachtingen omtrent de financiële positie van de onderneming kunnen mogelijk aanleiding geven om de huidige dividendafspraken met de aandeelhouders te herzien. Concreet heeft Cogas aangegeven dat de huidige dividenduitkering per jaar in de huidige vorm als zijnde een vast bedrag per aandeelhouder, op termijn mogelijk niet langer haalbaar is.

BNG Bank N.V.

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-236	-300	V
Eigen vermogen	5.000	4.600	
Vreemd vermogen	144.100	112.100	
Solvabiliteit (EV/TV)	3,4%	3,9%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Er zijn geen relevante actuele ontwikkelingen.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
Het risico en daarmee aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal.

NV Industriegebouw Maatschappij (IGM)

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-28	-42	V
Eigen vermogen	1.474	1.516	
Vreemd vermogen	7.092	3.128	
Solvabiliteit (EV/TV)	17,2%	32,6%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
De ingezette afbouw is zichtbaar in de financiële positie van de IGM. De financieringspositie van de IGM verbetert door een afname van de schulden. Op 31 december 2022 had IGM nog één pand in bezit. Verkoop van dit laatste onroerend goed zal plaatsvinden in het 2e kwartaal van 2023. Verwachting is dat verkoop van de leningenportefeuille medio 2023 plaats zal vinden.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
De gemeente Almelo is enig aandeelhouder en financier van de IGM, waardoor de gemeente risico loopt bij waardedaling van het vastgoed van IGM. Ook wanneer klanten van de IGM niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen loopt de gemeente risico.

Sportbedrijf Almelo BV

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-189	425	N
Eigen vermogen	1.319	894	
Vreemd vermogen	1.392	1.309	
Solvabiliteit (EV/TV)	48,7%	40,6%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Door de sterk stijgende prijzen voor gas en elektriciteit is het Sportbedrijf Almelo over 2022 naar verwachting 435.000 euro extra kwijt aan energielasten. Deze onvoorziene extra kosten drukken zwaar op het resultaat van 2022. Van het totale gasverbruik van Sportbedrijf Almelo B.V. komt 80 % op het conto van het zwembad. De verwachting is dat het buitenbad in 2023 niet meer geopend wordt. De bijbehorende sporthal wordt in de zomer 2023 gesloopt. Het huidige binnenzwembad blijft geopend tot het nieuwe bad begin 2025 gereed is. De sluiting van het buitenbad levert in het totale energieverbruik een besparing op van 50.000 euro.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
De gemeente heeft een dubbele rol richting het Sportbedrijf. Dit kan de relatie tussen eigenaar en opdrachtgever/subsidieverstrekker op gespannen voet zetten. Door een zuivere rollenscheiding op zowel bestuurs- als ambtelijk niveau wordt rolvermenging zoveel mogelijk voorkomen. De jaarlijkse bijdrage aan het Sportbedrijf bedraagt circa 3,4 miljoen euro. Het risico voor de gemeente als aandeelhouder is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 18.000 euro).

Twence Holding BV

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-12.263	-32.500	V
Eigen vermogen	149.786	176.054	
Vreemd vermogen	123.067	110.693	
Solvabiliteit (EV/TV)	54,9%	61,4%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Ook in 2022 heeft Almelo zich ingezet om het eigenaarschap van deze verbonden partij te beëindigen, conform de wens van de gemeenteraad van Almelo uit 2015. Deze wens heeft de raad tijdens de begrotingsbehandeling in november nogmaals bevestigd. In 2022 is, na een bemiddeling van de heer Staal (oud-Commissaris van de Koning), door alle aandeelhouders en het bedrijf besloten tot een proces van aan- en verkoop van de aandelen van Almelo, Oldenzaal en Twenterand. Dit proces is nog gaande. Door AVR is afgelopen jaar een bodemprocedure aangespannen tegen Twence en alle aandeelhouders. De claim van AVR gaat over de vraag of aandeelhoudende gemeenten hun huishoudelijke afval al dan niet via een aanbesteding moeten laten verwerken. Op 1 februari 2023 heeft de rechter de claims van AVR afgewezen, onbekend is of AVR tegen deze uitspraak in beroep gaat.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
De gemeente is zowel aandeelhouder als klant van Twence. Enerzijds heeft de gemeente als aandeelhouder belang bij een passend rendement. Anderzijds heeft de gemeente als klant belang bij een marktconforme prijs voor de verwerking van het afval. De belangen van de gemeente als aandeelhouder zijn niet noodzakelijkerwijs volledig congruent met de belangen van de gemeente als klant. Zo kan er bijvoorbeeld sprake zijn van een

situatie waarin de gemeente als klant behoefte heeft om de markt op te gaan, terwijl de gemeente als aandeelhouder een rendementsbelang in Twence heeft. De Ava stelt de tarieven vast voor de verwerking van het huishoudelijk afval van aandeelhouders, waardoor de Ava het rendement beïnvloedt en daarmee de continuïteit van de onderneming.

Twente Milieu NV

Financiële kengetallen	31-12-2020	31-12-2021	V/N
Financieel resultaat	-1.257	-1.369	V
Eigen vermogen	12.576	12.232	
Vreemd vermogen	18.651	20.450	
Solvabiliteit (EV/TV)	40,3%	37,4%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
Er zijn geen relevante actuele ontwikkelingen.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
Het risico voor de gemeente als aandeelhouder is relatief gering en beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaalbedrag 127.000 euro). Het risico van Twente Milieu lijkt stabiel. Twente Milieu heeft zich in de afgelopen jaren financieel goed ontwikkeld. Tegenover de afname van inzameling restafval staat een toename van inzameling van GFT en verpakkingen.

5.2.3 Overige vennootschappen

CSV Amsterdam BV

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-43	-102	V
Eigen vermogen	312	210	
Vreemd vermogen	22	13	
Solvabiliteit (EV/TV)	93,4%	94,2%	

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen
In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. CSV is nog in gesprek met de belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met de Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet.
Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.
Welke risico's loopt de gemeente Almelo?
Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt zich tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterd werkkapitaal in deze vennootschap.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

Financiële kengetallen	31-12-2021	31-12-2022	V/N
Financieel resultaat	-34	-52	V

Eigen vermogen	1.535	1.480
Vreemd vermogen	7	10
Solvabiliteit (EV/TV)	99,5%	99,3%

Bedragen x 1.000 euro

Ontwikkelingen

Het doel is dat de vennootschap in 2023 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Welke risico's loopt de gemeente Almelo?

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt zich tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap

5.3 Kredietenverslag

In de begroting 2020 is voor het eerst een Meerjaren Investeringsplan (MIP) opgenomen. De in het investeringsplan opgenomen kredieten zijn in de tussentijdse rapportages waar nodig geactualiseerd. In het kredietenverslag van de jaarrekening wordt de voortgang, c.q. stand van zaken met betrekking tot de lopende investeringen vanaf 2020 weergegeven.

Kredieten zijn jaaroverstijgend. De daadwerkelijke uitgaven op investeringskredieten kunnen gedurende één of meerdere jaren plaatsvinden. Uit het kredietenverslag blijkt dat in totaal voor ongeveer 10,3 miljoen euro aan investeringskredieten kan worden afgesloten. Na afsluiting van deze kredieten blijft er in totaal nog voor 103,6 miljoen euro aan kredieten open staan, met een resterende bestedingsruimte van 78,5 miljoen euro. Op deze kredieten kunnen nog uitgaven plaatsvinden. Waar nodig worden deze kredieten bijgesteld in de tussentijdse rapportages van 2023.

Een geactualiseerde doorrekening van de kapitaallasten wordt zoals te doen gebruikelijk meegenomen in de voorjaarsrapportage 2023 en in de begroting 2024.

Af te sluiten kredieten

Project/krediet	A/B	Startjaar	Totaal krediet*	Realisatie tm 2021	Realisatie 2022	Totaal realisatie	Restant krediet	N/V
Informatisering en automatisering								
Hardware	B	2020	475	355	18	373	-102	V
Hardware	B	2021	414	52	375	427	13	N
Hardware	B	2022	218	-	268	268	50	N
Project datagedreven werken	B	2020	250	99	149	248	-2	V
Totaal Informatisering en automatisering			*1.357*	*506*	*810*	*1.316*	*-41*	*V*
Gronden en gebouwen								
Adastraat 6	B	2020	30	7	-	7	-23	V
Binnenhof 51, de Schelf	B	2020	93	57	-	57	-36	V
Ledeboerslaan 3, kinderboerderij	B	2020	27	20	-	20	-7	V
Leemhorst 5, sporthal	B	2020	66	40	-	40	-26	V
PH, toegangsweg	B	2020	15	17	1	18	3	N
Sluiskade NZ 126, Sportpark	B	2020	322	173	-	173	-149	V
Stins 2, sporthal	B	2020	21	7	-	7	-14	V
Sumatraplein 1, 't Dok	B	2020	40	19	-	19	-21	V
Turfkade 17	B	2020	60	9	-	9	-51	V
Wendelgoor, natuurgrasveld en parkeerplaats	B	2020	43	51	2	53	10	N
Wierdensestraat 32	B	2020	22	17	31	48	26	N
Molen De Hoop	B	2021	47	30	21	51	4	N
NH Kerk	B	2021	25	-	28	28	3	N
Sluiskade NZ 126, Sportpark	B	2021	197	18	32	50	-147	V
Stadhuisplein 2-14 De Schil	B	2021	64	-	-	-	-64	V
Stadionlaan 60 , IISPA	B	2021	66	-	79	79	13	N
Turfkade 15	B	2021	15	2	-	2	-13	V

Stadhuis inhuizing werkplein	B	2021	325	325	-	325	-	
Stadhuisplein 2a Parkeerbeheer Stadsbaken	B	2022	130	-	135	135	5	N
Koedijk 1a	A	2022	50	-	51	51	1	N
Totaal Gronden en gebouwen			*1.658*	*792*	*380*	*1.172*	*-486*	*V*
Kleine kapitaalwerken								
Investeringsruimte	B	2022	200	-	-	-	-200	*V*
Totaal kleine kapitaalwerken			*200*	-	-	-	*-200*	*V*
Hoofdtaakveld Bestuur en Ondersteuning			**3.215**	**1.298**	**1.190**	**2.488**	**-727**	**V**
Verharding/wegen								
H.R. Holstlaan (Nijreessingel - A35)	B	2020	50	26	24	50	-	
Sluitersveldssingel (richting VRI singel)	B	2020	400	267	-0	267	-133	V
Witvoeten- en Gravenweg (uitvoeringsfase)	B	2022	275	-	275	275	-	
Deldensestraat	B	2022	10	-	10	10	-	
Totaal Verharding/wegen			*735*	*293*	*309*	*602*	*-133*	*V*
Openbare verlichting								
Openbare verlichting masten	B	2021	253	113	164	277	24	N
Voorbereiding openbare verlichting	B	2022	40	-	40	40	-	
Uitvoeringsfase openbare verlichting	B	2022	205	-	253	253	48	N
Totaal Openbare verlichting			*498*	*113*	*457*	*570*	*72*	*N*
(Civiele) Kunstwerken								
Brug Bornerbroeksestraat	B	2020	668	710	10	720	52	N
Brug Steffensweg	B	2020	70	108	5	113	43	N
Tunnel Hofkampstraat	B	2021	510	307	203	510	0	N
Tunnel Schuilenburg	B	2022	326		326	326	-	
Totaal (Civiele) Kunstwerken			*1.574*	*1.125*	*545*	*1.670*	*96*	*N*
Hoofdtaakveld Verkeer en Vervoer			**2.807**	**1.531**	**1.311**	**2.842**	**35**	**N**
Onderwijshuisvesting								
Primair onderwijs	B	2021	1.000	750	250	1.000	-	
Primair onderwijs	B	2022	55	-	55	55	-	
Totaal Onderwijshuisvesting			*1.055*	*750*	*305*	*1.055*	-	
Hoofdtaakveld Onderwijs			**1.055**	**750**	**305**	**1.055**	**-**	
Openbaar groen								

Vervangen / herplant bomen	B	2021	210	9	222	231	21	N
Vervangen groen	B	2021	32	-	32	32	-	
Zeven Bosjes fase 2	B	2021	100	34	66	100	-0	V
Bijdragen projecten	B	2021	151	-	146	146	-5	V
IGOP groen	B	2021	50	7	41	48	-2	V
Nazorg groen	B	2021	50	6	44	50	0	N
Investeringsruimte	B	2021	58	-	58	58	-	
Onvoorzien	B	2022	15		15	15	-	
Vervangen / herplanten groen (voorbereiding)	B	2022	38		35	35	-3	V
Deldensestraat	B	2022	33		33	33	-	
Witvoet-Gravenstraat	B	2022	35		35	35	-	
Ekshekweg	B	2022	57		58	58	1	N
Totaal openbaar groen			*829*	*56*	*785*	*841*	*12*	*N*
Sport								
PH 2x bovenlaag kunstgrasveld	B	2021	495	443	4	447	-48	V
Totaal Sport			*495*	*443*	*4*	*447*	*-48*	*V*
Tractie								
Groot materieel	B	2021	65	61	10	71	6	N
Vervoermiddelen	B	2022	85		88	88	3	V
Groot materieel	B	2022	85		92	92	7	N
Totaal Tractie			*235*	*61*	*190*	*252*	*17*	*N*
Tractie sport								
Vervoermiddelen	B	2021	31	1	28	29	-2	V
Totaal Tractie sport			*31*	*1*	*28*	*29*	*-2*	*V*
Hoofdtaakveld Sport, cultuur en recreatie			**1.590**	**561**	**1.008**	**1.569**	**-21**	**V**
Riolering (vervanging)								
Largas H.R. Holstlaan	B	2021	460	460	-	460	-	
IGOP nazorg	B	2022	15	-	15	15	-	
IGOP voorbereiding	B	2022	15	-	15	15	-	
IGOP communicatie	B	2022	10	-	10	10	-	
Klinkersleuven	B	2022	100	-	100	100	-	
Vrijverval	B	2022	330	-	327	327	-3	V
Kolken	B	2022	200	-	215	215	15	N
Largas - HR Holstlaan	B	2022	20	-	20	20	-	
Witvoet-Gravenstraat	B	2022	55	-	55	55	-	
Brugstraat fietspad	B	2022	53	-	53	53	-	
Totaal Riolering (Vervanging)			*1.258*	*460*	*809*	*1.269*	*11*	*N*

Riolering (uitbreiding)								
Afkoppelen Marktstraat	B	2021	25	22	-	22	-3	V
Brugstraat fietspad	B	2021	200	-	200	200	-	
Busstation	B	2021	185	-	35	35	-150	V
Totaal Riolering (uitbreiding)			*410*	*22*	*235*	*257*	*-153*	*V*
Hoofdtaakveld Volksgezondheid en milieu			**1.668**	**482**	**1.044**	**1.526**	**-142**	**V**
Totaal Af te sluiten kredieten			**10.335**	**4.622**	**4.857**	**9.479**	**-856**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Kredietenverslag 2022

Project/krediet	A/B	Startjaar	Totaal krediet*	Realisatie tm 2021	Realisatie 2022	Totaal realisatie	Restant krediet	N/V
Informatisering en automatisering								
Hardware	B	2020	475	355	18	373	-102	V
Software	B	2020	76	-	29	29	-47	V
Project datagedreven werken	B	2020	250	99	149	248	-2	V
Hardware	B	2021	454	52	410	462	8	N
Centrale objecten registratie	B	2021	93	-	-	-	-93	V
Hardware	B	2022	638	-	493	493	-145	V
Software	B	2022	77	-	10	10	-67	V
Centrale objecten registratie	B	2022	111	-	-	-	-111	V
Project datagedreven werken	B	2022	150	-	8	8	-142	V
ICT faciliteiten nieuwe raad	B	2022	125	-	94	94	-31	V
Informatiebeveiliging risicogedreven	A	2022	50	-	-	-	-50	V
Securityprogramma	A	2022	120	-	-	-	-120	V
Totaal Informatisering en automatisering			*2.619*	*506*	*1.211*	*1.717*	*-902*	*V*
Gronden en gebouwen								
Adastraat 6	B	2020	30	7	-	7	-23	V
Binnenhof 51, de Schelf	B	2020	93	57	-	57	-36	V
Herengracht Ateliers	B	2020	22		-	-	-22	V
Ledeboerslaan 3, kinderboerderij	B	2020	27	20	-	20	-7	V
Leemhorst 5, sporthal	B	2020	66	40	-	40	-26	V
Luctor et Emergo, natuurgrasveld	B	2020	30		-	-	-30	V
PH, toegangsweg	B	2020	15	17	1	18	3	N
Sluiskade NZ 126, Sportpark	B	2020	322	173	-	173	-149	V

Stins 2, sporthal	B	2020	21	7	-	7	-14	V
Sumatraplein 1, 't Dok	B	2020	40	19	-	19	-21	V
Turfkade 15	B	2020	57		-	-	-57	V
Turfkade 17	B	2020	60	9	-	9	-51	V
Wendelgoor, natuurgrasveld en parkeerplaats	B	2020	43	51	2	53	10	N
Wierdensestraat 32	B	2020	22	17	31	48	26	N
Apollolaan 1, Eninver	B	2021	118	39	35	74	-44	V
Cesar Franckstraat 1d	B	2021	41	-	-	-	-41	V
Elisabethhof, Hof 88	B	2021	100	-	-	-	-100	V
Hagenborgh, Stadserf P2	B	2021	18		7	7	-11	V
Hagenborgh, Stadserf P3	B	2021	211	131	70	201	-10	V
Haven Zuidzijde 30	B	2021	94	-	28	28	-66	V
Jan Tooropstraat 34, de Driehoek	B	2021	28	-	-	-	-28	V
Leemhorst 5, sporthal	B	2021	144	10	68	78	-66	V
Molen De Hoop	B	2021	47	30	21	51	4	N
NH Kerk	B	2021	25	-	28	28	3	N
Oranje Nassau	B	2021	28	-	-	-	-28	V
Sluiskade NZ 126, Sportpark	B	2021	197	18	32	50	-147	V
Stadhuisplein 2-14 De Schil	B	2021	64		-	-	-64	V
Stadhuisplein 2a Parkeergarage Stadsbaken	B	2021	374	328	6	334	-40	V
Stadionlaan 60 , IISPA	B	2021	66		79	79	13	N
Turfkade 15	B	2021	15	2	-	2	-13	V
Willem de Clercstraat 23a	B	2021	28	11	-	11	-17	V
Winkelsteeg 82, Oosterborgh	B	2021	42	17	-	17	-25	V
Stadhuis inhuizing werkplein	B	2021	325	325	-	325	-	
Grond vm brandweerkazerne Almelo Zuid	A	2021	180	-	180	180	-	
Pand vm brandkazerne Almelo Zuid	A	2021	171	-	107	107	-64	V
Gymlokalen	B	2022	132	-	30	30	-102	V
Sporthallen	B	2022	101	-	3	3	-98	V
Stadionlaan 60, sporthal	B	2022	188	-	26	26	-162	V
Sluiskade NZ 126, sportpark	B	2022	173	-	35	35	-138	V
Cultuur-/welzijnsaccommodaties	B	2022	112	-	-	-	-112	V
Clematisstraat 2	B	2022	100	-	-	-	-100	V
Apollolaan 1, MFA eninver	B	2022	149	-	-	-	-149	V
Elisabethhof 2-10, Hof '88	B	2022	350	-	84	84	-266	V
Haven Zuidzijde 30, stadhuis	B	2022	153	-	44	44	-109	V
Locaties medewerkers	B	2022	42	-	-	-	-42	V
Parkeren	B	2022	145	-	20	20	-125	V
Monumenten	B	2022	120	-	37	37	-83	V
Overige locaties	B	2022	125	-	45	45	-80	V
Sportparken	B	2022	55	-	-	-	-55	V
Centralisatie huisvesting uitvoering Fysiek	A	2022	19.602	-	95	95	-19.507	V

Stadhuisplein 2a Parkeerbeheer Stadsbaken	B	2022	130	-	135	135	5	N
Stadhuisplein 2a led verlichting Stadsbaken	B	2022	220	-	52	52	-168	V
Burcht 4	A	2022	75	-	28	28	-47	V
Koedijk 1a	A	2022	50	-	51	51	1	N
Grond vm brandweerkazerne Almelo Noord	A	2022	185	-	185	185	-	
Pand vm brandweerkazerne Almelo Noord	A	2022	224	-	140	140	-84	V
Totaal Gronden en gebouwen			*25.595*	*1.328*	*1.705*	*3.033*	*-22.562*	*V*
Kleine kapitaalwerken								
Investeringsruimte	B	2022	200	-	-	-	-200	V
Totaal kleine kapitaalwerken			*200*	-	-	-	*-200*	*V*
Overig								
Sportcomplex sportpark Almelo Raad-6559/7511	A	2021	27.031	88	308	396	-26.635	V
Totaal overig			*27.031*	*88*	*308*	*396*	*-26.635*	*V*
Hoofdtaakveld Bestuur en Ondersteuning			**55.445**	**1.922**	**3.224**	**5.146**	**-50.299**	**V**
Verharding/wegen								
Bruglaan Aadorp	B	2020	75	4	6	10	-65	V
Christoffelstraat - Deldensestraat	B	2020	88	88	-	88	-	
H.R. Holstlaan (Nijreessingel - A35)	B	2020	50	26	24	50	-	
Hospitaalweg, Laan van Kortrijk, Verl. Sportlaan	B	2020	50	50	50	100	50	N
Kerkhofsweg	B	2020	50	26	30	56	6	N
Kolthofsingel fase 3 en 4	B	2020	300	300	-	300	-	
Plesmanweg nazorg	B	2020	40	-	-	-	-40	V
Rumerslanden (Canadahof)	B	2020	235	235	-	235	-	
Schelfhorstweg	B	2020	75	-	0	0	-75	V
Sluitersveldssingel (richting VRI singel)	B	2020	400	267	-0	267	-133	V
Christoffelstraat - Deldensestraat	B	2021	115	125	-	125	10	N
F35 - Aalderinkssingel - Nieuwstraat	B	2021	600	522	78	600	-	
H.R. Holstlaan (Nijreessingel - A35)	B	2021	-	-	-	-	-	
H.R. Holstlaan (ontsluitingsweg Kees Smit)	B	2021	100	100	-	100	-	
Hospitaalweg, L. v Kortrijk en Verl. Sportlaan	B	2021	600	414	186	600	-	
Kerkhofsweg	B	2021	-	-	-	-	-	
Largas H.R. Holstlaan	B	2021	500	500	-	500	-	
Rumerslanden (Henk Höftenstraat)	B	2021	260	-	41	41	-219	V
Schelfhorstweg	B	2021	-	-	-	-	-	
Sluitersveldsingel (t.h.v. Vriezenveenseweg)	B	2021	-	-	-	-	-	
Vriezenveenseweg - Almeloseweg	B	2021	75	5	39	44	-31	V
Witvoetenstraat en Gravenstraat	B	2021	159	-	159	159	-	

Witvoetenstraat en Gravenstraat bijdragen	B	2021	-109	-	-30	-30	79	N
Investeringsruimte	B	2021	372	-	-	-	-372	V
Stadsentree Wierdensestraat	B	2021	18	-	-	-	-18	V
F35 - Aalderinkssingel - Nieuwstraat (voorbereiding)	B	2022	75	-	-	-	-75	V
Grotestraat Noord (voorbereiding)	B	2022	180	-	-	-	-180	V
H.R. Holstlaan Nijreessingel tot A35 (voorbereiding)	B	2022	120	-	203	203	83	N
Laan van Kortrijk (voorbereiding)	B	2022	25	-	-	-	-25	V
Ootmarsumsestraat - Markgraven	B	2022	15	-	-	-	-15	V
Onvoorzien	B	2022	5	-	-	-	-5	V
Rumerslanden (voorbereiding)	B	2022	48	-	-	-	-48	V
Schuilenburgsingel (uitvoeringsfase)	B	2022	400	-	395	395	-5	V
Verbeteren wegbermen (uitvoeringsfase)	B	2022	350	-	258	258	-92	V
Vriezenveenseweg/Almeloseweg (voorbereiding)	B	2022	15	-	-	-	-15	V
Witvoeten- en Gravenweg (uitvoeringsfase)	B	2022	275	-	275	275	-	
Aadorps verharding	B	2022	150	-	121	121	-29	V
Deldensestraat	B	2022	10	-	10	10	-	
Totaal Verharding/wegen			*5.721*	*2.662*	*1.844*	*4.506*	*-1.215*	*V*
Investeringsimpuls infrastructuur								
Aalderinkssingel tot Nieuwstraat	A	2021	*1.525*	70	485	555	-970	V
Aalderinkssingel tot Nieuwstraat subsidie	A	2021	-1.220	-	-924	-924	296	N
Brugstraat - fietspad H. Dunantstr-Sluiskade NZ	A	2021	575	49	526	575	-	
Brugstraat - fietspad H. Dunantstr-Sluiskade NZ subsidie	A	2021	-336	-49	-287	-336	-	
Ambachtstraat kruispunt aanpassen (huidige vestiging Kees Smit)	A	2021	200	-	-	-	-200	V
Ambachtstraat kruispunt aanpassen subsidie	A	2021	-100	-	-	-	100	N
Bijstelling H.R. Holstlaan (Stins Nijenrode)	A	2021	1.475	-	1.475	1.475	-	
Bijstelling H.R. Holstlaan (Stins Nijenrode) subsidie 2020	A	2021	125	-	125	125	-	
Bijstelling H.R. Holstlaan (Stins Nijenrode) subsidie	A	2021	-1.325	-	-1.325	-1.325	-	
Fietspad Van Rechteren Limpurgsingel	A	2021	564	21	404	425	-139	V
Fietspad Van Rechteren Limpurgsingel subsidie	A	2021	-210	-	-170	-170	40	N
Fietsoversteek toerit Sluiskade ZZ	A	2021	60	-	-	-	-60	V
Fietsoversteek toerit Sluiskade ZZ subsidie	A	2021	-45	-	-	-	45	N
Plateau Hofkampstraat	A	2021	50	51	29	80	30	N
Plateau Hofkampstraat subsidie	A	2021	-38	-37	-27	-64	-26	V
Plateau Bornerbroeksestraat - Nijreesweg	A	2021	54	-	54	54	-	
Plateau Bornerbroeksestraat - Nijreesweg subsidie	A	2021	-41	-	-41	-41	-	

Diverse kleine verkeerskundige aanpassingen	A	2021	63	-	70	70	7	N
Fietspad Aalderinkssingel	A	2021	169	-	207	207	38	N
Fietspad Aalderinkssingel subsidie			-	-	-78	-78	-78	V
Fietspad Hofstraat	A	2021	90	90	-	90	-	
Hospitaalweg	A	2021	100	-	100	100	-	
Investeringsruimte	A	2021	675	-	-	-	-675	V
H.R. Holstlaan /Kleine Bunder - langzaam verkeer ongelijkvloers	A	2022	6.050	-	-	-	-6.050	V
Subsidie	A	2022	-3.025	-	-	-	3.025	N
Kleine Bunder - Bornerbroeksestraat - reconstructie	A	2022	500	-	-	-	-500	V
Bijdrage provincie	A	2022	-250	-	-	-	250	N
Diverse kleine verkeerskundige aanpassingen	A	2022	12	-	13	13	1	N
Hofkampstraat 30 km		2022	25			-	-25	N
Totaal investeringsimpuls infrastructuur			*5.722*	*195*	*636*	*831*	*-4.891*	*V*
Openbare verlichting								
Verledden openbare verlichting RAAD-5523	A	2020	2.000	1.449	551	2.000	-	
Openbare verlichting masten	B	2021	253	113	164	277	24	N
Verledden openbare verlichting	B	2022	725	-	161	161	-564	V
Voorbereiding openbare verlichting	B	2022	40	-	40	40	-	
Uitvoeringsfase openbare verlichting	B	2022	205	-	253	253	48	N
Stadsentree Wierdensestraat	B	2022	15	-	-	-	-15	V
Totaal Openbare verlichting			*3.238*	*1.562*	*1.169*	*2.731*	*-507*	*V*
VRI's								
Diverse VRI's	B	2020	497	457	40	497	-	
Detectie op afstand	B	2020	73	-	73	73	-	
VRI H.R. Holstlaan-Largas	B	2020	150	150	-	150	-	
Diverse VRI's	B	2021	1.062	330	732	1.062	-	
Subsidie	B	2021	-478		-478	-478	-	
Investeringsruimte	B	2021	135		135	135	-	
Diverse VRI's	B	2022	1.257		560	560	-697	V
Subsidie Tina 5	B	2022	-500		-243	-243	257	N
Totaal VRI's			*2.196*	*937*	*819*	*1.756*	*-440*	*V*
(Civiele) Kunstwerken								
Brug Bornerbroeksestraat	B	2020	668	710	10	720	52	N

Brug Plesmanweg	B	2020	280	205	7	212	-68	V
Brug Steffensweg	B	2020	70	108	5	113	43	N
Brug Hanzelaan	B	2021	115	15	48	63	-52	V
Eilandbrug	B	2021	400	6	355	361	-39	V
Kademuur t.h.v. Tuinstraat	B	2021	125	-	-	-	-125	V
Nieuwe Sligtestraat	B	2021	235	-	-	-	-235	V
Tunnel Hofkampstraat	B	2021	510	307	203	510	0	N
Investeringsruimte	B	2021	12	-	-	-	-12	V
Beschoeiingen herstellen (voorbereiding)	B	2022	19		-	-	-19	V
Brug Schokland (voorbereiding)	B	2022	60		5	5	-55	V
Brug Vriezebrug (voorbereiding)	B	2022	12		-	-	-12	V
F35 - Aalderinkssingel - Nieuwstraat (voorbereiding)	B	2022	30		-	-	-30	V
Oevers De Aa (voorbereiding)	B	2022	23		-	-	-23	V
Tunnel Leemslagenweg (voorbereiding)	B	2022	12		-	-	-12	V
Tunnel Schuilenburg	B	2022	326		326	326	-	
Geluidsscherm B. Raveslootsingel	B	2022	50		40	40	-11	V
Totaal Kunstwerken			*2.947*	*1.351*	*999*	*2.350*	*-597*	*V*
Verbreding Almelo-Nordhornkanaal*								
investeringen 2022 bruggen	A	2022	65	-	-	-	-65	V
investeringen 2022 aanleg steigers	A	2022	75	-	-	-	-75	V
Totaal verbreding Almelo-Nordhornkanaal			*140*	-	-	-	*-140*	*V*
Havens en waterwegen								
Investeringsruimte	B	2021	49	-	-	-	-49	V
Investeringsruimte	B	2022	49	-	-	-	-49	V
Totaal havens en waterwegen			*98*	-	-	-	*-98*	*V*
Parkeren								
Kentekenherkenningscamera's parkeergarages	B	2021	80	40	40	80	-	
Totaal Parkeren			*80*	*40*	*40*	*80*	-	
Overig								
Ondergronds brengen hoogspanningslijn RAAD-6078	A	2021	100	37	4	41	-59	V
Subsidie CEF	A	2021	-1.200	-148	-134	-282	918	N
Verruiming binnenhavens Twentekanaal RAAD-5327	A	2021	3.900	233	172	405	-3.495	V

Parkeergelegenheid Twentepoort Oost	A	2022	41		29	29	-12	V
Stadsentree Wierdensestraat (RAAD-7346)	A	2022	1.827	172	210	382	-1.445	V
Subsidie Provincie	A	2022	-638		-	-	638	N
Subsidie Provincie	A	2022	-23		-23	-23	-	
Subsidie Rijk	A	2022	-115		-	-	115	N
Subsidie Provincie	A	2022	-116		-116	-116	-	
Bijdrage overig	A	2022	-65		-65	-65	-	
Totaal Overig			*3.711*	*294*	*77*	*371*	*-3.340*	*V*
Hoofdtaakveld Verkeer en Vervoer			**23.853**	**7.041**	**5.584**	**12.625**	**-11.228**	**V**
Onderwijshuisvesting								
Voortgezet onderwijs	B	2020	2.798	-	-	-	-2.798	V
Investeringsruimte	B	2020	750	-	-	-	-750	V
Primair onderwijs	B	2021	1.000	750	250	1.000	-	
Speciaal onderwijs	B	2021	1.500	-	1.125	1.125	-375	V
Voortgezet onderwijs	B	2021	4.000	-	4.000	4.000	-	
Primair onderwijs	B	2022	500	-	80	80	-420	V
Speciaal onderwijs	B	2022	2.000	-	3	3	-1.997	V
Voortgezet onderwijs	B	2022	2.000	-	1.700	1.700	-300	V
Totaal Onderwijshuisvesting			*14.548*	*750*	*7.158*	*7.908*	*-6.640*	*V*
Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS)								
Verbetering binnenklimaat diverse VO scholen	B	2021	913	151	696	847	-66	V
Bijdrage SISA	B	2021	-913	-151	-696	-847	66	N
Verbetering binnenklimaat diverse VO scholen	B	2022	144	-	-	-	-144	V
Bijdrage SISA	B	2022	-144	-	-	-	144	N
Totaal Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS)			-	-	-	-	-	
Hoofdtaakveld Onderwijs			**14.548**	**750**	**7.158**	**7.908**	**-6.640**	**V**
Openbaar groen								
Kruispunt Bleskolk / Plesmanweg	B	2020	130	83	4	87	-43	V
Vervangen / herplant bomen	B	2021	210	9	222	231	21	N
Vervangen groen	B	2021	32	-	32	32	-	
Zeven Bosjes fase 2	B	2021	100	34	66	100	-0	V
Aalderinkshoek	B	2021	100	-	-	-	-100	V

Schelfhorst	B	2021	150	-	-	-	-150	V
Sluitersveld	B	2021	25	-	-	-	-25	V
Bijdragen projecten	B	2021	151	-	146	146	-5	V
IGOP groen	B	2021	50	7	41	48	-2	V
Nazorg groen	B	2021	50	6	44	50	0	N
Investeringsruimte	B	2021	58	-	58	58	-	
Bijdrage projecten (voorbereiding)	B	2022	6		-	-	-6	V
Onvoorzien	B	2022	15		15	15	-	
Planmatig onderhoud wegbermen (voorbereiding)	B	2022	8		-	-	-8	V
Voorbereiden groen algemeen (voorbereiding)	B	2022	8		-	-	-8	V
Vervangen / herplanten groen (voorbereiding)	B	2022	38		35	35	-3	V
Kluppelshuizenweg	B	2022	77		9	9	-68	V
Deldensestraat	B	2022	33		33	33	-	
Boomwortelgroei (voorbereiding)	B	2022	11		-	-	-11	V
H.R. Holstlaan Nijreessingel tot A35 (voorbereiding)	B	2022	2		-	-	-2	V
IGOP 2022 - communicatie	B	2022	1		-	-	-1	V
IGOP 2022 - nazorg	B	2022	15		-	-	-15	V
Meulenbeldlaan (voorbereiding)	B	2022	16		-	-	-16	V
OBA 4 - Kroosstraat en omgeving (voorbereiding)	B	2022	5		-	-	-5	V
OBA 4 - Rozenstraat en omgeving (voorbereiding)	B	2022	6		-	-	-6	V
Onvoorzien	B	2022	7		-	-	-7	V
Rumerslanden (voorbereiding)	B	2022	4		-	-	-4	V
Vervangen / herplanten bomen (voorbereiding)	B	2022	270		210	210	-60	V
Witvoet-Gravenstraat	B	2022	35		35	35	-	
Largas - H.R. Holstlaan	B	2022	60		60	60	-	
Jachtvalk	B	2022	48		7	7	-41	V
Ekshekweg	B	2022	57		58	58	1	N
Kerkhofsweg	B	2022	12		12	12	-	
W.C. de Gors	B	2022	65		1	1	-64	V
Totaal openbaar groen			*1.855*	*139*	*1.087*	*1.226*	*-629*	*V*
Speeltoestellen/beweegplekken								
Speeltoestellen	B	2021	375	146	155	301	-74	V
Beweegplekken	B	2021	300	40	199	239	-61	V
Speeltoestellen	B	2022	375		-	-	-375	V
Beweegplekken	B	2022	300		-	-	-300	V
Totaal speeltoestellen/beweegplekken			*1.350*	*186*	*354*	*540*	*-810*	*V*

Sport								
PH 2x bovenlaag kunstgrasveld	B	2021	495	443	4	447	-48	V
Kantplanken kunstgrasvelden	B	2022	157	-	137	137	-20	V
Luctor et Emergo kunstgrasveld	B	2022	363	-	360	360	-3	V
AVC Heracles kunstgrasveld	B	2022	363	-	-	-	-363	V
AVC Heracles kunstgrasveld	B	2022	397	-	-	-	-397	V
AVC Heracles parkeerplekken	B	2022	172	-	6	6	-166	V
AVC Heracles natuurgrasveld	B	2022	81	-	-	-	-81	V
Luctor et Emergo oefenveldverlichting	B	2022	20	-	21	21	1	N
AVC Heracles oefenveldverlichting	B	2022	20	-	-	-	-20	V
Totaal sport			*2.068*	*443*	*528*	*971*	*-1.097*	*V*
Tractie								
Vervoermiddelen	B	2020	210	-	-	-	-210	V
Vervoermiddelen	B	2021	532		29	29	-503	V
Tractoren	B	2021	295	157	34	191	-104	V
Groot materieel	B	2021	65	61	10	71	6	N
Vervoermiddelen	B	2022	401		88	88	-313	V
Tractoren	B	2022	115		-	-	-115	V
Groot materieel	B	2022	85		92	92	7	N
Totaal Tractie			*1.703*	*218*	*254*	*472*	*-1.231*	*V*
Tractie sport								
Vervoermiddelen	B	2020	31	-	-	-	-31	V
Tractoren	B	2020	36	-	-	-	-36	V
Vervoermiddelen	B	2021	31	1	28	29	-2	V
Vervoermiddelen	B	2022	35		-	-	-35	V
Tractoren	B	2022	40		22	22	-18	V
Totaal Tractie sport			*173*	*1*	*50*	*51*	*-122*	*V*
Hoofdtaakveld Sport, cultuur en recreatie			**7.149**	**987**	**2.273**	**3.260**	**-3.889**	**V**
Riolering (vervanging)								
Christoffelstraat-Deldensestraat	B	2020	1.090	744	198	942	-148	V
				-				
Largas H.R. Holstlaan	B	2021	460	460	-	460	-	
OBA 4 - Kroosstraat en omgeving	B	2021	275	200	75	275	-	
Relining 2021	B	2021	500	197	132	329	-171	V

Rozenstraat	B	2021	20	-	-	-	-20	V
Rumerslanden (Henk Höftenstraat)	B	2021	520	174	64	238	-282	V
Investeringsruimte	B	2021	1.397	-	-	-	-1.397	V
IGOP nazorg	B	2022	15	-	15	15	-	
IGOP voorbereiding	B	2022	15	-	15	15	-	
IGOP communicatie	B	2022	10	-	10	10	-	
Klinkersleuven	B	2022	100	-	100	100	-	
OBA 4 - Kroosstraat en omgeving	B	2022	235	-	-	-	-235	V
Relining	B	2022	800	-	21	21	-779	V
Rumerslanden	B	2022	640	-	-	-	-640	V
Sluitersveld - visievorming	B	2022	10	-	-	-	-10	V
IGOP onvoorzien	B	2022	267	-	-	-	-267	V
Investeringsruimte	B	2022	482	-	-	-	-482	V
Duikers	B	2022	20	-	15	15	-5	V
Vrijverval	B	2022	330	-	327	327	-3	V
Kolken	B	2022	200	-	215	215	15	N
Bbv en gemalen	B	2022	300	-	192	192	-108	V
Drukriool	B	2022	200	-	186	186	-14	V
Largas - H.R. Holstlaan	B	2022	20	-	20	20	-	
Stadsentree Wierdensestraat	B	2022	86	-	-	-	-86	V
Witvoet-Gravenstraat	B	2022	55	-	55	55	-	
Brugstraat fietspad	B	2022	53	-	53	53	-	
Totaal Riolering (vervanging)			*8.100*	*1.775*	*1.693*	*3.468*	*-4.632*	*V*
Riolering (uitbreiding)								
OBA 4 - Kroosstraat - Steffensweg	B	2020	655	-	756	756	101	N
IJsselstraat grondwater	B	2020	225	-	365	365	140	N
Ambachtstraat	B	2020	200	-	19	19	-181	V
Afkoppelen De Heemde	B	2021	9	-	-	-	-9	V
Afkoppelen Marktstraat	B	2021	25	22	-	22	-3	V
Zorgplicht grondwater	B	2021	308	-	-	-	-308	V
Brugstraat fietspad	B	2021	200	-	200	200	-	
Busstation	B	2021	185	-	35	35	-150	V
H.R. Holstlaan	B	2021	540	540	-	540	-	
Kolken vervangen	B	2021	50	-	-	-	-50	V
Rozenstraat grondwater	B	2021	35	-	-	-	-35	V
Schuilenburgsingel	B	2022	100	-	100	100	-	
Tunnel Wierdensestraat	B	2022	100	-	3	3	-97	V
Roskamstraat verbetermaatregelen	B	2022	50	-	-	-	-50	V

Deldensestraat verbetermaatregelen	B	2022	100	-	-	-	-100	V
Klimaatlokaties verbetermaatregelen	B	2022	450	-	-	-	-450	V
Hemelwaterafvoer afkoppelen	B	2022	100	-	79	79	-21	V
OBA 4 - Kroosstraat en omgeving	B	2022	260	-	-	-	-260	V
OBA 3 - grondwater	B	2022	35	-	-	-	-35	V
OBA 4 - Rozenstraat en omgeving	B	2022	50	-	-	-	-50	V
Deldensestraat grondwater	B	2022	65	-	-	-	-65	V
Stadsentree Wierdensestraat	B	2022	204		-	-	-204	V
Totaal Riolering (uitbreiding)			*3.946*	*562*	*1.557*	*2.119*	*-1.827*	*V*
Afval								
Ondergrondse afvalcontainers	B	2022	130		-	-	-130	V
Totaal afval			*130*	-	-	-	*-130*	*V*
Hoofdtaakveld Volksgezondheid en milieu			**12.176**	**2.337**	**3.250**	**5.587**	**-6.589**	**V**
Overige								
Voormalig Huize Alexandra		2021	765	13	67	80	-685	V
Totaal overige			*765*	*13*	*67*	*80*	*-685*	*V*
Hoofdtaakveld RO en stedelijke ontwikkeling			**765**	**13**	**67**	**80**	**-685**	**V**

5.4 Wijzigingen in gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden

Samenvatting

In 2022 is het delegatieregister gewijzigd ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet (RAAD-7286). Ook zijn er enkele nieuwe mandaatbesluiten op permanente grondslag genomen.
Het meest actuele delegatieregister is terug te vinden in de bijlage bij de programmabegroting 2023.

Inleiding

De gemeenteraad van Almelo besloot op 2 december 2014 dat een geactualiseerd delegatieregister jaarlijks bij de programmabegroting moet worden vastgesteld. In deze jaarverantwoording rapporteren we over eventuele wijzigingen in gedelegeerde en gemandateerde bevoegdheden die in 2022 hebben plaatsgevonden. Dat is in overeenstemming met de informatie in onze raadsbrief van 26 januari 2016 (RAAD-3456).

Aanpassing van het delegatieregister in 2022

Het delegatieregister dat bij de programmabegroting 2023 is vastgesteld, is ten opzichte van het delegatieregister dat bij de programmabegroting 2022 is vastgesteld, gewijzigd. Ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet is besloten om het wijzigen en uitwerken van het omgevingsplan in bepaalde gevallen te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders (BW-9363). Het delegeren is mogelijk op grond van de Omgevingswet omdat de raad een kaderstellende rol heeft en het college een uitvoerende. Het delegeren van het vaststellen van delen van het omgevingsplan sluit hierop aan.

Wijzigingen van de gemandateerde bevoegdheden in 2022

In het *mandaatregister* zijn de mandaten, volmachten en machtigingen opgenomen die op permanente grondslag door de burgemeester en het college zijn verleend. Het is ook mogelijk om in een afzonderlijk geval een mandaat te verlenen. Deze (incidentele) mandaten zijn niet in het register opgenomen. Het mandaatregister is toegankelijk via intranet en internet.

Op 7 januari 2020 heeft het college van B en W het meest actuele mandaatregister vastgesteld (INT-70125) In 2022 heeft het college nog enkele nieuwe mandaatbesluiten genomen. Het gaat om de volgende:

- mandaatbesluit ten behoeve van de bevoegdheid voor de afhandeling van gemotiveerde verlengingsverzoeken van kopers van kavels in Almelo Noordoost (BW-9314).
- mandaatbesluit ten behoeve van de uitvoering van de beleidsregels tijdelijk steunfonds (BW-9679).

De nieuwe mandaatbesluiten zullen bij de eerstvolgende actualisatie van het mandaatregister worden betrokken. Dit staat op de planning voor dit voorjaar.